

Glo.ordi.

Initiū euā tē. Iisd. Euāgeliū bōa annūciatio. I. qd. prie ad regnū dei et remissionē pectorū p̄ficer. vñ: Ide nitemini et credite euāgeliō: et appropinqbit regnū ce- loꝝ. Hlero. Quattuor euāgelia vñū sūt: et vñū q̄tuor. Itaqz et marci d: liber euāgeliū: et s̄līr alioꝝ: qz vñū ola: et omnia vñū. b. Iesu christi. Hie- ro. Iesu hebraice: sother grece: salvator latine. Christus grec: messias hebraice: vincis latine. i. rex sacerdos: dicit de ge- nere dauid regis: et leuitico. c. Filii dei. dcl. tē. Beda. Mattheus dicit: filii dauid si. abra. Marci dicit filii dei. vt paulatiz a minoribus ad maiora surgam. Et nat eheus qui humana generatione scribit huiusmodi cū filiū hominis dixit. Mar- cus autē qui suū libri ab initio euāgeliū p̄dicationis inchoat: quenamcumque cum filiū dei appellat. Euāgeliū ei soli? dei ē. Vbi notandum qz euāgelistē uno spiritu scriperūt sed diuersū sibi scribēdi et initiū et finē statuerūt. Mattheus a natuūta te incipit: in resurrectione finit. Marci ab initio p̄dicationis christi vñqz ad ascensio- nē et discipulorū p̄dicationē p̄cūt. Lucas a natuūtate Johannis vñqz ad ascensio- nē dñi cū discipulis in iherusalem expectant aduentū. s. f. Johannes ab eternitate verbi dei inchoat: in resurrectione dñi con- summat. d. Sicut scriptū tē. Marci p̄phetarū testimonia premittit: quibus hec vetera et non noua: sed a p̄phetis p̄- scita et predicta afferit. In quo et iudeos qui legem et p̄hetas suscepérat ad euā- gelium inuitat: et gētiles qz euāgeliū tene- bat ad venerationē legē et p̄phaz p̄uo- cat: ne qz iux̄ hereticos altero sine altero suscipiat. e. Ecce mit. an. Beda. Angel⁹ d: iobes n̄ societate nature: vt mētū. Oli- genes. h. officij dignitate: sic et sacerdo- tes. d. qd. d. Labia sacerdoti custodiūt. s. et legē exquirūt ex ore eius. qz angelus dñi exercitūt. Beda. Mota qz h̄ testi-

f. monitū. Ecce ego mitto ange. mēu tē. malachie est: ut runqz th̄ dicit Esiae eē: qz si no verba: lēnsis tñ inuenit in Esiae: et manife- stius in hoc versu. Vox clamatis in deserto. Angelus enī qz mit- tis ah faciē d: est. vox clamatis in deserto: p̄parat autē viā dicēs: Parate viā do. tē. Potuit autē p̄ malachia Esiae nomē diuinit̄ occurrere: nec voluit marcus emēdare: qz omnes p̄phete uno sp̄- ritu locuti sunt quasi uno ore. f. Clamantis. Iisd. Ad iudeos surdos. ppter peccata longe positos indignationis clamore dī- gnos. g. In deserto. Iisd. In deserto sī vor et clamor: quia deserta domus iudea vacans scopata sine spiritu dei: p̄pheta: re- ges: sacerdote. Unde iesus et iohannes querunt quid in deserto amissum est. Abi vicit diabolus ibi vincitur: vbi ecce dī h̄ ibi re- surgit. h. Iudicate. Iisd. Penitentia agite et p̄dicte. h̄ pa- rascene ante sabbatum dicitur prima penitentia ante requiem. Dat. 3. a. Dñe et initium p̄dicationis iohannis et christi: Penitentia a. Gēs. a. e. r. c. quia in die septima requieuit deus ab omnibus operib⁹ suis. Necesse est enim nobis septem vitia tanqz septem gentes de- lere per penitentiam: vt possideamus quieti terraz desiderabilē. i. Tiam domini. Hlero. Via domini qua ad omnes ingreditur penitentia est per quam ad nos deus descendit: et nos ad illum ascendimus. Unde angeli ascendentēs descendentesqz memorā- tur sup filiū homis. k. Recitas fa. Iisd. Recipit ut regia via cutes: prios diligam: vt nos: et nos vt prios. Qui se diligit et nō primū: ad dexterā declinat. Qui primū nō se ad sinistrām. Hlri bñ agūt et si corrigūt: vt heli. Alij corrigūt s̄t nō bñ agūt: vt scribe et p̄barise qz sedebat sup cathedralē moyſi. Hic os turtur ad ascellas: in lege retorqzri subct: vt nō separetur os ab opere: nō opus ab ore. Semite post viam: qz mādata moralia post pen- tentia fm marcu vñ mattheū explanant: parat via qz fidem et ba- ptismū et penitentia. Recte semite per austera indicia vesti: co- ne: cibis: potis: vocis humilime: unde fuit iohā. tē. l. Joban- nes. Iisd. Gratia dei: A gratia dei incipit. vñ sequit̄ bapticas p̄ baptisimū p̄tā dimittunt̄. m. Qd gratis accepistis gratiā date. Ep̄b. 2. a. Et Ap̄ts: Grā salutati est. m. Bapticas tē. Baptisimū pñis de- dit: baptisimū i remissionē pectorū p̄dicavit: s̄t si dedit. Sic p̄dica- tiō sua xp̄i p̄dicationē p̄currit: sic baptisimū pñis baptisimū re- missionis.

Marci La. I. Nico. de lyra

Incepit postilla euāgeliū fm Marci. La. I. Initiū euāgeliū tē. Euāgeliū fm Marci i du- as partes dividitur: scilicet in prologū et tra- citum. secunda ibi: Fuit in deserto iohānes.

Sicut patet ex predictis marcus breuitati stu-

duit in scribendo: et ego similiter in

tendo breuitati studere ip̄su expo-

nēdo ea qz repetit dicit in mattheo

omittendo: et ad expositionē ibi po-

sita remittēdo: maxime p̄bi esset im-

morandū. dicit ergo: Initiū euāge-

liū. Euāgeliū idē est qz bona anniū

ciatio: qz ibi annūciat̄ inenarrabile

bonū qz ab antiquis patrib⁹ fuit su-

me desideratum: fm qd dicit salua-

tor. Lu. x. Multi p̄phete et reges

voluerunt videre que vos videtis

et non viderunt: et audire que vos

auditis et non audierūt. b. 1. et

su. i. salvatoris. c. Christi. i. vn-

cti: qz est rex et sacerdos quisbus in

Mat. 11. b. lege debebantur vñctio. d. Filii

Mat. 11. b. euāgeliū dicit: filii dauid filii abra

Mat. 11. b. am: qz ei genealogiā fm humana

naturā enarrare volebat: vt patet i

principio euāgeliū sui. Marcus ve-

ro illam tangi sufficienter enarrat

et dimittēs vocat eū filiū dei. s. na-

turalē non adoptiuū: divinā natu-

rā in qua est idē patri ostēdēs. Sei-

endū etiā qz mare ante conversionē

ad fidē erat instruc̄tus in lege et p̄-

phetis de christo testimonii phibē-

tibus. et ideo a p̄phetis de christo

incipit suū euāgeliū: sub uno ideo.

Et p̄tū duas p̄phetias vñcti: quarū

prima scribit Malach. ii. secunda

Esa. xl. quā intellec̄tus patet ex p̄-

dictis in p̄logo: veritatem mare

luc. 3. a. hic solum exprimit Esaian prophe-

tam dicens:

e. Sicut scriptum est in Esiae propheta: Ecce mitto ange- p̄betauerint: Esiae tamē principalior est altero. tō sol⁹ no- lum meum ante fa. tu. quia licet ambo p̄phete uno sp̄u p̄- minatur: et quia auctoritas ultima est ipsius Esiae: res au- tem de nominātā a fine. Itē qz mare ante breuitati studebat: vt dictū est in p̄logo. f. Fuit in deserto iohānes. hic ponit̄ tractatus sive narratio. Circa quod considerandū et intentio euāgelistē est ostendere reductionē peccatoris in dēum per opus mediatoris. et ideo primo ostendit perso- nam mediatoris. secundo reductionē peccatoris. ibi: Et statim spiritus expulit. Circa primum mediator ostendit̄ duplicitē. primo verbo precursoris. secundo facto et ver- bo dei patris. ibi: Et factum est in diebus. Circa primū deſcribitur locus vñi iohannes predicabat. cum dicitur et fuit in deserto iohannes quis predicabat penitentia agē- dam: vt homines essent dispositi ad christi de proximo ven- turi receptionem: et sic loci conditio congruebat sue predi- cationi. Asperitas ei deserti austeritatē penitentie designat. g. Et predicans baptisimū penitentie in remissionē pec- catorum. hoc expōit̄ duplicitē. Uno modo de baptis- mo christi: virtute cuius dimittuntur peccata: et quia tale baptisimū iohannes dare non poterat: ideo ipsum predi- cabat dandum per christum in proximo venturum: et fm Bli. bapticāns: refertur ad baptisimū iohannis. et quod seq- tur: Predicans baptisimū penitentie in remissionē pec- catorum. ad baptisimū christi futurum. Alio modo ex- ponit̄ de baptisimō iohānis: et sic bapticāns ei predicās referuntur ad predicationem iohannis et baptisimū eius: quia licet baptisimō iohannis non dimitterentur peccata: suscep̄tio tamen illius baptisimi erat quedā protestatio agē- di veram penitentiam de peccato: per quā dimittuntur pec- cata. h. Et egrediebatur ad illū omnīs iudee regio tē. id est multi de illa regiōe et de iherosolymis. et est hyperbo- lica locutio: sic in cōmuni modo loquēti dicis de aliq̄ spe- ctaculo: tota ciuitas vadit ad tale spectaculum: licet aliquā do maior pars populi non vadat.

Et bapticā

Slo. ordi. Marci La. I

Quod cōsummat p sponsū initiat p paronymphū. Enī cathecumini. i. instru-
ti incipiunt p sacerdotē: crismant p ep̄m: Huc p amicū spōsi iducit spōla: ut rebec-
ca isaac: p puer pallio albo velata. a In iordanē flū. Hiero. Jordani aliena
descensio: vbi peccata absoluunt. Arca enī p eū in terrā alienā trāsūit t media p
te in mari fluēt: altera ad mōtis formā erigit. Sic nos olim alienati a deo p ba-
Loc. 14. c ptismū humiliat erigimur ad alta. Quia qui se humiliat
eratib: pars q̄ fuit in mare amaricat: quia arca dei. i.
corpus christi nō mundatis nō. pfectit: sed in dēter̄ mu-
P̄. 95. tat. b Confitētes peccata sua. Hiero. Cōfessio t pul-
chritudo in cōsē. e. l. spōsi. Enī desil spōla de camelō cū
se humiliat ecclia christo. Qui figurat p isaac: in cui⁹ na-
tūrātē risū fecit deus sacer: sicut ad maria dicit: q̄ ē p̄m
ceps cum deo; Benedicta tu in mulieribus. Beda. Cō-
fidentes peccata sua baptizant. Debent enī melioris vite
nouitatem pmittere: qui baptismū desiderant accipere.
Unde predicante paulo dicit: Muli veniebat cōfidentes
annūlantes actus suos. Et petro dicit: Dacta t mā-
ca: quasi occide mala que in eis erat: t sic mūdatos chri-
stianā religionē pmitterēs in ecclie mēbra cōmuta.
c Et erat iohānes ve. pi. ca. Hiero. Vestis pphete t ci-
bus et potus: totā austera vitā pdcantius significant: et
gentes ad gratiā dei que est iohānes: intus t foris esse
lungendas. Dili camelī: dūties gentiū: Zona pellicea:
panpers mundo mortut. Locuste: lapientes hui⁹ mūdi:
qui stipulas aridas relinquentes iudeis frumēta mystica
trahunt: t in calore fidei sal⁹ ihabitāt. Delli silvestri: fi-
deles de inculta silua pparati cōparant: q̄ oia a grā euā
Roz. 10. c gelij dei: q̄ nō ē distinctio indec t greci. Beda. Mora.
Et sit p̄. ca. Quia p̄cā nō fountis: q̄ asperē sc̄epauit. d.
Moralit̄. b Enīmina vīperaz t̄. Zona pellicea circa lūbos: q̄
o Luce. 3. b carnē suā crucifixerūt cū vītis t̄. Locustas t mel sil. c.
t p̄di: q̄ p̄dicatio el̄ adeo dulcis fuit ut etiā xp̄s putare-
tur. Sed cito hoc opinio decidit: q̄ eū nō christū: s̄ christi
p̄corōē esti innotuit. In melle enī dulcedo: in locusta a-
lacer volutus: sed cito decidit. d. Fortior me. Hiero.
Quis fortior est gratia qua abluunt p̄cā? Ille qui se-
ptiles t vīs ad septuagies septiles p̄cā dūmittit. Gratia q̄
dē prior ē: s̄ semel remittit p̄cā p baptismū: misericordia xō ī
miseros ab adā vīs ad xp̄m: p septuaginta septē genera-
tiones: t vīs ad centū quadraginta q̄tuor milia puent.
e. Soluere corrigiā cal. Beda. Nod⁹ fuit ap̄s veterē
vt si q̄s cā q̄sib⁹ cōpeteret accipe vīz noller: ille ē calciamēta solueret: q̄ ad hāc
spōlis ure p̄linq̄atis venire. Christus aut̄ spōlis est ecclie. de q̄ dicit idē iohā.
Job. 3. d Qui habet spōnā spōlus est. Quia ergo hoīes iohānē xp̄m ēse putabāt: recte se
indignū soluere corrigā dicit: quasi ego redēptōr vestigia nudare nō valeo: q̄a
spōli nomē mībi nō viurpo. Hiero. Corrigia calciamētoz mysteriū. l. incarnati-
onis quō verbū caro factū est. vñ caro xp̄i: vñ asa: vñ spū sumit exordiō. i. fili⁹ hoīs q̄ est in ce-
lo: t quō tanq̄ spōlus p̄cedēs de thalamo suo. i. de virginali vīero clausū relin-
quens. vñ adueniēte vero spōlo: dom⁹ iohānis dom⁹ discalecati. b. Enī in spē colū
be spūscūtūs descedit. De spōla b. Spōla mea: amica mea: p̄xīa mea: dilecta mea:
coluba mea. Spōla in patriarchis: amica in p̄phetis: prima in maria & ioseph: di-
lecta in iohāne baptista: coluba in christo & aplis. quib⁹ dicit: Estote prudētes sic
serpētes t̄. Cal⁹ extrema ps copris. In fine enī ad iusticiā ēst salvator ēt incarna-
tus. vñ: In idūmēa exēdā calciamētū meū: q̄ nū iunga sc̄ia spūs nemo p̄ grati-
am remissionis innēstigat incarnatiōis mysterium. f. Ego bap. vos aqua. Be-
da. Nōdū iohānes dicit dei aut̄ dei filiū ēse apte: q̄r rudes erāt auditōres: s̄ pau-
latim p̄ humanitatē gloriātā ad fidē diuinitatis dūcit dīces: Ille xō bap-
tīt spūlētō: Sed postea xō cōpaciōes tā videret: dei filiū t̄ apte p̄dicat dīces:
Testimoniū phibuit: q̄ bic est dei filius. b. Ego bap. vos aq̄: ille t̄. Et
fūni⁹ sp̄ plen⁹: s̄emg equal. de q̄: fūni⁹ iper⁹ leti. c. dei. Multū distat līt spūm
q̄ ferf lug aq̄s nō subter: t aquā t̄p̄tū inter asam q̄ regit: t corp⁹ q̄d regit. Sed mā-
sit lug eū spūs hec est vīctio xp̄i vñ carne. de q̄: Enī te de⁹ de⁹ t. o. l. p̄ cōt. Ole-
um nō potest ēse sub aqua: nec creator: sub creatura. Olei de amaritudine radie-
surgit in pabulum luminis: medicina vulnēs: refectionē clūriēt. Ende fit q̄ vī-
ctio xp̄i de amaritudine passionis: p̄uenit ad glām resurrectiōi. Enī Apls: Hoc
sentit in vobis q̄d et in christo ieu. t̄. vīs: apter: q̄d t̄ de⁹ illū exaltavit. g. Et
baptizatus ēst in ior. Tribus causis ut iusticiā t̄ būllitatem sp̄leret: ut baptismū ioh-
annis cōprobaret: ut iordanis aquas sc̄ificāt p̄ descentiōē colibe spūmītū in
baptismo adesse mōstraret. Hiero. Marcus: Sicut ceru⁹ dēsiderans ad fontes
aquaū salt⁹: dat culmā p̄atōr carpit: palmas in vertice porat: velut apis melli
flua flores agri (cui odor veri isaac simila) sumatim gustat. vñ a naçāreth galilee
venientem ieu ad baptisimū in iordanē acceptum a iohanne enarrat: t statim
de aqua ascendisse: aptos celos vidisse: spūm ut colubā descendisse in ipso manū
servo de cel ferā p̄i i dīlecto filio cōplacuisse: t spūm eū i defertū expulisse: cēta,
tū a satbana. quadraginta dīebus t quadraginta noctibus: cum bestiis angelis
ministratibus cōmoratū. Quē ordīnē nobis sequēdū ad cōsortia angelica festi-
nantibus prius opere. Et voce ostendit christus. Debem⁹ enī de volubilitate mūdi
Et statim

Nico. de lyra

a Et baptizabantur ab illo in iordanis
flumine. p̄ illud enī flume filij iūl̄ trāsūt
ad tertā p̄missiōis: t̄ iō baptismū iohā-
nis p̄ueniēt faciūt ēt in iordanē flumi-
ne: q̄ erat quēdā p̄fatio penitētē age-
de p̄ quā est trāsūt
ad terrā viventiū: t̄
Enī q̄d dī Mat. iii.
Vētētā agite ap-
p̄opinq̄abit enī
regnū celorū. Et q̄d
p̄dicatore ēdecet au-
steritas vite: b. q̄d
dīlē Paul⁹ ap̄ls. j.
Cō. ix. Castigo coz t̄ Dīc. a
pus mēu t̄ in seru-
tūtē redigo: ne for-
re cū alijs p̄dicātē
lumbos eius: t̄ locūtās et mel
siluestre edebat: t̄ p̄dicabat dī. d
f̄ misericordia. f̄ gratia. f̄ p̄grām remissiōis.
cēs: t̄ Cēt fortior me p̄ me: cui⁹
f̄ explicare.
e nō sū dign⁹ procumbēs soluere
f̄ quā sc̄i sibi dīna mortalitatē. f̄ i. mysteriū
corrīgiam calciamētōrum ei⁹.
incarnatiōis dei. f̄ q̄. f̄ bō pur⁹. f̄ n̄ spū. f̄ de⁹
f̄ Ego baptizauit vos aq̄: ille dīo
f̄ bō. Nōdū solū ēt die baptisimi. f̄ q̄dīcētē
baptizabit vos spūlētō. t̄ Et fa
f̄ grām spū p̄scim⁹. f̄ f̄ sup̄ aquas.
f̄ cō iohāne baptizaret.
ctū ēt in dieb⁹ illis: venit ieu a
f̄ flos. f̄ rota.
s naçāreth galilee t̄ baptizat̄ ēt i
q̄ credebant ip̄m ēt christū. c. Enī nō
sum dig. p̄cūbēs sol. corri. cal. el̄. Mat.
ii. dī. Cūiū nō sum dignus portare cal-
ciamēta: potuit enī iohāne vtrūq̄ dice-
re. mattheus ēt expressit deportationēz.
marcus autē solutionē: t̄ p̄ vtrūq̄ idēm
intellig. q. d. iohānes: tante excellētē ē
christus respectu mei q̄ nō sū dign⁹ ēt ex-
hibere etiā minimū obsequiū. nō enī xp̄s
babebat calciamēta portāda v̄l̄ solūēdāz
q̄z scribit. Apls. j. Cēp̄t ieu facere t̄ do-
cere. ip̄se aut̄ discipulūs ad p̄dicātū mis-
sis impositū sine calciamētōs incedere:
vt babef. Luce. r. t̄ ideo nō ēt credibile q̄
calciamētō vteret. f̄ Ego baptizo vos
aqua. q̄z baptisimus iohāni lauabat t̄m
corpora. g. Ille dīo baptizabit vos sp̄
ritus sancto. q̄z in baptisimo christi cōfertus
gratia spūlētō. h. Et factū ēst. Dīc
p̄r̄ ostendit mediatoris p̄sona testimōio
dei patris: cū baptizaretur a iohanne. et
hoc est quod dīces: t̄ In diebus illis.
s. in quibus iohānes baptizabat et p̄dicas
bat antētē in carcere clauderet.
k. Tētētē ieu a naçāreth galilee. Illa
enī ciuitate fuit nutritus: vt babef. Luce.
ii. l. Et baptizat̄ ēst a iohanne in ior-
da. q̄uis enī non idigeret aliq̄ baptisima-
te: venit t̄ ad baptisimū iohānis. p̄mis
t̄ illū approbarēt. t̄ ip̄m a deo ordinatū ostē-
deret p̄tra maliciā aliq̄ iudeo: qui dice-
bat ip̄m hūana fictiōē adinuentū. sedo ve-
iohānes ip̄m ēt xp̄m ēt lege t̄ p̄p̄ber. p̄mis
t̄ illū dēnūciaret: Enī q̄d dī Job. l. Et
vī manifestet in ior: p̄terea veni ego in
aq̄ bapticans. t̄ lō dīxit de eo: Ecce agn⁹
dei ecce q̄ tollit p̄cā mundi.

Glo.ordi.

Marci

Ca.

I

Nico.delyra

Spēnduli voluntatis odore floris mūdicia traci-
cum adolescentib⁹ post spōsum currere: et sic per
baptismi sacramēta de duob⁹ fontib⁹ dilectionis
dei et primi grā remissionis absoluimur: et ascē-
detes spe: celestia secreta mūdis cordis oculis l-
tuemur. **E**nde spūm/
sanctū spū cōtrito et hu-
miliato: cū simplici coz
de descendente ad mā
suetos: et cū charitate
nūch cadente manen-
tē suspicimus: et vox a
deo ad nos dilectos di-
rigit. **H**ic pacific⁹: qm̄
fi. dclv. **E**t tūc in nob⁹
cōplacet p̄t cū filio et
spūctō: qm̄ efficien-
tūs spū cū deo. vñ:
Job.17. b **A**cū sint vñ sicut et nos
vñ sūmus. **L**uc spūs
nos expellit in desertū
quadraginta dierū nu-
mero tētādos a satha-
na: vt patiēta pbatio-
nē: pbatio spē: spes āt
charitate generet. cūn-
nobis non sit collecta-
tio aduersus carnē et sā-
guine sed a.p.r.t. **E**t
tunc bestie erunt pac-
te nobis: cū in arca aie-
nre mūda cū imundis
mausufacimus: et cūz
leontib⁹ sīc daniel cubam⁹: cū spūs nō sit aduer-
sus carnē: nec caro aduersus spūm. **P**ost h̄ an-
geli ministri q̄ vidēt sp faciē patris in cel⁹ mittin-
tur in solatū dicētes: **E**xaudita est orō tua: et no-
lite timētū q̄rētes naçarenū: t̄ ego q̄s amo ar-
guo r̄. et vincētū dabo edere de ligno vite: qd̄ ē
in p.d.m. **a** **A**udit ap. Be. **V**ysterū trinita-
tis in baptismi demonstrat. fili⁹ baptiçat. spū ē
in colūba: p̄t in voce sonat: apūn̄ celi nō rese-
ratōe elemētoꝝ: sīc spūalib⁹ ocul. **E**redit colūba
sup tēfū ne putare⁹ vox ad iohānēm facta nō ad
ēi. **T**ulchre aut̄ addidit: et manētē in ipso. **H**oc
enī spū ē chāsto ut semel tē ip̄les spūs: sp in
illo māeat. **F**idelib⁹ xo allq̄n̄ serf ad miracula
faciēda: aliq̄ tollit: **Q**uid⁹ t̄ ad opationē iu-
sticie ad amorē dei et primi cōseruādū nūc ab-
est. **N**ū apō nos manebit et in nob⁹ erit iuxta mē-
suri fideli spūs. de xpo aut̄ dī: **A**men ḡt et veri-
tatē. **b** **D**anētē in ipo r̄. **D**anēt in eo spūs
nō ex q̄ baptiçat⁹: h̄ ex q̄ cept⁹. **E**t in bapti-
mo dēcēdit: significat nob⁹ graz spūalē in bapti-
mo dārit: qd̄ ē remissionē p̄tōr ex aqua et spū re-
generat⁹: soler⁹ amplior spūs gra p̄ ipositionē ma-
nus ep̄i celit⁹ dari. **c** **L**u es fili⁹ m.di. **B**eda.
Wō qd̄ nesciab⁹ doceſ: h̄ nob⁹ qd̄ credere debe-
amus ostēdit: tpm. s. q̄si hō cum alijs ad bapti-
fādū venit: vex esse dei filiū. et ideo de spū bapti-
fari posse: nos quoq̄ p̄ aquā absolutiōis et spū
ritū sāctificatiōis dei filios effici. **Q**uotq̄ enim
recepit eu d.e.p.f.d. fieri. **H**ū aut̄ in specie colū-
bi dēcēdit spūs: q̄ simplex aial t̄ sine felle: quia
simplices q̄ritne habitat in mētib⁹ ip̄ur⁹.
d **S**piritus. **B**eda. **N**e dubituz q̄s spūs: lucas
cōsulte premittit. **J**esus plen⁹ spūctō regressus
est a iordanē. deinde intulit: et agebas a spū ī de-
sertū ne puteſ ūmūdū spūs quicq̄ p̄tra eus po-
tuisse. **e** **Q**uadraginta di. **B**e. **T**otū tpm̄ si-
gnificat quo mēbra eius diabolus tentat. **Q**ua
driptitus enim mundus per obseruantia decem
preceptoriū contra diabolū certando dō famu-
latur. **Q**uater xo decē quadraginta faciūt. vbi
q̄ et semper aduersariūs: qui iter nostrum
impeditē cessat. **f** **E**ratq̄ cū r̄. **M**os q̄s si
heremo sc̄iē cōversatiōis bestiales hominū mo-
res impolluta mēte toleram⁹: ministerū āgeloꝝ
meremur

a **E**t statim ascē de aqua vidit aptos celos et spūsc̄tū tāq̄ colūbā r̄. **In**
baptismo enī christi apparuit tota trinitas: pater in voce: spūssancē in co-
lubē specie: et filius in carne. verūtū caro vñuta erat filio in vñitate supposi-
ti vox aut̄ et colūba nō habebat vñitatē suppositi cū patre et spūsancto: sed
tm̄ in rep̄sentatiō signi. et cum p̄ talē apparitionē trinitatis baptiçato chri-
sto significat⁹ fuit q̄ baptismus christi deberet cōfer-
ri in nomine patris et filij et spūssanci: t̄ in primitiva
ecclesia ad tpm̄ collatus fuit in nomine christi: vt habe-
tur **L**cf. q. 2. xix. vt nomē christi ī maiori reverētia ha-
beret. **E**t ad excludendū erroē illoꝝ qui virtutē ba-
ptismi attribuabant ministris: b̄z qd̄ habef. **L**uc. 4. a
dientes: **E**go sum pauli⁹ aūt apollo: ego nō ce-
p̄he r̄. sed cessantib⁹ illis causis redit ecclesia ad for-
mā predictā. **b** **L**u es filius meus dicit⁹. p̄ cerer:
q̄ es filius naturalis: alq̄ aut̄ adoptiui. **c** **I**n te cō-
placui. ad p̄ficiendū in te opus redēptionis humāne.
d **A**d maiore intellectū dīctor p̄t queri hic vñtrū quenā
ens fuit celū ap̄tri christi baptiçato et vocē patrī audi-
rit. **A**rguīs q̄ nō: q̄ talis aptio nō fuit fm̄ veritatē: cū
corpora celestia sint incorruptibilia: nec fm̄ apparētā-
tū: quia falsitas fuisse in opib⁹ diuinis qd̄ nō cōue-
nit. **E**t christo baptiçato nō fuit apta ianna celestis: s̄
in passiōe. cū ergo talis aptio celi significaret aperto,
nem beatitudinis: videf q̄ nō debuit fieri christo ba-
ptiçato: sed ipso passo. **I**te vox patris sup̄ christū erat
quēdā approbatio sue p̄dicationis. vñ **L**at. xvij. vbi
sīlīs vox facta est sup̄ ip̄z in trāfiguratione. additur:
Ipm̄ audire. s̄z nō p̄dicauit immediate post baptismuz:
sed post incarcerationē iohānis: vt dī. j. eo. ca. ergo r̄.
Ratio: dicendū q̄ christus baptiçat⁹ fuit a iohāne nō
vt baptismō indigeret: s̄z vt virtutē regenerandi aq̄s
p̄ferret: et vt testimonio iohannis manifestaret: vt di-
ctū est. et ppter virtutēs cōueniētēs fuit celū ap̄tri et vo-
ce patris audiri: q̄ cū testimonio iohānis qd̄ erat hūanū fuit testimoniū
dei p̄tis et spūsc̄tū appārētū in voce et colūba. et sīlī creature irrōnabilē et usē
sib⁹ testimoniū p̄ illā aptionē celestē. **E**t cōueniētēs fuit ad significandū vir-
tutē baptiçati dāndi p̄ xp̄m: p̄ quē ē introit⁹ in regnū dei: fm̄ qd̄ dī. **J**ob. iij.
Risi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua et spūsc̄tū nō p̄t introire in regnū dei. **A**d p̄t
mū dīcēdū q̄ illa aptio nō fuit in corpe celesti sīlī in aere: sīlī solet fieri in co-
ruscatōe in q̄d celum ap̄tri: et sic dīcūt hoīes vulgares. celū aperit̄ in
coruscātōe: scriptura qūtī sacra cōlter tenet modū loquēdi vulgare: nec fu-
it ibi falsitas alīq̄: q̄ sufficiebat ad significandū aptōez lanue p̄ baptiçatū:
sicut fm̄ aliq̄s doctores colūba illa nō fuit vera colūba: et tm̄ nō iuit ibi fal-
sitas alīq̄: rōne dieta: q̄ sufficiebat ad rep̄sentādū vel significandū spūm̄ā
cū. **A**d secundū dīcēdū q̄ licet p̄ passionē christi lanua celi sit apta: q̄tūz
ad remotionē impedimentī generali⁹ qd̄ erat ex p̄tō ad eftū applicat̄ virt⁹ p̄f-
sionis q̄tū ad singlāres plōnas beatitudinē intrātēs p̄ baptiçatū: p̄ quē in
corpān̄ xp̄o et efficacē p̄ticipētēs redēptionēs factē p̄ passionē: et iō p̄ueniētē⁹
fuit celū aperit̄ in baptismō q̄d in passiōe: q̄r̄ p̄ baptiçatū ē immediate ingre-
sus ad beatitudinē: vt visū est. **A**d tertīū dīcēdū q̄ licet christ⁹ incepit p̄
dicere publicē et cōlter post incarcerationē iohānis: vt dicif. j. eo. ca. tñ ante
incarcerationē dictā docuit miracula alīq̄ fecit et discipulos babuit: vt ha-
bet **J**ob. iij. t. xij. licet nō ita publicē pdicauerit sicut post. **d** **E**t statī spi-
rit⁹. **D**ic sīlī dīcēdū reducētēs p̄tōris in dei p̄ op̄ mediatoris: et p̄mo per
ipsius p̄dicationē. sedō p̄ passionēs redēptionēs. ca. viii. tertīo p̄ resurrectiōis
glificationē. ca. xvi. **C**irca p̄mū p̄dīcātō xp̄i p̄ viā amor. s. cū p̄dica-
tiōe curādo: et miracula faciēdo. sedō p̄ viā timorē terrorē futuri ludic̄ incu-
tiēdo. ca. xiiij. **A**dhuc circa p̄mū p̄mittit xp̄i p̄dicationē p̄ scīp̄m̄ tñ. sedō cum
p̄ discipulos. sedō p̄s incipit circa mediū. ij. ca. ibi: **E**t ascēdētēs in mōtem.
Adhuc circa p̄mū p̄mittit xp̄i p̄dicationē. sedō ex p̄ponit iudeoꝝ emulatio-
sequē. ca. **A**dhuc circa primū p̄mittit p̄dicatoris debita dispositiō. sedō p̄
dicationē erētū. ibi: **P**ostq̄ aut̄ tradit⁹ est iohānes. tertīo sequētēs ali-
quoz cōuersioꝝ. ibi: **E**t p̄terēs sec⁹ mare. q̄r̄tō cōuersioꝝ p̄firmatio. ibi: **E**t i-
grediuñt̄ capharnāu. **C**irca primū sc̄iēdū q̄ debita dispositiō p̄dicatoris ē
mortificatio carnis: vt sīlī subdita spū: fm̄ q̄ paul⁹ dīcīt. j. Cor. ix. **A**stī
go corpus meū et in servitutē redigo: ne forte cū alijs p̄dicatoriū ipse repro-
bus efficiat̄. **E**t solitudo cōtēplatiōis vt ibi bauriat̄ qd̄ postea pplo p̄ do-
ctrinā effudat̄: et licet xp̄s talib⁹ non idigeret cū ī carne cū nulla fuerit re-
bellio: et ab instātū sue p̄ceptiōis fuerit replet⁹ gra virtutib⁹ et sciētīs: verū
tū egit illa p̄bēs alijs formā et exemplū. et iō p̄mū p̄mittit solitudo defī. cū
dī. **E**t statī spi. expū. cū ī deser. q̄ est loc⁹ apt⁹ cōtēplatiōi p̄p̄ segregationēs
a tumultu sc̄iariū. spūs aut̄ iste a q̄ dī expulsiōn̄ in deseritū: intelligit spūs di-
uinus et etiā hūanū: q̄r̄ xp̄i volūtas erat oīno p̄formis volūtari dīmē. et se-
quit̄ maceratio carnis. cū dī: **E**t erat in deser. xl. dic. in qb⁹ tēiunauit: vt h̄
Matthei. iiiij. **f** **E**t tentabat̄ a sathana. **M**odus aut̄ et ordo hūi⁹ tēratio-
nis hic taceſ: sed exprimit̄ **M**attb̄. iiiij. **g** **E**ratq̄ cū bestijs. nō th̄ noce-
bāt ei sed magis applaudebat̄. **h** **E**t angeli ministrabat̄ illi. p̄ hoc ostē
debatur dīs terrestrium et celestium.

Postq̄ aut̄

Glo.ordi.

Glorieremur: a quib⁹ corpe absoluti in celo trāsseramur. **a** Postq⁹ au-
tē. **I**sido. Accepim⁹ grām. p grā: carnalia decollant: spūalia vivifican-
tur. Telleat vmbra adeſt veritas. Iohānes ī carcere: lex in indea: ielus
in galilea: salus in gētib⁹. **Beda.** Nemo putet traditū iohānē statī
p̄fētationē. s. l. diez t̄ ieiuniū dñi. Inuēit ei in euāgeliō iohānēs dñm
an̄ multa docuisse et miracula fecisse: t̄ b̄ fecit

Luce.22. d initū signoz. i. in chana. ga. **Et itez:** Necdūz
erat nullus ī carcerē iohānēs. **F**erē aut̄ q̄ cū
alioz legiſſet iohes euāgelia t̄ pbassere os ve-
re historiā texiſſe: s̄ vni⁹ anni tm̄ q̄ t̄ pas-
sus est post carcere iohānēs: p̄termisso anno
eius acta a trib⁹ expoſita fuerāt: supior⁹ tē-
poris anteq̄z traderet iohānēs gesta narra-
uit. **b** P̄dicās enā. Piero. Beati pau-
peres spūi. t̄. e. r. ce. Regno terreno succedit
paupertas: pauprati christianoz regnum sempi-

Joh. 18. s ternū. vñ: Regnū meū nō ē de h̄ mūdo: ois ei⁹
honor terren⁹: spūia ſum⁹: ſomn⁹. **c** He-
nitēmī. Piero. Amaritudinē radicis dulcedo
pomi cōpēſat: picula mar̄ ſpes p̄t̄ delectat:
dolorē medicine ſpes ſalut⁹ mitigat: q̄ deſide-
rat nucleū: nucē frāgat: p̄niā agat: q̄ vult⁹
terno adherere bono: p̄conia xp̄i narrare pos-
ſit q̄ ad palmā indulgete puentre mererūt:
vñ p̄niā ſpūiam p̄dicatores eligūt. **d** Quidit si-
mo. Piero. Simō obediēs: andreas virilis: ia-
cob⁹ ſupplātator: iohes gra. **D**is noīb⁹ in una
gīne dei ſuertimur. **O**bediēta ut obediāt:
virilitate vt pugnem⁹: ſupplātatione: vt pſue-
rem⁹: gra vt coſerem⁹. **N**isi ei dñs edifica, do-
mū in vanū laborauerūt q̄ edi. cā. **W**e q̄tuor
x̄tutes cardiales dicūt. p̄ p̄udicitā obediāt:
p̄ iuſticia viriliter agim⁹: p̄ tēperatia ſerpētes
calcam⁹: p̄ fortitudinem dei graž meremur.

Piero. Quād nō ſebiat eloqntia ſclar. **E**lf
ſicile hoies potetes t̄ nobiles: t̄ diuities: t̄ ml-
to his difficił⁹ eloqntes credūt deo. **O**bceca-
tur mēs eoz diuitijs t̄ opibus atq̄ luxuria: t̄
circudati vitis ſū p̄n̄ videre x̄tutes: ſupli-
tateq̄ ſcripture ſcīt: n̄ ex maieſtate ſēnū: ſe x̄b-
oy indicat vilitate. **Hiero.** Qocāt q̄tuor
piscatores. ſimō: adreas: iacob⁹: t̄ iohes. **A**lti-
ctis oīb⁹ ſequūt: hac q̄driga vebimur ad ethē-
ra ut heſias bis q̄tuor agūl ſtruit p̄ma ec-
clēſia: bis q̄tuor ſris hebraic⁹ tetragramaton
nomē dei cōgēſit a nob. **Q**uib⁹ ē ſit p̄cipit
vt audiam⁹ dñm vocāt: t̄ obliuſcamur p̄l̄z
vitioz: t̄ domū pañe traditionis q̄ ē ſtūtricia
do: t̄ rete arāeari: q̄ nos pene lapsos velut cu-
lices tenebat aer ianis. **M**auē p̄ſtine puerati-
onis fugiam⁹. **P**ellib⁹ enī mortuis tegit adā
p̄n̄ ſm carnē: q̄ deposito cū actib⁹ ſuis no-
num ſeqnōt: p̄lib⁹ ſalomonis tegimur: q̄b⁹
ſpōſa ſe gl̄at foſmosā. **Bed.** Querit quō p̄-
mū petz t̄ adréa t̄ p̄ pusillū iacobū t̄ iohem
vocauerit: ſic narrat mattheo: t̄ mare: cū dicat lucas in magna captura
piscū ſociof petri fuſſe iacobū t̄ iohem: t̄ iefū dixiſſe petro. **E**t h̄ iā er-
hoies capiēt ſil eū ſecutores ſuſſe: ſbduēt ad terrā nauib⁹. **S**z q̄d dic
lucas p̄mo facūt ē t̄ petro p̄dicūt ē q̄ hoies effet captur⁹: nō q̄ extūc nō
ēt̄ pſcatur⁹. **A**d capturā enī pſciūt rediēt: t̄ poſte ſic mattheo t̄ mar-
cus narrāt: bini vocati ſūt. **P**oно petr⁹ t̄ andreas: deide t̄ ali. **T**ūc enī
nō ſeduci ad terrā nauib⁹ t̄ q̄z cura redeendi: h̄ t̄q̄z vocatē t̄ tubētē ſe-
cuti ſūt. **E**t ingrediūt t̄. Piero. **D**are⁹ dica euāgeliō ſi ſponſos: ordine billoſie ſecur⁹: myſterioz ordine ſuar. **U**n̄ i ſabbatis
p̄ma x̄tute narrāt dices: **E**t ingrediūt t̄. f Capharnaū. Piero. **C**aphar-
naū villa ſolatiōis: ſabbati ſeques. **N**ō in ſpūi imūdo gen⁹ h̄uanū
in q̄ ſuſtūcia regnauit ab adā vſez ad moſen. **N**ā q̄ ſine lege peccaue-
runt ſine lege peribunt. **Q**ui ſciēs ſancti dei obmutescere inbet. **D**um
ſcientes quidē deum non ſicut deum glorificauerunt aut gratias ege-
runt: ſed euauerunt in cogitationibus ſuis. **S**piritus diſperpens homi-
nē exiſt ab eo: quia appropinquante ſalute appropiquat tēratio. **I**ohā-
rao dimiſſus ab iſrael pſequitur eū diabolus contemptus ſurgit in ſcā-
dala. **Beda.** **R**abbato maxime curat et docet: oſtēdit ſe nō ſub lege
elle: ſed ſupra et docet nos verū ſabbati: vt ſez ſaluti animarū ſtuden-
tes ab omni ſeruili opere: id eſt ab omnibus illicitis abſtineamus.
G **E**rat enī. **Be.** Scribe dicebat: q̄ ſcīta erat i moſe t̄ p̄phet. **J**esus
vt d̄c⁹ t̄ dñs ipſi⁹ moſi libere q̄ deerat legi addebat v̄l ſomutabat. vñ
in mattheo: **J**udib⁹ q̄d dictū ē antiq⁹ t̄. **E**go autem dico vobis:

Marci. Ia.

I Nico. de lyra

a Postq⁹ aut̄ traditus eſt. **W**ic p̄ur describibilis chri-
ſti p̄dicatio, t̄ primo q̄tū ad tps. cū d̄: **P**ostq⁹ tra-
ditus eſt iohānēs t̄c. ſicut enī iohānēs erat chriſti p̄-
curſo: ita p̄dicatio ipſiſerat p̄nia p̄dicatiōi chriſti.
t̄o chriſtus nō p̄dicauit cōmuniter t̄ publice ante-

q̄ ſicarcerare iohes finita ei⁹
p̄dicatiōe. ſed q̄tū ad locū.

cū ſubdiſ: **b** Venit ielus

in galileā p̄dicās euāgeliū

t̄c. q̄re aut̄ in p̄mo p̄dicau-

rit loq̄ndo de publica t̄ cōi p̄-

dicatiōe **D**attheo exp̄ſſit. **U**q̄z
ca. circa mediū: t̄ ibi expositū

c Impletū eſt tps. ſ. redem-

p̄tōis humānō p̄p̄hetas p̄-

dicte. **d** **A**ppropinquit

regnū dei. q̄r p̄ chriſti apta ē

ianua celi. **e** Penitēmī

t̄ creditē euāgeliō. q̄ſme p̄

nitentia p̄terit delicit ſide

chriſti nō habet vita beata.

f **E**t p̄teriēs. **W**ic p̄ur desci-
bif p̄dicationis chriſti fruct⁹.

g **A**relicto patre ſuo ſebe.

in nauī cū mercēnarijs. dicun-

tur aut̄ bie mercēnarij altqui

homīes qui in p̄ſcatiōe innu-

bāt ſebedēū p̄ mercede. **H**ec

endū aut̄ q̄ iſta vocatio de q̄

loq̄ ſic mare ſuit illa qua-

vocati ſi p̄dicti ad disciplinū

chriſti vſter⁹ ad pp̄ia nego-

cia nō reuersuri. prius enī vo-

cati fuerāt ſaltē tres illoz ad

quādā chriſti familiaritatē:

poſte ſūt reuersi ſūt ad pp̄ia

negocia. de q̄ loq̄ **J**ob. i. ca-

coſponēt duo diſcipuli iohā-
niſ baptiſte audiēt eū di. **g**

x̄po. Ecce agn⁹ dei. ſecuti ſunt

eū. t̄ ibide ſubdiſ q̄ andreas

eratvnuſ ex illis duobus.

t̄ de altero dicunt doctores q̄

ſuit iohannes euāgeliſta: et

de vocatione petri ibidē ſub-

diſ: iſta th̄ vocatio iohānēs et

andreas ſuit instrumentalis ver-

bo iohānēs baptiſte: princi-

paliter aut̄ chriſti inspira-

tione. **h** Aut̄ querat quō homi-

nes ſecularib⁹ implicati ad ſo-

lum chriſti verbū relictis om-

nibus ſequebant eū. **D**icēdū q̄ humanitas chri-

ſti instrumentum erat diuinitatis coniunctū: ſic ma-

nus eſt instrumentum artificis: t̄ ideo ſicut verbū xp̄i

in q̄z ſuſtūt ſouebarat aurē: ita in q̄z ſuſtūt instrumen-

tum diuinitatē ſouebarat mētē. **b** **E**t in. caphar-

naū. **W**ic p̄ur ponit cōuerſoz cōfirmatio p̄ opa mi-

raculosa. **E**t diſcribunt hic tria miracula. **P**rimū

eſt de demoniaco curato. ſecundū eſt de ſocru petri

fanata. ibi. **E**t ptin⁹ egredieb̄t. tertīū at̄ de leprozo

mūdato. ibi. **E**t vēt ad eū. **W**ic prima dicit: **E**t

ingredieb̄t capharnaū. in illa enī ciuitate in p̄n-

cipio ſue ſodicatiōi plures chriſti ſouebarat t̄ mul-

ta miracula fecit: ppter q̄d **L**uce. x. **E**xprobabat il-

li ciuitati: q̄ p̄ ſouerunt ad deū vere pueri.

i **E**t ſtatī ſab. igreſ. in ſy. do. e. ſynagogā enī eſt lo-

eſus in q̄ ſouenib̄t legiſperiti: t̄ cōi ſp̄ls ad audi-

endū doctrinā legiſ: maſtine dieb⁹ ſabbatoz: in q̄z

bus diuinitis erat vacandū. t̄ ideo tali loco et tpe do-

cebat xp̄i: q̄r erant ſouenib̄t doctrine ei⁹. **k** **E**t

ſtupebāt ſup do. ei⁹. t̄ admirābāt: t̄ q̄ legē t̄ p̄phāſ

non didicerat: t̄ t̄ clarissime docebat: tum q̄ doctri-

nam ſuam diuinitis operibus ſouerbat. vñ ſubdiſ: **l** **E**rat ei do. e. q̄ ſi p̄tēt ha. ſ. ſaciēdi miracula: q̄ ſta-

ti ondit p̄ factū. cū ſubdiſ **l** **E**rat

ſtupēt

Glo.ordi.

a Quid nobis t. Beda. **b** est hic voluntatis confessio: sed necessitatis extorsio: sicut seru fugitus us viu dñm tiner: t de verberib depeca. **c** Demo nes eni in terris dñm cernentes: se continuo iudicados credebat esse. **b** Obmutesce. Bed. Con gruo ordine lingua serpentina que pmo virus sparsit ne ultra spargat primo ob cludit: deinde femina q p ma seducta est a carnalis concupiscitie febre curatur. tertio vir qui male cõingi obediuit: ab erroris lepra munda: vt sit idem ordo re stauratio: qd pditionis in phoplasto.

c Discerpés. Bed. At co uerás: sicut qdā codices hñt. Lucas aut dicit qnib ei nocuit. **d** Sed qd mar cus ait: discerpés idē ē qd lucas cum piecisset eū in medium. **e** qd addidit nibilis no cuit intelligēdū est: qz illa iactatio nō em debilitauit sic exēt dem nos amputatis vñ anullis aliquid mēbris. **f** Bed.

Moralit. Moralit. Cirx a demonio liberatū: animū ab immū da cogitatione purgatu in telligim. **f** Femina vñ a se bñb psequētur curatam: carnē a concupiscitie feruore p continentie pcepta frenata. **d** Quid naz est hoc? **c** Per ea q videt ad inquisitionē cor q an diterant excitant. **d** Ad hoc ei t ipse dñs signa facit et discipul facer ddit: vt p h euāgeliū cert credat: dñ q celestia pmittunt terre nis: celestia t diuina ope ra operent in terris.

e Et statim dicit ei t.

Be. Lucas dicit qz roga

uerū p illa. **d** ei salut

or rogar: mō vltro curat

vt otr vtrix qz passioe

t se p̄cib fideliū sp ad ef

ser: t q nō intelligēdū: vel

intelligēda dare: vel nō in

tellecta dimittere pie pēre

ps. 15. tib ostendat. vñ: Delicta

qz intelligit: ab occell meis

mūda me. **f** Et appōbē

sa. Hoc vñ Petri febricitas

appbēta manu leuaf. **f** e

bris frēperat est: de qua

nos filii synagoge per ma

nū discipline t leuationez

desideri sanamur: t bñb

qui sanat nos ad vesperū

declinantis a nobis mini

stram volūtati. **g** Ali

Tropo. nistrabat eis. Be. Tropo

ta est mēbra q seruerat i

mūdicie seruiat iusticie.

b Vespere aut. Be. Ocea

sus solis mori christi. **f**

ferebat ad eū omnes ma

lehabentes. **f** lures eni per apostolos post mor

tem suam sanauit: qz cum in carne viuens indeis

predicanit. **i** Ad ianuam t. Hierony. Janua regni. **f** Moralit: penitentia est cuz fide que opera

tur salutem languoribus varijs. **f** Maria enim sunt

vitis quibus languescit ciuitas mundi.

Darci

Ia. I

a Et erat in synagoga eō homo in spū ī mundo. **i** obsessus a demone.

b Et exclamauit dolēs de christi doctria que erat anima p̄ salū t medici

na. **c** Et qz de salute hominū torque diabolus inuidia mons. ideo subdit:

c Venisti ante tps pdere nos. **i** diminuere t auferre potestate nostram

nocendi hominibus. **d** **f** Scio qz sis sancte dei. **i** christus ad salutē ho

minī missus. **p** prophetias eni de xp̄ dictas q de

terminauerat tps locū t modū veniendi ipsi xp̄

fm qb plenū declarauit in quadā qstione de adiue

tu messie cōpletas in eo t p alias circūstātias scie

bant ipm esse xp̄ in lege pmmissuz. vñ. **j** eo.ca. **d**

q nō sinebat eos loq: qm sciebat ei. **i** else xp̄m: **f** z

q exp̄sse d. **L**uc. iii. verūt nesciebat ipm esse de

um: p̄ tētatione xp̄ in deserto diabolus potuit

scire de xp̄ vtrū esset dei fili p naturā: bñs ean

dē naturā numero cū patre: licet ad hū finem tr̄

pliciter ei tētauerit vt dictū fuit plenū **M**at. iiij.

Si eni cognouissent demones ipm esse deū: nun

qz indu rissen tudeos ad ipm crucifigendū: **f** qd

d **L**uc. iiij. ca. **Si** cognouissent nunq dñm glie

crucifixis. **A**liqui aut doctores dicunt q nō so

lū nō cognouerat demones ipm esse deū: vt dictū

est: sed nec etiā cognouerat certitudinaliter ipm

esse christum in lege pmmissum: sed tm̄ hoc cogn

uerunt quadā cōlectura pbabilis multuz que in h

locō et alijs locis euāgeliū plurib nomine scietie

exprimit: sed primū dictū magis videz cōsonū

tertiū t dictū sanctorū. **e** Obmutesce. cōpelle

bat eni christus demones ad racēdū de ipso: neve

ris falsa misceret: t ne videtur querere testimoniu

um ab ipisis: maxime quia pharisei dicebāt ipm in

beelēgebū principē demoniorū cōcere demōia: vt

babet **M**att. xij. vbi dictū phariseo p̄ plenū ex

cludit: sicut ibide exposuit. **f** Et discerpés cum

spū ī mundū contrariū videb̄ haberi: **L**uc. iiiij.

vbi dicit de isto demone q exiuit ab illo t nihil ei

nocuit. **H**icendū qz demones ab obsessis corpori

bus solent exire: nō solū cū afflictione corporis: **f**

ctiā cū mutilatione aliquis mēbris: per bñ g qz **L**u

cas dicit qz nihil ei nocuit: intelligēdū est qz tū

ad mutilationē: quia exiuit absqz mutilatione mē

bris. q autē dicit **M**arc. discerpés eū. intelligēdū

est qz ad afflictionē: qz licet in exitu non muri

lauerit eū tamen multū afflit. t hoc idē babetur

Luc. iiiij. vbi dicit: Et cū p̄cisser illud demoni

um in mediū. qz quod intelligēt obsessi afflictio. ibi

dē subdit: Exiuit ab eo nibilis ei nocuit. p qd ex

cluditur mutilatio. **g** Que naz doctrina hec

noua. quia preceptis veteris legis acdebat nou

atem consiliorum: t etiā quia nouo modo p̄fir

mabat doctrinam suā: scz per operationē miracu

lorum. t ideo subditur: **b** Quia in potestate

spiritibus īmundis imperat t. Et protin egre

dientes. **H**ic ponit secundū miraculū: t diuidi

ter in duas partes: in principalem t incidentalē. **+ L**uc. 4. 6

secundū ibi: **E**spere autem facio. **C**irca pri

muū dicitur: **i** Et protinus egredientes de sy

nagoa: scilicet post christi predicationem t eius

confirmationem per expulsiōnē demonis.

k Venerunt in domum simois. vt ibi acciperet

refectionem post laborem. **l** Recubebat au

tem socrus simonis febricitans: licet enim virtute

nature febris possit curari: non tamē instanti. chris

tus aurez sanauit eā hic subito t ita p̄f. etc qz illa

mulier ministrabat eis: ex quo ostenditur ista cu

ratio miraculosa ad discipulorum confirmationē.

m **E**spere autē facio. **H**ic ponit pars incide

talē: occasione enim huīns sanationis illi qz ha

bebant infirmos in illa villa adduxerunt eos ad

christum querentes remēdū. t hoc est quod dici

tur: **E**spere autē facio. dicit autē **Theophilus** expo

sitor: qz ita tarde adduxerūt eos ad rpm: qz illa d

es erat dies sabbati: t credebāt curationes nō esse

llicitas durāte die sabbati: qz finiebat in vesp̄ illi die. **n** Et erat ois ci

uitas cōgregata ad ianuā. i. multi de ciuitate: t est modū loquēdi hypbols

cus sīc. s. dictū ē. **o** Et curauit mul. i. oēs qz fuerū ibi adducti qz erat mul

ti. alis expōit: **N**ultos. i. ples de adduct: qz fides t deuotio curationez

merebat. **p** Et demonia mul. cōfite. cōde mō duplicitē expōit. i. oīa vñ

plura. **q** Et nō sinebat ea loqui, ex causis p̄dictis.

Nico. de lyra

Ia. I

a Et erat in synagoga eō homo in spū ī mundo. i. obsessus a demone.

b Et exclamauit dolēs de christi doctria que erat anima p̄ salū t medici

na. **c** Et qz de salute hominū torque diabolus inuidia mons. ideo subdit:

c Venisti ante tps pdere nos. **i** diminuere t auferre potestate nostram

nocendi hominibus. **d** **f** Scio qz sis sancte dei. **i** christus ad salutē ho

minī missus. **p** prophetias eni de xp̄ dictas q de

terminauerat tps locū t modū veniendi ipsi xp̄

fm qb plenū declarauit in quadā qstione de adiue

tu messie cōpletas in eo t p alias circūstātias scie

bant ipm esse xp̄ in lege pmmissuz. vñ. **j** eo.ca. **d**

q nō sinebat eos loq: qm sciebat ei. **i** else xp̄m: **f** z

q exp̄sse d. **L**uc. iiiij. verūt nesciebat ipm esse de

um: p̄ tētatione xp̄ in deserto diabolus potuit

scire de xp̄ vtrū esset dei fili p naturā: bñs ean

dē naturā numero cū patre: licet ad hū finem tr̄

pliciter ei tētauerit vt dictū fuit plenū **M**at. iiij.

Si eni cognouissent demones ipm esse deū: nun

qz indu rissen tudeos ad ipm crucifigendū: **f** qd

d **L**uc. iiij. ca. **Si** cognouissent nunq dñm glie

crucifixis. **A**liqui aut doctores dicunt q nō so

lū nō cognouerat demones ipm esse deū: vt dictū

est: sed nec etiā cognouerat certitudinaliter ipm

esse christum in lege pmmissum: sed tm̄ hoc cogn

uerunt quadā cōlectura pbabilis multuz que in h

locō et alijs locis euāgeliū plurib nomine scietie

exprimit: sed primū dictū magis videz cōsonū

tertiū t dictū sanctorū. **e** Obmutesce. cōpelle

bat eni christus demones ad racēdū de ipso: neve

ris falsa misceret: t ne videtur querere testimoniu

um ab ipisis: maxime quia pharisei dicebāt ipm in

beelēgebū principē demoniorū cōcere demōia: vt

babet **M**att. xij. vbi dicit: **f** Et discerpés cum

spū ī mundū contrariū videb̄ haberi: **L**uc. iiiij.

vbi dicit de isto demone q exiuit ab illo t nihil ei

nocuit. **H**icendū qz demones ab obsessis corpori

bus solent exire: nō solū cū afflictione corporis: **f**

ctiā cū mutilatione aliquis mēbris: per bñ g qz **L**u

cas dicit qz nihil ei nocuit: intelligēdū est qz tū

ad mutilationē: quia exiuit absqz mutilatione mē

bris. q autē dicit **M**arc. discerpés eū. intelligēdū

est qz ad afflictionē: qz licet in exitu non muri

lauerit eū tamen multū afflit. t hoc idē babetur

Luc. iiiij. vbi dicit: Et cū p̄cisser illud demoni

um in mediū. qz quod intelligēt obsessi afflictio.

g **E**spere autē facio. **H**ic ponit pars incide

talē: occasione enim huīns sanationis illi qz ha

bebant infirmos in illa villa adduxerunt eos ad

christum querentes remēdū. t hoc est quod dici

tur: **E**spere autē facio. dicit autē **Theophilus** expo

sitor: qz ita tarde adduxerūt eos ad rpm: qz illa d

es erat dies sabbati: t

Slo.ordi.

Marci

La. I

Nico.de lyra

Lucc.4.f a. **Q**uoniam sciebat eū. **I**ta dicitū est qualiter hoc sit intelligendū. b. **E**t diluculo valde surgēs tē. in hō dās exemplū: ut p̄dicator et mirabilis diuinox opera tor debeat fugere populi aplausū. veritatem q̄r nō debet omittēre salutē animarū. id eo subdit: **Eam**

i. Cor.2. b **I**us: **H**omo p̄ncipū hui⁹ scī cognovit. **S**i ei co gnouissent nū q̄ dñm glī crucifixissent. b. **E**t diluculo tē. **B**e. sicut q̄ occasū solis morz: sic per diluculū resurrectio christi: cuius manifesta luce abiit in desertū gentilium: et infidelib⁹ orabat: q̄r corū corda ad orationē excitabat. c. **E**t erat p̄di cās in syna. **B**e. In hac p̄dicatiōe intelligit̄ etiā sermo ille habit⁹ in monte quē refert. **M**atthe⁹. nā mārc⁹ adiungit: **E**t venit ad eū le. de quo talia dicit. **Q**uib⁹ intelligit̄ ille else quē **M**atthe⁹ dīc sanatū postq̄ dñs descendit de móte. **S**ic ei Mat the⁹ ait: **C**ū aut̄ descendisset iesus de móte. s. s. e. t. m. et ecce leprosus veniēs adorabat eū. dlcēs: **D**omine: si vis potes me mundare. d. **E**t genuflexo. **B**e. **U**nūlis pudibund⁹. **D**eberet enī q̄s de maculis vīte sue erubescere: sed confessionē verecūdia nō reprimat: ostēdat vuln⁹: remedii poscat.

Hiero. **L**eprosus genuflexo dñi voluntatē dep̄cas mūdaſ q̄ nō vult mortē p̄cōris: sed vt cōuer tatur et vitat. **L**epra nostra peccatū primi parēt que a capite sc̄epit: q̄n regna mūdi desiderauit ra

4. reg. 5. g dix omnī malorū cupiditas. vī. **S**icē auariciam secent⁹: leprosū suffundit. **H**ec xō sacerdoti b̄z ordi nē melchisēdech ostēta: oblatiōe mūdaſ. dicent:

Lucc.11. f **D**ate elemosynā: et ecce omnia mūda sūt. **B**e.

Roz.3. c **L**eprosus gen⁹ humanū significat: q̄ fm Lucam lepra plenus fuisse phibet. **O**ēs enī peccauerunt et egent illa glīa del. s. vt extēta manu salvatoris i. incarnato verbo: humānāq̄ cōtingēt naturā a varietate p̄scī erroris mūndent: et q̄ diu a po

pulo dei secreti erāt tēplo dei reddant: et vero sa cerdoti offerre (qui est in eternū fm ordinē mel chisēdech) corpora sua hostiā viuentē. s. o. pos sūt. c. **S**i vis. **B**e. Involutio tribuit potesta tem: nec dubitat ut incredul⁹ de voluntate dñi: s̄z collusionis sue osciūs nō p̄sumit. **B**e. Qui ex clusus a lege dñi se potestate curari postulat: su pra legē iudicat gratiā esse. **A**t enī in dño potesta tis auctoritas: sic in illo fidei stantia.

f. **E**xpendit manū. **B**e. **L**eprosum tangi lex p hibet: sed q̄ dñs legis est nō obsequi⁹ legi: s̄z le gem facit. Non ideo tangit: quia sine tactu cura re non poterat: sed sic p̄bat: quia legi subiectus non erat. g. **T**olo mūdare tē. **B**e. **I**llud mirabile quo rogat: eo sanat genere. **B**eda. **T**olo mūdare. et cū h̄ dixit. statū discessit ab eo le. **N**ihil

P3.32. mediu⁹ inf op⁹ et p̄ceptū. **D**ixit et fetā s̄. **V**ides q̄r volūtas potestas est. Itaq̄ tanq̄ potestatē bñs sanandi: et auctoritatē iubendi: non refugit testi moniū operandi. **T**olo enī. dicit. ppter fōtinū: imperat. ppter Arrī: tāgit. ppter Vānichē.

b. **V**ide nemini dixeris: t̄ sed vade i ostende te p̄ncipi sacerdotū t̄ of fer pro emūdatione tua: q̄ prece

P3.13. s̄ fm legē offerri. s̄ li deo credat: si impetrat le p̄a discedat. **F**atūs.

Pit moyses in testimoniu⁹ illis. s̄ sed nec ad horam poruit abscondi. s̄ phibi

cus est dicere.

k. **E**t egressus cepit p̄dicare et i

dissimile fmōnem: ita vt iā nō k possit manifeste in ciuitatē ī troi

s̄ tumultuosas carnaliū mentes fugit. **S**cre

tos a mūdā curia visitat. **A**llego. **V**i sūt

quo nihil p̄t separare a charitate xp̄i.

re: sed foris in desertis loci esse: et cōueniebat ad eū vndiq̄.

P3.15. **O**fferre inbet: vt ostendat q̄ nō legē solvit s̄ iper: dñ fm legē gradē supra legē sanat q̄s re

media legiō nō sanabat. **H**ec ante sacrificiū significās cessare debebat: cū nōdū significatiū firmatiū erat: stirritiōe aplo⁹ t̄ fide credētiū.

k. **E**t egressus. tē. **B**e. **A**nius saluatio multos ad dñm cogit. **N**ō p̄t tacere beneficiū: etiam iussus ab eo qui dedit. **P**rocepit dñs abscondi.

Tolle enī: vt in bonis q̄ agim⁹ latere velim⁹: quod est humilitatis: t̄ in

viti. p̄damur vt alijs. plūmus: quod magne est sublimitat⁹: cū etiā si ipi

velim⁹: ope nō p̄t taceri. l. **I**ta vt iā nō tē. **H**iero. **N**on omnib⁹ ma

nifestatus est. **J**esus qui lati⁹ arq̄ plātanē seruit laudibus t̄ pp̄i

is voluptatibus: sed his q̄ foris cū **P**etro exēunt t̄ i desertis locis sūt

que elegit dominus adorandū et reficiendū p̄p̄m q̄ deserunt delectatio

nes mundi t̄ omnia que possident: vt dicant: **P**ortio mea domin⁹. **B**lo

ria vero domini manifestā bis qui conueniunt vndiq̄: id est per plana

zardia: quos nihil potest separare a charitate dei.

Et iterū

a. **Q**uoniam sciebat eū. **I**ta dicitū est qualiter hoc sit intelligendū. b. **E**t diluculo valde surgēs tē. in hō dās exemplū: ut p̄dicator et mirabilis diuinox opera tor debeat fugere populi aplausū. veritatem q̄r nō debet omittēre salutē animarū. id eo subdit: **Eam**

in proximos vicos et ciuitates: vt ibi p̄dicem. cetera pa tent.

c. **E**t venit ad eum leprosus. **H**ic ponit tertius miraculū de leproso mūda to. cui⁹ fides exprimit. cum dicit: d. **S**i vis potes me

mūdare. cōfiterendū enim in christo diuinā potentia me ruit curationē. ideo subdit:

e. **J**esus aut̄ misert⁹ ei⁹ ex

pedit manū suā tāgēs eū. li

cer enī fm determinatione legis ex tactu leprosi cōtra

heret imūdicia: tamē hoc in christo locū nō habuit: q̄r ex tactu leprosi curauit.

f. **A**it illi volo. **H**ic est pū ctus. et quod subditur:

g. **M**ūdare. Imperatiūz est: vt ostēdat sep̄ modū in

Lucc.5. a

perq̄ leprosi curare tanq̄ do min⁹ creature. h. **E**t cō

minatus est ei. phibēdo ne

hanc curationē diuulgaret donec ostendisset se sacerdo

tibus: et sacrificiū in lege p

cepit. p̄ sua emūdaciō ob tulisset. legalia enī habuerūt cursū suū t̄ obligationē vs

q̄ ad xp̄i passionē: i. qua ob

laūt est vñi p̄fectū sacrificiū euacuatiū legaliū. t̄ iō

vñs tunc xp̄s legalia serua uit sc̄ declaratū fuit. **M**at.

v. sup illud verbū: **M**o vñ soluere legē h̄ adimplere. et similiēt alij seruātā manu

danit. vt hic patet: i. **E**t

egressus cepit p̄dicare et dissimile sermonē. s. post fa

cīa oblationē p̄dictā.

k. **A**it iā nō posset manife

ste introire in ciuitatē. q̄ p̄

pressurā hominū sibi occur

rentiū ad querendū sanitati

tes et videndum miracula.

Morali. **I** La. I

a. **I**n iū tuū euāgeliū tē xp̄i fili del

licū scriptū est in Esaiā tē.

Der hoc q̄ marcus euāgē

liū a verbis p̄pheticis in

choauit. p̄dicatorē euāgeliū

sermonē incipit a sacra leti

ptura debere nō a poetis

verbis aut̄ philosophicis de

mōstrauit. f. **S**uit iohā

nes in deserto tē. **H**iero. **T**estis aut̄ iohānis: cib⁹

et p̄t: auferā virā p̄dicariū designat.

Aenī er fortior me post me tē. **P**er hoc aut̄ ostēdit iohā

nes q̄ p̄dicator veritatis se iactare nō debet: s̄z mas

gīs alios veraciter t̄ cōmēdare. k. **T**enit iohā

a naçareth tē. s. vt baptismū iohannis t̄ cō doctri

nā approbaret: in hoc dās exēplū majorib⁹ vt ap

probē bona opera subditōz. a. **E**t statim ascen

dens de aqua vidi celos aptos tē. p̄ hoc designa

tū fuit q̄ baptisatu⁹ christi recipit spūm

sancitū t̄ efficiē dei fili⁹ adoptiū.

o. **E**t statim spū

ritus expulit eū in desertū tē. **P**er hoc insinuat̄ q̄

illi qui sunt dei fili⁹ adoptiū sequuntur instinctus

spirituſācti: Roma. viii. **Q**ui spiritu dei aguntur

bi fili⁹ dei sunt. g. **E**ratq̄ cum bēstīs. s. pacifi

ce. **E**t ange

Ooraliter

Oarci

cc. b^t. Et angeli ministrabāt illi. Per h^m moraliter insinuat quilli quoq; sensualitas sub rōne pacifice tenet p angelorum ministeriū ad celestia trāsserent. b^t. Emit ielus ī galilea pdi cā s tē. Per h^m insinuans q^m pdicator euāgelij p^m debet trās migrare de carnalib^m ad spūalia t de terrenis ad meditandū celestia: q^m galilea trāsmigratio interprat. f^t. Et pteriens se- cus mare galilee vidit simonē t andrea tē. Per hoc aut q^m pe trus t andreas relictis retib^m t iacob^m t iobānes relicto pa tre vocante dū statim secuti sūt: nobis ostendit q^m nō cupi ditas tpalis: nec affectio carnalis retrahere nos ca firmare a se q^m la christi. k^t. Et stupebat sup doctrina ei^m. erat enim docēs q^m si potestate habēs. i. suā doctrinā cōfirmās operib^m miraculo rū. t. Et nō sicut scribe. q^m suā doctrinā affirmabāt iactantia verboz. p h^m ostendit q^m pdicator euāgelij nō debet doctrinam suā ostētare verboz atfluentia sed cā firmare p opa sancta. a^t. Et erat in synagoga co^m hō in spū līmūdo. p q^m significā tur hō pollutus carnis vicio. de quo dicit: f^t. Et discerpens eū tē. q^m virtū carnale nō curat nisi carnis afflictione: vt p q^m peccat quis p hec t torqueat. l^t. Recubebat aut̄ soci^m simo nis febricit̄. p q^m significat mulier calore luxurie laborās q manu ei^m apphensa sanat: q^m talis mulier ei^m repressa libe rata curat. Ecc. xxv. In filia nō aduertente se firma custodiā. m^t. Celpere aut̄ factō cū occidisset sol afferebat ad eū oēs ma le habētes tē. Beda. M^tystice solis occubit^m passionē mortēq; significat illi^m q^m dicit: Edū suz in mūdo lux sum mūdi: t sole occidente plures q^m ante demoniaci t egroti sanant: q^m q^m tpa liter in carne viuēs paycos indeco^m docuit: oibus p orbē gen tib^m fidei salutisq; dona trāsmittit. q^t. Et nō sinebat ea loq tē. A beophilus i h^m docēs nō credere demonib^m etiā si ve ra dicāt: q^m si aliquos credētes sibi innenerint veritatib^m men dacia misēt. In in collatione moysi abbatis d^t: q^m qdā ana chorita decept^m fuit a demone in angelū incis se trāsmōte: q^m post plura vera q^m sibi dixerit. pteit scip̄is in puteū ad eius verbū. nā ei dixit q^m tāti meriti erat apud deū q^m ex h^m nullū pa terē malū qd fuit falsū: nā ex h^m letaliter fuit vulnerat^m t cito post mortu^m. b^t. Et diluculo valde surgēs abiit in desertū lo cū ibiq^m orabat. p hoc ostēdēs q^m pdicator euāgelij redire debet ad orationis secretū: vi ibi bauriat qd postea pp̄lis effun dat. id eo sequit: t. Lam^m i. primos vicōs t ciuitates vt ibi pdicē tē. t venit ad cū leprosū tē. p leprā q^m morib^m est cōta giosus originalis culpa significat: q^m p carnalē generationem ad posteros dēriua^m: q manu xp̄i tac^m sanat: q^m virtute ei^m p baptismū emundat^m: p oblationē aut̄ munēris et diuulgatio ne opis significat q^m baptiq^m tenet deo fidēlēr servire: t eu lugiter collaudare.

In ca. vbi dicitur in postilla: ideo nō est credibile q^m cal damentis vtere.

Additio. j. Ati calciamēt manifestū ē cē d^t cōt hoīz. Et iā sc̄rōz vt ptz de moys Exo. iiij. ca. cui ī reneratiā frē sācte d^t p angelū: Solne calciamētā d^t pedib^m tuis. Silt d^t Josue legit Job. v. Nā nō ē credibile q^m rps q^m nō solariā dūxit vitā: h^m cū hoīz^m querlat^m ē vt Baruch. iii. calciamēt vtere. Conuenientissimū cī ē vt q^m cū eis q^m querlat^m saltē t hōne stis querlet. vñ. i. ad Lox. ix. H^m oia face^m sū. Nec obstat il ludiq^m postil. allegat q^m rps ipoluit discipul ad pdicādū mis sis sine calciamēt icēdere. pmo q^m nō oia q^m ipis discipul ad p dicādū missis ipoluit rps ipē suauit. pcepat el^m eis ī ciuitates samaritanoy n̄ itrauerit. Mattb. x. qd th^m ipē rps n̄ suauit: vt h^m Job. iii. silt Mattb. x. In viā gētū ne abierit^m. rps āt abiit ī viā gētū. vt ptz Mattb. xv. vbi legit. Necessit ī ptib^m tyri et sidonis. vñ illud qd legit. Ect. i. Epit ielus facere t docere. intelligit d^t his q^m simili sum bona fm legē naturale vel diuinā: seu d^t his q^m pntinēt ad pfectiōnē vite. Ilus aut̄ calciamētōz de se nec ē bon^m nec mal^m fm vtrāq; legē pdicāt. vñ fm Aug. de doctrina xp̄iana: In oib^m nō vñs rex: h^m libido vtētis ī culpa ē. scđo q^m illud qd dicit. Luc. x. Nolite portare perā nec calcia mēta: a doctorib^m intelligit: nō vt līa sonat: h^m signatiue: vñ ī glo. ibidē: vtrāq; d^t moruit atāl corio sit. vñ nibil mortale vult ē ī illi^m q^m ad pdicādū mittit. hec in glo. qd glo. nō mystica cēlēndā ē: h^m port^m līal. Nā cetera q^m rps. pbibuit discipul ad pdicationē missis ad līaz itellecta sūt ipedictua officiū pdicatio nis in cōtū aliquā follicitudinē supflū secū trahūt: si ē possi dere aut̄ t argētū: h^m portare sacculū vel perā t bmōt. l. calcia mēta: manifestū ē aut̄ q^m nō spēdiūt ad itinerādū: h^m port^m expē diūt. vñ dñs q^m israeliticis exētib^m d^t egypto ad festinationē ex eundi t abulādī horabāt ī ielu agni pascal: p cipiebat eos hōe calciamētā ī pedib^m: vt ptz Exo. xiij. Cui^m rō ē: nec nudis pedi bus am/

La. I

Additio

b^m abulādō p offensionē lapidis vel hmōt spēdirēt ab itinere ex q^m vides sc̄q^m q^m rps nō pbibuit pdicatorib^m materialē cal ciāmēta: h^m intelligēdū ē p̄put ī glo. allegata. h^m cī ptz. i. vj. ca. ma nifeste vbi rps discipul ad pdicādū missis inbet calciari san dalijs. vñ Aug. S^t senī euāgelistaz dicit q^m Mare^m dicēdo calciari aliqd h^m calciamētū mystice significatiōis amouet. tō nullā h^m dictionē īcludit si vno loco calciamēta discipul pbibe ant̄ tī alio cīsē p̄cipiāt: cū fm mysticā expositionē vtrāq; sit verū. Si q^m sūt ī tm voluerit. pteruire q^m nullo mō calciamēta ī h^m intelligēt nisi materialē: nūc ex dicti apli hēbit cordare q^m pdicatores euāgeliū debet haberi calciamēta dīc Epb. vi. State h^m succicti tē. t sc̄q^m. t calciati pedes ī p̄paratiōe euāgeliū pacis. oportet q^m dicere q^m tā ī dicti xp̄i pbibēt calciamēta discipulis q^m ī dicti apli p̄cipiēt pdicatorib^m calciari vtrobiq^m intelligēt calciamēta nō naturalē: h^m spūalit. Itio nā p̄suetudo ecclie vni versalit. h^m b^m aut̄tē. ip̄o ei doctrina catholicoz doctoz ab ecclia aut̄tē b^m. dicit ei Aug. i. libro d^t vtilitate credēdī: Nō crederē euāgeliū: nūc ecclia illud mībi tradēret. Cōstat ī q^m ex p̄suetudine ecclie vniuersal p̄dicatores diuini xp̄i materi alib^m vñk calciamēt: nec ex h^m reprehēdūt nūlō forte illi q^m ex regula v^m p̄stitutiōe ad h^m restrīngūt. cetera aut̄ nūlō mō tā gene raliter t irēpēbēbilis h^m fecissent si ex p̄cepto xp̄i h^m fuisse iter dicitu^m pdicatores: vt postil. vides. q^m ex his vñk calciamēta mate rialiter porrabat: vñ dicit ī li. S^t xp̄is dñs: De his calciamēt q^m b^m calciati sum^m p̄forat me dñs ielus: q^m nūlō calciat^m fuisse de eo Jobes nō dixisset cut^m nō sū dign^m corrigā calciamēt solue re: subzepat t hūana p̄spūtio d. Ego euāgeliū seruo: q^m nūlō pede ī bulo hec iller. Et etiā alia rō ad p̄positū: vide. j. ca. vi. ī additioē sc̄da. In eo. ca. vbi d^t i postil. dicēdū q^m illa nō fuit

Additio. ii. D^t el^m dicit: ī corpe celesti: h^m ī aere. reseratiōe elemētōz h^m spūalit^m oculi celi apti sūt: sīc ī Ezech. i p mo sui volumīs aptos ī cōmemorat: fm quā smāz: nec ī cor pōre celesti nec ī aere aptio illa fuit facta: h^m tm respectu ipius xp̄i hāc aptionē spūalit^m p̄siderātis: q^m etiā mod^m loquēdī enā gelistaz testat: d^t ei Mattb. iii. Et ecce apti sūt et celi. vbi Chr̄so. Qd corporis ap̄tis oib^m apti ī. sīc ī Mar. dicit d^t xp̄o tm̄ dicit aptos celos: q̄sīp̄a aptio celoz ad vissionē xp̄i referat. sc̄i itellectalē: put rps baptismō ī lāctificatio vidit apti ī ē celi hōib^m qd tm̄ ātēa viderat fiedū: vñ ī hac aptiōe fm Tho. i. ih. pte. q. xix. ar. v. ī corpe q̄stionis. Cria fuit p̄siderāda q^m p̄tinēt ad efficaciā nr̄i baptismi. pmo qdā p̄ncipalis xp̄o ex q^m ba ptism^m efficaciā b^m: qdē ē xp̄o celestis. l. dñia: qd recte signifcat p̄ aptionē celoz. scđo ad efficaciā baptismi opāf fides ec clies t el^m q^m baptiq^m. Baptism^m ē ī fidei sacrm: p̄ fidē aut̄ cognoscimētē celestia q^m sensū t hūana rōnē exceedit: ad qd signifi cādū apti sūt celi. tertio q^m p̄ baptismū ap̄tis nobis ī troīns regni celestis: put in postilla. In eo. ca. vbi d^t i postil. Si em̄ cognouissent demones ip̄m ee deu nūc induzissent.

Additio. iii. Nō videt ro q^m demōes nō induxis sent iudeos ad crucifigēdū xp̄m etiā si cognouissent ip̄sū esse deū. Demones em̄ cuīz sint in termino damnationis quāto ad maiora peccata hoīes trahere possūt tm̄ ad illud magis conant^m: t ideo Beda in hoc loco loquens d^t diabolo sic dicit: Nō igis ideo iudeis eū crucifigere p̄suasit: quia dei filii nō putauit. Ex quo ptz q^m etiā si filium del ipsum esse putasset adhuc p̄suasit ut crucifigere: dicitu^m aut̄ apli. j. ad Lox. ii. dicentis. Si em̄ cognouissent nūq^m dñm glorie crucifigētē tē. nō facit ad p̄positū. loquīt em̄ de hoībus q^m tā viatores q̄tūcūq; viles sint nō dū tā cōmūniter attingunt ad terminū damnationis.

Replica. In primo ca. vbi dicit: Nō sum dign^m sol uere corrigā calciamēti tē. postillator h^m exponēs dicit p̄ hoc significari vile obsequiū. q. d. non sum dign^m ei in minimo obsequiū p̄stare. nō em̄ ad litterā rps calcia mēta soluēda habuit q^m apostolis ne portaret interdixit: q^m ce pit ielus facere t docere tē. Bur. hoc dictū egrēferēs fortasse apter postillatorē nudipedē calciamētoz vñ grādipendit: no attendens q^m sanct^m Dionys^m ca. xv. angelice bicrarchie singulari mysterio describit āgelos discalciatos: vt ostēderet ad diuinā illuminationē suscipiēdas et cōmūnicādas nudipe des esse aptiores. Attēdat Bur. p̄amū ecclie electū t depurātū rectorē moyse: nō nūlō nudipedē ad diuinā cōtēplāda accedere potuisse: Exo. iii. Et p̄phetarū dīscētissimū Elaiā ad dīc p̄ceptū nudipedē incessisse. Elaiā. xx. Et magistrū vñcū nudipe dem sedisse: vt ptz ex Marie penitētia q^m pedes el^m lauit Luce vii. Apostoloz calciatos nō fuisse, t q̄uis oīm illaz rex sint o rōnes

Replica

Marcii La. II Replica

rōnes mystice p doctores t glosam assignate; verū est tū ad lāram illā cōtigisse t moyſi t ēsaiē t aplis p̄cepta fuisse: ecclēsie catholice vīus est in picturis t imaginib⁹ aliquorū sancto- rū de pictis cū calcis: imagines tñ apłorū t xp̄i nudipedes apparet: q̄ picture libri laicorū dicūs t rerū gestarū rememora- tūe. vñ Bur. se inaniter fatigat in cōmēdatione calciamētorū in sigillationē postillatoris: quasi dixerit vel senserit euā geli- cos pdicatores sub p̄cepto xp̄i astrictos ad abiectionē calcio- rū: q̄ tū nō intēdit: s̄z dicit apłos. pbibitos. cōstat aut̄ pdi- catores xp̄i dei multa licēter facere q̄ facere apłos nō licet. cōstat em̄i apłos reliquissim̄ oīa q̄ eoꝝ succellōres nō relinquit: sed quidā thesaurigant. cōstat etiā apłos vota emisisse: q̄ suc- cessores eoꝝ nō emiserūt. cōstat apłos in illatis contumelijis fuisse gaudētes: successores eoꝝ iniurias acriter vindicātes: t sic de multis alijs: frustra etiā Bur. se fatigat ad pluadenduz xp̄m successisse calciatū: q̄ vt dicit cōuentientissimū fuit se con- formare cū his cū q̄bus cōversabāt in līcīs t honestis. alle- gat ad h̄ apłm. i. Lox. ix. Olb⁹ oīa fact⁹ sū: Et sicut Bur. sub- sumit de calciamētis: ita ego subsumo de dūtijs t possesso- nib⁹ q̄ sunt honeste t licite: liḡt cōueniebat xp̄m fuisse diuitē t p̄petrariū sicut Bur. arguit em̄i calciatū: sed cōsequēs ē oīa xp̄i p̄fessionē. dixit em̄i: Culpes soueas habent t̄. fili⁹ aut̄ eis boīs nō habet vbi caput suū redinet: ita subsumi p̄t de nu- ptīs t multis alijs līcīs t honestis. p̄t igīs principiū Bur. modicū veritatis habere. Itē si ppter cōversari cū boībus p̄ ut allegat Bur. Baruch tertio. xp̄s debuit esse calciat⁹: igīs fuit calciatū ante q̄būs incarnatus. tenet cōsequētia: q̄ illa cō- uersatio cū boībus allegata exponit ad lāram de cōuersatione cū iudeis in dēlēto: Aplius etiā p̄ Bur. allegatus p̄ tōrū capi- tūlū p̄bat oppositū intētōnis sue: q̄ p̄bat ibi auctoritatib⁹ t rōnib⁹ a līcīs abstinentē veris pdicatoribus: sicut accipere sumpt⁹ necessarios ab his q̄bus pdicat: vide Bobi. in apolo- gis. Rec valer r̄sum Bur. ad argumētū postillatoris: q̄ fa- cit glosam nouā illīs dicti. Cepit iesus facere t docere: t pu- to suā glosam fore errori. p̄iniquā illud. s̄. dīctū intelligendū esse solū de his q̄ simpliciter sūt bona fīm legē naturalē t dī- nā: q̄ fīm illā glosā xp̄s nō fecisset nec docuisset opa sugero- gationis neq̄ cōdescētōnis neq̄ cōsilia: que nō sunt simplici- ter bona ad legē naturalē t dīnā p̄tinētā: alias em̄i nō pos- sent omitti sine peccato q̄bū fālū est: vt p̄t Mattb. xix. Nēl⁹ aut̄ glosā illud dīctū q̄bū cepit iesus facere t docere. i. quicq̄d ad virtutē t austēritatē vīte p̄tinet q̄ xp̄s docuit ipse primo fe- cit: t q̄ nudipedio austēritatis est t aplis p̄cepit: ideo fecit

A

Slo. ordi.

Et iterū intravit. **Ca. II**
Ita vt nō tē. Beda. Predi-
cate dño i domo nō capiūt
neq̄ ad ianuā: q̄ pdicāte in ludea
christo gētiles ad audiēdū nōdūm
intrare voluerūt ad quos tū t si fo-
ris positos doctrine sue verba dire-
xit p̄ pdicatorēs suos. **b** Para-
lyticū. Hiero. Paralysis typus est
corporis q̄ piger facit i mollicie car-
nis: bābes desideriū salutis: s̄ tur-
bis ignauis t duplis cogitationib⁹
b⁹ ac si eneruatis mēbris offendit.
Quē portat quattuor quas supa-
dixim⁹ vīutes ad tegulas dīnī-
tatis t sapie i domo carnis xp̄i pa-
tefactas. Lui vice muneris d̄ por-
tare carnē q̄ se portabat: vt p̄ aliam
vīa cū magis i suā regionē redeat.
c A quattuor tē. Be. Quia q̄tu-
or vīntib⁹ ad dīm fiducia mentis
erigīt. De q̄bus d̄ in libro Sapie:
Sap. 8. b Sobrietē t sapiam docet t sciām
t virtutē quas alij prudētā: forti-
tudinē: tēperātā: t iusticiā nūcu-
pant. **d** Nudauerunt tectū vbi erat. **Lectuz dom⁹**
in qua christus docet: sublimitas est scripture: in qua
corrigit adolescentior viam suā in c. ser. tuos.
Ps. 118. b Beda. Domus ieu fīm aliū euangelistaz tegulis te-
cta dicitur: q̄ vilitate littore sensus spiritualis tegif.
Cum grabato ante ieu dēponit: quia cognoscere ie-
sum dēbet etiam in carne hac constitutus.
Lū vidisset,

f Be. post deserū. f sed q̄ nec car-

nalis deserit: iterū intrauit i caphar-

naum. f Be. ciuitarem.

uit capharnaū post dī-

a f Beda. in Nuda.

es octo: t auditū est q̄ in dōmo

f idēo.

est: t p̄uenierūt multi: ita vt nō

f. s. dom⁹. f Beda. tñ. a f Be. per apostolos.

caperent neq̄ ad ianuam: t lō-

f doctores.

quebatur eis verbū t Et vīne:

a f Beda. alle. aīam mollicie carnis corpē.

b runt ferētes ad eum. p̄alalyticū:

a f q̄ artuor libris euāgeliū oīa doctrina firmat.

c qui à quattuor portabantur. Et b

f cogitationum.

cum nō possent offerre eū illi p̄

f domus.

d turba: nudauerunt tectū vbi

dū adiuueē: q̄ de tecto vnl⁹ dom⁹ p̄t de facili trāslī ad tectū alte-
rius dom⁹. t ppter hoc dicit salvator Mattb. f. Et d̄ in aure auditis
t̄. i secrete pdicāre sup tecta. i. in publico vbi p̄ueniūt boīes: t̄ i quo
libet tecto ē vna clausura: q̄ ap̄is q̄i boīes de domo ascēdūt sup tectū
t claudis q̄bū descēdūt: illi igīs q̄ portabāt istū p̄alalyticū: nō potētēs ī
gredi domi l̄ q̄ xp̄s erat. ppter turbā q̄ nō solū erat itra domū: s̄z eti-
am ad ostiū: p̄ alia domū cōtigā portauerūt illū p̄alalyticū sup tectū
dom⁹ in qua erat xp̄s t aperītēs clausurā tectī pdicātā.

Submīsē.

q̄bū est argumētū postillatoris: sed huīc rōni Bur. dat instan-
tiā dīcēs: christus p̄cepit aplis: In viam gentiū ne abieritis
Mattb. f. t̄ in ipse trāslīt p̄ mediā samaria tē. Hic dico q̄ in-
stantia nō valēt: q̄rō dicit Act. j. q̄ xp̄s docuit q̄cqd fecit: s̄z
dī quicq̄d docuit hoc primū fecit: t̄ fecit q̄ nō docuit facienda
p̄t Aug⁹ dicit. Nō em̄i christus dixit dīcete a me moruos su-
scitare: sup aquas siccis pedib⁹ ambulare nō hoc dixit: sed q̄d
ait: Dīcete a me q̄r̄ mitis sum t humiliis: p̄t etiā dīci q̄ cum
xp̄s trāslīt p̄ mediā samariā: ibant etiā cū eo apli q̄ p̄ eū. p̄bī
biti erant ad p̄dicāndū gētib⁹. ppter causas assignatas i glo-
auctoritatē allegate: t̄ sic xp̄s etiā seruauit q̄ occasionalis fuit
eius trāslīt p̄ samariā nō principaliter intentis ad ibi p̄di-
cādū. iō Mattb. xv. dixit mulieri: Nō suz missus nisi ad oues
q̄ perierūt dom⁹ isrl̄. t sequit: Nō ē bonū sumere panē filiorū
t dare canib⁹. **T**In eodē ca. vbi dicit: Celi apti sunt po-
stil. exponit de signo visibili sensibili vel imaginaria visiōē cō-
siderator. Bur. aut̄ nō vult aliq̄d fuisse reale signū in aere: sed
soli⁹ christi sp̄iālē intuitū significare celū aptū: sed doctores p̄
cū alligati nō loquunt̄ cū p̄sistōne restringentes se ad solā sp̄i
ritualē visionē christi: cui⁹ signū representatiū in aere apparu-
it etiā iohāni baptiste. ppter id q̄d dīcēt Bobis. i. Ipse baptiçās
acepīt de deo signū agnoscēdī baptiçātū. Nam si p̄cile de
xp̄o intelligēt visio sp̄iālis illī⁹ aptionis celi: mirū videre
ad quē finē: cū alia xp̄i viderit omnia in verbo q̄ verbū. sicut
igīs nō oportuit dici aperīt celū: vt celū videat: q̄ p̄fector est
visio oīm in verbo q̄ in specie p̄pria. intelligibili⁹ igīs videb̄
dīci q̄ Bobi viderit imaginaria vel sensuali visionē sicut
Ezechiel sup xp̄m celū aperīt: sicut vīdit sp̄iālē descēdere ad p̄-
bīdū testimoniu⁹ de efficacia baptiçām christi p̄ q̄d aperīt la-
bīa celi: vīdit in q̄d in hoc sicut in signo representatiū. **T**In co-
ca. postil. p̄sonderat opinionē dīcētū demones non scīuisse
christuz esse dēū: ppter q̄d dicit. i. Lox. ii. Si em̄i cognouissent
nūc dominū glorie crucifixiſſent. i. induiſſent iudeos ad cru-
cifigendum. Burgen. aut̄ obiicit rationē dicens q̄ non videb̄
ratio etiā si nouisent eūz esse dēū quare non induiſſent: q̄
conāt̄ boīes trabere ad peccata maiora libert̄: s̄z Bur. potuit
bī. videre rōnē multiplice cur ad crucifigēdū nō induiſſent.
Nā diabolus scīuit p̄ mortē christi suū perire īperīt t boīes
saluari et regnū christi exaltari t̄. que q̄ diabolo plūdicant
scienter ad sui p̄iudiciū nō conāt̄. vñ et si trahit libētē boīes
ad vīcia: nō t̄ sīt̄ p̄tāt̄ destructionē: t̄ sic allegatū ad apo-
stolo est magis ad. p̄positū q̄d de boībus malis de q̄bus Bur
gen. exponit: q̄ nō vīens rōne sibiſſi nocere cupit.

Nico. de lyra

O Titerū intravit in ca. **Ca. II**

pharnāum post dies octo. Post

q̄ descripta est christi pdicātō.

hic cōsequētē describēt insurgēns ex ea

iudeoz emulatio: t̄ hoc in quattuor casti

bīs. i. in paralyticī curatiōe. in Matthei

vocatione. in discipulōrum christi argu-

tionē: t̄ in manus aride sanatiōe. secun-

da pars incipit ibi: Et cū preteriret vīdit

Levi. tertia ibi: Et erant discipuli iohā-

nis. quarta in principio se. ca. Circa pri-

mū p̄mittit emulatiōis occasiō. secun-

do emulōrum p̄uersa cogitatiō. ibi: Et rāt

aut̄em illī quidam de scribis. tertio ipso

rum cōfutatiō. ibi: Et uo statim cognito

iesus. Iste tres p̄tice expositē sūt Matt-

hei. i. in principio capituli. hoc excepto

q̄ ibi taceat modus offerendi paralyticūz

ipsi christo qui hic exprimit. cū dīcīt:

b. Et cū non possent efferre cum illi p̄

turba nudauerūt tectū. s. domus in qua

erat christus. Et cū intellectū sciendū

q̄ domus in terra illa habēt planā tectū

t ibi ascendunt homines causa recreatiō-

nis ad habendum aerem et consubstan-

tialē. Et cū adiuvātē: q̄ de tecto vnl⁹ dom⁹ p̄t de facili trāslī ad tectū alte-

rius dom⁹. t̄ ppter hoc dicit salvator Mattb. f. Et d̄ in aure auditis

.i. i secrete pdicāre sup tecta. i. in publico vbi p̄ueniūt boīes: t̄ i quo

libet tecto ē vna clausura: q̄ ap̄is q̄i boīes de domo ascēdūt sup tectū

t claudis q̄bū descēdūt: illi igīs q̄ portabāt istū p̄alalyticū: nō potētēs ī

gredi domi l̄ q̄ xp̄s erat. ppter turbā q̄ nō solū erat itra domū: s̄z eti-

am ad ostiū: p̄ alia domū cōtigā portauerūt illū p̄alalyticū sup tectū

dom⁹ in qua erat xp̄s t aperītēs clausurā tectī pdicātā.

Glo.ordi.

Sa vidisset **q.** **Be.** **P**ultū val
et apud deuz fides pia vbi tm
valuit aliena: vt bō inter? t exte
ri? sanat? repete exurget. **A**lio
rūg meritis sua ei relaxarēt erra
ta. **b** **F**ili. **D**ira humilitas de
spectū ab oib?: dissolutū tor? ar
tub? filiū vocat. **Q**ut certe lō: qz
dimittunt ei petā. **c** **D**imittit
tur. **O**stēdī. ppetā fuisse mo
bo peccatum: t id nō posse sanari:
nisi pr? his dimissis. **S**icut para
lytic ad piscinā: **E**cce san? face?
es: tā noli pec. ne deteri? tibi con.
Teda. **Q**uoniam de causa affecti

Pecunia. Lumen de eius suis amicis
unt hoies molestij carnis. **Ant.**
Job. 1. c Apter merita augenda ut Job et
martyres. aut apter humilitatez
1. Coz. 12. c conservadā ut Paulus ab angelo
sathane. aut ob p̄tā intelligenda
2. Coz. 11. c a corrigenda; ut maria soror moy
si. Et b̄ palytic⁹ q̄ nō nisi dimissis
petris potuit curari. aut ad gliaz
Job. 9. a dei: sicut cœ⁹ de quo. **Mē** hic pec
Job. 11. b caui neq̄ parētes ei⁹ t̄c. **Taciturnus**
cui⁹ firmitas nō fuit ad mor
tēis p̄ glia dei: aut ad initium eter
ne dānatiōis ut herodes.

d *Quis potest dimit?* **Be.** *Vix dicūt solus deus potest: solus etiam per eos dimittit quod praeterea dimittendi petra tribuit: ideo vere deus?* **Ae-**
rū testantur: sed plonā Christi negando falluntur. Errat igitur querit deus esse: et petra dimittere credunt: Christum tamen cū eō non creditur. **Sed demittit arra-
nit: qui tamen esse et peccata dimis-
tere negare non audet: deus esse negare non timet. **E** *Quid est?* **Bed.**
Quasi q̄ parentia cordis occulta
intuor eadē petra dimitti. **Qua-**
si ex vobis intelligitur: quod cōsequa-
tur paralyticus. **f** *Filius hoīs.*
Bed. Solus deus dimittit petram: et
filius hoīs habet et petram dimittendī
petram: sed id est filius hoīs est. Ita
bō Christus p̄ diuinitatē dimittit petram
p̄ humanitatē p̄ peccatorib⁹ potest
moriri. **g** *Quid in dō.* **E.** *Qui*
languerat grabatus domum repor-
tat cū aīa petra p̄ remissione curata
se ad diuturnā sui custodiā cū ipso
corpe refert: ne quod iterū vñ fer-
riak admittat. **b** *Et egredius.*
Be. *Post curationē paralyticū i-*
capbarnauz ad mare egreditur: quod
non solū ciues sed et maris habitato-
res instruit: et fluctuagōs mudi-
mōrū sīdei firmitate cōsernere do-
cet: *Ibi* turbaz multā erudit: ibi
publicanū aplin facit: tibi petōres
per pniām correctos: suo digno-
reddidit cōiūto et auditu suorum
arcanoꝝ: et ab vndis cupiditanuz
separatos: ad solitudinē quiete cō-
uerſariōs q̄ ē in spe celestiu ptra-
bit. **Mā seqꝝ:** *Et cū ptererit vidit*
Iesu cōz. **i** *Qui* **Pater** **R** *vidit***

Leu. 14.6 **I** Cor. 11.27. **M**arcus 14.12. **E**ccl. 14.1. **D**ebutus: qz a teloneo negotio p se
Ped. 14.6 **S**ulariu sequit solu xnbis qd dicit: qz
q nō renūciat oib? q possidet non
pot.m.c.d. **I**de. **M**arcus 2 lu-
cas verecidie cā t honore euāge
liste nomē vulgatū nō ponut: **I**p
Pro. 15.4 se (fm hoc qd scriptū est: **I**ust) i
primis accusator ē sui) **V**attbeū
se t publicanū noiat: vt ostendat
nullū cōnseru debere de salute dif
fidere

Darci L. II

a Scripturā mysteria. sc̄ne.
erat et patēfaciētes submiserūt grabatū
sc̄pens.

a in quo paralyticus iacebat. **C**ū aut̄ vidis-
s qui,
b set iesus fidē illoꝝ: ait paralytico: **F**ili di-
mittunt̄ tibi peccata tua. **E**rat aut̄ illuc q̄
a s̄ ideo inuident̄ q̄ dixerunt: dimittunt̄ tibi peccata. **b** s̄ incre-
dulitate nō surgentes ad fidē.
dā dē scribis sedēntes ⁊ cogitātes in cor-
s̄ non dei. ⁊ despective. s̄ tam alte.
dibus suis. Quid hīc sic loquit̄? Blasphem-
s̄ enim.

d mat. **† Q**uis pōt dimittēre pēctā nūl solus
a s q̄ p̄fidos saluare desiderat: occulitorū cognitione et opere
virtute se deū esse manifestat.
de: **Q**uo statim cognito Iesu spū suo:
s hoc s. cognitio.
qr sic cogitarent ita se: dixit illis: **Q**uid
s Hiero. quasi eiusdē potētia est anima sanare et corpus.
s mīhi. s dixit et facta sunt.
e ista cogitatis i cordib⁹ vñis: **† Q**uid ē fa-
a s qđ spirituale qđ solus deus nouit qui facit.
cili⁹ dicere paralytico dimittūn̄ tibi pec-
a s quod corporis oculis videri potest.
cata: an dicere: surge tolle grabatū tuum
a s ut visibile miraculum p̄bet inuisibile.
t ambula: **U**lt autē sciatis qr̄ potestatem
f habet filius hois in terra dimittendi pec-
a s Be. a carnalib⁹ desiderio. s Be. cornē p̄ cōnīctiā spe-
celestium a terrenis segregā.
cata: ait paralytico: **† L**ibi dico surge tolle
a s paradisum que nimis domus hois fuit.

s le grabatū tuū et vade in dōmū tuā. **E**t
a s mira dñi virtus sine mora salu in iussu est.
f statū surrexit ille: t sublato grabato abiit
a s dānara blasphemia ad laudē vertunt.
i de corā oib⁹: itavt mirarēt oēs t hōnorū
b ficarēt deū dicētes: qr nūq̄ sicvidim⁹. **E**t
s p⁹ curatū galycicū. **s** capharnaū. **s** vt maritumos colligat
egressus ē rursus ad mare: omnīq̄ tur
ba veniebat ad eū t docebat eos. **E**t cuz
s oculis misericordie. **s** additus. **a** s ad curā veciga
liū: celos en grēc: latine vecigal.
i pteriret vidit leui alphei sedētē ad tēlong
s imicare.
k um: t ait illi: **S**equere me. **E**t surgens: se
s paup pauperē. **s** He. et fecit ei cōiūnū qd lucas dicit.
l cutus est eum. **E**t factum est dum accū
m beret in domo illius: multi publicani et
peccatores simul discubebant cū iesu et
s penitentes.
discipulis eius. **E**t rāt enī multi qui seque
banē eum. **E**t scribe t pharisei videntes:
quia manducaret cum publicanis t pec
catorib⁹: dicebāt discipulis eius. t **Q**ua
re cū publicanis et pctōrib⁹ māducat et
s cum peccatoribus iustus. **s** magister pio discipulis

respondit.
bibit magister vester: **H**oc audito **I**esus
superbi.
ait ill. **M**ō necesse habēt sani medico: **s**z q
shumile. **s**ideo vos declino.
male habent. **H**on enim veni vocare iu
a s vos qui ranc̄i iusti fugitis peccatores qui vestram iusti
ciam staruentis: iusticie dei non estis subiecti.
b s qui se peccatores agnoscunt non per legem iustificari se
videntes christi gratie colla submittunt ideo ad peccatores
decimo.
st̄os; sed peccatores. **E**t erant discipuli

Blo. ordi.

**fidere cū apl's et euāgelistā dī pū
plicano sit fact⁹ repente.**

Hecutus ē t̄c. **I**e. **L**ucas pleni⁹. t̄ relict⁹ oib⁹. s. est. e. **S**e quif q̄ vt pauperē xp̄n nō tam corporis gressu q̄ mentis affectu possit seq̄. oīa relinquit: si matheus q̄ nō solū lucra vextigaliū: s̄z etiā periculū qđ ppter im pfectas rōneū accidere poterat a p̄cipib⁹ seculi cōtēnit cupid⁹ sequidi. **Q**ui cū exterrit⁹ voca uit: vt mō sequereſt̄: int̄ accen dit t̄ modū docuit. **P**erito ḡ q̄ obediēdo hūana cōtēpsit nego cia: diuinorū dispēsatorū fact⁹ est talentorū. **I** Et fa. **B**e. **L**ucas fecit eis cōiuīus magnū leui in domo. **s.** **Q**ui em̄ xp̄s ius reci pit. voluptati delectaſ vbera te: t̄ dñs libēter ingredit̄: t̄ i. recubit̄ affectu. **H**oc ē ſp̄uale cō uitū bonorū paup̄e: quo di ues eger: paup̄ epulat̄. m. **P**u blicani. **Q**ui publica vextigalia exigunt: vel seculi lucre ſectan tes: qui exemplo publicani con uerſiā de ſalute p̄sumūt: nec vt pharisei caluniant̄ in vitis per manētes s̄z penitētes. **A**ti ei. **t̄c.** **V** Bed. **D**oraliter. **A**d cōiuīus petorū vadit: vt doceſti occasio ne habeat: t̄ ſp̄uale ſibos im parciat. **I**undo ad petores dñi humilitas oſidit: ſi cōuerſione pe nitētib⁹ dñs doctrine ei. **D**oſetia. **D**at. 9. **L**uce. 9.

Ve. Per vocacionem matthei
fides gentium q̄ relietis lucris secu-
litate p̄litis charitatis et operi bo-
noꝝ cū dño uiuāt. **P**er phari-
seos sup̄elliuꝝ de salute gentium iu-
deorū inuidia designat. qb̄ dīz
Publicani et meretrices p̄cedēt
vos in regno dei. n. **N**on ne-
cessē. t̄c. **V**e. Se medieū dicit q̄
m̄ro medicā genere vulnera/
t̄ est ppter iniquitates nostras
et liuore eius sanit̄ sum⁹.
O **A**terat dis. **V**e. Alij evan-
geliste dicit phariseos et discipu-
los iohānis h̄b quesisse. hic vide-
tur dicere q̄ ali⁹ quesierūt quos
eiusdē rei cura mouisset. **A**nde
colligis h̄b a plurib⁹ fuisse obie-
ctū a phariseis: a discipulis io-
hānis: a cōuiis v̄l quibuslibet
clericis. **L**ucas. 5.
Seb. 5.
Esa. 53.

Nico. de lyra
a Submiserunt. palyticū ī lecto
ante xp̄m. cetera exponūt sicut
exposita sūt: Matth. ix. b Et
cum p̄te. **Dic** describitur emulatio **Mat. 9.**
iudeoꝝ ḡtra xp̄m in matthei vo
catione: et primo ponit̄ emulox
murmuratio. scđo eoꝝ confuta
tio. ibi: **Dic** audiro iesus. **Cir-**
ca primū dī: c **Audit** leui al.
Matthei cū ante vocatione le
ui vocabat et erat filiꝝ alpheti.
ceteri exponant̄ sic. s. exposita
sunt: Matth. ix. d **Et** erant dī
scipuli iohānis. **Dic** describitur **Lio. 1.**
emulatio iudeoꝝ ḡtra xp̄m in di
scipuloꝝ xp̄i arguitione volens
tū retroquerere apparentem. dese
cū: h̄ nō existēt discipulox xp̄i
in magistrū. et ponit̄ duplex cas

Slo.ordi.

Darci

La. II

Slo.ordi.

Beda. **Y**sticē. **D**iscipuli iohānis & phariseoꝝ ieunāt: qꝫ qꝫ operibꝫ legiā gloriānſ: vel qđ p̄cius ē traditiones sequunt̄ hoīm: vel etiā xp̄i p̄conū tñ aure nō cordis amore p̄cipiūt: a spūalibꝫ bonis ieunātibꝫ corde tabescūt. **D**iscipuli xp̄i nō ieunāt qꝫ qꝫ fidelerit mēbū xp̄i est coze xp̄i epulafꝫ & sanguine alif. **B**ñs cū peccatoribꝫ māducatur bibit: sꝫ ideo qꝫ illi abstinentia meritū auget cui nulla potētia nature est. **B**ñs aut̄ qꝫ delicta naturaliter delere pōt: man ducātes ieunātibꝫ pōt facere puriores. **I**euināt cñ xp̄s vt ieunares: māducāt cū p̄cōribꝫ vt grām cēr nēs p̄tāt agnosceres. **a** **M**undū possunt z̄c. **D**arthē ita: **M**undū possunt filii spōlī lugere q̄dū cū illis est sponsus z̄c. **S**pōlī xp̄s spōlī eccl̄ia: de quo spūali cōnubio apli creati sunt qꝫ lugere & ieunare non possunt: q̄dū spōlī cū spōla vidēt. **A**n̄ transierint nuptie ac passionis & resurre ctiōis xp̄s aduenēt tūc ieunabūt.

Doraliter

Beda. **N**obisē est i leticia sum: nec ieunare possum: nec lugere: cū vero p̄ p̄cō recedit & auolat: tūc ieunāt idicēdū: tūc luctus multiplicātūs. **b** **R**emo assūmētū. **B**eda. **D**iscipulos ve stūcta vetera dicit. i. achbuc carnales needū innouit̄ fidei firmitate. **Q**ut bus si noū pān̄. i. p̄s doctrine qꝫ ad nouā vitā prīmer assūat: & ipsa quodāmō scindit̄: cū p̄s importune tra dif: qꝫ ad ieunū valer ciborū: cū illa doceat generale: nō a cibis tñ: sed ab omni voluptate carnis. **C**aenāt̄ est doctora n̄ ale nōdū innouite: sꝫ in malicie vetustate p̄duranti nouorum mysterioꝝ secrēta cōmittat. **B**e. **A**lego. **L**egeozī. **V**estis foris regimur: vino in tūs reficimur. **V**estis bona opa qđbꝫ hoībus foris lucem. **V**inū feruor fidei: p̄t: & charitat: qꝫ in cōspectu dei int̄s sensus nouitate reforman̄.

c **S**ed vinū no. z̄c. **E**rat aut̄ noui cū post affectionē desiderio cōsolationis c̄l̄ sperādo & orādo innouabant̄: tūc discipulos. **S**p̄fancētū accepterūt: quo quasi nouuo musto noui v̄tres repleti sunt.

d **C**ū sabbatis. **B**eda. **P**ora primo ap̄los littera sabbati destruere cōtra hebionitas: qꝫ cū alios discipulos recipiāt **P**aulū quasi trāgressōrē leḡ repudiant. **e** **E**st vel. sp̄lī. **E**surūt vt hoīs p̄ turbō māducādi spaciū non habētes. **S**ed exēplū austētōrīs vite p̄ber: nō p̄paratas epulas: sed simili ces querūt **B**eda. **Y**sticē. **D**iscipuli p̄lī p̄ sata trācūt: cū plati subditos p̄ia sollicitudine circūspiciūt: & q̄liter quēg ad fidē trahāt sedule p̄pendūt quōn̄ salutē esuriunt. **A**n̄ **P**etro in ter p̄ces esurienti: oblati q̄s esurie bat dāpibꝫ dīctū est: Surge petre occide & māduca. **E**t mira sacramētī cō cordia. **I**bi: mactart & māducari inbētūr aīalia: hic spicas cōvellūt discipuli: & h̄m alios euāgelistas manibꝫ confricantes māducāt. **A**nde: Mortificāte mēbra vestra: & exuite veterē ho minē. **A**līter enī nō trācūt in corpus xp̄i: alīter doctorē sui p̄fec̄ fructū nō pascūt. **M**ellere trācō spicas: est ab omni intētione terrena radicē mētis eruere. **F**ricare manibꝫ: cōrēplis virtutū a cōcupi scētia carnis quasi aristaꝫ folliculis mētē exuere. **G**ranā māducāre est purgātū quēg p̄ p̄dicatoꝝ ora ecclēsī incorpore. **D**oc discipuli ante dñm faciūt: qꝫ p̄cedit sermo doctoris: subseqūt̄ gratia sup̄ne visitationis. **E**t bñ sabbatis qꝫ p̄dicatoꝝ p̄ spe quietis laborāt: & auditores ammonēt vt a cu

Col. 3. **a** **D**iscipuli: **Y**sticē. **D**iscipuli p̄lī p̄ sata trācūt: cū plati subditos p̄ia sollicitudine circūspiciūt: & q̄liter quēg ad fidē trahāt sedule p̄pendūt quōn̄ salutē esuriunt. **A**n̄ **P**etro in ter p̄ces esurienti: oblati q̄s esurie bat dāpibꝫ dīctū est: Surge petre occide & māduca. **E**t mira sacramētī cō cordia. **I**bi: mactart & māducari inbētūr aīalia: hic spicas cōvellūt discipuli: & h̄m alios euāgelistas manibꝫ confricantes māducāt. **A**nde: Mortificāte mēbra vestra: & exuite veterē ho minē. **A**līter enī nō trācūt in corpus xp̄i: alīter doctorē sui p̄fec̄ fructū nō pascūt. **M**ellere trācō spicas: est ab omni intētione terrena radicē mētis eruere. **F**ricare manibꝫ: cōrēplis virtutū a cōcupi scētia carnis quasi aristaꝫ folliculis mētē exuere. **G**ranā māducāre est purgātū quēg p̄ p̄dicatoꝝ ora ecclēsī incorpore. **D**oc discipuli ante dñm faciūt: qꝫ p̄cedit sermo doctoris: subseqūt̄ gratia sup̄ne visitationis. **E**t bñ sabbatis qꝫ p̄dicatoꝝ p̄ spe quietis laborāt: & auditores ammonēt vt a cu

ris seculi feriantes: p̄ eterna requie labořt. **B**eda. **D**ora Doraliter. **P**er sata cū dño ambulāt: qꝫ eloquia sacra dño obtepe rātes meditant. **I**n satis elūriūt: cū in eis illa inuenire desiderāt q̄bus ampli⁹ accēsi amore dei quasi pane pascant: t̄ b sabbatis. **B**ñ: **H**ustate & vi. qm̄ su. e. d. b. **N**ellūt spicas & cō

terūt: qꝫ testimonia scripturarī assūt̄: p̄scrutant̄: donec medullā dile

ctionis extrahāt: qꝫ sub vilitate l̄re q̄sl

sub aristār̄ horrore velaſ. **H**oc dñs

sabbati. **p̄b:** stulti defensores sabbati

improbāt: q̄ solā l̄cē imp̄ficiē diligūt

mētis refectionē nesciūt: requiē alarū

nō norūt. **A**n̄ t̄ alt illis: **A**ūq̄ legisl̄

z̄c. **f** **S**ub abiathar. **W**ō te turber

qꝫ alī dicit achimelech: ambo esti tūc

illīc aderāt: achimelech pater: & abia

thār fili⁹: qꝫ occiso patre a saule comeſ

exilij dauid fact̄ est & eo regnāt̄ sum

m̄ pontifex maioris noīs qꝫ pater: et

ī dign⁹ cui⁹ dñs mētione faceret q̄sl

summi sacerdotis etiā patre viuēt̄.

g **P**anes p̄positionis. **B**ed. **Q**ua

si si dauid & achimelech a nobis nō re

p̄bēdūt: fed̄ p̄ fame excusant̄ cur in

his causam improbat̄: quā in ceter⁹

p̄batis: q̄uis sit magna distātia: bl̄

spicas cōfificant̄: illi panes leuiticos

comedūt: & accedebat sabbato ne

meniārū dies: qñ in cōtinuo requisit⁹

fugit ex aula regis. **B**eda. **S**igura

te qꝫ dauid & pueri ei⁹ panes sanctifi

catos comedūt: significat sacerdora

lē cibū l̄ vsū trāstūrū pploū: qꝫ oēs

sacerdotū vitā debēt̄ imitari: & oēs

filii ecclēsī sacerdotes sūt: inuncti in

sacerdotiū sāctū offerēt̄ scip̄os sp̄l

ritualē hostias deo. **b** **E**t dedit

el̄ z̄c. **P**o secut̄: misericordia volo &

nō sacrificiū meli⁹ iudicauit & famis

pericoli hoīes liberare q̄ sacrificiū

offerre. **P**ostea deo placabiles hoīes

salus. **h** **H**omo p̄

Nico. **D**elyra

sus. scōs ponit̄ ibi: **E**t factū est iterū.

pat̄ casus est de hoc qꝫ arguēbat di

scip̄os xp̄i eo qꝫ nō ieunābat sic ut

discipuli iohānis & pharisei: sed xp̄s

eos cōfūtāt̄ discipulos suos rōnabili

ter ercūlāndo: & expositio l̄re p̄z̄ ex

his qꝫ dicta sunt **D**arthē. **i.** **P**aruz an-

te mediū capitulo. **a** **E**t factū ē ite-

rū. **H**ic ponit̄ secūdū casus qꝫ argu

ebāt xp̄i discipulos eo qꝫ euellebant

spicas & comedebat̄ in die sabbati: sꝫ

xp̄s cōfūtāt̄ eos excusando p̄ scriptu-

ras veteris testamētū: & p̄z̄ expositio

hui⁹ l̄re ex dictis **D**arthē. **xij.** in prin-

cipio hoc excepto qđ hic addit̄:

b **S**ub abiathar p̄scipe sacerdotū.

& videt̄ b fallū: qꝫ p̄scipe sacerdotū

tūc erat achimelech. **v.** **H**abet. **j.** **R**eg.

xij. **D**icēdū q̄ abiathar erat fili⁹ achimelech: & tūc agebat sacerdotiū sub

patre. verūt̄ magis hic exprim̄t̄ abs

abiathar q̄ p̄t̄ achimelech q̄ iterse

cto achimelech a saule abiathar fili⁹

el̄ fugit ad dauid vt ibide d̄r̄: & fugit

socius itineris & laboris ip̄s⁹: & p̄ se

quēs maliziōs noīs & auctoritatis q̄

fuerat pater eius: p̄pter quod hic ex

primitur tacito patre. **Ca. IX**

Noraliter. **f** **E**t iterū intravit in capharnaūz:

g **S**equit̄: **t** **E**t venerūt ad eū ferē

tes paralyticū. qꝫ significat turpi marces ocio. lect̄ in q̄

iacet est prava cōsuetudo: portatores ei⁹ vt sanct̄ a xp̄o. sunt

quattuor sue salutis, procuratores, s. monēs secrete: p̄dicāt̄ pu-

blice: oras, p̄ eo & iūlitans exēplo: & sic ante dñm locat̄: & di-

ctorum

Blo.ordi.

a *Secessit fugit ut hō: qz nōdū venerat hora ei: t passiōis allego. eō erra bierim nō erat locus. Bed. Allego. De synagoga secessit. a.m. tē. **b** *Iudeā relinquit: ad gētes venit cū discipulis lez p̄dicātib⁹ apls corda gētiū adhīt: t sic multos ad se veniē tes suscepit: t desideratā salutē dedit. **c** si apte subdis: t dixit dis. suis.**

Et mul. tur. Bed. Magistri plebis t ministri regis odio pse quūt vulg⁹ inductū dilectione sequitur: t plurimi sanari merent.

c *Hauticula. Ecclesia de gētib⁹ cōgre gata fluit mēte trasgressa: qz bō to sūnū cordis gē recipiēde dilatat: tāto fluit seculi securi calcat.*

d *He cōpi. Cōprimūt qz ecclie pacē turbat. Lāgūt qz fidē vero corde t di lectionis suscipit: qz tetigere sanari cē pbl̄benf: fugiēs cōprimētes nauiculā alcedir. **e** Et sp̄us inn. Bed. Ater qz t plegas habētes t imūdi sp̄us: s infirmi pia intētione salutis: demoni aci: vel poti⁹ i eis demoneos nō solū ti more coacti ad p̄cidēdū: verūtā ad cōfitēdū maiestatē ei⁹. **f** Utita cīm el⁹ p̄terrīt: quē filiū dei esse lātāqz nouē rāt celare nō poterāt: Saniōres arria nis qz etiā hodie negāt filiū dei esse.*

B *He manifestarēt. Bed. Nō solū demoneos qz inuiti: vel ab eo sanari qz sp̄o te cōstēnt: s̄z t apls toto orbe post pas sionē p̄dicaturi: ante passionē tacere tubēnt: ne dinīna maiestatē p̄dicata passio differeat: t sic salus mīdi.*

g *Et ascēdēs. Be. Post bō imūdos sp̄us p̄dicare p̄hibuit: sc̄os elegit qz enī p̄dicarēt t nephandoz sp̄us ejēcerent. **h** *Hons iste significat altiu dinē iustīcē qz instrūctis: t quā p̄dica turi erāt p locū admonet ad celestia erigis: sic t legē i mōte dedit. Hiero. Cosuetudo diuine scripture est allegō rice loqz: s̄z nos sic excelsa sensib⁹ no stris applicem⁹: vt histōne veritatem cernam⁹. Christ⁹ em̄ solus sp̄uāliter mōs ē celestū rēs q̄litate copiosus: ex qz fluīt aque viue: t q̄cqd lūme bo nū credit in hoc fundat qz ē mōs oīm mōtiū: t scr̄ffancor⁹ qz quotidie ad se inuitat. In monte vocant excelsi et merito t verbo: vt locus cōgruat me ritis altis. **i** Et cōsent. xij. tē. Spe ciē iacob dixerit de⁹: cū videret excēsus gētes: t separaret filios adā: sta tuīt terminos poplo⁹ in xta numerū fi lioz isrl: vt sint sup̄ thronos. xii. iudi cates. xij. trib⁹ isrl. Quib⁹ data ē po testas quis fili⁹ acceptis a p̄fe fm car nē: vt opa qz ipē fecit t ipsi faciant: et maiora horū faciat. **j** *Beda. Dedit etiā p̄tātē mortuos suscitādi: siē Mat the⁹ dicit: vt x̄ns ostēnsa fide verbo daret t noua facrēt: qz noua p̄dicā bāt. nūc aut qz nūr⁹ fidelūt creuit: multi vitā x̄trū tenēt t signa x̄trū nō habēt: qz frustra foras miraculuz ostēdit: si deest qz int̄ opes qz lingue i signū sūt nō fidelib⁹: sed infidelib⁹.***

i *Et ipsoſt. Bed. Nō mō primū: s̄z cū adducto ab andrea dixit: Lu vo caberis cephas qd̄ iterptāt petr⁹. **j** *Hic euāgelista te attētū reddit dicens: qz enī dñs sic cognominauerit. Aliter cī putares sic vocari casu nō puiden tia dei. Voluit autē cū dē p̄alio noīe vocari: vt ex mutatiōe noīis viuacitas sacri notareſ. Id est: grece vel latine perrus: qd̄ syriacē cephas: t in vtraqz lingna a petra dictū: de qz pe tra aut erat x̄ps. Sicut em̄ a x̄po luce lux mūdi vocant apls: sic a petra petr⁹. Simon ponēs merorē negationis. s. vīlo dño post resurrectionē. **k** *El audiēs tristiciā mortis. s. cū ei dī: Ell⁹***

Et te cinget

Marci

La. III

Blo.ordi.

te cinget t duces qz tu nō vis. Hiero. Et sposuit simoni nō mē petr⁹: dō obedictia ascēdit ad agnitionē. Qui cībz dabat. **l *et abun. Et iacobū: qz supplātata bz desideria carnis. Et tobānē: qz gra accepit qd̄ alij p laborē. Et imposuit eis noīa: Boanerges. qd̄ filiū tonitrui: qz suble meritū in mōte meref dire tonitrū patris p nubē dō filio to nātis. **m** *Hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹: vt p nu bē carnis t ip̄i x̄pī ignē ac fulgura in plūniā sp̄arget i terris: qm̄ dñs in P̄s. 134. plūniā fulgura fecit: vt extinguit mi sericordia qz iudiciū exurit. **n** *Et Mi Ibi. 106. sericordia t iudiciū cātabo tibi dñe. k. *Jacobum. Qui curā carnis dño vocate supplātata: t ip̄am carnē he rode trūcītātē cōtēpēt. **l** *Johānē. Bed. In qz ē gratia: vel dñi gra: qz ob amoris p̄cipui grām quāx ginali glo ria p̄meruit: supra redēptoris sui pē cr̄ in cēna recubuit. **m** *Tl̄ij toni. Be. Quorū vn̄ intonās: vocez the ologā quā nō nō p̄i edere nouerat emisit. In p̄ncipio crat x̄bū tē. **n** *Quā tāto pondere grauidā reliqt: vt si ali quāto pl̄ itonare volūsset: nec ip̄se mūdus cape potuissit. **o** *Et andre am. Hiero. Qui virilis vim facit p̄di tienis sue: vt r̄sum mortis semp in se habeat: t anūmā semp i manib⁹ suis.**********

Nico.de lyra

me⁹ fm qz dicit Josephus t alij histo riographi: t qz messiā p̄missū illi itel ligebāt regnare tp̄aliter: nec videbat alij regnare tūc i iudea nisi herodē.

i *Io dixerūt cū cē messiā: cū tā p̄bia ta cob p̄dicta ēt fm veritātē intelligē da de x̄po: qz nat⁹ fuit tpe dicti herodis. vt b̄t Mattb. ii. **j** *Mi iugitor habebāt occasionē p̄seq uētē x̄pm: eo qz ip̄ su ēt x̄pm sicut erat fm x̄itatē erat qz r̄u secte sue. **k** *Alij aut̄ dicit qz isti herodiani erāt milites herodis antipe qz fuit fili⁹ p̄dicti herodis: t dñabāt i gallīca: non sūc rex h̄z vt tetrarcha: vt b̄t Lu. iii. **l** *Et iste incarcerauit iohānē ex qz habebāt aliquā occasionē p̄seqn di x̄pm quez p̄dicauerat iobes: t ex his p̄tz malicia phariseoz qz cū puer sis hoib⁹ tractabāt qz illū ad p̄dēdū x̄pm. **m** *Jesus aut̄ cū dī. s. se. h̄ expo sitū ēt Mattb. xij. **n** *Et dir. ic. dis. tē. ostēdēs in se infirmitatē carnis. **o** *Quorāt ha. pla. i. ifirmitates va rias. **p** *Et sp̄us imū. tē. t̄ i. B ostē debat x̄titūtē sue deitatis. vtrūqz enī necesse ēt fiteri fuitē i x̄po. i. ifirmitatē carnis t potētātē deitatis. t̄ iō vtrūqz manifestabat x̄ps in opib⁹ suis.********

q *Et Lu. xii. del. cōiecturaliter loq̄bā tur. **r** *Et yeh. cōmī. cīg. cū: causa assignata ē. s. l. i. ca. **s** *Et ascen. in mō. Post bō descripta ēt x̄pī p̄dicatio p̄ seipm̄ tm̄. hic dñr̄ describit̄ ei⁹ p̄dicatio etiā p̄ apls. t primo describit̄ p̄tātē collatio. sc̄o dicte collationis executio. vj. ca. ibi: **t** *Vocauit duode cīm. Circa p̄mū p̄mo p̄tās cōferſ. secūdo dubiū remouēt. ibi: **u** *Venit ad domū. Circa primū describit̄ electio aploz t nūr⁹ t noīa coz t p̄tās eis collata. t p̄t̄ sūa ex his qz dicta sunt.*****

v *Matth. x. hoc excepto. **w** *Boanerges qd̄ ē fili⁹ tonitrui: sic ei vocati sūt a x̄po: qz i trāfiguratione x̄pī audierūt ver bū dei patris dictis de x̄po: hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ tē. qd̄ qd̄ verbū vocat tonitrui fm illū modū loquēdī Job. xxv. **x** *vix paruā stillā sermonis ei⁹ audierim⁹: tonitrū magnitu dinis illius quis poterit intueri.***

Et yes

Slo. ordi.

G a. Et tunc domini tecum. Be. Domini diripuit: quod oes mundi ptes a diabolo possellas aplis et eorum successoribz: qui divisas, priuicias ut populos ad fidem quereret distribuit. b. Qui autem blasphemus Hiero. Quia non meret priuam agere ut recipiatur a christo intelligens principem demoniorum esse dicendum: quoniam soluis a carcere quod quadratum verbi nouissimum non soluerit ante fine vite. Quatuor namque partibus fundat denarii eternae vite: ut quod corde credis: ore confitearis, et quod confiteris: opere complessas, et quod complesseris: docere non cessaueris. Qui enim fecerit et docuerit: hic magnus vocabitur in regno celorum. Beda. Bartholomaeus dicit: Qui blasphemauerit in spiritu vel verbu dixerit in spiritu: non habebit remissionem peccatorum in hoc seculo neque in futuro. Abi ostendit quedam relaxari in futuro: quod de minimis intelligentibus est: ut de sermoni oculos: de risu nimio: quoniam etiam hec vita veniam promeruit. c. In spiritu sancto. Beda. Non quia spiritus non esse vel quod est: sed non deum esse. vel qualiter. deum esse: sed minor patre in filio: quod non inuidia diabolica: sed humana ignoratio: ratiaria: quoniam dicebat tecum. d. Interius. Docet origenem a multis petitoribus venientem post iudicium transactis in numeris seculis. e. Fratres. Hiero. Non filii marie semper virginis: ut mentionem Heliodorus: vel ioseph ex alia vro re sicut alii garribus: sed cognati.

Mystice. Bed. Mystice. Datur et fratribus populus iudeorum ex quibus Christus est carnem: foris stant in sensu. Turba in domo: genites in spiritu mysterio. Foris volunt iudei videre Christum: quod spiritu intelliguntur non querentes: potius ad carnalia docenda ei extre cogunt vel querunt.

f. Quae est mater. Bed. Non refutat obsequi matri: qui dicit: Honora patrem et matrem. Sed ostendit se plus debere passus mysteriis: quam maternis affectibus. Idem exemplo monstrauit quod verbo ait: Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me dignus. Nec fratres iniuriosi continent: sed spiritu perfecte cognitionis: docentes meliore esse copulam cordium quam corporum. g. Ecce ma. Hiero. Ut sciam nos et et fratribus eius et matrem si voluntate prioris eius fecerimus: ut coheredes simus: quod non in spiritibus: sed in factis discernit. Horoz et frater credendo inter predicando dum per predicationem amor Christi qui si ipse Christus in corde auditoris generatur.

B. Ceteris de domo ubi demonium habere debet: docet ad mare: ut ostenderet se ob prouidie culpam iudeam relinqueri: et ad getes transiit. Tunc apostole permittitur: quod predicante eo in domo: mat et fratribus forsisterunt. Hiero. Egit docere ad mare: ut locum indicet auditores amaros et instabiles: et id est parabolam loquitur: ut qui non intelligerent ab apostolo quod continebatur: in quibus disseretur mysterium regni carebant. Mare mudus est: quod gustatus amarus est et virtutum suarum inquietus: sed ab ipso domino eripiunt perdestinari quod amara dulcificatur: tristia conuertit in gaudium: regit uides in salutem. b. Namim. Beda. Celestiam que est in maiori inter infideles: quaz deus gratia sue visitationis illustrat: et dilecta sibi mansione consecrat. l. Et ois tur. Hiero. Hui sunt qui nup ad audiendum verbum venerunt: et inde pietate ait ab amaritudo reproborum tamquam a mari secuti sunt: sed non cum domino in nauis sunt: quod nonnulli celestibus mysteriis vel sacris quod desiderat iburi sunt. k. In parabo. Parabola est rerum natura discrepantia sibi sed aliquantum facita proportione. Mores sue prudenter loquitur: ut quod celestia capere

Marci La. III

a. Et veniunt magi. Hic dominus ponit tertium casus. ipso enim predicatore nunciatum fuit sibi insidioso quod mater eius et fratres stabant foris ad tentandum si ex affectu carnali ad matrem omittenter vel intrumperet predicationem: et ipse hoc verbum malignum repulit rationabiliter: ut pater ex his quod dicta sunt Matth. xiiij.

Dicitur: Qui blasphemauerit in spiritu vel verbo Christi surgit per gratiam: tunc manus extendet ad sanctam operationem. f. Exclusus ait: Et intro-

tu in synagogam et erat ibi homo tecum. Per manum quem est organum organorum ut dicitur tertio de gloria: convenienter intelligitur operum meritorium: et ideo manus est arida: quod est ad hoc opus inutila. sed cum ad verbum Christi surgit per gratiam: tunc manus extendet ad sanctam operationem. f. Exclusus ait: Pharisaei statim cum bero. tecum per pharisaeos qui divisi iterum discolorunt qui dissensiones facilius significantur. per herodians autem superbi: quod gloriosi in pelli: b. Interpretanter isti vero consilii faciunt contra Iesum qui cum humilibus et charitatem habentibus conmiserunt: et ideo recedit ab eis se elongando et humiles eum sequuntur et a deo salute consequuntur. g. Et ascendens in monte vocavit ad quos voluit tecum. per hanc autem aplos instituit in modum significantem quod episcopi sunt aplos successores in superiori gradu sui ecclesie unde oculum ab episcopo quod est supra et scopos intentionem quod supra gregem oculum debet intendere et cum dirigere valent ad supernam. f. Et fecit ut centrum duodecim ad signum scandens et dicitur eorum quod quatuor presue diocesis fiducie trinitatis debet predicare: duodecim enim consurgunt ex ductu ternarii per ternarium. f. Et dedit illos patrem curanti infirmitates priorum. f. Et enierit demona: et exercitandi super eos et rebellum de ecclesia. b. f. Et conuenit iterum turbam ut non possent neque panem manducare. Huius et contra illos qui dividunt operum predicationis propter saturitatem comedionis. f. Et cum audirent tecum similiter illi qui sunt serviti ad se quendam Christum a multiduine hominum insani reputantur et absque quantitate possunt retinere. f. Non poterat satanas satananum eiecere. hoc autem moraliter fit quando virtus unius aliud expellit: ut predicatorum: avaricia vel escotorum. f. Et si regnum in se dividatur: et regnum ait diuinus: quod sensualitas ratione contraria. f. Et si dominus super semetipsam dispiciatur tecum: huius contingit quod a domine hoc habitus malus ad aliquid declinat cui conscientia recalcitrat. f. Nemo potest vala foris tecum. f. Ita foris est comes qui forster inclinat ad malum: sed per rationem forster alligatus quoniam virtutis habens in irascibili et concupiscentiali per bonum exercitium firmatur et tunc est vas. i. opera dissipatur. f. Et veniunt magi. tecum. Christus mater et eius fratribus possunt dici synagoga et iudei qui foris stare dicunt Christum predicantem: quod genitus Christus creditur synagoga cum iudeis est fidem manifestans per maiorum patrem. b. Et iterum ce. Hic dicitur. La. III. f. Unde forser predicandi in spiritu. et primo describitur forser predicationis operis. scilicet ex his surgentes liuorum emulacionis. principio vi. ca. circa primum euangelium primo describitur predicationis typum. scilicet predicationis fructum ibi: Et dicebat sic est regnum dei. tertio affirmans miraculum. ibi: Et ait illa die. Circa primum anno describitur predicationis Christi typus. ibi: Ecce erit seminans tertio huius parbole aperte intellectus. ibi: Et cum esset singularis. Et ista pars dividitur in duas: quod prior aperte intellectus parbole apostoli spaluit. scilicet predicationis aperte per apostolos omnibus generaliter. ibi: Numquid venit lucerna. tres per me gestes expositae. Matth. xiiij. paucis

Nico. de lyra

Glo. ordi.

Scum habet dabis ei. si q̄ fidē habet habebit v̄tutē: t̄ q̄ habet op̄ verbū habebit intelligentiā mysterij. Et ecōtra q̄ nō habet fidē deficit v̄tutē: t̄ q̄ nō habet op̄ xp̄bi: eī intelligētia caret: t̄ q̄ nō intelligit iā auditū p̄dit ac si nō audisset.

a **Sic ē regnū. Piero. Scriptura di-**

**De pe. vi.
1. du sc̄as**

uina p̄ terrenas illitudines mōstrat ce-
lestia sacramēta: sicut torū euāgeliōz
corp̄ cōstat. Regnū dei ē eccl̄ia q̄ regit
a deo: t̄ ipsa regit hois: t̄ virtus calcat:
vt cētū habēt sub se milites. Dicitur ia-

cies semē filio hois est. Semen ē verbū
Terra corda hūana. Dormitio hois:

mors est saluatoris. Erurget semē no-
cte t̄ die: post somniū xp̄i numerū credē

tū p̄sp̄era t̄ aduersa magis magis
germinauit t̄ crevit iōpe dum nescit.

Tropica est ista locutio: t̄ iōmītē cre-
berrima: nescit. i. sc̄re nos facit quis

fructū in finē afferat. cū dicit: Lui pse
uerarit iōfinē: hic salu⁹ erit. Altro ei

terra fructificat: dū volūtatem nostrā
deus expectat dicens: Si vis puenire

ad vitā serua mādata. Prīmū herbā:
id est timorē. Initū sapientiā timor dñi.

Deinde spicā. i. penitentiā lachrymosā
deide. p.f. charitatē. Plenitudo eī le-

gis est charitas: t̄ cū pro. f.m. f. Salt ē
mors vel iudiciū q̄d secat oīa. q̄d m̄ ad

est mētis. i. cōsumūtū secūlū: in q̄ iusti-
gaudebūt q̄ lachrymis seminatiūtū.

b Sicut gra. Piero. Noe semē iterūz
cōpar grano sinapis q̄d minūm in

timore ē: magnū lcharitate q̄ maior est
oībus olerib⁹: q̄d eī charitas ē: t̄ oīs

caro fenū: t̄ q̄ infirm⁹ est olera mādn-
cet. At facit ramos misericordie: t̄ com-

passiōnis: cui sub vmbra q̄ sit celi aīa
lia delectant habitare. c Seminatū

t̄. A christo siue ab hoīe iō terra: vel iō
agro. i. corde suo. Nīc hoī est sensus no-

ster t̄ anim⁹: q̄ souens granū p̄dicatio-
nis humore fidei: facit pullulare iāgo

peccatoris sui. d Min⁹ est t̄. Qua-
si cōtēpibilā p̄dicas: t̄ primo no

credi: q̄ p̄dicat dēū hoīem mortuū crū-
cifri: b eloquētū t̄ sapie phoz cōpa-

ratiū min⁹ inuenit. e Ascēdit in ar-
borē. Que altitudine: amplitudine: an-

nolitatem trāscēdit herbarū naturā. Al-
ta est q̄ ad celestia sustollit. Impla: q̄

totū māndū occupavit: Annos: q̄ nō
poterat finiri. f Olerib⁹. Nīc. P̄bi

losophicis disciplinis: q̄ quato aptius
ex crescūt: viiores sunt: q̄ sicut olera

herbarū cito decidēt. g Sicut para-
bola. Hēd. Nō q̄ nullū sermonem tur-

bis aptū faceret: iāz q̄ nullū sermo eius
inuenit iāz aliād gabole nō inuenit.

b Georū aut̄ dī. Piero. Illi ē digni-
erāt audire mysteria iō intimo penetra-

li sapia: q̄ remotis cogitationi tumultū-
tib⁹ in solitudine virtutū pmanebant.

Sapia enī est in tē oīcī discenda.

Allego. i In nauī. Hēd. Allegori. Dñe se-

cūli: estus. Naūcula: crux q̄ māndū flu-

ce: t̄ ad lit⁹ patrī celestis p-

uenim⁹. Aliē naues q̄ cum dño fuisse:

nec in alī duce: nec tēpēstā p̄lūlīse

dīcūt: eo significat q̄ ita fide dñice cru-

cis imbuūt: vt tāz rudes nō dū tribu-

latiōe pulsati: suscep̄ta fidei mysteria iō

pace cōfērūt. Ut eos q̄ post tribulati-

onū crebz̄as, pcellas ad tēps pacis sere-

nitate vīuk: crāt ei forstā ille naues nu-

g facēt: t̄ in portū tm̄ deducēt: vel post

maris picula ad portū reducte.

G In pup.

Marci La. III

Samorem verbi. **s**ensus intelligendi q̄d

omāt. a Amorem.

b bet dabīt illi: t̄ q̄ non habet a

a s naturali ingeno vel literarū exercitio.

b s Hēda, i. nulla vere sapiente dulcedine

gaudebit.

c etiāz q̄d hābet auferēt ab eo. b

f eccl̄esia.

a Et dicebat: Sic est regnū dei

f filius hominis.

b quēadmodū si homo iaciat se

f verbum. f corda. f moriar,

mentem in terrā t̄ dormiat: t̄

f aduersis. f prospēria.

c exurgat nocte: t̄ die et semen

f in opere. f nescire facit.

d germinet t̄ increscat: dum ne-

f quia in arbōrio hoī est.

e sc̄it ille: vltro ei fra fructificat:

f timorē. f penitentiā lachrymosā.

g primū herbā: deinde spicā: de

f charitatem.

h inde plenū frumentū in spica.

i Et cū ex se p̄duixerit fruct⁹ sta-

f morie vel iudiciū. f finis seculi.

j timitt falce: q̄m adeſt mes-

k sis: Et dicebat: Lui assimila-

f bed. predicatio euāgeliāq̄ ducit ad regnū

dei de qua dicit: Auferēt a vobis regnū. t̄c.

l bim⁹ regnū dei: aut cui para-

bole cōparabim⁹ illud: f Si

c ut granū sinapis q̄d cū semi-

f bed. in corde credētis: vel in mundo.

f in timore.

d natū fuerit in terra minus est

e oībus seminibus q̄ sunt in ter-

f ra: et cū natūm fuerit ascēdit

f primo parua. f charitate.

g in arbōre t̄ fit maius omnib⁹

a omnia caro fenū.

b dīberib⁹: et facit magnos ra-

a s p̄dicatores ex ipso p̄dicatione nesciētis.

b s ramos misericordie t̄ cōpassiōnis.

c s p̄cētione dei: de qua sub vmbra illius

quā desiderauerāt sedi t̄c.

d mōs: ita vt possint sub vmbra

f sancti.

e iūs aues celi habitare: Et ta

b libus multī parabolis loque-

f bat̄ eis verbum. put̄ poterāt

s audire: sine parabola autem

f a turba.

b nō loquebatur eis. Georū sum i

f spiritualib⁹ spūlīa dignis intelligere.

f aperte.

c aut̄ discipulis suis disserebāt

a s appropinquātē occasu veri solis.

omnia: Et aut̄ illis: i die illā cū

f sero esset factum: Trāscēamus

contra. Et dimittentes turbā

assumunt eum ita vt erat in

naui: et alī naues erant cum

f vel cū eo dei a p̄secutorū vel demoniorū.

illo. Et facta est p̄dcella ma-

gna venti: t̄ flūt̄ mittebat i

f eccl̄esiam.

Georū sum: ita vt implereſ nauis.

Nico. de lyra

da. il. t̄c. fidē t̄ gratiā ex v̄su talē ḡmēre

tur q̄ iterū sibi detur gratia ad augmen-

tum precedentis. a Et qui nō habet

f fidē t̄ grām quales erāt scribe t̄ pha-

riset. b Etiam quod habet auferetur.

ab eo: q̄ noticia legis quā habebāt abla-

ta fuit ab eis inq̄stū nō valuit eis ad sa-

lūtē: s magis fuit eis in augmētu sue dā

natiōis: fm̄ dictum salvatoris Luce. xii.

Seru⁹ q̄ sc̄it volūtātē dñi sui nō fecit

vapulabit multis. c Et dicebat sic est

regnū dei. Dic p̄s̄r descl̄ib̄ xp̄i p̄dica-

tionis fruct⁹. primo in vno hoīe. Ideo in

cōitate eccl̄esie. ibi. Et dicebat cui assimilabim⁹

lī. Circa primū sc̄idū q̄ p̄ semen in

relligī p̄dicationis sicut p̄z parabolā p̄cē

dēti. Ex semine aut̄ isto recepto iālīq̄ ho-

mine fit talis p̄cessus: q̄r primo concipīt

timor dūlio: t̄ significat p̄ her-

bā: q̄ è qd̄ sp̄fectū. cū dicit: Fructificat p̄

mū herbā: t̄ q̄ er timore cessat hō a ma-

lis: t̄ incipit se exercere in bonis. Ideo se-

cūdū concipīt sp̄s dūlio: t̄ significat p̄ ben-

eficiūtē. q̄ signat sp̄ficātū: in qua iam ē sp̄s

grantī futuri. cum dicit: Deinde spicam.

tertio ex hoc dāt charitatiūs amor qui

habet opus p̄fectū. t̄ significat p̄ plenū

frumentū. cum dicit: dēin de statu gratie trāseat

ad gloria. iō subdīt: e Et cū ex se p̄du-

xerit fruct⁹ statim mittit falce. s. ipse dñs

abscēdēto iūstos de p̄sēnti vita vt trās-

ferat ad gloria. iō subdīt: f Q̄m adeſt

mētis. i. collectio iūstōs in patria.

g Et dicebat: cui assimilabim⁹. Dic cō-

lequētē describ̄ib̄ fruct⁹ p̄dicationis xp̄i

q̄tū ad cōmunitatē eccl̄esie q̄ de paruo

statu c̄reuit ad magnū: sicut sinapis gra-

nū. t̄ p̄t̄ mīa ex dicit: Attib⁹. xiiij. excep-

to quod hic subditur: g Et talibus

multis parabolis loque. eis ver. p̄t̄ po-

terāt audiēt. q̄d̄ exponit Theophilus di-

cēns: Quonia turbe erāt indocte a con-

suetis nōb̄is instruit eas p̄ similitudinē

rerū sensibiliū que erāt eis cognite. Sed

hoc videat contradicere ei quod. s. dicit

christus apostolis eōdē ca. Nobis datū

est nosse mysteriū regni dei. illis autē q̄

fors sunt in parabolis vt videntes vide-

ant t̄ nō videant. t̄ videntes videant.

a In puppi Hiero, puppis mortuis pellib⁹ viuos cōtinet ⁊ fluet⁹ ererit: ⁊ ligno solidat. i. cruce ⁊ more domini saluat⁹ ecclia. Hiero, puppis initū cōferte ecclie⁹ i. qua dñs dormit more corporali qua nū dormierit: q̄ cu. if. Cōminat⁹ vēto ⁊ mari. de quo dī: Cu dñaris potest stat⁹ mar⁹. Actus ⁊ mare demones ⁊ psecutores sūt q̄bus dicit: race: quādo cōpescit edicta iniquitatis regū vt voluerit: quia nō est hois vt dirigat gressus suos.

b Tranquillitas magna: pax ecclie post p̄ssu-

ras: siue theoria post actiū vitā.

c Eructus: siue

recedens: siue

recessus: siue

<p

Ga. Quod tibi no. Bed. Nō quasi nesci⁹ interrogat: s⁹
vt cōfessa publica peste quā tolerauerat: virtus curan-
tis gratior apparet. **S**ed etiā sacerdotes nostri epis q̄ p
exorcismū demones efficiunt solē dicerē nō aliter patien-
tes posse curari nisi quātū sapere possūt oē qđ a demoni-
b⁹ visu: auditu: vel quolibet sensu corporis aut animi vi-
gilantes dozimētesue ptulerūt patēter cōfiteantur.

Ber. 4. f latre cultib⁹ mācipatiū. cui ptra ē: Multitudinis cre. e.
cor vñt & aia vna. Unde bñ in babylonis cōstruktione
linguarū vnitatis p spm supbie scissa: in bierlm p gratia z
spūssancti linguarū varietas ē adunata: & illa cōfusio et
hec pacis visio dicif: qz electos i plurib⁹ linguis & gen-
tib⁹ vna fides & pietas toto orbe pacificado confirmat.
Luce. 8. e

C · Mitte nos. Bed. Lucas: Et rogabat eū ne impa-
ret illis vt in abyssum irēt. Sciebat ḡ aliqui futurū vt p
aduentū eius mitterent in abyssum: nō futura p̄diuinā-
tes: sed p̄phetaz in se dicta recolentes: ideoq̄ gliam xp̄i
quā mirabant ad suā rēderi timebāt dānationē.

D · In porcos. Beda. Porci significat hoies imūdos
q̄ vocis & rōnis exptes in mōte supbie pascunt: & luctuē-
ris actib⁹ oblectant: qb⁹ p cultū idoloꝝ possunt demo-
nes dominari. Mā nīl q̄s porci more vixerit: in eū dia-
bolus p̄tātē nō accipit: nīl forte ad pbandū: nō aut ad
p̄dendū. **E** · Hrēz p̄c. Bed. Quia iā clarificata ecclē-
sia & liberato p̄plo gentiū a demonū dominatione in ab-
ditis agūt sacrilegos ritus qui christo credere noluerūt
ceca & p̄funda curiositate submersi. **F** · Ad duo militia.
Bed. erubetit manicheus si de eadē substantia & ex eo
de auctoꝝ boīm bestiarūq̄ sunt anime: qm̄ ob vni⁹ bo-
minis salutē duo. mi. porcoꝝ suffocant. **G** · Qui aut.
Quia quidā primates impioꝝ quis xp̄ianā legē fugi-
ant: potentia tñ eius stupendū & mirando per gentes p
dicant. **H** · Et videt illū. Bed. Lucas sedētē ad pedes
ei⁹. qđ signat eos q̄ a p̄cīs corecti sunt fixa mētis inten-
tione vestigia salvatoris q̄ sequāt̄ intueri. **I** · Tectū.
Luce. 15. e

Tūrtū studio. qđ vefana mētē p̄diderat. **T**ū fili⁹. p̄di-
gus ad patrē rediēs: mor̄ stola prima cū ānulo induit:
qz q̄s vero corde penititit p̄t̄ donātē xp̄i gratia pri-
stina iusticie opa de q̄bus ceciderat cū annulo inuiolate
fidei recuperare. **K** · Et timue. Pulti em̄ antiqua sua
uitate delectati honorare se sed pati nolle xp̄ianā legē di-
cūt: qz cā implere nō possūt admirātē tñ fidelē p̄plm a
priستina p̄ueratione sanatū. **L** · Et rogar. Bab. At pe-
trus. Eri a me dñe: qz hō petō sum tc. **M**ecā gant arcām
N · Re. 6. b deit: vt **O**ca. **m** · Gade Bed. Sic quisq; post resurre-
ctionē p̄cīp̄ in cōsciētiā bonā redeat & ppter alioꝝ sa-
lute cuā gelio seruiat: vt post eū xp̄o quietcat: nedū pre-
propere vlt̄ iā esse cū xp̄o: negligat p̄dicationis myste-
riū frañne redēptioni accōmodatū. **P**iero. Hō sanat̄
mitit in domū suā. i. in spūalē legis obseruantā: & p̄di-
cat i decapoli. i. obseruat decalogū dū a romano nūc re-
gno cōuertunt̄ in dei. i. sunt de ecclia: q̄ etiā in līa tñ p̄-
dent decalogi: qz moralia ad līam obseruanda sunt.

Pat. 9. c Bed. Mattheus duos. Marcus & Lucas vñt a demo-
ne curatū dicūt: qz vñus eoz̄ clariorū nominis & famo-
sioris: & iō curatio eius est famosior. **A**llego. Duo gē-
tes significant de duob⁹ filiis Moē. i. in Moē tres fi-
lios genuerit: vñus assūptus est in possessionē dei: duo
idolis dediti. **N** · Et venit quidā. Hiero. Post hec.

Rom. 11. a Iayrus archisynagogus venit: qz cū intrauerit ple. gē.
tūc. o. iſ. ſ. fi. Iayrus illuminās vel illuminat̄. i. iudai-
cus ppls vmbra ſe deposita spū illustratus & illumina-
tus: p̄cidēs ad pedes. i. ad incarnationē ielu se humili-
ans: rogar. p̄ filia qui sibi viuit alios viuere facit.

Abraā & moyles & samuel rogar. p̄ plebe mortua. et se-
quit̄ ielu p̄ces eoz̄. **B**eda. Iayrus illuminās vel il-
luminatus qz verbis vite populi illuminauit. & vt hic
posset a spiritu sancto illuminat̄ est. o. **M**in filia m.
Luc. 8. f Beda. Lucas: qz filia vñica erat illi fere ānoꝝ. xij. & hic
moriebat. **F**ilia archisynagogi est synagoga sola legali
institutione composita quasi vñica moyli nata. **H**ec. xij.
anno. i. tēpore pubertatis appropinquante moriebatur:
quia nobiliter a prophetis educata postq̄ ad intelligi-
biles annos peruenit: & spirituale deo sobolē generare
debuit. subito errorz languore cōsternata: spirituales vi-
as desperabiliter omisit.

Et cōpri.

Ex spiritus immunde ab hoīe
a isto. Et interrogabat eū. Quod a
b tibi nomen est? Et dicit ei: Le-
b gio mihi nomē est: qz multi su-
mus. Et dep̄cabat eum multū
a s̄ sed mittere in gregē porcoꝝ et hoc est: e-
rac enim zē.

ne se exp̄elleret extra regionē.

Erat autē ibi circa montē grex
porcorum magnus pascens in
agris. Et dep̄cabant eum spūs
d dicētes: **M**itte nos in porcos

a s̄ ut porcorum perditio hominibus esset salu-
tis occasio: pastores enim videntes statim nun-
cauerunt ciuitati.

Vt in eos introēamus. Et cōces-

a s̄ Bed. acceptra potestate a deo: aliter enī nec

pecoribus nocerent.

sit eis statim iesus. Et exēutes

spiritus imūdi introierūt i por-

cos: & magno impetu grex p̄c-

ipitatus est i mari ad duo mi-

lia: & suffocati sūt in mari. Qui

autem pascabant eos fugerunt

et nunciauerunt in ciuitatem &

in agros. Et egressi sunt vide-

re quid eēt facti. Et venerūt ad

b i esum: et vident illum qui a de-

i monio verabatur sedentē ve-

stitutum & sanguē mentis: & timue-

runt. Et narrauerūt illis qui vi-

derant qualiter factum esset ei

qui demonium habuerat & de-

a s̄ cōscī fragilitatis sue adhuc infirmi p̄odus

sapientie ei⁹ sustinere nō poterant.

porcis. Et rōgare cōperunt euꝝ

vt discederet de finibus eoruꝝ.

Tunc ascenderet nauim cōp̄it

illum deprecari qui a demonio

a s̄ dissolu⁹ et esse cū chisto multo melius et.

veratus fuerat vt esset cū il-

a s̄ quia manere in carne propter alios necessa-

rium est.

lo: et non admisit euꝝ: sed ait il-

Mecā in domū tuā ad tuos

& ānūcia illis quāta tibi fecerit

dñs & misertus sit tibi. Et abiit s-

& cōp̄it p̄dicare i decapoli quā-

ta sibi fecisse iesus & oēs mira-

banſ. Et cū ascendisset iesus in

b nauim rursus trās frētū conue-

nit turba multa ad euꝝ: & erat

moyles legislator.

circa mare: & venit quidā de ar-

chisynagogis noise iayrus. Et

She humiliat̄ se. **S**capul christi deus: pe-

des incarnatio est. **S**incarnationē.

vidēs eū. p̄cidit ad pedes eius:

Tdep̄cabat euꝝ multū dicens:

Sin desperatione.

Qūm filia mea in extremis est:

Dat. 1. d
Zu. 5. e

habituri potestatem
sup ea post finale iu-
dicū. a **L**et ierro
gabat eū qđ tibi no-
mē ē. interrogauit autē
xp̄s: nō q̄ignoraret
sed vi multitudi de-
monū i illo hoīe ha-
bitatiū ex cōfessione
ex apper. vñ sub-
dit: b **L**egio mīhi
nomē est: qz multi su-
mis. Et dep̄cabat eum multū

a s̄ sed mittere in gregē porcoꝝ et hoc est: e-
rac enim zē.
ne se exp̄elleret extra regionē.

Erat autē ibi circa montē grex
porcorum magnus pascens in
agris. Et dep̄cabant eum spūs

a s̄ ut porcorum perditio hominibus esset salu-
tis occasio: pastores enim videntes statim nun-
cauerunt ciuitati.

Vt in eos introēamus. Et cōces-

a s̄ Bed. acceptra potestate a deo: aliter enī nec

pecoribus nocerent.

sit eis statim iesus. Et exēutes

spiritus imūdi introierūt i por-

cos: & magno impetu grex p̄c-

ipitatus est i mari ad duo mi-

lia: & suffocati sūt in mari. Qui

autem pascabant eos fugerunt

et nunciauerunt in ciuitatem &

in agros. Et egressi sunt vide-

re quid eēt facti. Et venerūt ad

b i esum: et vident illum qui a de-

i monio verabatur sedentē ve-

stitutum & sanguē mentis: & timue-

runt. Et narrauerūt illis qui vi-

derant qualiter factum esset ei

qui demonium habuerat & de-

a s̄ cōscī fragilitatis sue adhuc infirmi p̄odus

sapientie ei⁹ sustinere nō poterant.

porcis. Et rōgare cōperunt euꝝ

vt discederet de finibus eoruꝝ.

Tunc ascenderet nauim cōp̄it

illum deprecari qui a demonio

a s̄ dissolu⁹ et esse cū chisto multo melius et.

veratus fuerat vt esset cū il-

a s̄ quia manere in carne propter alios necessa-

rium est.

lo: et non admisit euꝝ: sed ait il-

Mecā in domū tuā ad tuos

& ānūcia illis quāta tibi fecerit

dñs & misertus sit tibi. Et abiit s-

& cōp̄it p̄dicare i decapoli nomē ē

regionis: & dñs de-

ca qđ ē deēt & polis

qđ ē ciuitas.

Et cū ascendisset iesus i nauim

Hic cō-

sequēter describit̄ re-

fusitatio filie archi-

synagogi: & prio des-

cribit̄ hui⁹ facti in-

choatio. scđ ierpo-

nī mulieris sanguis

flue curatio ibi: Et

mulier q̄ erat i p̄flu-

io sanguinis. tertio

describit̄ p̄dicti facti

summatio. ibi: Ad

huc eo loquēt̄: sūia

istarū triū p̄tinū p̄t̄

ex his que dicta sūt

Matth. ix. exceptis

aliqbus q̄ exponen̄

Et ad primā p̄t̄

dr̄ hic: i. Depreca-

bāt̄ eū mul. di. q̄n̄ si

lia zē. Matth. ix. dr̄

q̄ archi-

~~lo ordi.~~ ~~Darci~~

a. Et cōprimebāt. **D**ū ad puellā sanādāz vadit: a turba cōpīmī: qz iudeis salutē monita p̄bēs qb̄ egrā eoꝝ
scīaz erigeret noxia carnaliū iploꝝ sicutudicē guat̄ c.
b. Et mulier t̄c. Pergēte dñs ad filiā archisynagogi
morbola mulier annis. r̄j. p̄cipit sanitatē. et post filia
sanata ē: et suscitata ē: qzīc dispensata ē salus humani
generis: vt p̄mo aliqui ex iſl̄: deinde plenitudo gētī:
et sic ois iſrl̄ saluꝝ fieret. **B**e. **N**otādū qz puelia duo
dēnīs et mulier. r̄j. ānis sanguine fluit: id ē qzī hec na
ta fuit illa infirmari cepit. **A**na enim pene eadēqz seculi
ētate et synagoga i patriarchis nasci et gentes ceperunt
idolatria sedari. **B**e. **M**ulier sanguinaria a dñ cura
ta ecclia est de gentibz in genti carnaliū delectationum
fluxu polluta. et lā a ceto fideliū segregata. **H**ec dū chris
tus iudeam sanare discerneret: iā paratā alijsqz p̄mis
sam salutē spe certa p̄uenit. **c.** **M**edicis. **B**e. **F**alsis
theologis: philosophis legū secularium doctoribz: qui
se vtilia vluēdo precepta dare. p̄mitrebāt: d̄emones qz
qzī hominibz p̄slēdo se. p̄ deo colendos ingerebat: qz
bus audiēdis: quāto magis naturalis industrie vires
expēdcebāt: r̄atomī sanari poterāt. **S**ed cū audissent
populū indecorū egrotasse: et verū medicū de celo venis
se: ceperunt languoris suis et sperare et inquirere reme
diū. **d.** **E**nīt in turba retro. **B**e. **S**i qz mibi mint
strat me sequat. **E**t alibi: Post dñm dies ambulabat
Tel qz deum p̄fētē in carne nō videt: sed post ad fidei
ognitionis grām p̄uenit. et tactuū est participatiōe sa
cramentoꝝ eī meruit sanari a petis. **T**ons qz p̄fētē sanguini
nis origo peccati: primordiū immūde cogitatiōis: ex qz
omne peccatiū ort. **S**ed dñs non solū opa s̄z et yba ma
la et cogitatiōnū radice sacramētis euāgeliis qz suis
vestimentis: fontes obsecni sanguinis emundat. **e.** **L**
etigat. **B**e. **S**ola fidelis mulier dñm tāgit: quē passim comi
tas turbā cōprimit. **Q**uia qui diuersis inordinate glo
merantii heresibus: vel pueris moribus granat: solo
fideli ecclie corde tangit. vnde: **H**oli me tāgere: nō
dū enim ascendi ad pa. meum. **Q**uia veraciter tangere
est eum equalē patri credere. **H**iero. **S**eptima vir
tute suscitat mortua sed inter viam tangit simbriā mu
lier sanguinaria: que cū salute substantiam in medicos
nihil proficiens pdiderat. **S**eptima die requieuit de
ab omī opere. **Q**uando suscitat mortua intus et semiuit
ua fozis cum turbis fluxus sanguinis. sterilitatē faciat.
f. **U**nde ad ecclia gentium: **L**etare sterilis qz nō paris.
Retro accedit. i. post resurrectionē simbriam tāgit: ac si
cymbala et malapunica qz pendet in extremis oris sumi
sacerdotis tunice. **C**ymbalū p̄fessionem. malū p̄tūcū
martyriū voluntate significat et virtutum candorem.
g. **M**ulier autē. **B**e. **E**cce qz tendebat interrogatio: vt
mulier sc̄z p̄fētē veritatē diuturne infirmitatē: et subi
te credulitatis et sanatiōis: et ita ipsa p̄firmaret i fidei
et alijs preberet exemplū. **h.** **A**dbuc eo lo. **B**e. **M**u
liere sanata statim nūciat puelia mortua: qz ecclia gē
tium a labē vitorū curata. et ob fidei meritum filia no
minata: continuo synagoga perfide leto resoluta ē: qz
in christū non credidit. et inuidie: quia eccliam crede
re doluit. **i.** **Q**uia filla tūs. **B**e. **M**ulti enī hodie
statū synagogē videntes. restaurari posse nō credit: et
p̄ restauratiōe eī supplicandū cē nō estimat: **S**z quod
hoibus ē impossibile: deo ē possibile. vñ sequit: **I**hesus
autem t̄c. **i.** **A**rchisynagogō. Archisynagogō: cert
ē doctor legis. d̄ qb̄: **S**ug ca. mo. s. scri. et pha. **Q**uis si
credere noluerit etiā subiecta eis synagoga salua erit.
k. **E**t non admisit. **B**eda. blasphemis et irrisiōibz non
sunt reuelanda mysteria: sed fidelibus qz honorent. **l.** **u**
alibi: **J**ustificata ē s̄a. ab om. s̄i. s. **m.** **F**lētes vvlantes
p̄s. **B**eda. **L**etent omnes qui sperant in domino: et in eter
num exultabunt et ha. in e. **H**anc letitiam merito infide
litatis synagoga amisit: et ideo inter fientes et vvlante
tes mortua iacet. **S**ed iesus eam fundit̄ interire nō pa
titur. vnde sequitur: **E**t ingressus t̄c. **m.** **N**on ē mo
tua. **D**ibi in cuius dispositione et anima recepta vnluit
et caro suscitanda quiescit. **H**inc mos est christianis ve
mortui qui resurrecti non dubitanter dormientes vo
centur. vnde: **N**olumus vos igno. frātres de dor.
Beda. **C**ū anima que peccauerit moriat: ea tū quaz

test.

Lg. V

f in carnē, **f** misericordie.
veni pone manū tuā sup eā vī
sa vītus, **f** in virtutibus.
salua sit t̄ viuat. **E**t abiit cuiz il-
lo t̄ sequebat eū turba multa:
f emorossa.
t cōprimebat eū. **E**t mulier q̄
erat in p̄fluuiō s̄agūniis annis
duodecim t̄ fuerat multa p̄pes-
sa a cōplurib⁹ medicis: t̄ eroga-
f naturalē industria, uerat oia sua nec quicq̄ p̄feci-
rat: s̄ magis deteri⁹ habebat:
f per fidem.
cū audisset de iesu venit in tur-
ba retro: t̄ tetigit vestimentu-
eius. **D**icebat enim: quia si vel
vestimentum eius tetigero sal-
ua ero. **E**t confestim siccatus ē
f radix immunde cogitationis.
fons s̄agūniis eius: t̄ sensit cor-
pore qr̄ sanata ēēt a plaga. **E**t
statim iesus i semetip̄o cognoscens
virtutem que exierat de
illo: p̄uersus ad turbaz aiebat:
f Be. interrogat ut salus qua mulieri dede-
rat declarata t̄ agnira fidei virtute multe pa-
sciat.
Quis tetigit vestimenta mea?
Et dicebant ei discipuli sui. **V**
f in ordinarios. **f** heretibus: prauis mo-
ribus.
des turbā cōprimētē te: t̄ dicit
f Be. oculi do. sup ius. t̄ a.e. i pre. e. iste pau-
per clamauit t̄ dñs c̄audiuit eum.
quis me tetigit? **E**t circūspicie-
f bat videre eā q̄ h̄ fecerat. **A**hu-
lier autē timēs et tremēs sciēs
qd̄ factū esset in se venit: t̄ p̄ci-
dit ante eū t̄ dixit ei omne⁹ ve-
ritatē. **J**esus autē dixit ei: **T**
f ideo qr̄ fidelis b **f** Be. nō dicit faciet in
eo enī qr̄ credidit iam salus facta est.
llia fidēs tua te saluā fecit: va-
f Be. perseuerando in eadem fide qui enim ḡ
seueraverit t̄c.
de in pace et esto sana a plaga
s tua. **A**dhuc eo loquente veni-
unt nūcij ad archisynagogū d̄
b centes: qr̄ filia tua mortua est.
Quid vltra veras magistrū?
Jesus aut̄ auditō vbo qd̄ dice-
bat ait archisynagogō: **N**oli t̄
mere tantūmodo crede. **E**t nō
admisit quenq̄ sequi se: nisi pe-
trū t̄ iacobū t̄ iōhem frēz iaco-
bi t̄ yenuū i domū archisyna-
gogī: t̄ vidit tumultū: t̄ flētes
t̄ ciulantēs multum: et ingres-
sus ait illis: **Q**uid turbamini
t̄ ploratis? **P**uella non ē mo-
tua sed dormit. **E**t irridebant

Nico delvra

q̄ archisynagog⁹ dirit
xpo: filia mea mō defū-
cta est. Ad qđ dicendū
q̄ euāgeliste repetendo
dicta alicui⁹ vñ aliquo x̄
aliqui⁹ repetū eadē ver-
ba: aliqui⁹ x̄o sūsam per
alia x̄bā, filia aut̄ archi
synagogi laborabat in
extremis: fm q̄ dicit h̄
marcus, verūrū erat ita
ppinqua morti⁹ q̄ reputa-
tabat mortua, vñ etiāz
fm cōmūne modum lo-
quēdi de aliquo q̄ sic ē
morti⁹ ppinqu⁹ dlcīf q̄
morti⁹ ē: qz qđ modicū
distat q̄sī nihil reputat
et h̄ mō loquēdi v̄lus ē
matthe⁹. Lirca secūdaz
ptem dr: Et fuerat
multa p̄pessa, s. nō solū
i facultatib⁹ s̄ etiam in
corpe: vt pat̄ p̄fam se
quētē. b. Et statim se
sus in semetiplo tē, nō
ē intelligendum q̄ aliq̄
vīr⁹ existens i xpo mi-
grauerit extra ipm: sed
talis exi⁹ intelligit per
modū cause, pdcentis
effectuz, in quē dr exire
in q̄tū causa relucet i cf
secu: r p̄ talē modū lo-
quēdi dr Sapi, vii, de
sapiētia increata q̄ per
natiōes in alias sāctas
se trāsserit: r amicos dei
et ap̄bhetas cōstituit: q̄
trāslatio nō p̄t intelligi
q̄ sapia increata sit ali-
cubi vbi prius non erat
cū de necessitate sit vbi
q̄ psens: s̄ qz causat ibi
nouū effectu, vtrū autē
talis virt⁹ in xpo fuerit
virt⁹ diuina tñ: vel cui⁹
b̄ humana: dicet in fine
bui⁹ ca. c. Luis teti-
git nō querit ex igno- D
tia, s̄ vt p̄ fessionē mu-
lleris sācte appareat fi-
des ei⁹, a xpo cōmēde-
tur, et qz manifestatio
miraculi dicte sanatio-
nis cedebat ad gloriaz
dei r archisynagogi al-
secutionē: vt p̄ certi
ficarēt de futura susci-
tatione filie sue.
d. Turbā cōprimētem
te, lñ i tali p̄flura eū tan-
gerēt corporaliter: non
tñ tāgebāt cū cū tali de-
uotione r fide scut illa
mulier tetigerat, et de
tali tactu singulari⁹ q̄
rebat. Lirca tertia p̄tes
dr sc: e. Quid xl, ve-
ma, lñ enī crederēt ipm
polle eā sanare: nō tñ a
mornis suscitare: ex q̄
ptz q̄ eoz fides act̄ im-
pfecta. f. Et non ad-
misit tē, ostendēs q̄ in
opib⁹ miraculoz nō de-
bet facies q̄rere ostera-
tionē: i b̄ dās exemplū
q̄ cōfici-

Ga. Electis oib. Be. Mora. turba ejusq; vt puella suscitef. qz nulli seculari curaz multitudo a corde ejusq; aia q intus iacet mortua n suscitat. Nū enī se p vniuersas cogitationes spar git: ad considerationē sui sese nullaten⁹ colligit. b Thabitā cumi. In syro fmōe quē euā gelista ponit non pl⁹ ē qz puella surge. Sz forte ad vim dñice iussionis exprimēdā b addidit: tibi dico surge.

c magis sensu loquētis qz verba inti mare curauit. Sic sepe apli ⁊ euā geliste cū aliquid testimoniū assumunt: magis sensu qz vba ponūt. Hiero. Ad puellam d̄ thabitā cumi. i. puella surge. Archisynagogō d̄: filia tua mortua ē. Iesus: nō est mortua: s̄ dormit. vtrūq; ē mortua vobis: sed mibi dor mit. Annoꝝ xij. erat puella. et annis xi. mulier ppela. peccata incredētiūz apparet i initio fidei credentis vñ d̄. Gal.5. a Credidit abra. deo ⁊ repu. ē ei ad iu. Moralit̄ Beda. Moraliter. Qz xp̄s tres mortuos suscitauit: tria genera aliaz signi ficat. Puellā suscitat adhuc in domo Luce.7. c clausa. i. aliaz sensu tñ non actū dcle cationi male p̄bente. Juuenē suscitat tā extra portā dclatū. i. peccatorē q̄ cō Job.11. c sensu iā pdixit ad actū. Suscitat La carū iā fetere: ⁊ longa p̄uetudine pec candi atā male olente: ⁊ alios fama corrāpētez. Puellā paucis alloquoq; qz cā facile resuscitat quā mortuam negat ⁊ aliam silēt cito resuscitari demōstrat. Juuenē p̄ib⁹ corroborat cū dicit: Libi dico surge: qz tales aie aliquid difficult̄ reuiniscunt. Ad monumētū La cari fremit: turbat: labrymāt: magna voce clamat: La carere: veni foras. Sūr lōga p̄uetudine p̄ecādi p̄issus: vix ⁊ q̄si cū labore suscitatur. Notandum qz q̄ publica noxa publico eget reme dio. leuia aut ⁊ secreta possunt deleri penitentia cui ⁊ secreta. Puellā i domo iacens paucis arbitris surgit: ⁊ eis p̄cipit vt nemini dicāt. Juuenē extra portā turba multa comitante et vidēte. La carē d̄ monumētū vocat intrantū innotuit: vt ppter h turbē cū palmis dño occurreret: ⁊ multi ableret ex iudeis et crediderūt in iefū. Quartū mortuū annuntiātē dicit Lsc.9. g pulo audīt. Sz q̄ viui q̄ p̄o p̄careret defuerūt: Dimitte inq̄ mortuos sepelire mortuos suos.

Ende

Nico.de lyra

el discipulis q̄ erāt facuti miracula. verūt q̄ l opib⁹ miraculos manifestat̄ dei glia. Ibo aliq̄ faciebar miracula valde publice: sicut ptz i La cari suscitatiōe: ⁊ ceci nati illumina tōne: ostēdēs exēplū discipulis vt i talib⁹ quereret dei gloriam tñ ⁊ nō p̄p̄ia. a Thabitā cumi. due sūt dictiōes hebraice qz p̄ma ē nomē. i scda vbi ut ptz p̄ interpretationē. Sciendū aut q̄ thabitā nō est nomē cōmune. Sz ē p̄p̄ia nomē illi⁹ puelle q̄ sūt suscitata: ⁊ b ptz p̄ sile Act. ix. vbi d̄: In ioppe autē sūt qdā discipula noīe thabitā. et ideo mare⁹ p̄ noīe p̄p̄io posuit cōmune ierēptādo. i. puella. Sciēdū etiā q̄ illud qd̄ ibi ierēponit. i. tibi dico: nō ē de significato sermonis hebraic⁹ hic positi: b additū sūt ab euā gelista ad maiore exp̄ssione q̄ ad verbū xp̄i illa puella suscitabat. b Et p̄cepit illis vē hemētē t̄c. causa iā ē exp̄ressa: p̄ volēs dare exemplūz alijs vt nō quereret ostētationē i opib⁹ miraculosis. c Et iussit dare illi māducare. ad. p̄bationem vere resurrectiōis: sicut et xp̄s post resurrectionē suā māducavit cū aplis: vt habeat Lu ce. xxiiij. Ad maiore evidētiā eo p̄ q̄ dicta sūt hic ⁊ alibi de milaculis xp̄i: q̄rīt vtrū xp̄s fecerit miracula sola diuina virtute. ⁊ orguit p̄mo q̄ sic: Dicit enī Leo papa in ep̄la ad Flavia nū: Cū i xp̄o sint due nature: vna ex p̄ se diuina q̄ fulget miraculis. altera sc̄ humana que succubit inturij. q̄ sicut se habet humana natura ad succubēdū inturij. sicut se habet diuina ad agēdū i opib⁹ miraculosis: sz sola natura humana inturij succubit: q̄ talia pati repugnat deitati: q̄ sola natura diuina agit in opib⁹ miraculosis. Et p̄firmāt auctoritate p̄s. cxxxv. Qui facit mirabilia magna sol⁹. q̄ sole diuinitas ē p̄ncipium agēdi miraculū. Nē opa miraculosa exceedit totā dñitatem nature create. natura autē humana i xp̄o creata ē: q̄ v̄ videt in nullo attingit opa miraculosa. Contra q̄ xp̄s p̄ tacū corporis sanabat miraculoso: vt dictū ē de muliere patiēte fl̄xū sanguinis. ⁊ infra. vj. ca. Quotq; autē tangebat cū salvi siebant. si g talis

ferroribus.
a eū. Ip̄e v̄o electis oib⁹ assumit
qui miraculum venerantur.
patre⁹ ⁊ matrē puelle: ⁊ q̄ secum
erāt: et ingrediūt vbi puelle erat
Be. prius mādar manus iudeorū que sanguine
plene sūne: aliter puelle non resureret.
iaceſ: ⁊ tenens manu⁹ puelle ait
B. i. puelle surge.
b illi: Thabitā cumi: quod est iter/
pretatum: puelle tibi dico surge.
c Be. a virtu⁹.
† Et p̄festim surrexit puelle: ⁊ am
Be. in bonis operibus.
bulabat. Erat autē annoꝝ duode
cim. Et obstupuerūt stupore ma
gno. Et p̄cepit illi v̄chementer: vt b
nemo id sciret. Et iussit dari illi
manducare.

talis tact⁹ nihil ageret in sanatione p̄dicta: frustra adhiberet: q̄d non querit ipsi xp̄o. s. aliqd frustra agere. q̄ ille tact⁹ aliqd faciebat: ⁊ certū ē q̄ p̄inedat ad humanitatē. g. re. Aelpōlio.

In hac q̄stione sic ē p̄cedendū: q̄d p̄mo videndū ē q̄lter virtu⁹

cti viui vel defuncti q̄z miracula scripta sunt in illis opati fue

runt. scđo q̄lter xp̄s in q̄stū hō opera

tus fuerit. Circa pmū aliqd est certū

videlz q̄ miracula nō possūt fieri aliq̄

Xture tanq̄ p̄ncipaliter agēte nisi vir

tute diuina: q̄ sicut dictū ē: opatio mi

raculosa exceedit totā facultatē virtutis

create. Illiter certū est q̄ sancti viri

ad miracula possunt opari meritiorē:

q̄ frequēter exptū est miracula facta

sūisse a deo ad p̄ces sanctoꝝ. Sed du

biūm ē virū viri sācti i miraculis ali

q̄ opati sūt p̄ aliquā virtutem in eis

existētō q̄ illa sit p̄ncipalisa ratio

agēdi sed tm̄ instrumētis: vt sic de

tāq̄ p̄ncipaliter agēs fecerit miracu

la p̄ sanctos tanq̄ p̄ qdā instrumēta.

Et hāc q̄stione relinqt Aug. xxi. li.

de ciuitate dei insolitā: vbi cnarratis

multis miraculis martyꝝ dicit sic: Et

ue enī deus p̄ seipm̄ miro modo q̄ res

temporales opatur eternus: siue per su

os ministros ista faciat: ⁊ eadē ipsa q̄

p̄ ministros facit: siue qdā faciat etiā

p̄ martyru⁹ sp̄s: siue p̄ boles adhuc ī

corpe p̄stitutos: siue de ista p̄ angelos

q̄b̄ in visibiliter inutibiliter incorpa

liter imperat opēt: vt q̄ p̄ martyres fieri dicunt̄ eis orantibus

tm̄ ⁊ impretrātib⁹: nō etiā opantib⁹ fiant sūne alia istis: siue alia

illis modis: q̄ nullo modo comp̄bēdi a mortalib⁹ possūt: et tñ

arrestat̄ fides hec in q̄ carnis ī eternū resurrectio p̄dicat̄. Bea

tus tñ H̄eg⁹. hāc q̄stione determinare videſ. ii. li. dialogoꝝ

vbi dicit sic: Ut deuota mete deo adharent cū rex necessitas

exposeit: exhibere signa mō vīroꝝ solēt̄ vīra queq; aliq̄ ex

p̄ce faciāt. aliq̄ ex p̄tate c̄cessa illa p̄ deo: ⁊ hoc p̄bat p̄sequen

ter rōne ⁊ exēplo. Ratio aut̄ talis ē: Qui cedat illud qdā ē ma

lus nō ē mirū si aliq̄ cedat qdā ē minus: sed maior ē p̄tā si

lius dei fieri etiā q̄ adoptionē: cū hoc solum sanctis cedat qdā

miracula opari qdā etiā aliq̄ malis cedat: vt habeat Matth.

vij. sed primū cedat hōl⁹ sāctis. fm̄ q̄ d̄. Job. i. Quotq; aut̄ receperūt cū dedit eis p̄tāt̄ filios dei fieri. Et p̄b hoc

exēplo: q̄ p̄tā suscitauit thabitā orando: vt habeat Act. ix.

anāntā xō ⁊ sap̄yra morti tradidit subito absq; orōne. Si so

lum culpā coꝝ increpādo Act. v. ⁊ sic videſ illud factū cōfesse

ex aliqua p̄tāt̄ sibi c̄cessa a deo tāq̄ instrumentū diuine iusti

cie. Et ad v videſ facer̄ q̄ grā del diuinalis p̄ grām gratis da

tam et p̄ grām gratis faciente. et l̄ aliq̄ ab aliquib⁹ dictū fue

rit q̄ grā gratis faciente. et nō ponit in aiātū de grā gratis da

ta ab hōl⁹ cedat q̄ aliquid ponit in aiā. ⁊ h̄ pat̄ manifeste de

gratijs gratijs datis q̄ vocat fm̄ sap̄tē ⁊ fm̄ sc̄tē. i. Cor.

xij. q̄ significat qdā eminētes cognitiōes diuinoꝝ ⁊ humano

rū q̄ ponit aliquā ī aiā. Siliter fides: p̄phetia: genera linguaꝝ

⁊ ierēptatio sermonū: ⁊ eadē rōne videſ q̄ grā sanitāt̄ ⁊ opa

tio virtutū. i. miraculorū q̄ ponūt grā gratis: date: dicat aliquāz

xtutē ī aiā existētē. Dicit tñ aliq̄ q̄ ista virtus opant̄ mira

cula nō ē aliquā virtus māsiua p̄ modū habet: sz p̄ modū passiōis

trāscuntis: sicut t̄ p̄phetia: p̄pter qdā tales nō possūt facere mī

racula quotiētū volūt nec p̄phetare. Sed qdā sit de con

clusionē. rō tñ nō valer̄ q̄ sicut dicit̄ ē talis virt⁹ opant̄ mira

cula nō ē p̄ncipalis: b tm̄ instrumētis. instrumētū aut̄ opant̄

nō p̄t̄ qdā sit p̄t̄ c̄sēt̄ ab agēte p̄ncipali: nō p̄t̄ di

co modo. Et ad conclusionē inducet illud qdā a sc̄tē ⁊ doctori

bus catholicis dr̄ de sacramētis nouē legis: vides q̄ efficiunt

q̄d figurāt̄ ita q̄ tāq̄ qdā instrumēta diuine misericōde agūt ad

inductionē grē ip̄am instrumētālīt̄ attingendo: vel saltē ali

quā dispositionē ad ip̄am: vt characterē vel aliquā dīlē s̄correspondē

dēs ī sacramētis q̄ nō imprimēt̄ characterē: ita q̄ in sacramētē

ē aliquā virt⁹ ad efficiētū mō p̄dicto: ⁊ tñ sacramēta p̄sistit ī q̄

būdā reb⁹ sensibilib⁹: et ideo multo fort̄ videſ q̄ in aiābus

sanctor̄

a. **T**u huic tecum. Mirra ceci. **L**a. VI
tas. In factis et dictis Christi cognoscere pos-
sumus; sed sola generis noticiae contentum.
b. **F**aber. Be. Qui opa igni et spiritu. **A**n-
t. **I**psa baptizabit vos in nomine et spiritu. **F**aber est
qui fabricat eum auroz et sole. **M**icro. **S**ili?

Job. 1. e. fabri vocat. et huius my-
sticis. fabri qui fabri-
car est aurora et soles;
eccliam primam et se-
quenter in eis figura
muller et pueri sanan-
tur. c. **N**ō est propria
et. Proprie natura-
le est cives ciuitate inide-
re; quod non opera si insan-
tiā quā videre recor-
dan. **I**sido. Comi-
tatur sepe vilitas ori-
ginis. At quod est filius
Iesu: **B**umilia do-
minus respicit; et alia a
lōge cognoscit.

d. **E**t non poterat ibi
virtutem vestram. Ne ci-
ues incredulos penitus
advenirentur: facies mul-
tas vires. **V**el quod in
patria sua despiciunt:
paucis ibi vires fecer-
t signa: ne penitus ex-
cusabiles sint. **V**atio-
na quotidie in gemitib⁹ si-
gna facit non tam in cor-
porū sanitatis quod atra-
rit. e. **E**t mirabatur.
Be. **N**on quid impro-
viso: huius mirandus
ostendit: quod nec prophe-
tis credunt: nec ipsi
quod plenaria cernunt.
f. **E**t conuocauit du-
odecim: et ce. et. **D**ie-
ro. **M**iraculus. xij. apli-
et dux eis plaus pce-
pta docendi ut comit-
teret verbū simul et fa-
ctū: et cū pmissis iuri-
sibilib⁹ fratres misce-
antur: et sic cū vnguis
egros oleo infirmata
te fidei virtute coro-
borat. g. **E**t dabat
illis potestatem spiri-
tuum. **B**enignus do-
minus et magister non
inuidit discipulis et ser-
nis potestarem suam. **G**ed ipse potestate
sua agit: illi sua infirmitate si quid agunt
et domini virtutem confitentur dicentes:

Acct. 1. a. **I**n Iesu nomine surge et ambula. b. **N**e-
quid tollerent in via nisi tecum. **T**anta sit in
domino fiducia: ut nihil deesse certissime
sciant ne dum sibi prouideat temporalia:
minus alii prouideat eterna. **B**eda.
Mattheus et **L**ucas memorant dominū
discipulis dixisse: vt nec virgam ferrent:
Marcus ne quid tollerent nisi virgam.
Sed illi realiter virgam accipiunt **M**ar-
cus per virgam potestates accipiendo ne-
cessaria a subditis intelligit. i. **C**alci-
tos sadalijs. **B**eda. **E**t pes nego tecum
sit nego nudus ad terram: id est nec euau-
gellum occultetur: nec terrenis commo-
dis invitatur. k. **N**e indueretur dua-
bus tunics. **B**eda. **O**ne est ut simpliciter
ambulemus non dupliciter.

Excutite

sanctorum viroꝝ defunctoꝝ vel viventiū possit ponit aliq̄ virtus diuinit⁹ eis accessa
in opib⁹ miraculosis ꝑ modū p̄dictū. **E**x dictis p̄t qd diecēduꝝ sit de humanitate
xpi qd organū seu instrumētuꝝ p̄nctuꝝ deitatis: sicut manū ē instrumētuꝝ arti-
ficii. **V**oices aut̄ alii p̄tūcūs sancti nō sūt sic p̄ncti. **T**ideo sūt qdā instrumēta
deitatis segata et adhuc plus separata sūt ecclie sacramēta. **I**nstrumētuꝝ aut̄ p̄nctuꝝ
magis participat efficaciā agēti ꝑncipitalis qd̄ separa-
tū: et idō talis virt⁹ operādī miracula efficaciori uenit
ī humanitate xpi qd̄ ī qbūcūs alijs. **H**is dictis potest
respōderi ad argumēta. **A**d p̄mū dicēduꝝ qd̄ simile rē
not̄ p̄nctuꝝ ad h̄ p̄tūcūs humanitas ī xpo sūt ratio patiē
dictis deitas ē ratio ꝑncipitalis faciēdi miracula ꝑncipa-
liter: nō tñ tener p̄nctuꝝ ad scđm: qd̄ non repugnat huma-
nitati xpi opari ad miracula ꝑ modū instrumēti: repu-
gnat aut̄ deitatis qd̄terūcūs pati. **A**erūtū rōne idēta-
tis suppositi idiomata cōmunicāt: qd̄ sicut hec ē vera:
de p̄mū ē: ita hec est vera dēmōstratoꝝ xpo: iste puer
creauit stellas. **A**d illud qd̄ inducit de p̄sal. dicēduꝝ qd̄
li sol⁹ nō excludit humanitatē tāq̄ instrumētallē agen-
tē: s̄ tāq̄ ꝑncipitaliter. et sic intelligendū ē respectu alioꝝ
factoꝝ qd̄ sol⁹ deꝝ facit miracula. s̄ tāq̄ ꝑncipale agē.
Ad scđm dicēduꝝ qd̄ instrumētuꝝ ī virtute ꝑncipitalis agē
tūs bñ attingit ad altqđ qd̄ excedit facultatē xpi cō-
ueniēt et fin se sicut calor naturalis ī virtute aie gene-
rat carnē: vt habeat. qd̄ de aia. **A**rgumēta aut̄ ī p̄trariū
excludit tñ qd̄ h̄umanitas xpi agebat ad miracula sicut
agēs instrumētale et secūdariū: qd̄ p̄cedit. **L**a. V

A

Et Legressus inde. **L**a. VI
a. **N**āzareth ubi natus fuit.
b. **A**biit ī p̄triam suam: et se
quebāt eū discipuli sui.
c. male sabbato celebrat qd̄ vacat a bonis opib⁹.
Et facto sabbato cepit ī synago-
ga docere: et multi audientes ad-
mirabāt ī doctrina ei⁹ dicentes:
d. **E**nde huic hec oia? **E**t qd̄ sapia
vel huic Be. sanitatis. **S**miracula.
q. data ē illi: et virtutes tales qd̄ p̄
man⁹ ei⁹ efficiunt. **H**ōne h̄ est faber
cognatus.
e. **F**ili⁹ marie: frater iacob⁹ et ioseph
et iude⁹ et simonis. **H**ōne et sorores
eius hic nobiscum sunt. **E**t scāda
hac de causa. **E**t ergo.
f. **L**icabāt in illo. **E**t dicebat illis ie-
sus: qd̄ nō ē pp̄ba sine honore ni-
si ī patria sua et ī cognatiōe sua: et
ī domo sua: et non poterat ibi vir-
tute vestram facere nisi paucos infir-
mos imposuit manib⁹ curauit: et
mirabāt ppter incredulitatem illo
rū. **E**t circūbit castella et circūtu-
f. docēs. **E**t p̄uocauit duodeci: et cō-
charitate cōcordes.
g. **P**it eos mittere binos: dabit il-
lis p̄tātem spirituū imūdor⁹: et p̄
cepit eis ne qd̄ tollerēt in via nisi
potestate viuendi de euangelio.
h. **F**onus seculi. **S**delicias.
vīrgaz tñ: nō perā: nō panē: neq̄
occultam sapientiam.

i. **C**ona es: **S**calciatos sadalijs: et s
ne alia induit alia ī futuro referunt: non qd̄ yna
tunica ī locis glacialib⁹ cōrenti esse debeamus.
k. **N**e induerēt duab⁹ tunicis. **E**t di-

l. doctrina. **E**t Statim occurrit homo
de monumētis tecum. **P**er istū demoniacū diabol⁹ signifi-
cat qd̄ ī monumētis ī īmōtib⁹. i. in fedis et superbis ho-
minib⁹ habitat: et p̄cidit se lapidib⁹. l. hōib⁹ in fide sta-
bilis: qd̄ acriter fētāt. **H**ōne p̄cidit nā ab eis deuincit. **J**ob. 4. c

Hōne ei⁹ legio qd̄ multis in malū sociat. **E**ius aut̄ ele-
ctio p̄ xpm̄ significauit demonū multitudinē deuincē-
dā p̄ ipm̄. **Q**aut̄ demones electi porcos strauerūt ī sū-
gnificat qd̄ utrāt duocēter vitā portinā: et eos p̄cipitant
ī gehēnā. **T**Et venit qdā de archisynagog⁹. p̄ quē in
telliçi p̄t vñ de sacerdotib⁹ curat: qd̄ si habeat aliquā
p̄sonā ī periculo mortis spūalis cui non p̄t aut̄ nescit
succurrere debet ad Iesū venire. l. ad illū qd̄ habet celū
salutis alax: et scit et p̄t̄ remediu adhibere. **E**t si aliq̄
velit impēdere dicētes: **T**om filia tecum. i. qd̄ impossibili-
bile sit remēdiis: ppter bñ dimittere nō debet qd̄ de nūl
lo desperādū ē vita p̄senti duratē. **E**t mulier qd̄ erat
ī p̄fūto sanguinis tecum. **H**umanitas xpi et cl̄ vestimen-
tū. **H**abil. qd̄. **I**n sūstidinē boīm fact⁹ ē ī habitu innen-
tus vñ hoī. **C**ui⁹ simbria sūt pedes tāq̄ extremitatis.
Mulier. xij. ānis sanguinis fuit. magdalena multo
tpe peccat polluta: sed tāgendo xpi pedes fuit simpli-
citer emundata. **L**a. V

Et Legressus tecum. **P**ost qd̄ descript⁹ est seruoz p̄di-
cationis ī xpo: hic sūtter describis liuor emu-
lationis p̄tra īm̄ ppter doctrinā et miracula ipm̄: et
ptz sūla ex dictis **M**attb. xij. exceptis qd̄ sequuntur:
b. **H**ōne hic est faber tecum. **I**n **M**attheo dicit fabri fili⁹.
credebāt enī isti qd̄ esset eiusdem artis cū p̄pare suo p̄tra
tino Joseph qd̄ dicit fuisse faber lignari. **E**t probabile
videt p̄ xps cādē arte exercuit: qd̄ nō fuit occupat⁹ in
citer emundata. **L**a. VI

Et Legressus tecum. **P**ost qd̄ descript⁹ est seruoz p̄di-
cationis ī xpo: hic sūtter describis liuor emu-
lationis p̄tra īm̄ ppter doctrinā et miracula ipm̄: et
ptz sūla ex dictis **M**attb. xij. exceptis qd̄ sequuntur:
b. **H**ōne hic est faber tecum. **I**n **M**attheo dicit fabri fili⁹.
credebāt enī isti qd̄ esset eiusdem artis cū p̄pare suo p̄tra
tino Joseph qd̄ dicit fuisse faber lignari. **E**t probabile
videt p̄ xps cādē arte exercuit: qd̄ nō fuit occupat⁹ in
doctrina et miraculis vñoz ad tricēsimū etatis annūz: nec ante fuit intent⁹ studio
fm̄ qd̄ dr. **J**ob. viij. quō hic lñas scit cū nō diciderit: nec ē verisimile qd̄ tāto tpe fui-
rit ociosus: magis aut̄ verisimile ē qd̄ fuerit occupat⁹ in arte p̄ris sui putatiui qd̄ ī
alia. et bñ videt p̄ xbs istoy qd̄ erat de naçareth: qd̄ modū suū vñiedi cognoscēbant
et fabri euocabat. c. **E**t nō poterat tecum. **I**stud nō posse: nō referēt ad potētiam
et absolūta h̄ cogruitatis et decēter: qd̄ nō erat sgruū qd̄ ibi faceret multa miracula
cui⁹ causa subdī cū dr. d. **E**t mirabāt xps tecum. fides enī credētuꝝ ē meritaria
de cogruo qd̄ eis fīat miracula sicut p̄t ca. p̄cedēti de muliere sanguisua cui dicit⁹
ē a xpo. fides tua saluā te fecit: et in multis alijs locis in euāgeliō sūle habetur.
e. **E**t circūbat castel. tecum. qd̄ sūt doctrinā et repulerat: p̄uenienter ad alios docen-
dos trānuit et ita fecerūt apli: fm̄ qd̄ dr. **A**c. xij. **T**obis oporebat p̄mū lōd̄ sc̄
tudeis verbū dē: s̄ qd̄ repellitis illud et indignos vos iudi cat̄ eternē vñere: ecce cō-
uertimur ad gētes: sic enī p̄cepit nobis de. f. **E**t p̄uocauit. xij. supins. ih. ca.
descripta ē collatio p̄tātis p̄dicandi facta apli. hic describis executio dicit⁹ p̄tē
statis. et p̄mo describis apli p̄missio ad p̄dicandū. sed eoꝝ reuersio ad christū.
Ibi: **E**t p̄uenienter apli ad iesū. **T**rima in duas. qd̄ primo describis dīcta missio. le-
cūdo ex hoc surgens herodis opinio. ibi: **E**t audiuit rex her odes. **X**positio p̄tis
me partis p̄t ex dictis **M**attb. x. exceptis que sequunt: g. **S**ed calciatos san-
dalij. **M**attb. x. dicit qd̄ nō p̄tarat calciamēta. **E**x quo p̄t qd̄ sandalia non di-
cunt calciamenta p̄prie: qd̄ illis poterant vñ apostolū: vt hic dicitur.

p̄ 2. **E**t yngebat

~~sole o' di.~~

a. Excute pui. Be. Paulus excutitur de
pedibus i^t testimonii laboris sui q^{uod} ingress
si sunt cinitatē: q^{uod} p^{re}dicatio vscq ad illos p/
uenerit. **¶** q^{uod} nihil ab eis acceperit ad yl
euangelium necessariorū q^{uod} euangelium spreuerunt.
Jaco. 5. c b. Et vngebat. Be. Jacobus dicit: Infir
matur q^{uod} in vobis: indu. p. ec. 7. o. sup e
vni. e. o. t^{er}. q^{uod} p^{ro}ptz ab aplis huc morē esse
traditū ut energumini t^{em} alii egroti vngāt
oleo a pōtifice sacerato. **c.** Eranduit.

Luc. 9. 8 **B.** Lucas: Hudiuit hero. tetrarcha oia
~~q~~ fiebat ab eo: t hesitabat eo q dicebat a
qbusdā q iobes resurrexit a mortuis: a q
busdā ~~q~~ q bellas apparuit. Aūt intelligē
dū aut cōfirmat̄ euz ex aliorū verbis cre
dēdo dixisse: aut adhuc hesitādo: quē ego
decollauit tē. **d.** Quia iohānes bap. tē.
B. Tira p̄tra dñm inuidia iudeorum lo
bannē de quo dictū ē: qz nullū signū fecit:
potuisse resurgere nullo attestante credūt.
Jesu signū et virtutib⁹ approbatū cui
mortē elemēta tremuerunt: et resurrectionē
et ascensionē angeli et apli: viri et femme p̄
dicauerūt nō resurrexisse: sed subleuantum
esse furtim credere maluerūt. **e.** Philip
pi fratria sui. **B.** Et historia narrat phi
lippī maioris herodis fusile filiū: t fratre
herodis sub q passus ē dñs: t duxisse hero
diadē filiā arethē: t postea arethā ortis si
militarib⁹ filiā suam tulisse: t herodi inimi
co philippi i dolorē ipi⁹ nuptijs copulasse.
Egitippus vel iosephus tamē lōge alitr.
f. Nō licet tibi tē. **B.** Qui venerat i spū
et virtute helle herodez arguit t herodia,

5. T. 18. c sicut Herodes Achab et Jezebel ma-
et. 21. f lés apud regē periclitari q̄ immemor esse p-
cepti dei. **B.** Soli herodes et pharao le-
gunt natalis sui diē celebrazasse et vterq; so-
lēnitate sanguine fedasse. **Sed** herodes tā-
to nequ⁹: quāto sancrū et veritatis docto-
rem et regis celestis preconē occidit: et pro
voto saltatricis caput occisi an cōiuīs in
Geb. 40. d ferre non puduit. **P**harao peccantē eunu-
chum occidit. **A**triusq; tñ exemplo mel⁹ ē
et vtil⁹ nobis diē mortis semp cōmemorā-
do timere: q̄ diem natiuitatis luxuriādo
et luxuriantem ad labores noscere: et

Job.5.b celebrazione. Homo enim ad laborem nascitur: et sancti quod mortem transeunt ad requiem.
9. Et iuravit. Be. Non excusatur a periculo per irumam. Ideo enim forte iurantur: ut occasionem intueretur occidendi. Et si illa patris aut matris interitus postulasset: non utique cōcessisset herodes. **b** Et contristatus. Be. Consueto more scripture cōtristatus: nō re se sū multoꝝ opinione. Hic ut et Ioseph ab ipsa quoque maria dicit pastor iesu: sic cōtristatus herodes: quod hoc discubētēs putabāt. Vissimulatoꝝ mētis sue tristiciā p̄ferebat in facie: leticiā celabat in mente. Scelus iuramēto erescerbat: ut sub occasione pietatis impius fieret. **i** Capti eius in disco. Be. Piero. Caput leonis

Dicit elius in disco. **Hc. Diero.** Caput legis
qd est christus: ab corpore abseditur: pro-
prio: id est iudeo populo: et datur pue-
le de gentibus: id est romane ecclesie: et pu-
ella dat matri sue adultere: id est synagoge in
fine creditur. **Corpus iohannis sepelitur:**
caput in disco locat: littera humo regitur:
spiritus in altari honoratur ac sumitur.
Peda. Iohannes capite minora: id esfa-

**ma illius qua chal^l a populo credebatur minorari ostendit. Christus in cruce exaltatur, qz qui ppheta tui credebat deus: et dñs ppheta tu est cognit^l. Unde t ipse to-
Bob. 3. d banes: Illu oportet crescere me autem minui. Jobes autem qz oportebat minui cum dies decrescere incipit natus est. Christus autem qz e lux mundi cu incipit crescere dies.**

~~D~~sarci ~~L~~a. VI

[¶] Et exētēs p̄dicabāt ut p̄nīaz agerēt
b t̄ dēmonia m̄lta cīsciebāt: t̄ vngēbāt a
[¶] sic.

c oleo multos egros & sanabat. Et au-
f q̄ cor signa siebant. f pellicus.
f Hiero. non ē fas lucernā absēdi sub modio.
d iuit rex herodes: manifestū enī factū
f xp̄i. f Be. dñi senit de resurreccione &
fz maioris potētis sūt sancti futuri post resurrectionē.
d ē nomē ei & dicebat. Quia iohes ba-
ptista resurrexit a mortuis: & ppter ea
virtutes opantur in illo. Alij aut̄ dice-
bant quia helias est: alijs v̄o dicebāt:

qui a pp̄ha ē quasi vñus ex pp̄phetis.
a f Be. hec pñnciatio vel affirmativa vel dubitativa.
Quo auditō herodes ait: Quēm ego
a f Hiero. non p̄ ironiā exp̄esse pñnciat.
decollauī ioh̄em hic a mortuis resur-
rexit. Ipsē enī herodes misit ac tenuit
iobez: t̄ vinxit eū in carcere ppter he
a f Be. terrache puerē t̄ tracontidio regionis.
rodiadē vxoře p̄philippi frātris sui : qz
duxerat eā. **Dicebat enī iohannes he**
rodi: Non licet tibi habere vxoře fra-
f adhuc ylennis.
tris tui. Herodias aūt̄ insidiabat ei t̄

volebat eū occidere nec poterat. *He* c
s ideo. s vel enim.
rodes aut̄ metuebat iohānē sc̄iēs eū
virū iustū t sanctū et custodiebat eū:
et audit̄ eo m̄lta faciebat : et libēter
eū audiebat. *Et cū dies oportun⁹ ac*
cidiisset: herodes in natali suo c̄enā fe
cit principib⁹ t tribunis t primis ga
lileq. Lungs itroisset filia ip̄i herodia
dis et saltasset et placuisse herodi:s/
mulq; recubētib⁹ rex ait puelle. Pete
s a me qd̄ vis:t dabo tibi. Et iurauit il
li: qz qcqd̄ petieris dabo tibi:z dimi
dium regni mei. Que cū exisset dixit
m̄si sue. Quid petā? At illa dixit: Ca
s He. timebat ne herodes aliquādo resipisceret vel fra
tri amicos fieret.
put ioh̄is baptiste. Lungs itroisset sta
tim cū festinatiōe ad regē: petiuit di

...um cu ientitatioe ad rege: petiū ob
cēs: **G**olo: vt ptin^o des mihi i disco
caput ioh̄is baptiste. **E**t cōtristat^o est
b a s Be. vult oē simul sceleris sui esse consores ut in lu
xurioso cōvino cruentē epule differentur.
rex pp̄f ius iurādū t pp̄ter simul recū
bētes: noluit eā p̄tristari: s missō spicu
i latore r̄cepit asserri caput ei^o i disco:
f alarī.

~~Nico.de lyra~~

a. Et vngebant oleo mul
tos egros. b. vloco pater
q[uod] vncio extrema q[uod] e infir
mozu fuit instituta a xpo. Mat. 10.
Luc. 10.

b. Et audiret rex herodes.
Dic ppter describit^t opinio
herodis de Iesu, et diuidit^t in
duas ptes, scz pncipalez et
seidētalē. sedā ibi: Ispē enī
herodes. Lirca primū sciē
dū qz apłts pdcantib^t ad
uētū spī et el^t miracula; qz
nō solū erāt dīcātes; sed
etiam factētes miracula in
†
Mat. 14.8
Luc. 10.3

+ noie et^e: herodes audiuit **De.41.2**
famā de iesu et credidit: It **Lucc.10.2**

famá de Iesu et credidit: **I**3
falso q̄ ip̄e eēt iobes bapti-
sta que ip̄e decollauerat et
q̄ a mortuis surrexisse. **E**x
q̄ patz q̄ iste herodes non
fuit desecta saduceoz q̄ ne
gabat resurrectionē sed de
secta phariseoz q̄ eā s̄ites
bāt: vt habet Act. xxiij.
Letera patz er dicit Mat.
xiij. c Ap̄ eni herodes.

Hic ponit ps iciditalis. in
tatio eni principialis euāges
liste erat describere gesta
xpi; qz ppter opinionem
herodis de xpo fecerat mē
tionē de decollatiōe iohis
baptiste. ideo inciditaliter
hic describit modum dicere

de ceteris invenimus vices
decollationis, et primo delcri-
bis ei^o incarceratione. secundo
incarcerati decollatio, ibi
Herodias autem tertio decol-
lati tumulatio, ibi : Quo-
audito discipuli ei^o veneerū-
t. Henretia autem istas trius
partium p̄tz ex dictis Mat.
xiiij. exceptis q̄ sequuntur cir-
ca p̄tem scđam. s. Hero-
dias autem insidiabatur illi,
ipsa enim timebat ne herodes
ad p̄dicationē iobis d̄ pec-
cato suo peniteret: et ea ma-
rito suo recederet: et ideo q̄
rebat morte iobis. s. Her-
odes autem metuebat iobā-
nē. solo enim metu tenebatur
ab intercessione iobis: q̄ pro
pter sanctitatem eius q̄ erat no-
ta toti populo timebatur si iobā
nē interficeretur ne totū popu-
lus insurgeret contra eum: ut
pleni p̄tz Matth. xiiij.

f. Et libeter eū audie. **t.**
totum istud erat simulato-
riū: vt ex tali auditu iohā-
nis: et obīcēratiō dictis
eī ^{et} alīq̄ ^{et} tineret popu-
lū a rebellione ^{et} traīp̄: ^{et}
sitr ^{et} postea iurauit dare
puelle saltāti q̄cqd peteret
fuit maliciose factū: vt rat-
one iuramēt ^{et} multitudine
magnor̄ cū eo comedentib⁹
haberet occasiōnē decapla-
tādi iohānē absq̄ rebellios
ne populi q̄ habuit eum ex-
culatū saltēs ^{et} p̄t ^{et} istaz
^{et} hāc sīnāz tenet Beda su-
per locū istū: et q̄d subdīz
g. **L**e cōrīstāt ^{et} c̄rēt. dicit
Beda ^{et} lī tristarek̄ i facies
lesabat tamēn in corde.
f. ^{et} ^{et}

¶ Glo.ordi.

¶ Marci

¶ Fa.

Josephus iuda. anci. libro 18. ca. 14. **a.** Et tulerunt corp^o. Be. Joseph^o narrat iobānē vincētū in castellū mache ronta adductū: ibi^z trūcatū. Ecclesiastica narrat historiā in sebaste vrbe palestine q̄ dicitur ē quondā samaria. Lēpore x̄o iuliani paganos inuidētes xp̄ianis q̄ sepulchru ei^z sollicitudine frequētabāt: monumentū inuassisse & ossa ei^z cāpos dispersisse: & rursus collecta igni cremasse: ac denuo p agros sparisse. Attulit tñ ibi de hierosolymis monachos q̄ imixti paganis ossa legentib^z maxiā eoꝝ partē gregauerunt: t ad philippū hiero-solymā detulerunt: t ille misit ea Athanasio alexandrie vrbi epō: et ibi postea seruata theophil^o iubente theodosio omnibus gentiū phantis destrutis: expurgato a sozib^o templo serapis ossa ea/dem ibi poluit: et basilicā in honore sancti Johānīs secravit. **b.** Et quenītēs tē. Hieronym^o.

Ecccl. b Ad locum unde exiunt flumina redeunt: deo gratias semper referunt super his que acceperunt.

c. Omnia que. Non solum que ipsi egerāt et docuerant apli dho renunciant: sed etiā q̄ iobānes eis docentibus passus sit. Del sui vel eiusdē iobānis discipuli sicut mattheus scribit. Vnde sequit: Et ait illis: **d.** Venite seorsum. Be. Nō solum requietiōis causa: sed mystice significat q̄ relicta iudea q̄ sibi pphetie caput abstulerat non credendo in deserto ecclie que virū non habuerat: verbi cibaria. q. panem et pīscī epulas esset largitus. Ibi enī pdicatores sancti q̄ apud iudeā non credentem sed cōtradicētē diu gravi tribulatiōe premebant: requiem adepti sunt de gentib^z grāsi dei collata. **e.** Venite seor. Seorsū dicit quos elegit ut inter male viuentes mala nō attendant: vt foris in sodomis: et iob in terra bus: et abdias in domo achab. **f.** Et ait illis: Requiescite pusillum ut ques in ramis sinapis. **g.** Pusilla hic reques fāctis: lōgus laboris: post dñi illis: ut requeſcat a laborib^z suis. **h.** Erāt enī tē. Hiero. In arca Noe aīalia que intus erāt foras mittebāt: t q̄ fons erāt in tē erūpebant. Sic in ecclie iudas discessit: latro accusat. Hdiū recedēt a fide: nec ecclie requies ē sis ne merore. Rachel plorans filios suos tē. Non ē hic cōiuīū in quo bibat vinum nouū: cū cantabitur canticū nouū in celo nono: et in terra noua ab hoībus nouis: cū qnq̄ panib⁹ et duob^z pīscib⁹ quinq̄ milia hominū vespere vite pascent cū x̄i. cophini octaua virtute fragmentis pleni colligunt: cū sunt sup thronos. x̄i. lu. x̄i. tri. istl. que sunt fragmenta abraā isaac & ia. qn reliquie israel sal. fi. qn facie ad faciē deum videbim^o: qd̄ lege moris et pphetis et psalmis de xp̄o legim^o. Ande post qrtā vigiliā noctis cōpescit xp̄s iesus tumorem maris ambulans sup illud: et dicit: Confidite ego sū: q̄ eū videbim^o sicut ētū cessabit vent^z & pcella iefu sedēt et regnāt in nauī q̄ ē vniuersallis ecclia. **f.** Abierūt in desertū. Be. Petēdo solitudinē fidem turbaz an sequas explorat: t exploratā digna mercede remunerat. Turba aut nō tumētis nō vehiculū: s. pīro labore pedū iter de sc̄ri arripiūt & salutis desideriū ostēdūt. Aursus ipse excipiendo fatigatos: docēdo inscios: sanādo egrotos: recreando ieiunos: quātū deuotioē cōdētū delectek insinuat. **g.** Et pedestres. Nota q̄ nō ē alia maris ripā sine iordanis nauigio puerūt. H̄z transito aliquo freto vel stagno. prius eiusdē regiō locos adierūt: quo etiā pedestres ī digene puenire poterunt. **h.** Et miser tē. Be.

i. Quō miser^o sit matthe^o plen^o exponit hoc modo: **k.** Et miser^o est eis: t cu ranit languore corū. Hoc ē enī pauperū et nō habentiū pastorē veraciter miserit: et viā veritatis aperire: t languidos curare: t ieiunos reficēdo ad landem supne largitatis aīare: que sequētia cū fecisse declarat. **l.** Et cū iam hora. Nōe declinata salvator turbas reficit: qz vel fine seculi ppinquāt: vt cū sol iusticie p nobis occubuit a diuitia spiritualis inedie Allego. sum^o liberati fame. Be. Allego. Christū deserita gentiū perētem multe fidelium ceterne relictis mentibus prisce cōversationis: neglectoꝝ vario rū dogmatiū presidio sequunt^z: et (cum primum notus in iudea deus) tunc exaltatus est sup celos et super. o. ter. g. elus. **k.** Date illis. Prouocat apostolos ad fractionem panis: vt illis se nō habere testantib^z: magnitudo signi notesceret & insinuans: qz quotidie p eos ieiuna corda sūt pascenta cum eorum exemplis vel verbis ad amāda celestia suscitamur. Nota dum q̄ boe panū miraculū iobānes scriptur^o p̄misit q̄ p̄ximū esset pascha

G. Mattheus.

VI Nico. de lyra

a. Et quenītēs. Hic describit reuersio aploꝝ ad ipm: vbi primo describit cōdescēsio xp̄i ad aplos redeentes. scđo ad populū ipm sequētē. ibit. **b.** Et vt derūt. Circā primū d̄: **c.** Et quenītēs apli ad iefū de pdicatione redeentes ad ipm. **d.** Renuncia uerunt et oīa q̄ egerāt: mīracula faciendo. **e.** Et docuerāt. pdicādo ostēdētes q̄ mandatū et executū fuerāt fideliter. **f.** Et ait illis. cōpatiendo eis de la borib^z suis. **g.** Tēnītēse Dat. 4. oīum tē. vi. sc̄z post laborem q̄sicerēt aliquātulū. Et hoc ostēdit xp̄s q̄ pdicatores verbi divini post labore possūt recipere recreasione cōpetentem. **h.** Et ascēdetes ī na. vt segrega ti a turbis possēt q̄scere. **i.** Et vidēt eos. Hic sūt describīs cōdescēsio ip̄i xp̄i ad populū ipm sequētē. **j.** Et p̄mo describīs dicta cōdescēsio. scđo phariseoꝝ p̄futatio.ca. sequenti. Circa palmū p̄mo describitur cōdescēsio xp̄i ad populos ip̄os pascēdo. scđo ad discipulos eos de piculo liberaido. ibit. **k.** Et coegit discipulos suos. tertio ad līfirmos ip̄os curādo. ibit. **l.** Et cū transfrētassent. sūta aut istaz triū pītī patz ex his q̄ dicta sunt. Matth. xiiij. vīos ad finem illi^z ca. exceptis q̄ sequūt. **m.** Etūz ad p̄m p̄tēd̄: **n.** Erāt sicut oīes nō habētes pastore. **o.** Sacerdotes enī illi us tēpōris t p̄ncipes erāt sicut lupi rapaces spolian tes populū bonis tēporalib^z et p̄ malū exempluz spūalibus: sed christi tanq̄ bonus pastor pasebat eos spiritualiter continue verbo doctrine sue: et aliū quādo corporaliter fm q̄ dicitur consequenter:

p. Eunte emam^o. ducētis denarij panes et dābimus illis manducare. **q.** vos māducare. **r.** dixit ei: Eū. tes emam^o ducētis denarij panes t dābim^o illis māducare. **s.** dicit eis: Quot panes habetis? **t.** quasi vestrum est officium.

tātū pīciū nō habem^o: t b̄ marc^o dicit discipulos generaliter b̄ respōdisse lī aliquo modo sub alijs verbis. **u.** Eunte emam^o ducētis de narij. q. d. si velle^z dare ad māducādū opozit nos ire ad emendū panes pīciū ducentoꝝ de narioꝝ. et tñ b̄ pīciū nō habem^o: et sic se excusabāt p̄ importētā. **v.** dicit autē bic discipuli respondisse illud q̄ sol^o philippus rūdit: tū qz nō solū ex persona sua sed etiā alioꝝ loquebat: tum qz illud qd̄ facit alijs de alijs coīitate vel dicit: dicit cōmunitas b̄ fecisse vel dīcisse: tūc discipulis se excusantib^z de datione ciborū populis xp̄m sequentib^z dixit xp̄s qd̄ b̄ habet. **w.** Quot panes ha. tē. Job. vi. dicitur sol^o andreas hoc respōdisse: p̄ alia tñ verba

P. 3 dicens

Slo. ordi.

Marci la. VI

Slo. ordi.

G Matthaeus et marcus b*iterfecto iohanne* p*tinuo eē factū dicit:*
D 14. b v*nū colligis iohānē iminēte pafca fuisse decollatū: t alio sequē*
E illego. te pafca crucifixum dām. a **Quinos. Be. Allego.** Quinos
 panes q*nq* mōtate legi libri: q*b* bus divine eternitatis cognitio: mōdi creatio: cursus labēris seculi: t vera deo seruēdi religio humano generi innotuit. Duo p*scies: psalmi t ap̄phete: q eruditū i lege dei populū p*m*issionē dñice incar-*

L uci. 14. f **A** h: Oportebat oia impleret q*s*cripta sūt i lege moysi et ap̄phis t psalmis de me. Et cū aperiusset illis sensū ut i rel-

ligeret scripturē et itellectas fidelib*audi*torib*traderet. q. b* fidicēs ap̄fici

P panib*t* p*iscib*: t eos iterne suauita-

D tis dono multiplicās turbis disptiri

P p*cepit. Et b* h*m* iobē panes hordea

C cel dicit: q*cib* ē iūmetox maxie: ru-

I sticorūq*ac seruō: q*r* icipitib*audi**

T orib*alperiora t q*s* grossiora sūt cō-*

M mittēda p*cepta. A* lialis x*o* hō nō p*ce*

P pit ea q*fūt spūs dei. t ideo dñs cutes*

V p*virib*tribuēs dona: t semp ad p*fe***

C ctiora p*uocās. p*mo q*nq* panib*q*nq**

M illia. sc*d* septē panib*q*nq** tūtūrū mili-

R a refut*. tertio discipulis sue carnis t*

S lāguinis mysteria credidit. ad vlti-

F mū x*o* magno munere dat electis ut

E edant t b*b* h*s* tūg mēam suā t regno

S suo. b **S** cōm cōm. Be. Diuersi dis-

C cubit*distincti ordines ecclias q*vna**

E catholica faciūt. **N**er q*nq* genos t cē

T tenos. p. l. tubili req*e*s. q*nq* genari*a*ut bis duc*t* c. facit. et ideo vtriusq*q*e*reis p*fectiones**

F significat. s. corpis t

M eris. **U**i enī q*cl* ab actibus p*ra*

R uis: r*equi* habet corpis. **Q**ui autē a

C cogitationib*eritā p*ueris: r*equi* ba**

H abet mētis. **B** si autē sup viride senū dī

C ūtētes dei p*ascun* alimētis: q*p* stu-

D diū abstinentia calcatis illecebrib*car*

E nis audīcēs iplēdīc*xib*dei ope**

F ram impēdūt. **I**deo alij q*nq* agen-

G alij cērēt: q*r* e*clēt p*ri* a malo ope-*

H ri post sit etiā reges in mente. c **E** t

I acceptis q*nq*. Non noua cibaria cre-

J at: q*r* incarnat*nō alia q*s* que scripta*

K erat p*dicat: s* legē t ap̄bas mysteriis

L granida esse demōstrat. d **F** regit.

M Et aī turbas p*onēda* distribuit disci-

N pulis suis: q*r* sacra s*actis doctorib*q*be***

O hec toro orbe p*dicēt p*atefēt**

P sustulerūt re. **W**ed. Secretiora myste-

R ria q*r* rudes cape nequeunt p*fectiores*

S diligēt*in̄runt. Nam p*co*phinos*

T x*ii. ap*li**: t ap*los* sequēt*doctores*

U figurant*: fors despecti: intus saluta-*

V ris cibi reliquijs ad alēda humilium

W corda cumulati. In cophinis enī serullia gerūt opa: s ille eos

X panis fragmētū implētū: q*infirma mundi* vt fortia frāgar

Y vel s*fundat* elegit. f **Q**uinos mi. Bed. Propter q*nq* sen-

Z sus corporis. **N**i dñm secuti significat eos q*s* i*seculari adhuc ha*

A bitu positi: exteriorib*q*possidēt b*s* vi** nozunt. **Q**ui recte q*nq* panib*alun*f**: q*r* necesse ē vt tales legalib*ad*huc p*ceptis* in

B struant. **Q**ui autē mōdo oino renūciant: t q*tūtūrū sūt mili* et

C septē panib*refecti: hoc ē enāglica p*fectione* sublimis: t sp*ritu**

D rituali grā intus erudit*. g. Et sta. co.* Exemplū dat nob*vt*

E in osb*bonis q*agim*b* hāni faoris retrubitionē vltēm*ne***

F nos opatio virtutū ad p*cupiscentiā* flectat tēporaliū. d **Et ipē**

G dñs nob*insinuās: cū bi q*xtutes ei* admirab*ab regē cū face**

H re vellēt: fugit in mōtēz orare cruciforib*, p*impetus occurrit: vt**

I sc*z* parati sumus ad aduersa tolerāda: cauti ad blādimēta

J si arriserint: t ne nos si affluāt emollēdo decipiant crebris a

K dñō p*icib*implore**. b **A**d bethsaīdā. Be. Bethsaīda ci-

L vitas ē i galilea andree t petri et philippi, p*pe* stagnū gene-

M reb*. S* mar*c* dicit pacta refectionē venisse trās fretū ad beth-

N saīdā. Lucas: q*i locis bethsaīde factū fuerit miraculuz. Et*

O enim: assumptis illis seces. seor. in locū desertum q*est bethsaīde. Q* d*cū cognouissent turbi: securē sūt illum: t excepti eos: tē vīos ad refectionē illā. S*z* forstā Lucas desertū locū q*ē* bethsaīde nō i p*ip* viciniā ciuitatis d*ixit: s* loca deserti ad eam p*tinētis. Marcus* enī dicit apte q*p̄cederēt* eū ad bethsaīdā*

V b*vi* ip*fines ciuitatis notat. Lucas Luce. 6. 2*

X o*q nō dicit in desertū locū q ē beth-*

S saidā: s*z* q*ē* bethsaīde: forte nō ip*az*

T ciuitatis b*locū desertū ad ipam p*tinētē**

U intelligi voluit. Jobes dicit turbas

V manducasse pane iuxta tyberiadē t

W ascētēs nauim discipulos venisse

X in capharnaū trans mare: q*ambē sūt*

S ciuitates in galilea iuxta stagnū gene-

T careb*: q*etia*z tyberiadis a tyberia-*

U de ciuitate sūt vocat. i **A**b*itī mō*

V tem orare. Be. Bene orat q*dēu oran-*

W do q*rit: a terrenis ad superiora p*gre**

X diēs: v*erticē curie sublimioris ascen-*

S dit. Qui de diuinis aut honorē secu-

T li aut de morte intīmī orat: in imo ia-

U cens viles ad dēu p*ces* mittit: orat au-

V tem dñs nō p*se* s*z* p*me*. **I**az t*si* oia

W posuerit pater in manu filij: filius t*si*

X vt formā homis impleret obsecrat pa-

S trē pro nobis: q*aduocatus est nobis.*

T **A** duocatū habem*apud patrem. 1. Job. 2. 8*

V felum x*om*. Si aduocat*ē: d*ebet pro

W nostraris iteruenire peccatis. Hō ergo

X quasi infirmus obsecrat: sed q*st* pius

S imperat. Dia que vult p*ōt: q*adu**

T catūs et iudei nō est: alter*p*terat**

V officiū: alter*p*terat* insignē.*

W k. Et i*spē sol* t*ē*. Qui aliqui omnino

X in periculis ecclesiā deseruisse videb*.*

S unde: Ut q*d* do. re. lon. t*ē*. S*z* quia

T differt a*xiūlū: non auferit iubilidūm. Job. 6. b*

V Unde sequit*: Et circa quartam t*ē**

W l. Et circa quartā. Statīdēs v*ti*

X gillie militares horū spacio diuidūn-

S tur: patz ergo eos tota nocte labora-

T se: t diluculo appropinquātē auxiliū

V habuīt: q*cū* pressuris obstrū huma-

W na fragilitas parnitatē virū suāp*cō*

X siderat: in se nihil nisi tenebras angu-

S starum et ostium insurgenz estug-

T cernit. Cum dñō mentem ad superni p*sidij* lumen: et ad perpetuē retributio-

V nis dona erigit. Quasi inter umbras

W noctis repente ortum luciferi conspi-

X cit: qui d*ēm* p*rimū*: id est christum

S nunciet. Lucifer nō tres horas no-

T tis: id est totam vigiliam matutinaz

V illuminare dicit: m. Et volebat p*ōt*.

W Be. Ut ad horam se conturbat: sed

X cōtinuo liberati plus liberatiōis

S sic mirabilē stupētē: i ezeptō suo

T malozes gratias referret. Sic sepe di-

V uina pieras in tribulatiō videf fide-

W les deseruisse quasi laborantes in mari discipulos putetur ie-

X sus volviss p*terire. f. Quare me de. t qua. cōtri. in. dī. af.* P*o. 4. 1.*

S m. int. Sed continuo dñs adest: quasi dic*ret: Cum trāsleris* E*la. 4. 5. 8.*

T per aquas tecum croz flumina non operient te: cum ambu-

V laueris in igne: non cōbureris: t flāma non ardebit in te. vn-

W de sequitur: Et statim locutus est t*ē*.

X Putauerūt

S Nico. de lyra

T dicens: Est puer hic v*n* q*habet q*nq* panes tē. d*ic*ūt tamē*

V hic discipuli hoc respondisse in generali: q*d*ixit andreas co-

W modo sicut dictū ē de philippo. C*irca* sedam p*tem* dicitur:

X a. Et statim coget discipulos suis ascēdere nauim. q*nō li-*

S benter recedebat absq*magistro suo: el*societate t doctrina**

T delecati. b. Ad bethsaīdā. loc*erat vnde recedebant.*

V c. Et cū dīm. t*ē*. p*ō* ostēdēs q*p* dicator verbi dīm debet

W post sermonē suum ad dēs in orationē redire vt dēquid boni

X ibi fecerit: glē dei ascribat. d. Et volebat prēterire eos: co-

S modo sicut post resurrectionē suaz ambulans cum duob*discipulis suis* cūtib*in emaus finxit se lōgl*ire: vt habetur**

T Luce v*it.*

Sa mutauerunt fan. Be. Adhuc heretici putant fantasima esse nec vera carne de virginie assumpsisse. Theodosius enim pharantius episcopus scriptis pôdus corporale fum carnem non habuisse dñm lz absq; pondere et carne supra mare ambulasse. Fides aut catholica et pôdus fum carnem eum babuisse predicat; et onus corporeum et cum pôdere et onere corpora li incedere supra aq; non insulsi pedibus. An Dionysius in opusculis de diuinis nominib; ita ait: Ignoram; quiter d' virginis sanguinib; alia lege ppter naturali formabat: et quiter non insulsi pedib; corpore pôd; habebat et materiales onus deambulabat humidi et instabile substantia. b. Molite timere. Prima subuentio est pellere timorem. Icôda et pesterate psonie sue virtute cōpescere. Nec miru si dñs ascendet in nauim cessat ventus: quod in q; corde p g; granam sui amoris adest: mox uulnera virtutum et aduersariis mudi et malignorum spirituum bella quiescent. c. Non enim t. Be. Miraculo panis et ceteri rerum ostendit. Ambulando super vndas: et totu corpus habebat librum ab omni grauidine peccati. Nolam cado vertos vndas: et elementis dominare ostendit. Et carnales adhuc discipuli magnitudine qd; virtutum stupebantur: sed divine maiestatis veritate non cognoscebat. d. Cognoverunt. Rumore non facile vel magnitudinem sognouit: etiam vultu plurimus non erat. e. Similitud. Minimū mōndatum: quod a transgressus fuerit: minimus vocabil in regno celorum: vel assumptione carnis per quam venimus ad verbum dicit. Atque.

Nico.de lyra

Luce vlt; nec tñ fuit ibi aliqui duplicitas seu falsitas: fum q; dicit beatus Regor. Beni fecit ut sic ostenderet se eis extremlis apud eos erat in mērib; eorum interius. Erat enim dubius in fide resurrectionis xp; tardus ad credendum: ut ibidem dicitur. Et dubius erat aliquantum eloquati a veritate. et ideo apparuit eis in peregrina effigie: et finxit se longiori ire: quod tales apparitiones sunt cōter fum dispositioes iteriore ipo; qd; sunt: et eodem modo h; et volebat pterire eos: quod erat pue fidelis fum q; de in textu: quod putabat fantasima esse et talia videbatur tanta miracula eum fecisse quod credere debebat ipm super aq; posse ambulare. Circum tertia pte dicit: a. Circa egredi eent de navi: et in vicis vel in villas aut ciuitates in plateis ponebantur in firmos: et depcabantur eum ut vel sim non ipm. b. Et pcurrentes vni regi illam: quod geraseni miserit et ciuitates ad h; et adducerent infirmi ad presentiam xp; ut sumbriam vestimentem ei tangere. Iudei enim erant distincti ab aliis gentibus non soli in lego et circa in habitu: quod nomine. xv. pcpit quod facerent simbrias in angulis palliorum: et talem habitum portabat pps sicut et legem seruant: et ad tactum homini simbriarum curabantur infirmi.

Dooraliter. Et egressus inde abiit in patriam suam t. Et in hunc h; oia? Isti siles sunt rusticis qui crucifixu adora reholebat eo quod lignum creuerat in horro suo. Et vocavit. xij. Sedecim: et pcepit ne quod tolleret t. Be. Per pera onera senili. p panem delitie corporales. p es in zona sapientie occultatio signat: quod quis officium doctoris accipit nego oneribus? secula, riu negociorum deprimi nego delitio carnalibus? resolut: nego commissum talerum ubi sibi ocio leti corporis debet abscondere. Quo cius irroreritis in domum t. Theophilus ne de gula ptingeret eos reprehedi ab aliis in alias transirentes. Et audiuit rex hero. Sedecim postea: Et tristis rex ipse iurauit t. Be. Dissimilator metis sue tristitia perfert in facies: cum leticia haberet in mente: scelus ergo excusat inramento: ut sibi occasione pletatis magis impli fieret. et ideo p ipm signat illi quod sub specie religiositatis machinam

machinam opere facere malignatis. Per herodiadē h; signat luxuria. Per saltatricē dissolutio libidinosa. Per qd; Johannis. i. hois gratiosi frequenter pcurat mors spiritualis: et aliqui corporalis. dicit illi venite se. Et Theophilus qui escefa sit pps discipulos suos ut discat ppositi quod laborant in ope

sermone requisi pmerentur: et quod non debet continere labore. Et pedestres de oldi ciuitatis eucurrerunt illi. Et dicitur. Adhuc te poribus istis pauges et mediorum psonae magis currunt ad fumos et magne. Et cum iam hora multa fieret t. Beda mystice declata die. turbas salvatorum reficit: quod cum sol iusticie p nobis occubuit a spiritualis inedie rabe sum salutati. Provocat apostolus ad fractionem panis: insinuans quod quotidie per eos sint corda nostra pascenda: exos scilicet Iris et exemplis. Per quod panes quodlibet libri mortis per duos pilares aperte et psalmi figurantur. Duodecim copiham sicut duo decim fructus spissat: quod reficitur in eucharistie sacramento. Et cum dicitur mississet eos abutur in modo. t. p; b ostendens quod oras non debet in terrenis desiderijs lacere. Et erat nauis in medio mari t. nauis est corpus humanum in quod fum platonico aia est sicut nauta in nauis: quod fum erit passionum ire et occupacionem sicut in organis corporalibus frequenter ipellit: et aliqui picturam: nam modus passionis aliquis subiungit indicem rationis. Sed contra vigiliam quod terminat in luce matutina: ipsa venit: quod dum mens ad superni luminis claritatem oculos erigit passionum impetus coquiescit: et tunc fit applicatio ad terram genaçareth. I. generatis auram per quam significat spus aure lenis ubi est dicitur. Reg. xix. et sanantur infirmi a languore peccati.

In ea. vi. vbi dicitur in postili. Nec est veri simile quod tanto tempore fuerit ociosus.

Additio. i. Et pps etiam in hac vita sumum gradum pteplatiis attigit nullo modo dici potuerit ociosus etiam si aliquis ab omnib; actione seu exercito corporali cessasset: h; enim pertinet ad pteplatinam vitam ab extremitate actioe pescere fum Reg. i. vi. modus et id irrationaliter est attribuere christi occupationem in artibus mechanicis ad remouendis ab eo ociositatibus: nec ex hoc quod illi de naçareth ipsum fabrum vocabat: excludit ipsum fuisse fabrum: sicut nec ipsum habuisse sorores l; ipi dixissent. Boni ne sorores ei? non habentes fabrum ipsum dicebatur ad vilipendiam doctrinam xp; frequenter enim hic est occupans in actionibus corporalibus deficitur ab intellectu. Et dicendum fum Aug. Et cōsco fabrum xp; credebatur quod fabri filii: quod cōter filii dicuntur habere arte patris. In eodem ca. vi. dicitur in postili. Et quo patrum sandalia non dicuntur calciamenta.

Additio. ii. Manifestum est ex communis modo loquendi et sandalia sunt quodam species calciamentis. Sandalia sunt etiam se habent ut genitum ad osa quod induimur. vñ si apli pibebantur ne aliquid modo portaret calciamenta: put intelligit postillator: ex psequenti non possent portare sandalia cum sunt quodam species calciamentis: et sic eent eis iniuncta contraria pceptata: quod est manifeste rationem. vñ aliter dicendum est. Id quod sciendum est calciamenta seu sandalia possunt duplicitate portari. Alio modo in pteplatis, put communis fit. Alio modo ligata sub cingulo vel recodita vel sacculo vel in pera et bmo: put paipes itinerantes quod faciunt ut cum corrumpunt vel deficiunt calciamenta seu sandalia quod habent in pedibus: puidet sibi de aliis: et cum secundum modum pteplato. pmo non quod fuit pibitum apli vti sandaliis nec calciamentis sciz in pedibus: quod h; pertinet ad velocitatem seu expeditum incedendum. Si israeliticus ut citius exire de egypto et non desidiose ambularet: pincipib; a domino ut haberet calciamenta in pedibus: p; ut ipem postillator dicit Exo. xij. sedo modo pibitum est apli cunctis ad pteplandum sciz portare calciamenta in sacculo vel bmo: quod est impedimentum itineranti sicut et alia supertia vel diversa.

Additio

Marci La. VII

Replica

plicia q. phibebat aplis euitib⁹ ad pdcādum; vt i presenti ca. Veritas hui⁹ distinctiōis. s. de duplicit mō portādi calciamen ta; p̄t ex mō loquēdi sacre scripture. **Maz** Pat. x. vbi calcia metā eis. phibebat nō phibet eis portare i pedib⁹. dicit enī: Nec calciamēta: nec virgā. Sūlter Lu. x. dicit: Nec perā nec calciamēta nō exp̄mē i pedib⁹. fm Mārcu i 8 caplo non p mitrū aplis portare sandalia simpliciter: qd h̄ est h̄ aliud p̄ce p̄t de directo h̄ p̄mittitur eis calciari sandalijs qd ē portare sandalia p̄mo mō: vñ exp̄sse dicit: Sed calciatos sandalijs. Sūlter aplis ad Ephe. vi. i eadē materia dicit: Calciati pedes i p̄paratiōe euāgelij. Nō enī dicit q̄ portet calciamēta qd p̄t intelligi sedo mō portādi: h̄ q̄ portet i pedib⁹. t̄ sic i his duob⁹ p̄cep̄ illa ē ḥtradictio: etiā si sandalia i calciamēta p̄ eodē sumāt. t̄ de hac materia vide supra ca. i. in additōe scđa.

Replica. In ca. vi. vbi d̄r: Rōne h̄ ē faber. d̄cē po stillator: qd nō ē vcrismile xp̄m a luccute vñq ad tricesimū ānū fuisse octofū. Burg. dicit xp̄m nō de buisse op̄ti ope mechanica: qz sp̄diuitset ope intellectualia in qb⁹ xp̄m sumū gradū tenuit: id oculos dicit nō potuit: h̄ dico q̄ ad factū q̄ et si xp̄s nihil opando corporis oculos nō fuit: pb̄uisset tñ exemplū oculos q̄ ab eo sumerēt velamē excū satiōis: laborauit igī sicut et orauit: nō ad suffragiū h̄ ad ex̄emplū. Nec talis labo: in xp̄o potuit remittere sumū gradus

intellectualis p̄teplatiōis vt Burg. arguit: sicut nee dolor su mus in passione potuit remittere summā fruitiōē. de q̄ alibi.

In eodē ca. vbi p̄cedūt aplis sandalia: postillatoz volēs sal uare l̄am. **Mattb. x. vbi** phibent calciamēta dicit sandalia p̄p̄te nō esse nec dici calciamēta. Burg. vñt q̄ sandalia sint p̄tēta ut species sub genere calciamētoz. Et soluit eā p̄trarie tamē quā mouit postillatoz de **Mattb. x. i** hic p̄ portare i pe dib⁹ vel in fæculo t̄c. h̄ nō videt maturū de h̄ oportere fieri mandatū q̄ raro i p̄ viles ḡsonas fieri. p̄suuit sez portare calciamēta in dorso ligata. Ridiculosa igī videt distinctio Bur geni. Satis enī dicitū arbitror de vsu calciamētorū in pedib⁹ xp̄i t̄ aploz sup **Mattb. x.** O sandalijs aut h̄c p̄cessis sec⁹ ēz: qz non p̄tinent ad gen⁹ calciamētoz: gen⁹ dico logicū: h̄ ppter similitudinē vñs respectu pedū modū habēt calciamēti: que alio noīe dicunt caligine: ut p̄ illud **Act. xii. vbi** d̄r: Petros Calciate caligas tuas. grecus sermo habet sandalia vbi nos caligas: et vñ qdā volunt sandalia sūt in soleis integra supe riūs aperta. t̄ sic cum nō sunt calciamēta habent tamē aliquid simile: quia pedum cōtra asperitatē vie sunt munimenta. t̄ sic p̄hibitis calciamētis cōcedunt sandalia sine contrarietate. Ad plenā enim calciamētē requirunt multa sez calige ligatu re t̄c. ab huiusmodi curiositate sunt apli. p̄hibiti t̄ ceteris que in l̄a enumerantur sandalijs cōcessis.

Nico. de lyra

Dat. ii. d

Eueniūt. Be. Pater La. VII
d̄r: Quia sit p̄fessio dñi ad patē q̄
t̄ p̄ndēib⁹: t̄ reuelasti ea p̄uulis. Indo
cti veniūt: infirmos adducūt: vt vel sim
bilā eī p̄tingāt. t̄ ido cupita salute potiū
tur. Pharisei xo t̄ scribe q̄ doctores po
puli ce debet: nō ad xbū audiēdū nō
q̄lī ad medicū: sed ad q̄stionū pugnas cu
currūt. b Comunib⁹. Diero. Immuni
dis: vel cōmunib⁹ manib⁹ cōmunione gē
tium significat. Nūdicia phariseoz ster
lis est: cōmunio aploꝝ non lora extendit
palmites suos vñq ad mare. c Nō lo
tis. De non lotis corporis manib⁹ vitupe
rat: cū in eoꝝ operib⁹ nihil imūdicie in
niatur. Ipi aq̄ exterr̄ loti p̄scie linoe in
tus sūt polluti. d Pharisei t̄c. Bed.
Sup̄sticio hoīm traditio credib⁹ lauari
ob māducādū t̄ hmoi. h̄ necessaria do
ctrina dñtis eos iubet q̄ pānē vñt q̄ de
celo descedit māducare desiderat: credib⁹
elemosynarū aliorūq̄ insticie fructū lo
mento sua ope purgare. e Baptisma
ta calieū. Frustra vasorū baptimata le
vāt: q̄ cordiū suorū t̄ corporū fordes negli
gūt. Non enī h̄ de materialib⁹ manib⁹ dī
cruum ē: s. p̄mentū emundatione t̄ ope
rum castigatione et animarum sanctimo
nia et salute. f Quare discipuli. Dī
ra stulticii filii dei arguit: qz non suat
p̄cepta hominū. Manus autem: id ē ope
ra non corporis sed anime lauāduntur
fiat in illis verbū dei. g Bene p̄p
tauit. Diero. Latratum phariseorum re
punit surca rationis: id est moys̄ t̄ esate
increpatione: vi et nos hereticos verbis
scripture vincere possimus. h Beneir
ritum fecisti. Salfam calumnia vera ra
tionē confutat quasi vos. ppter traditio
nem hominū p̄cepta dei contemnitis et
negligitis: quare ergo meos discipulos
arguitis qui iussa seniorum parupēdat
vt custodian mādata dei. i Los au
tem dicitis. Beda. Confulens dominus
imbecillitati: vel etatum vel penurie pa
rentū: precepit vt filii honorarent patres
etiam in necessarijs huius vite. Dac autē
legem scribe et pharisei subuertentes ut
impieitate sub nomine pietatis inducerent
docuerunt filios suos: vt si quis ea q̄ par
eib⁹ offerēda sit deo vouere voluerit:
q̄ verus pater ē: oblatio dñi pponat.

Lib. pde
† 86. d. c.
ceterū. 22.
q. 4. cincere
cetera ibi
sacrū scđi
euāgelium

Eveniūt ad eū p̄pha La. VII
risēi t̄ qdā de scribis veniētes
s. aperte quare veniēt.
ab hierosolymis. Et cū vidissēt
b qdā ex discipulis eius cōmūnib⁹ mani
bus id ē nō loti māducare panes: vñtu
s. ido.
perauerūt. Pharisei enī t̄ oēs iudei nisi
s. panem.
crebro lauerit man⁹ si māducāt: tenētes
s. nō dei. s. redeuentes. s. lauenk. s. fruſtra bapti
zantur sic: dñ in noīe salvatoris nō obliuntur.
traditionē senior. Et a foro nisi bapti
zen̄ nō comedūt: t̄ alia mīla sunt q̄ tra
dita sūt illi seruare baptimata calicū et
vñceoz: t̄ eramētoz electoz. t̄ iterro
gabat eū pharisei t̄ scribe. Quare disci
puli tui nō ambulāt iuxta traditionē se
s. immundis.
niorū: h̄ cōmūnib⁹ manib⁹ manducant
s. panē. At ille rñdes dixit eis: H̄si. pp̄ba
uit esaias devobis hypocritis sicut scri
ptū est: t̄ populū hic labijs me honorat:
s. q̄ longe est cor: inuānū t̄c.
cor aut̄ eoꝝ lōge ē a me. In vñāt me
s. quia. s. non dei.
colūt docētes doctrīa et p̄cepta hoīm.
s. necessaria.

Cel relinquentes mādata dei tenētes
s. vanas. s. non dei. s. fc.
traditiones hoīm: baptimata vñceorū
s. sup̄sticioza t̄ inutilia facis.
t̄ calicū: t̄ alia similia his facitis mīla.
b Et dicebat illi: H̄i irritū fecisti p̄ceptū t̄
dei: vt traditionē vñcam seruetis. Doy. d
a s. nō em̄ salutatione t̄ officio deferendo: sed munere: sicut
illud est: Honora viduas. i. erit uite necessaria.
ses enī dixit. t̄ honora patrē tuum t̄ ma
tri tuā: et qui maledixerit patri vñl ma
tri morte moriat. Los autē dicitis: Si
s. filius.
dixerit homo patri aut matri corban: c

Eveniūt. Post q̄ des
cripta ē erga disci
pulos xp̄i p̄descendēto. hic
p̄nt describit phariseoz
cōfutatio: t̄ h̄ qdruplicis.

Primo i eoꝝ obseruatq̄s.
Sed in miraculis xp̄i. se.
ca. Ibi: Et exterr̄t pharisei
Tertio in lege pm̄issis. x.
ca. Quarto i parabolis.
xii. ca. Circa pm̄ omo de
scribit phariseoz confuta
tio. sedo p̄ploꝝ cōfotatio.
Ibi: Et inde surgēs. Circa
pm̄ omo describit phar
iseoz obseruatq̄s. vñ
cūdo eoꝝ interrogatio ma
ligna. Ibi: Et interrogabat
pharisei. tertio eoꝝ p̄futa
tio vera. Ibi: At ille rñdes.
q̄rto dicte cōfutatiois ex
positio plana. Ibi: Et cū in
troisser̄ i domū. Enī xo
istaz partū patz ex dictis
Pat. xv. exceptis que se
quunt: b Pharisei enī
t̄ oēs t̄c. volētes p̄ mādu
cā exteriorē p̄tēdere q̄ ha
berēt interiorē: cū tñ essent
pleni iniqtate t̄ inūdicia.
Fm. q̄ d̄r: Mattb. xxi. t̄c.
c Et a fo. nisi ba. non co
q̄i enī exibant ad negotia
exteriora i publico repū
bāt se inūdiciā aliquā cō
trahere ab alijs: q̄ th erāt
meliores ipsi. t̄ id redē
tes a talib⁹ negocjhs lau
bāt se aīq̄ comederēt q̄i
purgātes inūdiciā ab
alijs p̄tractam. d Hoy
ses ei dixit: Mono. pa. t̄c.
ohis autē dixit h̄: vt habeat
Ero. xx. b moyse explana
uit q̄lter eēt intelligēdū: h̄
quē itēlectū sacerdotes t̄
pharisei docebāt. e Cor
ban q̄ ē do. corban nō si
gnificat donū generaliter
acceptū: b donū deo obla
tū vel offerēdū: pharisei t̄
sacerdotes auaricia moti
dicebāt.

Act. 16. 9

Pat. 15. 8

Glo.ordi.

Marci

La. VII

Nico.de lyra

a *Libi pderit zc. Iisid. in tuos vslus sumit: qd sacrilegiū ē. Nel interrogatiue: qd pderit tibz debet: b meruētes p̄tēt afficiebat inedia. b *Nihil ē ex. Be. Nec idolotici inq̄tū cib⁹ ē: inq̄tū dei creatura est: b demonioꝝ iuocatioꝝ facit imūdū. Un: Nō potestis bibere calicē dñi & calicē demonioꝝ. Jude se partē dei lactat: cōmunes cibos vocat qd oēs hoīes vtūnt: vt ostrea: lepores: & hmōi alalia qd vngulā non sūndū nec ruminat nec squamosa in piscib⁹ sunt. c Et vos im. Coripiunt: qd p̄ se patēt: mystica putant. Ex qd aduertim⁹ vitiosū ēē auditorem qd obscura manifeste aut manifeste dicta obsecu re vult intelligere. d Et i secessū. Be. Hinc cālūniant qdā heretic⁹ qd̄ dñs p̄bice ignar⁹ putet oēs cibos i ventre ire & i secessū digeri: cum statim infuse esc⁹ p̄ artus & venas & medullas nervosq fundant. Un & multos qd vittio stomachi ppter vomitū sustinēt: post aēnas & prandia statim euomere dicūt. & tñ copulētos ēē: qd ad p̄mū ractū liquidior cib⁹ & pot⁹ p̄ mēbra fundit. b Quis tenuissimus humor & liquēs esca cuz in venis & artub⁹ cocta fuerit et digesta: per occultos meat⁹ (qd greci poros vocat) ad inferiora dilabit: & in secessū vadit. Aug. Quedā sic accedit ut etiā mutet & mutent: silur⁹ & lpc⁹ cibus amittēt specie suā in corp⁹ nostr⁹ verius et nos refecti i robur mutamur. e De corde hominū. Be. Nle loc⁹ p̄ncipalis nō iuxta platonē in cerebro: iuxta xp̄m i corde ē. Arguūt etiā ex hac sua qd cogitationes a diabolo immitti putant: nō er p̄pria nasci voluntate. Diabolinceitor & adiutor malaz cogitationum esse p̄t: auctor esse nō p̄t. Si aut̄ in instidijs semper positus leuit cogitationis nostrarū scintillam suis somnib⁹ inflāmauerit: nō debem⁹ opinari eum qd cordis occulta rimari: b ex corp̄is habitu & gestib⁹ extimare quid versetū intrinsecus: vt si pulchram mulierē nos crebro viderit inspicere: intelligit nos amare. f Et inde surgēs tē. Belicis scribis & phariseis calūnatoribus: singetes tyri et sidonis secessit: vt tyrios sidonios qd curaret. g Deminē voluit scire. Beda. Quis latere nō potuerit: non tamē factū ē qd voluit: sed exemplū eis dabant quib⁹ sanandi insegnis graz offerebat: vt in miraculis humani favoris glam qdū possent declinarēt: nec tñ a pio ope virtutū cessarēt: cum hoc fieri vel fides bonorū iuste expeteret: vel incredulitas prauorū necessario cogeret. Ob hāc enī causam tyri & sidonis fines intrabat: vt filiā syrophenissa a demonio liberaret & p̄ fidē gentilis femme scribarū & phariseorū p̄fidiam argueret. h Nuller enim. Parcens dicit dñm fuisse in domo cuz venit ad euz mulier. Matthēus dicit qd clamat post nos. Per qd innuit qd post ambulante p̄ces emiserit. Venit ergo ad eū mulier in domū: sed quia Matthēus ait: Nō respōdit et verbum: dedit intelligere qd ambo tacuerūt: & cum silētio ingressi sunt: & ita cetera cōtexuntur qd i nullū lo disseriunt. Iher. Allegorie. Mulier est mater nostra romana ecclesia. Hora demonica occidentalis barbaries: cuius fides fecit de cane ouem. Nicas intellectus querit: non p̄nam infractum littere cupit. Beda. Allego. Mulier gentilis sed cum fide ad dñm veniens: ecclesiam significat de gentib⁹ collectam: que p̄ filia demoniaca dominum rogar: d est pro suis populis nondū credentibus: vt et ipsi a diabolo iuſtris absoluantur. Que bene fm. Athēnum de finibus suis egressa: fm. Darcum ingressa ad dominum atq; ad pedes procidisse dicitur: vt ex vtroq; colligatur: quia illi soli fideliter et recte pro errantibus orant: qui p̄ficas sue perfidie mansiones relinquunt atq; in domum deitid est ecclesiam pia se devotione transferunt. i Sine prius saturari filios. Quasi futurum est vt et vos gentes salutem conseq̄uamini: sed**

Gprius

a qd̄ donū quodcunq; ex me tibi
bi p̄derit: et vltra nō dimittit
b s̄ boni. qd̄ debet sustentari necessariū hui⁹ vi
euz qd̄ facere p̄rī suo aut mīt:
te. qd̄ qualis in hoc recindit. s̄ de parētū
recindētēs verbū dei per tradi
s̄ vestre avaricie. s̄ nō deus.
tionem vestram quam tradidi
s̄ contra mādatū dei.
stis. Et similia huiusmodi mīta
s̄ cofutatio lugib⁹: hūiles aduocat & docet.
facitis. Et aduocans iterū turbas dicebat illis: Audite me
oēs et intelligite. Nihil est extra
hoīem introiens in euz qd̄ pos
sit eū coinquinare: sed qd̄ de ho
minē pcedunt illa sunt que co
s̄ vel cōmunicāt: cōe enī dicūt iudei: imūdū.
s̄ occētēs facit.
inquinat hominē. Si quis ha
bet aures audiendi audiat. Et
s̄ relata.
cum introisset in domum a turba interrogaabant eum discipu
s̄ exponere.
li eius parabolam. Et ait illis:
c Sic et vos imprudētēs estis:
Nō intelligitis: quia omne ex
trīsecus introiens in hominē
s̄ vel cōmunicare.
nō potest eum coinquinare: qd̄
nō itrat in cor ei⁹ sed i vētē va
dit: & in secessū exit purgās oēs
b escas. Dicebat autē: quoniam
que de homine exeunt illa coin
quinat hominē. t Ab int⁹ enim
s̄ in quo est sedes anime.
e de corde hominū cogitationes
male pcedūt. Adulteria: fornicationes: homicidia: furta: au
racie: neq; cie: dolus: ipudicicia:
s̄ inuidia.
ocul⁹ malus: blasphemia: sup
bia: stulticia. Omnia mala hēc p
ab intus procedunt & coinqui
nant hominē. Et inde surgens
abīt i fines tyri et sidonis. Et i
gressus domum neminem vo
luit scire: & nō potuit latere. Au
s̄ ido. s̄ i romana ecclesia. s̄ in audiu
lier enī statim vt audiuit de eo
occidentalis eccl̄ia. s̄ causa eius vene
cui⁹ filia habebat spiritū imun
rat mater ad iesum. s̄ ad humanarem.
dum intrauit: & p̄cidit ad pedes
eius. Erat enim mulier gētilis &
syrophenissa genere. Et roga
bat euz vt demoniū ejceret de
filia eius. Qui dixit illi: Sine

dicebat qd̄ meli⁹ erat filiis offert
re deo bona sua qd̄ p̄uidere pa
rētib⁹ i necessitate positis: & sic
euacuabat p̄ceptū dei de hono
re parētū vt plenius dictū fuit
Dar. xv. a Si qd̄ ba. tē. l.
si qd̄ haber voluntatē audiēt
verā doctrinā: audiat mea et s̄
phariseoz. b In secessū tē.
Natura ei qd̄ ē sagas ipuritatē
qd̄ ē alimēto suscep̄to emittit p
secessū: retinēt illud qd̄ ē ibi p̄t
rū ad corporis nutritētum: & sic
purgat esca corporis nutritina.
c De corde ho. tē. l. consensus
deliberatū ad mala agēda: qd̄
explicat maḡ i particulari: euz
subdit: d Adulteria. i qd̄ ē
violatio thori alieni. e For
nicationes. i. illiciti & cubit⁹ pso
narū a matrimonio solitarū.
f Homicidia. qd̄ ē inferi noctu
metū i psonas proximorum.
g Furta. quib⁹ res aliene sub
trahunt. h Guaricie. inquā
tū aliq̄ iniuste retinet. i Re
quicē. qd̄ persistunt in calumnias
proximox. k Dolus. in dece
ptione eoz. l Impudicicia.
q̄tum ad tactus & aspectus v
mundos. m Oculus mal⁹.
q̄tum ad odium & inuidia: qd̄
non permittunt videre recto ocul
lo bonum proximi. n Blas
phemie. i. iniurie in deum.
o Superbia. del vel primi cō
temptus. p Stulticia. i. qd̄
bet iniuria i primo. q Et in
de surgēs. Nle h̄tēr describit
consolatio populoꝝ. & p̄mo gē
tillum. secundo galileorū. ibi: Et
iterum extens. Circa primū dī
citur: Et inde surgens abiit in
fines tyri & sidonis: vbi babi
tant gentiles ad quos transiit
xp̄s ad beneficendum eis: re
linquens iudeam. ppter mali
ciā phariseoz & ingratisudinē.
r Et ingressus domū nemine
voluit scire. i. noluit manifesta
ri adiumentū ei⁹ per discipulos
suos: ostendēs qd̄ predicatorēs et
operatorēs miraculorū nō debet qd̄
rere p̄prium ostentationem.
s Et nō potuit latere. illud nō
posse nō referit ad ei⁹ potentia
absolutam sed ad arrogātiā.
non enī erat congruū qd̄ adū
tus medici lateret si firmos: nē
fuit decens qd̄ manifestare p
suos discipulos: vi dicitur est. et
ideo manifestatus fuit p̄ alios
qd̄ famā eius audierat et aliqui
eū videbāt: qd̄ nō solū de iudea
sed etiā de nationib⁹ alij mul
ti veniebant ad euz. ppter mira
cula et sanitates qd̄ opabatur:
vt habeat. s. iij. ca. t Mulier
enī statim vt au. tē. non ē intel
ligendū qd̄ curauerit familiam
ei⁹ existens in domo: qd̄ tūc no
luit facere sed magis in via euz
ipsa clamaret post eos: vt habe
tur Dar. xv. v Erat enim
mulier gētilis syrophenissa ge
nere. i. d syria phenicis. Et enī
syria nomen generale. p̄nicipi
phenis autē nomen cutisdam
p s̄ specialis

Slo.ordi.

G prius oportet iudeos q̄ antiq̄ electioē filij dei nominant pane celesti refici: t̄ sic rādē gētib⁹ vite pabula ministrari. a **f**ilioz t̄ mit. ca. **Be.** **V**ira querito: nā isrl̄ quondā fili⁹ nos ca/nes. **P**ro diversitate fidei ordo nominū mutatur. de illis d̄r: **T**ob.10. c nō sūt ex hoc ouili. b **D**e nūc. **M**ō integros cibos digna sum recipere: reli quīs catelloz p̄tentia sū: vt sic veniaz **A**llego. ad panē integrū. **Be.** **A**llego. **D**e mis/ **D**ō.22. **C**ō. m.m. t̄c. **V**ice pueroz itera my/steria qb⁹ humilis corda reficiū. **E**m **D**ī. 147. **I**llud: **E**x adipe fru. fa. te. **L**ouerst̄ enī ad finē catelli. i. qui in gētib⁹ erant de speci: nō l̄re supficiē s̄ spiritualiū sen- suū inquirūt medullā. **E**t h̄ sub mēsa dñō sūt sūt. t̄ dū verbis dei humiliter subdit: adimplēda q̄ scripta sunt cun- eta cordis et corporis officio supponūt: vt ad sperāda signa q̄ a dñō p̄missa sunt p̄mia in celo merito se humilitat̄ erigant. c **P**ropter hunc ser. **Be.** **H**inc datur exempli catheciādi t̄ ba- pticādi infantes: qr̄ p̄ fidē t̄ p̄fessionē parentū in baptismō liberant̄ a demo- nio parvuli q̄ neccū p̄ se sapere vel ali- quid agere boni possunt aut mali. **d** **T**yri. **M**iero. **T**yri. **A**gustia: signifi- **E**sa. 21. c cās indeā: cui dñs: **C**oangustati ē.n. stratiū: brene p̄ palliū tuū: vtrūq̄ ope- rire nō p̄t ve trāsferat se ad alias gen- tes. e **S**idonem. **M**iero. **S**idon ve- natio: fera indomitā: n̄ra regio v̄l na- **T**ob. di. **D**e pe. di. **t**io ē. f **D**ecapoleos. **Be.** **R**egio de- s. c. sūt plu- cē v̄biū trās iordanē ad orē. **O**r- res. in. **ps.** t̄ dicit: **A**enit ad ma. ga. ī me. fi. de. non l̄pos cum intras significat: neq; enim mare trānauigasse d̄: s̄yfcs ad mare venisse: atq; ad locuz q̄ medios fines decapoleos lōge trās mare pos- tos respiciebat. **M**iero. **S**aluator ad saluandas gētes ab aplis deducit: et docet q̄o adolescēti itērogāti respon- **L**uc. 18. d d̄: **H**ostī mādata hec fac t̄ viues. g **S**urdū t̄ mu. **Be.** **Q**ui sc̄ nec au- res verble dei audieb̄: nec os. p̄ lo- quēd̄ aperit. **Q**uale necessē est vt bi q̄ audire t̄ loq̄ verbū dei longo v̄su didicerūt dñō sanandos offerant: vt eos q̄s humana fragilitas neqt̄: grē dextera saluet. **M**iero. **S**enus huma- nū rāq̄ v̄n̄ bō varia peste absump̄t in p̄thoplasto cecak dū videt. **S**urdus fit dñ̄ audit. dū odorat. emungit. ob mutescit dū loquit. mancus fit dum man⁹ erigit. incurua dū erigit. idro- picus fit dū p̄cupisit. claudus dū. p̄- gredit. lepra suffundit dum mundat. demone implet dū diuinitatē appetit. morit̄ morte dum audacter excusat. b **E**t dep̄cabant̄ eū t̄c. **I**ncarnatio- nē dñi. **A**phete patriarche cupiebat. t̄ **E**t ap. eū t̄c. **S**orsū a turbulēt̄ co- gitatiōb⁹ t̄ actib⁹ inordinat̄. **F**inōlb⁹ eg inco-positis educt̄ q̄ sanari mereb̄. **D**igit̄ q̄ laures mittun tur: **V**ba sp̄issācti. de q̄ d̄: **D**igit̄ dei ē h̄le: t̄ opa digitox tuo- rū sūt celi. **T**etiḡ lingua t̄c. **S**puma ē carne dñia sapi- entia: q̄ soluit ignorantiā humani generis: vt dicat: **C**redo in deū patrē oportē t̄c. k **S**orsū de tur. **Be.** **P**rima salutis via est de turba educi. **D**e turba educit dñs infirmū cū mētez peccatis lāguidā visitādo illustrat: t̄ a p̄suece p̄versatiōis morib⁹ aduocat: t̄ ad sequēda p̄cepta sua. p̄nocat. **D**igit̄s autē t̄ auriculas mittit: cū p̄ dona sp̄issācti aures cordis ad intelli- gēda t̄ suscipiēda **V**ba salutis aperit. **E**t qr̄ cognitionē x̄itae! debet sc̄ p̄fessio. **S**eq̄t̄ **E**t exp̄n̄s te. l. el⁹. cū. l. ad p̄fessionē fidei ora catheciātorox instruit. **S**putuz nāq̄ dñi ē s̄p̄to sapie: q̄ dicit: **E**go ex ore altissimi p̄dñ primogenita. **A**n̄ s̄p̄to eins terre cōmixto cee illuminaſ. **S**putuz ens q̄d ex capite dñi descen- dit: diuinā

Marci Ca. VII

dit: diuinā eī naturā exp̄mit q̄ ex deo ē. **P**ortio terre cui spu- tu imixtū ē: hūanā significat naturā. **B**ic ḡ ex s̄p̄to ac terra cōposito medicamēto oclos ceci nati aguit: qr̄ gen⁹ humanū p̄ p̄fessionē v̄trūsue nature ab ingenit̄ errorum tenebris eruit. **E**pn̄s ḡ lingua muti vt loq̄ valeat t̄ agit: cum ora diu- bruta ad **V**ba sapie p̄ferenda tractu sue pietat̄ informat. l **E**t suspi. i t̄c. **P**iero. **I**ngemuit. gemere nos docuit t̄ celū thelaux nr̄i cordis erigē q̄o p̄ cōpulsionē cordis a fruola carnis le- ticia purgat. vt d̄: **A**ugiebā a ge. c. **P**ē.17. **M**ei. **D**ñe ante te o. d. m. t̄c. **E**t ait illi: **A**ffeta: q̄d est ad. **L**orde credid ad lu- t̄c. **E**t statī ap. sūt t̄c. **A**ures apte sūt ad hymnos t̄ cantica t̄ psalmos. **S**ol- nīs līguā: vt eructe **V**bbū bonū: q̄d n̄ p̄t nec mine nec **V**ba cobibere v̄l. phi- bere. v̄l paul⁹: **E**go vinc̄t sūt **V**bbū dei nō ē alligatū ī me. **E**t p̄cepit illi ne cui diceret. **N**ō ē v̄tūtib⁹ gloriādū cē docuit h̄i cruce t̄ būllatiōe. **Q**uāto enī eis p̄cī. t̄c. **L**imitas ī monte posita vndiq̄ circūspecta abscondi non p̄t: būllitas sem p̄cedit glīaz. m **A**da perire. **D**a aures pp̄te. **A**ures enim ad audiēdū aperiēde līguavt loq̄ pos- sit erat soluēda. v̄l seq̄t̄: **I**statim t̄c. n **L**et loq̄. re. **Be.** **I**llē sol̄ loq̄t̄ v̄l dñm **S**ūtēdo: v̄l alij p̄dicādo: cuius auditiūt̄ celestib⁹ possit auscultare et obsecūdare mūdat̄ dñia ḡra reserat: cui² lingua dñs tactu sapie q̄ ip̄e ē ad loquendū instruit: h̄ talis dicere p̄t: **V**bie labia mea apies t̄c. o **Q**uāto aūt̄ t̄c. **S**ciebat ille q̄ omnia nouit an- tēc̄ fiant: q̄ magis p̄dicāre et hoc p̄cipiēdo p̄gris voluit ostendere quāto studiosius quātoq̄ frequētius vel feruentius predicare debeat quibus inbet ut p̄dicērent: q̄ illi q̄ phibent tacere non poterāt. **L** In illis

NICO. **D**e lyra

specialis p̄trate in illa. pulincia. Et in- de cōponitur syrophenissa. i. d̄ tali cō- trata orūnda. a **P**ropter h̄ic ser. id est p̄pter te fidelē cōfessionem. b **E**x dñmoniū de filia tua. qr̄ con- fessio fidei de cōgruo est meritoria mi- raculi. **C**etera patent ex dictis **D**at. xv. c **E**t iterū extens. **B**ic s̄nter de scribit p̄solatio galileoz. t̄ p̄mo in cu- ratione demoniaci. secūdo in ministra- tione alimenti. in principiō sequentiis ca. **C**irca primā p̄tz determinat̄ loc⁹ vbi x̄ps fecit sequētē curationez: cum d̄: d **I**nter medios fines decapo- leos. **D**ecapolē nomen regliōis: vt dī- ctū ē. s. ca. v. et hmōi regliōis vna ps̄ ē ultra iordanē: alia citra: vt patz ī de- scriptiōe terre s̄acte. **I**gitur mare gal- lee q̄d ē q̄d lac⁹ p̄ q̄t̄ trās iordanis fluit̄ respicit terminos v̄trūs p̄t̄ regionis p̄dicē. e **A**t adducunt ei surdū et mutū. non era talis a natuitate: nec ab infirmitate supueniētēz a demone ip̄m obsidēte el̄ auditiūt̄ impediēre et loquela. f **A**llit digitos suos in auriculas ei⁹. x̄ps aliqui sanauit infirmos t̄gēdo corporaliter ut ostēderet humanitatē sūt̄ ēē diuinitatē instrumēti mō supradicto ca. v. g **A**tsu- spicēs in celū ingemuit. vt ostēderet se verū hominem a deo querens x̄tilium. h **A**it illi. **A**feta quod est adapti- re ostendens se verum deum curando per imperium. i **E**t p̄cepit eis ne cui dicerent. ostendēs q̄ benefactor de suis beneficijs propriam laudem non debet querere. k **Q**uāto autē eis p̄cipiebat tanto magis plus predi- cabant̄: quia beneficiatus de beneficijs acceptis debet se gra- tum ostendere: et benefactorem laudare: **G**uis hoc benefi- cator non querit.

Slo.ordi.

Pro.15.c
Pē.17.
Ro.10.b
Ep̄.3.1
To.5.
Po.5.
Let eo am.

Glo.ordi.

Marci

Ca. VIII

Nico.de lyra

In illis diebus. Misereor super turbam. Quia vero ho[m]o miseret et copartis affectu humane fragilitate. De septem panib[us] et paucis pisci-

cultis. Atque milia hominum satanis diuine potestis opere est h[ab]it[us] erroris. re. b. Triduo suum. Quare triduo sustineret mattheus dicit sic: Et ascenderet in monte se debeat ibi: et accesserunt ad eum turba multa: habentes secum mutos: cecos: clau-

dos: debiles: et alios multos: et piecerunt eos ad pedes eum et curauit eos. Turba triduo dominus sustinet. propterea sanatione firmo suo cum electi quod fidei sancte trinitatis ludicri: non pro suis suorum periculis aie peccatum. sicut laudes instanter supplicat. Ne turba multa triduo dominus sustinet: cum multitudine fideliuum pietatis sua propter p[ro]pria decessus ad dominum se in ope: in locutione et cogitatione queritur.

Mystice. Be. Mystice. Hoc miraculo designat: quod via pietatis fecisti: alii iconum tristis nequim: nisi alimenter obi- sun ipsos nos reficiat. Hoc vero typice in hac refectio- ne et illa quae panum et duorum pisculum distat: quod ibi ista ve- teris testi spumali gratia plene designat: sed noui testi veritas et gratia misericordia monstratur. Traq[ue] at refectio in mo- te celebrata est: ut alioquin euangelista narratio declarat q[ua]ntum scriptura recta intellectu predicat altitudinem cele- stium p[re]ceptorum et p[ro]misorum: et altitudinem Christi: quod est m[od]estus in Christi et mortui. Ipse enim edificata super se citat: in ecclesia et alia bona opera extollit: et cunctis manifestat. Ipse ab infinitis delectationibus abstracta pane celi reficit: atque ad appetitum sup[er]nus suavitatem cibi spumalis dato pignore accedit. c. Si dimisi eos. Quia querunt pietates in pietatis vite via deficiuntur: illi sua conscientia sine doctrine pa- buli dimittantur. d. De l[o]ge. Mora. quoniam carnalis corruptiōis exigitur. ad futuram dei festinat et loginq[ue] fi- venit: quod etiam nulla spudicitia nullis flagitiis inquit: solus autem flagitium venit: id est de logiq[ue]. Alioquin pro m[od]esta flagitia venit: id est de logiq[ue]. e. Septem. Be. D[omi]ni steri et noui testamenti: quod septiformis spuma gratia plenaria credimus et datus. Hec sunt panes h[ab]endae si illi quinq[ue] ob- quod quinq[ue] milia hominum faciata sunt: ne si in lege vitalis ait altitudinem corporalium sacramentorum regere. H[ab]endae enim medulla tenacissima regit palea. Hiero. Septem panes: septem dona spumasci. Quattuor milia: annos non. et cum duabus et p[ro]pria. Septem spores: septem p[ro]misse ecclesie. Fragmēta panū mystici intellectus p[ro]misse septimanæ sunt. Discipuli b[ea]titudini: libri noui testamenti: quod p[re]ferebantur postulat: et p[re]ferebantur p[ro]prias disci- puli captura pisculi porrigit. f. Sup. Be. In refectio- ne quinq[ue] panū turba supra fenū discubuit: quod est septem panib[us] reficienda est: sup[er] terra discubere p[re]cipit: quod p[er] fenū legē carnis b[ea]titudinis calcare iubemur: quod est fenū: Ois caro fenū. In novo autem testo ipsa dicitur: facultates ipsa relinquentur iubemur. Et quod m[od]estus in d[omi]no fit refectio: Christi altitudinem significat: ibi supra fenū: et supra terram refec- tio: quod Christi celitudo ibi p[ro]pria carnales hoies et bierlin freni carnales spe et desiderio regit. Et autem remota est cupiditate carni sui: noui testis p[ro]miserit: firma metu et obsequio m[od]estis soliditas nullo seno interposito co- tinerit. g. Discipulos. Be. Sanctos illi ipsi quod quae ea- de septem: vel quod ipsa scriptura: fidem: virtutem et passiones continet: quod de fluctibus secundum erexit: et diuina b[ea]titudine p[ro]fessari refectio non nobis ne iurius m[od]estus excus- su deficiam: vite sue et mortis sue exemplo prohibere. h. M[od]estia et b[ea]titudine. Be. Sunt multi qui ois sua re- linquerunt: et aliorum huiusmodi nequeant implere: non enim erit et stitentes iusticiae saturati: cum audiatis m[od]estia dei ad vitam plenius eternam. i. Quod supra. Be. Altiora p[ro]cep- ta vel exhortamenta et omissa quod generalis fidelium m[od]estitudo neget attingere sic habet. Si vis p[re]cepit esse: vade et vende ois quod habes. k. Septem spores. Septem spores: spumasci gratia septiformi repletarunt. Igitur enim spores sunt iuxco et palmarum foliis. June nascit super aquas: palma victori- rem coronat. Sancti quoque ne ab humore eternitatis arreventur: in ipso vite fonte se colligunt: et eternam retrac- tionis palmam expectant. l. Et statim. Pro hoc in mattheo habemus.

Ascendit in nauicula: et venit in fines magedan. H[ab]et non dubitandum cum eundem locum esse sub virtutibus nostris. Nam plerique codices habent magedan: etiam enim marchi. m. Querentes ab aliis ea que viderant non fuissent signa: sed quod quantum per hoc determinatur: de celo: vel in morem helie ignem de sublimi: vel ad similitudinem samuelis esti tempore mugire tonitrua: vel fulgura vel im- bres: quasi non possent et hec calumniari qui ea calunianabantur que oculis viderant: manu tangebant: utilitati sentiebant. Et signa de celo manna- vi qui paucis panibus multa hominum m[od]estia satiauit: nunc sicut Moyes

a. Et eo am. de tanta ei[us] humiliitate. b. Bene- oia fecit tecum non exprimat h[ab]e nisi unum surda et mutuus esse curatus: tamen plures fuerunt ceci et claudi et muti curati: ut habeat Matth. xv. Et iter illos erat unus cuius cura fuit mirabilior iter ceteros: quod in ipso tria miracula occurserunt: sicut et dicit Hieronymus: quod audierunt et fuit ei redditus et affatus et a demone fuit liberatus et h[ab]solus exprimitur a marco. **Ca. VII**

Dicabat: et eo amplius admirabatur. **Ca. VIII** dicentes: Unde oia fecit: et surdos fecit audire: et mutos loqui. **Ca. VIII**

In illis diebus. **Ca. VIII** iterum cum turba multa erat cum Iesu: nec haberent quod

s[ed] materiam miraculi p[ro]meritis. **Ca. VIII** m[od]escerent: conuocatis discipulis ait illis: **Ad** misereor super turbam: quod ecce

b[ea]t[us] ce iam triduo sustinet me nec habet quod m[od]escerent. Et si dimisero eos ieiunos in domum suam deficit in s[ed] iudeo de p[ro]pria lege: et p[ro]pria edocit: g[ener]es de longe veniunt ad Christum: nullis doctribus de eius s[ed] p[ro]monit.

d. **V**uidam enim eis deluge venerunt. Et respodet ei discipuli sui.

Unde istos quis poterit hic saturare panibus in solitudine? Et interrogabat eos: **Q**uot panes habet? **Q**ui

e dixerunt: **S**eptem. **E**t precepit turba discubere super terram. **E**t accipiens

s [ed] Hiero. **S**ep[tem] p[ro]pria dona spumasci. **b** [ed] ostendit quod tu gaudeas de salute nostra et nos doces gratias agere de carni et spuma resurrectione. **s** [ed] sacramenta p[ro]pria

septem panes gratias agens fr[ater]uit. **f [ed] qui spuma scias tradidit eis: et p[ro]p[ter]a alios.**

git: et dabat discipulis suis ut apponenter: et apposuerunt turba.

f [ed] libros noui testamenti.

g. **E**t habebat p[ro]sciculos paucos et

s [ed] occidit audiendo.

i ipsos b[ea]titudines et iussit apponi. **Et**

s [ed] edet paucos et saturabit. **s** [ed] plene p[ro]scicendo.

b [ed] m[od]escerent et saturati sunt: et su-

s [ed] p[ro]sternit intellectus.

i stulerunt quod superauerat de fra-

s [ed] primas ecclesias.

k g[ener]mentis septem portas. Erat autem

s [ed] annus noui testis.

qui m[od]escerant quasi quartu-

s [ed] ut in ipso numero se doceant pastores esse cuan-

geli p[ro]prio.

l or milia: et dimisit eos. **E**t statim

ascendens nauim cuius discipulis

suis: venit in p[ro]tes dalmanutha.

m Et exierunt pharisei et ceperunt eum et

quirerunt cum eo: querentes ab illo signum de celo tentantes eum:

Tem diebus illo. **Dic**

p[ro]pter ponit et solatio galileo

rum in alimento datio[n]e. et p[ro]pterea finis ex his quod dicta

sunt Matth. xv. **b** excepto.

d. **E**ntrit in p[ro]tes dalmanutha. **Mat. xv. d.** **E**t venit in fines ma-

gedan. **D**icendum est quod eadem regio dupliciter vo-

cata. **e.** **E**t exierunt pharisei et ceperunt eum. **t.** **H**ic

p[ro]pter describitur p[ro]futuratio phariseorum in miraculis.

f **E**t primo ponit dicta p[ro]futuratio scilicet discipulorum

rep[ro]bacio. ibi: Et p[ro]cepit eis. **g.** **S**on[us] p[ro]prie partis

patet ex dictis Matth. xvij. hoc exceptio.

Si dabit

Glo.ordi.

G māna celit⁹ missō sp̄m oēm passim re
fiebat. **T**hi iobes p̄ edulū panū tur-
Job.6. **b** bas q̄llse dicit: Quid opar? P̄fes
nři māducaneūt māna ī deserto r̄c.
a. **S**i dabis. Aug. de cordia euan-
gelio. In marco ita sc̄ptū ē edicit:
z signū nō dabis ei. **B**e. Generati-
oni isti. i. cētationē deūt̄ z tradicēt̄
X̄bis ei⁹ nō dabis signū ī celo qd̄ tē-
tātes q̄rit: qb̄t̄ m̄la celestia signa
dabat ī tra. Generatiōi aut̄ querēt̄
Bat.1. **b** dñm signū ī celo osdit: qn̄ cernēt̄
aplis ī celū alcedis sp̄m mīlit̄ ad ipo-
sitionē manū aploꝝ gr̄az s̄acti sp̄s
ē celo plurimis credēt̄ infidit.
b. Ascēdēs nauim. Be. Septē sp̄or-
tis mo ipletis statū ascēderūt in nauī
culā: t̄ venerūt ī fines magedā: t̄ ibi
nauigātib̄ dictum ē: q̄ canerēt a fer-
mēto phariseoꝝ t̄ saduceoꝝ. **S**cri-
ptura dicit: q̄ obliit̄ sūt panes tolle-
re ī q̄ ostēdīs q̄ modicā curā carnis
haberēt itēt̄ dñi p̄sente. **c.** **Q**uid
cogi. Be. Accepta occasiōe docet qd̄
significet qn̄q̄ panes: t̄ septē: t̄ pau-
ci p̄ficiuli: qn̄q̄ milia hoīm aut̄ q̄t-
tuor. Si enī fermēt̄ phariseoꝝ t̄ he-
rodīs traditiōes p̄uersas et heretica
significat dogmata: q̄re cibi qd̄ nu-
trit̄ ē p̄līs dei nō verā doctrinā ite-
grāq̄ significat. **d.** Et expuēs r̄c.
Be. Sp̄utū ab iūs a capite dñi. p̄ce-
dit. **M**an⁹ x̄bo mēbra corporis exteri⁹
posta. **E**xpuēs ī oculos ceci: man⁹
suas iponit̄ vt videat: q̄ cecitātē hu-
mani generis t̄ p̄ iūsibilia diuīse pie-
tatis dona: t̄ p̄ ostēa a foris sacra as-
sūpte hūanitatis abstērit. **Q**uem
vno x̄bo totū simul curare poterat:
paularim curat: vt magnitudinē hū-
mane cecitāt̄ ostendat: t̄ q̄ vix et q̄s
p̄ ḡdus ad lūcē redeat: t̄ ḡram suam
nob̄ indicat: p̄ quā singla p̄fectiōis ī
cremēta adiūuat. **e.** **V**ideo hoīes.
Hiero. Omnes estimat sibi supiores
se indignū iudicāt: vt daniū se voca-
R.4. **c** ri hoīez: **S**canē mortuum t̄ pulicem
vnuz. **P**rimo āt̄ videt hoīes q̄s ar-
bores ambulātes. i. formā corporuz:
ita vt nō sit facile an bō sit an arbor
discernit: q̄ p̄m⁹ p̄fect⁹ virtut⁹ ē ceter-
ozū vīrcō vitaz mores inspīcere: bo-
nū imitari: maluz cauere. **S**z q̄ lōga
obscuritate desipuit: t̄ iter bonum t̄
malū fidē t̄ p̄fidia: sinceritatē t̄ simu-
latiōez adhuc discernere nescit: hoīes
cernit ambulantes s̄ic arbores: q̄ sa-
cta eozū absq̄ luce discretiōis videt.
Hunc dñs sedā ipositiō manuū lūcē
oīa clare videndi restitut: ses qd̄ cre-
dēdūt: quo viuēdū: q̄ p̄mia sūt sperā-
da. **f.** **D**einde iterū r̄c. **H**iero. At
clare videret oīa: t̄ p̄ opa visibiliā i-
visibilia intelligeret: t̄ q̄ oīu⁹ non vi-
dit: t̄ clāp̄ aīe sue statū post rubiginē
Dat.5. **a** p̄t̄ mūdi cordis oculo zr̄p̄lef. **O**t̄
enī mūdo corde q̄n̄ ip̄i deūvidebūt.
g. **E**t nūs il. **H**iero. At videret in se
qd̄ an nō vidit. si enī putat desperāt̄
bō d̄ salutē: oīo posse se qd̄ facere il-
Wytēsticē. Edmonet dñs omnes q̄ agniti-
one veritatis illustrantur: vt ad cor
redeant: t̄ q̄tū sibi donatū fuerat
sollicita mente perpendant: t̄ benefi-
cij̄ dei digna operatiōe respōdeāt.
b. Remini dīx. r̄c. **B**eda. **S**ana-
tionem silere tubere: exemplū ē suis:
Gnesi

Marci La. VIII

Sp̄ infidelitate corū. **S**te ver⁹ homo.
z igemiscēs sp̄u ait: Quid genera-
tio ista signū q̄rit? Amē dico vob:
a. **s**i nō dabis: sicut illud ē: si dñd̄ mēt̄. **S**apo-
siopsis. **S**te infideles.
b. **s**i dabis generatiōi isti signū. **E**t di-
mittēs eos ascēdit iterū nauim: t̄
discipulū.
abūt̄ trās fretū: t̄ obliit̄ sūt sumere
s **W**ytēsticē: Christū panē vite: cui⁹ q̄ reficiunt̄ amo-
re minus curane de terreno pane.
panes: t̄ nisi ynū panē nō habebāt
secū ī nauī. **E**t p̄cipiebat eis dicēs:
a. **s**i legē dei traditionib̄ hoīm postponere verbis
predicare: facis impugnare: dñm tentare: doctrine
eius vel operibus non credere.
Cidete et cauete a fermento p̄ha-
a. **s** qd̄ est adulterium: homicidium: temeritas iurā/
di simulatio religionis.
risēoꝝ t̄ fermēt̄ herodis. **E**t cogi-
tabāt ad alterutꝝ dicētes: q̄ p̄nes
nō habemus. **Q**uo cognito iesus
s̄ me idē hoc dixisse q̄ p̄.
c. **a**it ill: **Q**uid cogitat̄ q̄ p̄nes nō
habetis? **H**ondū cognoscitis nec
spūalem sensu. **s** post t̄ miracula.
stelligitis? **A**dhuc cecatū habetis
cor vestrū. **O**culos habētes nō vi-
sinterius.
detis: et aures habētes nō audit̄.
Nec recordamini: quādō qn̄q̄ pa-
nes fregi in qn̄q̄ milia: t̄ q̄t̄ cophi-
nos fragmētorꝝ plenos sustulisti?
Dicūt ei: **D**uodecim: **O**si t̄ septē
panes in q̄ttuor milia: q̄t̄ sportas
fragmētoruz tulisti? **E**t dicūt ei:
Septē. **E**t dicebat eis: **Q**uo nōdū
s̄ post t̄ miracula. **a.** **S** Hiero. domus vallis:
itelligitis? **E**t veniūt bēthsaida: t̄
s qui nō viderit: quod sūt qd̄ est
adducūt ei cecū t̄ rogabāt eū vt tā
qd̄ erit. **S**te lamentationē de cecitate cordis agat-
fles cū hieremīa subversiōē ciuitat̄ dei. i. sic sue.
s̄ tangitur qui compingitur.
s te ad bonum opus confor-
geret illū. **E**t app̄phensa manu ceci-
s cūtātē maloy: Corrupt̄ bonos mores. col. ma.
eduxit euīz ēf̄ vicū: t̄ expuens in
s te videat volūtātē dñi t̄ flācum spūllanci.
s misericordie.
oculōs ei⁹ ipositi manib⁹ suis iter/
a. **s** maiestatē a magnitudine enī creature cognos-
citur creator.
rogauit eū si aliqd̄ vidēret. **Et aspi-
ciens ait: **V**ideo hoīes velut arbo-
res ambulātes. **D**einde itex impo-
suit man⁹ sup oīos ei⁹ t̄ cepit yide-
re et restitut⁹ ē: ita vt clare videret
s coi.
oīa. **Et misit illū ī domū suā dices:**
Gade ī domū tuām: t̄ si ī vicū ī**
s Hiero. i. cecitate cui cordis p̄dica: nō fruēm: yā
paul⁹. Blasphem⁹ sui t̄ p̄secut⁹ sum ecclēsī dei.
b. troierl nemini dixerl. **E**t igressus

Nico. de lyra

a. **S**i dabib⁹ r̄c. i. nō dabis: q̄ accipis
si p̄ noī: sicut psal. **Q**uib⁹ iuram iū-
maea si iroibūt̄ i requīt̄ meā. **b.** **E**t p̄
cipiebat. **H**ic ponit̄ discipulox p̄p̄ re-
prehensio: t̄ p̄mo ī eis arguit̄ ignora-
tia. scđo ostēdī coꝝ impotētia sequē-
ti ca. ibi: **E**t veniēs ad discipulos. ter-
tio rep̄mis eorū ambitio vel superbia.
ibī: **E**t inde p̄fecti. **C**irca p̄mū descri-
bis p̄mo rep̄hēt̄o discipulox genera-
liter. scđo ip̄s̄ petri sp̄lāter. ibi: **E**t in-
gressus est iesus. **A**dhuc aut̄ p̄mo ar-
guit̄ ignorātia discipulorum verbo: t̄
scđo factō. ibi: **E**t veniūt bēthsaida. **Dat.16.**
Luce.11.2 **C**irca p̄mū d̄: **C**auete a fer. p̄ha-
riseop. i. a doctrina coꝝ p̄uersa qua p̄-
ponebat traditiōes suas diuinis p̄ce-
ptis: vt dictū ē ca. vī. **d.** **E**t fer. he-
rodīs. i. a secta erronea herodianorū
de q̄ dictū ē. **S. ca. iij.** **H**oc aut̄ dictum
x̄pī discipuli intellexerūt de fermento
vel pane materiali: q̄ apparet eorum
ignorātia: t̄ tu q̄ x̄pī frēquēt̄ fuerat
eis locut̄ ī parabolis: et eas eis expo-
suerat: vt dictū est. **S. iij. ca.** et ideo bñ
intellexisse debuissent b̄ x̄bū x̄pī dictū
parabolice: t̄ tu q̄ ip̄s̄ vident̄ x̄pī
satiauerat qn̄q̄ milia hoīm de quinc̄
panibus et duob̄ p̄ficibus: vt dictū
est. **S. vi. ca.** Itēz quattuor milia hoīm
de septē panib⁹: vt dictū est in hoc ca.
et ideo bene debuissent intellexisse q̄
christus nō erat sollicitus de materia-
li pane: nec de ipso loquebāt. **L**etēra
patēt̄ ex dictis **Mat. xv.** **e.** **E**t ve-
bēthsaida. b̄ arguit̄ ignorātia discipu-
loꝝ facta p̄ b̄ q̄ ip̄s̄ p̄sentib̄ illuminata
uit cecū: p̄mo impfēcte: qd̄ notaſ cum
d̄r: **f.** **I**nterrogauit eum si qd̄ vi. et
aspl. ait: vi. bo. ve. ar. ambulātes. non
enī distinguebat lineamenta hūanoꝝ
corpoꝝ: videbat t̄n obscure corpa coꝝ
moueri de loco ad locū t̄ postea illu-
minauit eū p̄fecte: qd̄ notaſ cū d̄: **I**te
rū imposuit man⁹ sup oīos eius. et
subdit̄: **g.** **E**t resti. ētā vt clare vi-
oīa. **C**ertit̄ ē autē q̄ x̄pī poterat eū
statim p̄fecte illuminare: s̄ p̄ talē mo-
dum fecit̄t̄ designaret discipulos ad
huc ī p̄t̄ obscuratos caligine igno-
rātiae t̄ ad clare intelligēt̄ indigebat
matōzi illuminatione. vnde et post re-
surrectionē suā aperuit illis sensu vt
t̄elligerent̄ scripturas: vt habeat **Lu.**
xvii. **E**t p̄ talē modū x̄pī maledixit
t̄cī habēt̄ t̄m folia: vt habeat īfra-
xi. ca. ad significādū q̄ sacerdotes iu-
deorum erāt maledicēti et puniēti a-
deo eo q̄ nō hēbāt fructū iusticie: sed
t̄m folia verboꝝ: fm q̄ dicit Aug⁹. in
homel. t̄ sili mō Hieremīas p̄pha qui
denūciāt̄ erat captiuitat̄ hūanonicā
b̄ idē significauit sensibili signo p̄ b̄ q̄
de mādato dñi posuit catēnas ī collo
suo: vt b̄ Hier. xxvii. p̄ b̄ designans
q̄ sic catēnati ducērent̄ iudici ī baby-
lonē captiui. Alij aut̄ exponūt illumina-
tionē hūl̄ ceci succēsive facta p̄p̄
paruitatē fidei ip̄l̄ ceci: t̄ offerentiū
ip̄m x̄pō: t̄ potest esse q̄ ista causa t̄ p̄
dicta p̄currerūt ad istum effectum.
b. **E**t ingressus ē r̄c. **H**ic p̄t̄er desci-
bitur increpatiō petri sp̄lāter. t̄ p̄mo
ponit̄ icrepatio petri. scđo icitatio ad
palmā martyriū. ibi: **E**t cōnocata tur-
ba. **C**irca p̄mū p̄mitit̄ de x̄pō hoīm t̄
falsa opinio. secūdo subdit̄ discipulo. **Dat.16.**
rūvera cognitio. ibi: **C**unc dīxit illis. **Lucc. 9.6**
Gos x̄d

Blo. ordi.

Marcii

Gne si miranda faciat fama regis: sed diuinis aspectibus
sunt placere omnes. Be. Philippus frater herodis
tetrarcha Iudee: et traconiatis regionis iheronore
Liberi cesar: cesare philippi (q nunc paneas dicitur)
appellauit: imitat herodem patrem suum q in honore Au-
gusti cesar: appellauit cesare: q pax turris stratis
vocabat. Cesarea philippi est: ubi iordanis oris ad
radices libani: et habet duos fones: unum iordanum: alterum
dani: q simul iuxta iordanis nomine efficiunt. a. **Quem**
me dicit? b. Vulnus primo insaz hoium interrogatus: ne co-
fessio eorum vulgi opinione: sed hinc agnitio videatur
firmata: ne sicut herodes de auditu belitate putent.

Dat. 16.c Unus petro sim mattheum dicit: Caro et sanguis non reue-
lant tibi. i. doctrina hoium. b. **Doies.** Vulnus q
hoium more diversa de domino insaz hoies dicuntur:
Nam q veritate poterit enim ei plena mente cognoscunt: non
hoies sed dij appellari merebuntur: vnde dicit illus: **Vos** vero **yo** **re**.
Quasi illi hoies humanae opinantes: sed vos dicit que me
esse dicitur. c. **Lucus xps re.** Be. Dia complectitur q
in natura et nomine exprimitur: q summa virtutum. **Paulus**
dicit: **Habili** iudicauit me scire iter vos: nisi iheros xps:
et hunc crucifixum. **Petrus** nihil amplius q dei filii puta-
uit ostendens. **Nos** qm quod nat sit et quantum sit:
humane infirmitatis ostendit. **Ostendit** rimamur. **Sinistri** gfi
dei mee xps: finis fidei mee dei filii. e. **No** licet mihi
scire generationis seriem. **No** licet tamen nescire genera-
tionis fidem. d. **Et cõminatus** e. **Be.** Voluit se ante
passionem et resurrectionem predicari: qd cõplete sanguini-
nis sacramento aplis oportuni dicit: **Entes** docere
getes: baptizantes eos in nomine patris et filii et spissasti.
q: no. predesert eum publice predicari quem flagellatum sit
vulnus: et crucifixum multa pati. e. **Amor** re. **Mero.**
Sicut gubernator: perit tempestate in tranquillitate
peccatum: nautas patos vult esse suos: sic alibit.

Dat. 16.d Si quis vult venire post me a.s.i. f. **Et apprehendit.** Be.
Amoris affectu dicens: **Abiit** a te dñe. **Tel** ut melius
i greci habet: **Propterea** ego dñe: non erit istud. i. no
pot fieri: nec recipiunt aures mee: vt dei filii occiden-
tibus sit. **Be.** **Et apprehendit** eum petr. **Quia** nimis
amat dominum: et qd perfidendo dicit: **Lu es xps et pmi**
suu audiret sim mattheum. **Beat** es simon b. re. non
vult destrui confessionem suam: nec putat posse fieri: vt
dei filii occidat: apprehendit eum in affectu suu: vel
separatim ducit: ne presentibz ceteris magistris videatur
arguere. g. **Eade** retro me. **Be.** Ulti putat
q non perrus sed aduersari spissit correctus: qd sus-
gerente hoc apls dicit: **Sed** mihi error apli de pie-
tatis affectu veniens: nunquam incentiu videbis dia-
boli. **Diabolus** dicit: **Eade** retro sa. **Petro:** vadere
tro me. i. sequere sententiam meam. h. **Qui** dei sūt
re. **Dea** est voluntas et patris: vt p salutem hominum
moriar: tu no vis grani frumenti in terra cadere ut
multum fructum afferat. i. **Si quis vult re.** Be.
Postquam mysterium sue passionis et resurrectionis ostendit:
boxas oes ad imitandum passionis exemplum: et omni-
bus salutem promittit animam. **Hed** pectoribus: quan-
ta passurus: q a mortuis resurrectur esset aperuit:
formam tribuens predicandi: vt sez p suo quisque mo-
instruatur: neq infirmis altiora cõmittantur.
k. **Denegit.** Non valet apprehendere quod ultra
ipm est si nescierit mactare qd est. **Nisi** qd a semet
ipso deficiat ad deum qui supra ipm est non appropin-
quat. l. **Collat** crucem suam. **Tel** p abstinentiam ma-
cerando corpus: vel p compassione animi. **De cor-**
poze dicit paulus: **Castigo** corpum meum: t in s.r. re.
2. Co. 11. g. **Idem** de compassioni animi: **Quis** infirmat: t ego
non infirmor: m. **Qui** eni voluerit. **Beda.** Duo
tempora ecclesie significat aliud psecutionis: qd ponen-
da est alia: aliud pacis: qd frangenda sunt desideria
terrena. vñ sequit: **Quid** eni pderit homini re.
n. **Qui** eni me. **Quta** multi auaricia vincunt: labo-
ria despiciunt: s fiduci rectitudine quam habet verecunda
dia ipediti exanimi voce addit: **Qui** eni me re.
o. **Amor** di. re. **Be.** Cu d futura vita loquens idoneo
cessarium fuit ut b. pmitteret de pnti vita: vt rudi es
ad huc discipuli bac solatione portarent: sicut de
iudaico iplo dicit: **Eredit** illis regiones gentium et la. po-
poli. vt custodiant iustificationes eius: et legem ei regi.

Regnum

Ca.

VIII

Nico.de lyra

Jesus et discipuli eius i castella ce-
sare philippi: t i via interrogabat +
discipulos suos dices eis: **Quem**
me dicunt ecce hoies? Qui responderunt
ei dices: **Alij** iohannem baptistam:
alijs heliam: alij vero qd vnu d. pphe-
tis. **Lucus** dicit illus: **Vos** vero quem me
esse dicitis? **Ruidens** petrus ait ei:
tu es christus: Et cõminatus est
a pmiunt ne passionis deficitur: s causa qd no di-
cane. s enim filium dei esse.

Dat. 16.e **Et** **quocata** turba. qd
xps icrepauerat petrum
volente ipedire passionem
ei: ido h. sinter inuitat fi-
deles ad toleratiâ passionis:
et pmo facit b. **Ab**.
scd facto in principio se-
quens ea. **Omnia** pmi par-
tis pti ex dictu at. xvi.
b excepto qd subditur:
b. **Qui** enim me professus
re. b est vera lra: qd sic ha-
bent antiq libri et correcti
et etiâ greci: et b pti per il-
lud qd habetur **Luc. ix.**
ubi eadez sua ponit per
aliam ha sic: **Qui** me eru-
buerit et meos sermones.
c. **In** generatiâ ista ad.
quiudeci descenderât a pa-
tribz qd ad idolatriam de-
clinauerât dimisso deo qd
eos despôsauerat i datio-
ne legis in monte synai: et
ideo filii ab eis descendentes
adultera generatio
vocant. d. **Et peccatri**
ce. qd sicut pres eorum pse-
cuti fuerat prophetas eos **Luc. 9.8**
occidendo: ita ipsi psequen-
tibus xpm morte et qd ren-
do. e. **Et filii** hoies re.
b est vera lra: qd sic habet
greci et antiq: et pti p isto
quod habet **Luc. ix.** vbi
d: **Et filii** hoies erubefact
eu. i. no recognoscet eum +
de suis: sicut ho no liben-
ter recognoscit illuz de qd
erubefact: et p tal modus
loquendi dicit **Mero.** de
qdā lra: **Quia** no ē cō-
fusa xpm: xps no ē pñde
eā: nec ē curadū si ē ipso-
pria locutio fm regulas
gramaticae qbz s subinser
theologia. **Ca. VIII**

b sapis que dei sunt: sed que sunt
prius solis discipulus loqbat altiora arcana.
hominum. t. **Et** **quocata** turba cu a
sive discipulus sive alius.
i. **discipulis suis:** dixit eis: **Si** qd
aliter facius ē et altero.
a. s veterē hoiem exuat: noui induat. vñ paulus:
pno ego iam no ego v.a.i.m. christus.
k. **vult** me sequi denegat semetipm
t tollat crucem suam et sequat me.
s ac si dicas agricole: frumenti si servas pdis.
m. **Qui** enim voluerit animam suam
saluam facere perdet eam: qui au-
si si seminas renonas.
tem perdidit animam suam ppter
me et euangelium: saluam cā faciet.
o. s in aduersitate pdenda est anima: in pace aut
cor manendum omni custodia. b. s tpe pacis: qd
licet vivere: licet ambire.
p. **Quid** eni pderit homini si lucre-
tur mudi totū: et detrimetū faci-
at aie sue? Aut qd dabat ho com
mutatiois p aia sua: t. **Qui** ei me
corde ore operi.

q fessus fuerit et verba mea in ge-
neratiâ ista adultera et peccatri
ce: et filius hominis cõfitebit eum
e. c. venerit in gloria patris sui cu
angelis sanctis. **Et** dicebat illis:
s cõsolatoria pmissio.

o. Amen dico vobis: qd sunt qdaz
vita.

Ho.ordi.

Marci

La. IX

Nico. de lyra

a Regnū dei tē. i. eccliaz contra mūdi hūl' gliaz erectā. **b** Del futurā in celis beatitudinē: quā i mōte viderūt. **c** Ó pia pūsiō factū ē: vi efnuz gaudiū: ramēsi ad breue momentū p̄libatū: ad aduersa ferenda fortis animaret.

La. IX

b Post dies tē. Hiero. Post cōmītationem crucez: resurrectiōis glia ostendit. **c** sed: Et post di. tē. vt nō timeret opprobria crucez: q̄ oclis suis viderat gliaz future resurrectiōis. **d** Be. Et p̄ dies ser.

Lucas. Factū ē aut̄ post hec x̄ba fere dies octo tē. Octauo die resurrectiōis gliam manifestat: ut ostēla celestis vite dulcedine: cūctō corda q̄ b̄ audire possunt refoueant: et octonario numero vix tpe resurrectiōis gaudiū doceat ē vētūrū.

A Ip̄ enī post sextā sabbati q̄ crucē ascendit: et se primā q̄ b̄sepulchro dēuit a mortuis resurrectit: et nos post sex hui⁹ lechū etates i qb⁹ p̄ dho pati gaudem⁹: et septimam alay q̄ intertin i alia vita agit: octaua erate resurgem⁹. **b** Aut̄ matthe⁹ et marc⁹ dām post sex dies trāfiguratū dicunt: nec tēpore nec mysterio discrepant. Illi enī medios dies tñi ponūt. **c** N̄i et absolute p̄ sex dies dicūt facūt. **d** Hic pñi q̄ b̄ dñs. p̄misit t̄ vltimū q̄ com. pleuit adiungit: et ideo tp̄antus ponit: fere dies octo. **e** At mystice. Illi post sex mūdi etates sc̄tis ab oī labore q̄descendit: hic x̄o tpe octauo signifi cat ēē resurgēdū. **f** Un̄ sext⁹ psalmus. p̄ octauo in p̄. 6. scribit: Hie ne i furore tuo tē. q̄ sex etates qb⁹ opari licet: p̄cib⁹ ē insistēdū: ne i octauo retributionis tpe ab iudice corripitamur. **g** In mōte excel. Be. In mōte vt orarer: fm̄ Lucam. **h** In mōte ozatur: et si trāfigurādū ascendit: do cēs eos q̄ fructū resurrectiōis expectat: q̄ regē i decore suo videre desiderat: mēte in excelsis habere: et st̄tinus qb̄l̄ incubere. **i** Tres solūmō discipulos secū dicit. v̄l̄q̄ multi vocati pauci x̄o electi. vel q̄ fidem fācte trinitatis incorrupta mete seruauerint: tūc eterna ei⁹ visione mererūt letari. **j** Trāfigurat⁹. Be. Nō verā substātiā carnis amisit: si gloriam future sue vel n̄e resurrectiōis ostēdit. **k** Talis post iudiciū cūct̄ ap̄parebit electis. In iudicio i forma fui t̄ bonis t̄ malis: vt impij q̄ē sp̄euerē: quē iudei negare: remilites quem crucifixerē: pilatus herodesq̄ quē iudicauere quēāt iudicē agnoscere.

Gal. 3. d Et vestimē dñi sācti. **h** Qui in xp̄o b.e.x.ln. **i** Dec dñō i mūdo manēte videbāt despēcta: b̄ ip̄o mōtem petēt nouo cādōre reful-
1. Job. 3. a gēt. **j** Quia nūc qđē filii sum⁹ det: s̄z nōdū appa-
ravit qđē erimus. **k** Cum ergo apparuerit similes ei
erimus: quia videbim⁹ eū sicuti ē. vñ subditur:

Dou. 34. b Qualia fullo. **l** Et apparuit il. tē. **m** Noyses lā-
4. Re. 2. b ctus moru⁹: helias vñ⁹ i celū rapt⁹: vñ i mai-
Luc. 9. v state cu dñō (vt Lucas dicit) futurā i illo oīm
sanctor̄ gloriā significat: q̄ tpe iudiciū vel viu⁹ in carne reperiēt vel mor-
tui. **n** Helias cu mo. Be. Legillator t̄ eximius pp̄bz̄ apparent: lo-
quunt̄ cu dñō i carne viuēte ostēdetes ip̄m esse que lex t̄ pp̄bete promi-
serūt nō i infinitis sed in mōte cu illo: q̄ terrena desideria mēte transe-
unt solui maiestatē scripture sancte q̄ in dñō implēta est p̄spiciunt.

h Rab. tē. Qūis stupescit⁹ i nūst̄ tamē affecti sibi indicat: obli-

tus sanctis regnum p̄mitit: nō i terris sed in celis: et se i coapostolos mortali carne induros imortalis vite statum subire non posse: et domuz manufactā necessariaz non esse: Legi quoq̄ et. p̄phetis t̄ euāgelio tria tabernacula facere cupit: cum non possint separari: vñ habentia taber-
naculam. i. eccliam dei. **i** Bonum est nos hic esse. **j** Multo ergo me lius chorū sanctoū interesse: delectat perfrui visione: si sic delectat hu-
manitas christi transfigurata: et duorum societas ad puncrum ostenta.

k Nobes obūbrās. Unde quia quesuit materialē tabernaculū: nu-
bis accepit vmbraculū: vt discat in resurrectione non tegmine domoz:

sed spiritu sancti sanctos esse p̄tegendorū. **l** Hic ē fili⁹ me⁹. Quasi h

vere ē ille quē noyses iste vobis p̄misit. būt aufultate: et oēs ausulta-

re iubete. Nota q̄ sicut in baptismo sic in mōte mysterium trinitatis de-

clarat: q̄ gloriā eius quā i baptismo credētes: s̄fitemur iin resurrectio-

ne vidētes collaudabim⁹. **m** Hic sp̄us in nube lucida: illuc in colubā: quia

quā p̄cipit fidē qđēs simplici corde seruat: tūc luce apte vīsōis quā cre-

diderat p̄tēplabis: ipsaq̄ illustrabit grā et in p̄petuū preget.

m Et statī cir. Be. Qū fieret vñ: sup filiū bois fūet⁹ ē ip̄e sol⁹. **n** Quia cu mani-

festauerit seip̄m elect⁹: erit de oia i ob⁹: smo ip̄e cu suis vñ⁹ p̄ oia xp̄os. i.

Job. 3. a caput cu corpē splēdebit. vñ: Nemo ascēt̄ i ce. nisi q̄ desce. d.c.f.b. q̄ ē i.c.

¶ Precepit illis

vītā q̄ sūt clara dei vīsio: fruitio: tētio: q̄tū ad aīaz. Impassibilitas: subtilitas: agilitas: et claritas: q̄tū ad corp̄ i resurrectiōe. **c** Et exierūt pha. tē. **d** signū d celo q̄rētib⁹ xp̄s nō dedit: q̄m irrisores erāt et indigni. aplis aut̄ dedit q̄n ip̄is vīdētib⁹ ascēdit i celū. **e** Vidēter caueat a ser. tē. **f** Theophil⁹. Fermētū vocat doctrinā corruptiū. herodiani em̄ doctores erāt q̄ herodē christum esse dīcēbat. pharisei x̄o traditiōes boīm dei p̄cept̄ p̄ponebāt. **g** Et veniunt bethsaidā et ad. tē. p̄ b aut̄ q̄ istu cecū iluminauit successiōe signifi- Dat. 17. **h** multi vocati: pauci x̄o electi.

i assūpsit iesus petrū t̄ ia-
cobū t̄ iohēm: et dicit il-
los in montem excelsuz solos: et
a s̄ ad sublācām vērā carnis amisi. **j** gliam re-
surrectionis ostēdit. **k** sancti.

l trāfigurat⁹ ē corā ip̄is t̄ vestimē v-

ta et̄ facta sūt splēdētia t̄ cādida
a s̄ de q̄ Ampl⁹ laua me ab inīdra. m. b s̄ nō
p̄t in terra claritatē dare fidelibus suis quā eis
conferunt in celis.

m nimis vēlīt nīx: qualia fullō sup-
terrā non potest candida facere.

n Et apparuit illis helias cū moy-
se: et erant loquentes cum iesu.
st̄pēfactus tanta claritatē.

o Et respōdens petr⁹ ait iesu: Rab

s̄ quis stupescit⁹: iniūt i nībī affectū indicat.

i bi bonū ē nos hēc: t̄ faciam⁹ tria
tabnacla: tibi vñū: t̄ moyſi vñū:

p quasi stupescitus.
t̄ helie vñū. **q** Nō enī sciebat qd̄ di-
ceret. Erant enī timore exterriti.

r Et facta ē nubes obūbrās eos: t̄ c
patri⁹ p̄ filio respōdētis.

s venit vñ⁹ d nube dicēs: Hic ē fili
mōyses t̄ helias fui: huic faciēdum tabernac-
lū: huic seruēdū: nō illis. **t** t̄ mōyses ranq̄ me
ip̄m audieris. **u** vbi cepit fil⁹ designari: mōys ser-
ui discesserit: ne ad illos vñ̄ sāctā putaref.

v us me⁹ charissim⁹: audite illū. **Et**

mouet vīsa q̄ audita: lō xp̄s ofidit trib⁹ p̄cipalib⁹ suis discipulis gliaz resurrectiōis i trāfiguratiōē i q̄ oīdīt se eis i claritate glorie: t̄ p̄mo describīt ista ostēsio. sed ex b̄ mouet q̄stio. ibi: Et interrogabante

enī. **u** Hīa istaz p̄tū p̄tū ex dict⁹ Mat. xvii. exceptis q̄ sequūt. **b** Et trāfigu. tē. nō ē intelligēdū q̄ figu-
ra corpis xp̄i suerit mirata: b̄ q̄ figura ē in extremi-
tarib⁹ corpis: t̄ sīt̄ claritas glie quā tūc i corpē suo

habuit ē i extremitate corpis: t̄ iō vocalē trāfigura-
tio: t̄ p̄tē modū loquēt̄ dīc apls. **u** Sal-
uatorē expectam⁹ dñm nīm lesum xp̄m q̄ reformabit
cor̄ būlātis n̄rē figuratiōi corpī claritatē sue.

c Et venit tē. sicut i baptismo xp̄i audītū ē testimoniū p̄tīs de filio ei⁹ naturali: sic i trāfigurationē: cui rō ē q̄ hoīes sūt fili⁹ dei adoptiū p̄ assimilatio-
nē ad filiatōēz naturalē ip̄i xp̄i: q̄ qđēs assimilatio-
nē duplicit̄. vno mō i p̄tī p̄ graz, aliō mō i furor t̄ p̄fecti⁹ p̄ gliaz: fm̄ illō. i. Job. xii. **u** Hīc fili⁹ del sum⁹
t̄ nōdū apparuit qđē erimus. **u** Seimus qm̄ cū apparue-
rit filies ei erimus⁹: qm̄ videbim⁹ eū sicuti ē. i. baptismo
x̄o xp̄i data ē aq̄s x̄o regenerādī p̄ graz. **u** In trā-
figuratiōē x̄o ostēsā ē claritas glie i corpē xp̄i. **u** Et q̄
i istaz duob⁹ vt dictū ē assimilāt̄ hoīes filio dei natu-
rali: lō p̄ueniēs fuit vt i baptismo xp̄i t̄ el̄ trāfigu-
ratiōē audiref testimoniū p̄tīs d̄ el̄ naturali filiatōē

Et vñ⁹

Glo.ordi.

Marcii

La. IX

Nico.de lyra

Glo.ordi. a Precepit illi. Non vult gliaz regni futuri et triuphi quia in morte considerat publice predicari: ne et incredibile est pro magnitudine: et per tanta gliaz apud rudes alios sequens crucis scandalum faceret. b Terribilis. Hiero. i. cu absorpta mors fuerit in vita: et non erit in memoria priora: cu abstulerit dominus sordem filiationis: auferens omnem laetitiam ab oculis sanctorum. c Quid g.

Dal. 4. d Raduit scribe fum malachitum quod helias veniat an aduentum salvatoris et reducat cor da patrum ad filios et filioꝝ ad pres eorum: et restituat oia in antiquum statum. Restimatis g discipuli hanc aduentum gliaz eam quam videbat in morte: et dicunt: Si iam venisti in glia quod re puerorū tuus non apparet: maxime quod videt recessisse heliam. d Restituit oia tecum. sed queret cor patrum ad filios: et cor filiorum ad pres. Restituit enim morti quod debet et dum vivendo sustulit: vnu addit: Et quod scriptum est. Quasi sic de Christi passione prophetice scripsierunt: sic et helias multa passus est. Restinnet g oia. Procorda hominum illi Christus ad credendum in Christo. resistet dum anti Christo: deinde ponet aiam. p Christo. e Turba magna. Hiero. Non est reges sub sole: tempore occidit parvulos inuidia: magnos peccatum fulgura. motes: alij discenses cum fide: alij inuidentes cum fastu ad ecclesias veniunt. f Congrētes. Be. Quid quereret euangelista non dicit: Huius potest intelligi de hanc questione mortuā suisse que discipuli demoniacū: quoniam in medio erat non possent liberare? Doc enī ex sequentibꝫ Christi potest. Et interrogavit eos tecum. Be. Nota quod loca rebus congruunt. In morte orat. transformat: discipulis arcana sue maiestatis aperit. immo a turba excipit: misericordia sua tu pulsa. Sursus discipulis mysteria regni referat. deosū turbis peccata infidelitatis exprobatur. Sursus vocē patris his quod audire poterat pādit: deo illum malos spiritus expellit. Nec pro meritoꝫ qualitate alijs alcedere: alijs non desistit descendere. g Et iterro. Hiero. Sic et interrogat: ut professo pariat salutem et murmur cordis nō sermonibus soluas prius ut est: hic iniqtates tuas prius ut iustificeris. h Et dixi discipulis. Larēter culpā obliquitur in discipulis: cu sepe curatio non curatū sicut rādo impediās vitio. i. O generatio incore. Non homini irascit sicut vitio. Non te diu affectus. h dicit: sicut ut medicus egro contra pcepta agēti. Et arguit p vnu indicos incredulitatis. k Starim spūs contur. Quia dū post pērim ad dñm concurrit volunt: magis a diabolo impugnamur: ut vel expletat virtutē: vel vindicet suaz ex pulsione. l Ab infantia tecum. Hiero. Significat gentilem populum cui a nativitate increvit cultus idolorū: ut stulte immolare filios suos demoniis. vnde se quiritur. Et frequenter eum et in ignē et in aquas misit. Alij enim ignem: alijs aquaz venerabantur. m Adiuua incredulitatem meā. Hiero. Incredulitas nostra ut rostrata lingua infirma est nisi innixa adiutorio dei. Fides cum lachrymis optata vota capit: ut est: fiat tibi fum fidem tuam. n Surde et muta spiritus. Spiritui imputat quod homini p̄stat dum ille audiret neque loqueretur quod peccator penitus audit et loquitur. Et ab eo et amplius ne introreas tecum. Exiens ab homine nūq̄ renueritur: si cor suum serauerit clavis humilitatis: et ostiū obtinuerit hoc munificat. vnde: Esto mihi in deo p̄tector et in locum mu. et sal. me facias.

Glossēps

stati circūspicētes neminem amplius viderūt post transfigurationem. nisi iesu tūm secū. Et descendētibꝫ illis dō morte precepit illis ne cuique quod vidissent narrarent: nisi cum filius hominis a mortuis resurrexeret. Et verbū cotinuerūt apud se: cō hoc.

qui rētes quid esset cu a mortuis resurrexit. Et interrogabāt euz dicētes: Quid ergo.

go dicūt pharisei et scribē quia helias opozit: non alter secundus adūctus: nisi ille pcedat.

teat venire primū: Qui respōdēs ait illis: quasi non est hic adūctus quem putatis quem pcedet helias: helias enim cum venerit tecum.

b Helias cuz venerit primo restituet oia. Et quod scriptū est in filium hois: ut multa passus et helias et iohannes.

tiaſ et p̄tēnaſ. Sed dico vobis: quod et helias venit: et fecerūt illi quicquid voluerunt si de monte.

cut scriptū est de eo. Et veniens ad discipulos suos vidit turbam magnā circa eos: et dīsputantes.

f scribas conquirētes cum illis. Et cōfestim a indocti non scribe sapientes. b quasi stolidi. c timor non ē charitatem populū vidēs iustum stupēfactus est: quasi serui.

z expauerunt: et accurrites salutabāt eum.

s Et interrogavit eos. Quid iter vos cōquistatis: et rūndes vnu de turba dixit: Agi ster attuli filium meū ad te habentē spiritum mutū: quod vbi cūq; eū apphēderit: allidit eū: f tracchia.

g Hiero. alleg. p̄tēnes spumat stulticia. f signata et spumat et stridet dentibꝫ et arescit. Et dixi discipulis tuis ut euiceret illū et non potuerit. quasi incredulitas vestra impedit salutem.

i Qui rūndes eis dixit: O generatio incredula: quod diu vos ero? Odiu vos patiar? p̄tēna non demonē: ut ostendat illum demonio traditum p̄pter peccatum suum vel parentum.

k Asserte illū ad me: et attulerūt eū. Et cū vidisset eū: statim spiritus turbauit illū: et elius in terra volutabāt spumas. Et interro b a non quasi ignorans interrogauit: sed ut diuertitas infirmatis officia curatio graviorē faciat.

l Gāuit patrē ei. Odiu temporis est ex quo ei h accidit. At ille ait: Ab infantia. Et frequenter eū in ignē et in aquā misit ut eū p̄deret.

m Sed si qd̄ potes: adiuua nos: misertus nō. i liberate arbitriū indicat.

Jesus autem ait illi: Si potes credere omnia f que in nomine iesu postulanter.

n Possibilita sunt credenti. Et continuo exclamāt p̄ pueri cu lachrymis aiebat: Credo i vel sine in.

o dñe. Adiuua incredulitatem meā. Et cum vi vel credēt. cōminatio porciā est.

p disset iesus concurrentem turbā: cōminat̄ ē spiritui imudo dicens illi: Surde et mu-

a. Et subū cotinuerūt apud se. fum p̄ceptū Christi. b Congrētes qd̄ tecum. Tidēbat enī eis inconveniens q̄ xps moreret et resurget a mortuis postq̄ viderāt cu ī clāritate glōsa ad quam alij veniēt post resurrectionē: ideo termin⁹ resurrectionis vel finis iā videbat eis completo.

Dat. 17 b in Christo. c Et veniēt ad discipulos. b oīdēt discipulox Christi importatia ī h q̄ non poterat curare demoniacū eis oblatum. Abi sic pcedit: q̄ circa hanc curationē.

pmō ostendit discipulorum importatia. sedo Christi efficacia. ibi: dūt rūndens eis dixit: o generatio tecum. tertio virtus q̄ causa. ibi: Et cū itroisset ī domū. Unia ista rū partū p̄tē ex dictis Matth. xvii. exceptis q̄ sequuntur. Et veniens ad discipulos suos sez̄ q̄s dimiserat: assūptis tūm secū tribus coraz q̄b̄ trāfiguratus fuit.

d Vedit turba magna circa eos et scribas conquirētes. q̄ deridebāt eos eo q̄ tetauerat curare demoniacū eis oblatū: et non potuerat: ut p̄tē ī lā sequenti.

e Allidit eū. l. ad ter. Dat. 17 c ram. p̄citat. f Et spūmat et stridet dentibus. ad ostendendum vehementiam passionis.

g Et cum vidisset eū statim spūs turbauit illū: videntis enī se citō euiciendū faciebat p̄tē.

h q̄d̄ poterat. b Et in Dat. 17 c interrogavit patrē eius. Luc. xi. e

no ex ignorantia: sed ut ex responsō p̄tē apparet oīb̄ diuertitas passionis et difficultas curationis: ut ex his manifestū esset euidentis.

i Si quid potes. Et quo patrē q̄ pater erat dubius in fide dubitans de Christi potestate.

k Dia possibilia sunt credēti. fides enim credētis merefēt̄ oīgruō ut et def bñficiū p̄tē potētia dei. l credo dñe adiuua. incre. meam.

q̄ dixit credo: non erat oīno incredul⁹: si vocat̄ in credulitatē suam fidēl sue imperfectionē: quā petebat a Christo super pleri et perfici.

m Surde et muta spiritus. non formaliter effectus: q̄ in puerō obsesto auditū ipedebat et loquelam.

Et fact⁹

Blo.ordi.

Darci

La. IX

Nico.de lyra

Ga. Discip̄lēs r̄c. Hiero. Discip̄lēt diabolū appropinquantes ad salutē: qd̄ ē ei esca dilecta: qd̄ i vētrē suū trahere desiderat p terrores t dāna: vt iob. b fac̄ ē r̄c. Iſi. Ba. Col. 1.2 r̄c. Sanat̄ enī est: Mortui enī est: vita v̄ra a. ē cū xp̄o. i. d. An infirmitas xp̄ianoꝝ nō ē mors: s̄ mortis situdo. e. Hoc gen̄. Hiero. Multicia ad luxurias carnis ptinet t ieiunio sat. Fra t ignavia orōne depellit. Medicina cuiusq; vulnē adhibe da ē ei: nō sanat oculū qd̄ calcaneū ieiunio passiōes corporis: orōne sanā tur pestes mētis. d. Occidēt eū r̄c. Prosper̄ miscet tristia: vt cū venit: nō i p̄meditari ferat animis. Si stristat eos: qz occidēt ē: debet letificare: qz die tertia resurrectū ē. e. Ignorabāt. Nō tā ige, nū tarditate q̄ amore: qz deū verū cognouerāt: mortū credere neq; bāt. Et q̄ eis i figurū loq; s̄uererat horētes eī mortē: in his qz eis loq; figurate purabāt. f. Cap̄baraū. Hiero. Illa cōolatiōis: Cognite pdicte sn̄e: occisus die tertia resurget. Banū frumenti moris: vt multi plūc̄ colligaf̄: si non moris solū manet. g. Quid i r̄c. Hiero. In via tractabāt de p̄ncipatu: s̄lis tractatio loco. P̄ncipiar̄ enī vi igredit sic deserit: t dū teneat labif: t incertū i q̄ māstione. i. In q̄ die finiā: vñ dic̄: Qui vult ē prim̄ r̄c. Veda. Hinc exorta videt disputatio: qz viderāt petri t iacobū t iobes sc̄olū ductos i mōtē: t aliqd̄ secretuz ibi

Mat. 16. e esse creditū eis: s̄ et petro s̄c. Matheus dīc: claves regni celoꝝ pm̄fias: t eccliaz sup petrā fidet a q̄ ip̄e nomē accepit edificād̄: Putabāt q̄ v̄lllos tres ceteri: v̄l oīb̄ petrū ēē platū. h. Et residēs r̄c. Illi eū tes disputabāt d̄ p̄ncipatu: t ip̄e se dens docet humilitatē. P̄ncipes enī laborāt: hūiles q̄escit. P̄siderū glie vult hūilitate sanare: t p̄mo simplici moner ip̄o: moꝝ inoce tie puerilis exēplo. i. P̄plexus. Significat hūiles dignos ēē suo cōplerū: q̄ iure possūt glari t dicere: Leua eī s̄b capite meo: t dextera ilius am. me. k. Quisq; vñ ex. Tel simplici paupes xp̄i ab his q̄ velint ēē maiores: p̄ el̄ honore ostēdit ēē recipiēdos. Al ipsos malicia puulos ēē suadet: vt tāq; paruili simplices sint. l. Et q̄cūq; Quia ī pueri se recipi docebat: vt caput ī mēbris: ne putaret b̄ solū ēē qd̄ vi debat: adiūxit: Et quicūq; r̄c. m. R̄dit illi. Quia dixerat. qd̄q; vñ ex hmōi p̄u. recepit me recipit: intelligit iobes q̄ ī noīe ēē eos non recipiat: qui nō sincere ambulant. vñ ait: Magister vidim̄ quēdā r̄c. Quasi b̄ ī noīe tuo nō debet suscipi. n. Et phibium̄ eūz. Putauit eū excludēt a b̄ficio q̄ nō vñt oficio: s̄z doceat nemineā a bono qd̄ ex p̄tē habet arcedū: s̄ ad b̄ potī qd̄ nō habet. p̄uocādū. vñ. Molite. phibere eū r̄c. o. Molite. p̄ibe. r̄c. Be. hic

Phil. 1. e ap̄ls: S̄z sine occasiōe s̄ue veritate xp̄s ānūcieſ: t i b̄ gau deo semp̄ t gaudēbo. Tales q̄uis signa faciāt: t ob alioꝝ salutē cēsēt ēē nō phibēd̄: nō i eis secura sc̄ia. Immo d̄ cum dixerint: ī noīe tuo. p̄phetauim̄ t demona ētēcim̄ r̄c. diceſ eiſ: q̄ nunq; noui vos: discedite a me q̄ opamini iniquitatē. Itaq; hereticis t sc̄ismatis et malis catholicis non sacramenta cōmūnia in quib̄ nobiscū sunt: nō traſ: s̄ divisionem pac̄i veritatis t r̄trā q̄ aduersum nos sunt: t

a. Et fa. ē s̄c̄ mortu⁹. vt p̄ b̄ maḡ declarare xp̄i virt̄: qz ad ta cū xp̄i surrexit p̄fete curar̄. b. Hoc ge. i. m̄l. p̄ot̄ exi. nūl̄ ora. et ieiunio. Demones enī nō s̄t eales i x̄tute naturali: t idō vñ̄ alio p̄t diffīcl̄ expelli. Ad expulsiōē aut̄ istī req̄ebat̄ i expel lēte subiectio carnis ad spiritū q̄ fit p̄ ieiuniū: t magna eleuatio sp̄us in deū q̄ fit p̄ orationē. talia aut̄ ad buē nō erāt i aplis: qz p̄ tpe illo nō cōpe tebat eis ieiunare: vt dictū ē. s. ca. h. nec erāt adhuc ī deū p̄fete eleuati: qz fuerū rudes t ip̄fecti v̄loquo receperūt p̄p̄as s̄tione xp̄i plenōē grām sp̄uſtācti. Mar. xvii. dixit illis xp̄s q̄ nō potuerāt illum ejercere. p̄p̄ icredibilitē suā: q̄ causa ibi ē expōta. Et tenēdū q̄vtraq; causa. s. illa q̄ b̄ exp̄m̄: t illa que i mattheo ponit̄ s̄t mul̄ occurrit̄ i discipulis: p̄p̄ q̄s illum demonē expellere nō potuerit. c. Et ide p̄fecti. b̄ s̄ar̄ exp̄m̄ discipulox xp̄i luḡbia: vbi p̄mo exp̄m̄ ip̄s̄ xp̄i b̄uillatio. sed reprimis discipulorum ambitio. ibi: Qui cū domi cēnt. Circa p̄m̄ describit̄ b̄uillatio xp̄t p̄ b̄ q̄ dixit eis ignominiam sue paſſiōis quā volūtarie erat paſſiūrū: t b̄ debebat discipulis exēplū ēē humiliatiōis. verūtū tāq; adhuc rudes nō capiebāt ad plenōē b̄ubz eī. idō sequit̄: d. At illi ligno. v̄bū. q̄ frequēter loquebat eis i pabolis: p̄p̄ qd̄ dubitabāt s̄i b̄ v̄bū ēē pabolici. e. Qui cum domi cēnt. b̄ reprimis ambitio discipulox. Et di uidī in p̄tē p̄ncipalē t incidētalem. sed̄ ibi: Er̄ndit illi iobes. et p̄me p̄tis patet sn̄a ex dictis Matth. xvii. exceptis que sequit̄: f. Interrogabat eos. nō exp̄ignorātā s̄i vt ex doctrina sequit̄ appareret xp̄m̄ nō ignorare v̄ba q̄ dixerunt iter se ipso absente. g. At illi face. verēundis duci: cuī cā s̄bdit cūr̄: h. Siqdē i via inter se disputauerāt r̄c. qd̄ in eis erat re cūdū t rephēſibile: cū magister eorum ēē humilim̄: t īmediate eis predicerat b̄uillationē sue passionis. i. Audit illi io. b̄ ēē p̄tē cēdētalis. ex b̄ ent̄ q̄ xp̄s dixerat puulos recipiēdos i nomie eī. Quis sint parue reputatiōis: idō iobes mouit q̄stionē de qd̄as cēcītē demonia in noīe xp̄i q̄t nō erat de societate eī: q̄ē phibuerāt discipuli: v̄trū bene vel male fecis sent ad sc̄edū. si cēnt b̄ als facturi ī casu p̄sili: t circa b̄ p̄mo popl̄ r̄silio xp̄i. sed̄ phibito sc̄adali. ibi: Et qd̄s vñ de p̄uillis r̄c. tertio declaratio cuiusdaz dicti. ibi: Ois enī igne saliet. Circa p̄m̄ ēē duplex mod̄ dicēdi. dicēt enī aliq; q̄ iste d̄ qd̄sinit iobes non erat fidel. aliq; enī infideles vidētē p̄ experientiā nomē xp̄i vir tuos ī noīe eī: ejēctebat̄ demones: vt habetur Ac. xix. dicit th̄ xp̄s q̄ ille qui sic facit non est phibendus: qz talis cēcītē demonis facit ad declarationē x̄tutis christi: nec etiā talis l̄z sit ifidelis ha bet frontē loquēdi cōtra fidem xp̄i cum glorieſ de signis ī noīe eius factis: et b̄ est qd̄ subdīk: k. Memo ēēnī qui facit virtutē ī nomine meo r̄c. infideles enim aliq; b̄n in aliquib̄ p̄ueniūt cūz fidelib̄: vt q̄ d̄ ſit vñus: t hmōi: t in talib̄ s̄t cūz cīs: l̄z nō in aliqs. Aliq; vñ dicūt q̄ iste de quo iobānes q̄sinit erat fideliſ cēdēs ī xp̄m̄: t b̄ dicit Chrys. verūtū nō erat tātē p̄fetiōis q̄ velle sequi xp̄m̄. t discipulos eī ī mō viuēdī: sicut nec mō oēs fideles volunt seq̄ christū p̄ reli gionis ingressū: t talis etiā nō ē. phibēdūs: qz beneficia diuina nō solū dant̄ p̄ maiores sed etiā aliq; p̄ minores t ip̄fectos: vt l̄z etiā declaref̄ v̄trū noīs xp̄l q̄ p̄ magnos t paruos īndiscrēter p̄t̄ opari t q̄ tales imp̄fecti aliq; ad tōs cēdēt: t in tpe tentationis ī fide recedēt. ideo subdīk: Memo ēēnī q̄ facit x̄tutes ī noīe meo r̄c. qz si aliquis imperfectus fecerit miracula ī nomine christi: t postea recedet a fide nō habet frontem loquendi cōtra christū

God nō sequunt nobiscū: detestari t̄ prohibere debemus. **a** *Frigide tē.*
Ne paupertate t̄ penuria lignorū aliq̄ se excusat. **S**ic dicit Ap̄ls ad Gal. **Cō-**
Gal. 6. b muniter autez is qui catheciçā verbo, ei qui s. c. in oībus bōis. **E**t ne quis se
Ibide paupertate excusat ait: **N**olite erra, deus nō ir. **Q**ue enī semlauerit homo: hec
t̄ meret. **b** *E*t quisq̄ scan. **H**ęc hoc generale sit: pōt tñ km̄ 2sequētiā ser-
monis ḥtra ap̄los dici: q̄ de primatu disputabant: et
cos quos ad fidē vocabant exemplo suo pdere poter-
rant. **B**eda. **N**ota q̄ in bono ope nō aliq̄ cauen-
dum est scandalū. **p**rimi: aliq̄ p̄ nihil habendum
inquantū sine p̄to possim⁹: vitare. **p**rimoꝝ scanda-
lum debem⁹. **S**i autē p̄ veritate scandalū sumit: vti-
lius nasci p̄mittit. **Q**uia veritas relinquit. **c** *M*ola
asinaria. **N**iero. **S**icut moře puincie. **H**ec enī pena
maloꝝ criminū erat. **E**t reuera est meli⁹ innoxii pe-
na atrocissima tpali tñ finire vitā corporeā. **Q**uod leden-
do fratrē morē aī mereri p̄petuū. **V**er mola asin-
naria secularis vite circūtūs t̄ labor, p̄ p̄fundū ma-
ris: extrema dānatio. **N**elius est vt solus pereat sub
habitu exteriori: nō sumulādo se bonū: q̄ sumulando
se bonū corrūpere alios. **L**elius ergo est si sub exte-
riori habitu ad morē terrena acta stringat: q̄ si sa-
gra officia culpa ceteris imitabile demontret: q̄ si so-
lus caderet tolerabilior vtcūq̄ enī iferni pena cruci-
aret. **d** *E*t si scandalū. **tē.** **Q**uia. **s**. docut ne scan-
daliç̄m eos q̄ credūt in cū: **ā**monet quantū debem⁹
eos cauere q̄ scandalū. **S**candalon grece: offens-
iculū vel ruina vel impactio pedis. **T**el ut alij scri-
pulū. **U**le ḡ scandalū fratres: q̄ el dicto vel facto
occasione ruine preber. **e** *P*an⁹ tua. **tē.** **A**miens:
cui⁹ ope r̄ filio indigem⁹. **H**idie. **S**ed si sic ledere in
causa ate voluerit: excludēdus est a nr̄a societate: ne
si cū perdito in hac vita partē habere volum⁹: simul
cū illo pereamus. **f** *E*t duas m. **N**iero. **D**ue ma-
nus p̄ncipatus: humilitas t̄ supbia. **A**bscide supbia:
an: tene humile p̄ncipatū. **g** *E*bi vermis tē. **W**e-
da. **C**etor vermiū de corruptione carnis et languis.
Ideo q̄ caro recens sale cōditur: vt exsicato humore
sanguineo: vermis esse neq̄at. **C**aro ḡ t̄ sanguis ver-
mes creant: q̄ delectatio carnalis cui q̄dimētū st̄inē-
tiū n̄ resistit: pena luxuriosis generat efnā. **D**ebem⁹ ḡ
corp⁹ st̄inētū sale t̄ mētē. **h**dimētū sapiētē ab errois
t̄ vitoꝝ labē castigat. **b** *O*is ei igne tē. **Q**uia
terri mentionē fecit ignis t̄ vermis: ostēdit quomō
vtrūq̄ valeamus vitare. **O**mnis enī igne. **N**ire
dicit⁹ est. **Q**d enī sale salitur: vermis putredinez ar-
cer. **Q**d vero igne. **t** in igne asperso sale carnē quoq̄
consumit. **H**ec ē legem in hostiis siebant que in al-
tari cremabant: vbi in omni victima t̄ sacrificio sal of-
ferri p̄ceptū est. **S**al dulcedo sapiētē. ignis sancti-
spiritus gratia. **O**mnis enī igne salief: q̄ omnis ele-
ctus sapiētē condit: vt digna victima dei efficiat al-
taribus. **A**nd bene addit: **E**t oīs victimā sale salicē.
Mile enim vere dñi victimā est: qui corpus t̄ aniam a
virtūs emūdādo p̄ amoꝝ spūllancē deo 2secrat: **H**ec
solum sale aspergitur: sed igne consumit: q̄i non pec-
cati tñ contagio pellit: sed etiā p̄ntis vite delectatio
tolitur: t̄ fure vite cōuersatio tota mente suspirat.
vñ. *N*ostra cōuersatio in celis est. **E**t obsecro p̄ mis-
ricordias dei vt exhibeatis corpora vestra hostiā san-
ctam tē. **A**lter: **A**ltare dei cor: bonoꝝ hostie t̄ sacri-
ficia bona opera fidelium. **In** omnibus sacrificijs salt-
quia nullū opus bonum sine sapiētia. **I**gnis sacrifi-
cia in altari cōsumit. de quo: **P**se vos baptiçabit in
spiritu sancto t̄ igne. **E**l ignis tribulationes. **R**espī-
et hoc ad superiora vbi scandalū membra cuel-
li p̄cepta sunt: q̄r hoc est igne salitū: t̄ temptationibus
exerceri ob r̄pi amore dilectos t̄ pximos nob̄ abne-
gare. **i** *O*is victima. **N**iero. **A**ltima gen⁹ h̄uanū
q̄d sic sapie sale vel rōne salif: dū corruptio sanguis:
custodia p̄t edinis t̄ mater vermiū h̄sumū: t̄ post
purgatorio igne examinabis. **k** *O*is sal: **I**d est si
quis semel condimētis veritatis refectus ad apostas-
siam redierit: quo alio doctore corrigitur qui eam quam gustauit sapienti-
am: vel aduersis territus: vel prosperis illectus respuit. **A**nde quis mede-
bitur incantatorū a serpente pesslo. **I**n hoc iudam t̄ socios ei⁹ significare cre-
ditur qui phylargiria corruptus: t̄ apostolatū perdere: t̄ dñm tradere nō du-
bitauit. **Q**uis autem sunt multi quos dum maior scientia erigit: ab alioꝝ so-
cietate disiungit. **E**t quo plus sapiunt: eo plus a cordie virtute desipiūt. sub

virtutē in noīe meo: t̄ possit cito
male loq̄ de me. **Q**ui enī nō ē ad
uersuz vos: pro yobis est. **Q**uis. **a**
g quasi dico: quidq̄ vñ ex hm̄ p̄. sed ne paup-
teris excusationē p̄rendatis. quisquis enim.
q̄s enī potuz dederit yobis calis.
a *cē* aq̄ frigidē in noīe meo: q̄r chri-
sti estis: amē dico vobis: nō p̄det
mercedē suā. **E**t quisq̄ scādalica
a *g* magni illo mō mouent: p̄silli occasioes q̄rū.
uerit vñ ex his p̄sillis credētis
bus i me: bonū ē ei magl si circū-
dareſ mola asinaria collo ei⁹: et i
mare mitteret. **t** *E*t si scādalicaue
f rit te man⁹ tua abscede illā. **Bo-**
qua. *g* sine cupido principatu.
f nū tibi debilē introire i vitā q̄
duas manus habentez ire in ge-
a *g* inferni penas enumerae vt extre-
hennā i ignē inextinguibile vbi
putredo gehēne. *g* p̄sila sera. i. dolor interi⁹ ac-
vermis eorum non moritur: et
cusans eos. *a* *g* Niero. pena exer⁹ seūcō in con-
supta. vñ pp̄ha: Ambulate i lumine ignis vñ: flā-
mis q̄ succedit vobis. *b* *g* amīcū necessarius
cuīs ibi quotidiani vñbus seruit discursus.
ignis nō extiguitur. **E**t si p̄s tu⁹
a *g* cū corrige nequeas amputa a societate tua.
us te scandalū: amputa illum.
f *qua.*

Honū ē tibi clauduz in vitā eter-
nā stroire: q̄ duos pedes haben-
te mitti in gehennā ignis inextin-
guibilis: vbi vermis eoy nō mo-
a *g* qui tibi prouider. *f* in oculo: nostri carnaliter
amici spiritualiter aduersari significantur.
rif t̄ ignis nō extiguit. **o** si dñ-
lus tu⁹ scandalū: t̄ eūce eum.
f *qua.*

t *H*onū ē tibi luscum stroire in re-
gnuz dei: q̄ duos oculos h̄item
mitti i gehennā ignis: vbi vñmis
eoy nō morit: t̄ ignis nō extigui-
atur. *f* *g* p̄sūcētū vel tribulatiōe. *g* alioꝝ sale sicut i
hostiis siebat. *f* humanū genus.
t *o*is enī igne salief: t̄ oīs vi-
f purgatori igne. *g* sapia. *f* Niero. **H**onū ē
verbū dei audire: sale sapie cor cōdire: i mō cū apo-
stolis sal effe. i. alijs sapientiam ministrare.
k *c*tria sale salief. **t** *H*onū ē sal. **o** si
a *g* Niero. **S**al insuluz ē q̄ amat p̄ncipatū: q̄ in-
crepare nō audet nec coſteri: ne de synagoga ejū-
catur: diligens gloriā hominis magis q̄ dei.
sal insuluz fuerit: in q̄ illud 2die.

Si lungle

christū: In cui⁹ noīe fecerat miracula de q̄bus
gloriabat: t̄ q̄r nō solū in noīe xp̄i siēda sūt mt-
raclai: h̄ etiā opa meritaria. io legit: a **Q**uis
q̄s ei potū dede. vo. calicē aq̄ fri. tē. hoc dicit
ad osidendū q̄ libet quātūcūs paup p̄t ali-
qua pietatis opa face-
*re: q̄r potū aque frigi-
de p̄t dare q̄libet q̄n-
ticūcūs paup. b **l** *et*
quiq̄s scāda. vñ ex
bis p̄sillis. **N**ic p̄seqn-
ter ponif. p̄hibitio scā-
dali. t̄ patet sententia
ex dicit. Mat̄b. xvij.
excepto quod sequt̄:
c *E*bi vermis eorum
nō morit. i. aculeus vñ
removalis sc̄ientie qui
*stinue affliget damna-
tos. **d** *O*mis enī
igne. **N**ic ponif decla-
ratio cuiusdā dicit. di-
xerat enī xp̄s q̄ ad eū
tandū scandalum pes
*es̄et amputādus: t̄ ma-
nus t̄ oculus erēdus. **D**at. 18. **a**
que quidē mutilatio
nō est intelligēda p̄ ab
sc̄ientie vel eritionez
alicuius mēbris: sed per
restrictionem ab actu
*malo: q̄d fit p̄ macera-
tionem carnis. t̄ discl-
plinā vbi necessaria est
discretio sapiētiae. vnde
*ē: O*mis enim igne sa-
lietur. i. q̄ docet modū
acquirendi discretioez
sapientie que acquirit
tribulationis igne: q̄r
vepxatio dat intellectū.
*t̄ hoc est q̄d: O*mis
enī igne salief. i. tri-
bulatiōis igne sapiēs
efficietur. sicut enim p̄
ignē decoquētē mate-
ria couertit in sal: sic p̄
ignē tribulatiōis ac-
quiritur sal discretio. **Ez. 66. **g****
e *E* omnis vñctima
sale salietur. sicut enim
in lege veteri sal pone-
batur in omni sacrificio
det: sic in omni ope bo-
no requiriſ discretio. **D**at. 18. **b**
f *B*onus est sal. i. di-
cretio bona est p̄ quā
opera humana habēt
bonitatem. g *D* si
sal insuluz fuerit tē.
hic accipit̄ur sal. p̄ bo-
minibus discretionem
habentibus: eo q̄ ali-
quis excellens in aliq̄
proprietate non solum
denominat ab ea p̄cre-
tiue: sed etiā abstracti-
ue: sicut notabiliter li-
beralis vel sapiens di-
citur i p̄a liberalitas vñ
sapiencia: t̄ p̄ talez mo-
dum loquēti christus
dixit apostolis qui ceteros p̄cellere debebant
*sapiencia: **D**uos estis sal terre. Mat. v. **N**icit er-
go saluator: **Q** si sal insuluz tē. q̄ si ille qui
debet alios dirigere p̄ eminentiā sue discretio-
*nis t̄ sapientie fuerit insuluz p̄ defectū discre-
tionis; iste defectus redundat in alios. **Lucc. 14. 6.**
q *B*abete******

Glo.ordi.

Darci

Hincigit: habete in vobis sal: et habete pacem in vos. a. **Ha**betе i. vo. sal. t. Be. Hr. sal sine pace non virtut. e. donum: s. dā/ natiōs argumētu. q. enī qslg meli sapit: eo de ceteri belinquit. b. **L**inde ex. t. Ducusq ea q. i. galilea fecit et docuit. X hinc narrat q. i. indea fecit et docuit et passus. c. Et pio q. trās iordanē ad oratē: deinde q. cis iordanē q. venit hiericho et be/ thania et hieros. q. enī ols indeo rū/ puincia generalis ad distinctionē alia/ rū gentiū indea dicta sit. speciali⁹ m̄ meridiana plaga: d. indea ad distin/ ctionē galilee decapolis et cetera in eadē puincia regionū. e. **D**bari/ sci inter. Magna distātia in turbast phariseos. Be. ouentū ut doceant et infirmi curen̄. Sicut Matthe⁹ agre/ dit: Illi ut tērādo decipiat. Hos ei/ deuoit pletat: illos adducit stimul⁹ liuoris. d. Si licet vi. t. Be. Cor/ nuto syllogismo tētanit: t. q. qd r̄nde/ at cape purāt. Si dicit dimittēdā: t. a/ liā ducedā: p. dicitie p. dicatori sibi vi/ def p. traite. Si nō dimittēdā: reus sa/ erilegi⁹: et p. tra doctrinā moyſi: et per moyſen p. tra doctrinā dei facere. Ig/ tur dñs r̄nū sic tpauit ut trāseat deci/ pulā: scripturā sane intellectā in testi/ moniū adduces et naturale legez: pri/ māq. dei s̄nlam seđe oponēs q. nō vo/ luntate dei sed peccatiū necessitate co/ cessa est.

Nico.de lyra

a. **H**abete i. vo. sal. i. discretionē. b. **E**t pa. ha. in. vos. q. d. p. sapiam pax inter boles acris et etiā p. seruaf. **I**ca. IX
Moraliter. **P**etrū t. sex dies assump̄t ieiūs H̄n. i. ppter qd p. sex dies figurari pō totus mūdi decursus quo cōpleto christus suos vere discipulos. i. electos ducet in montē excelsū. i. in celū empyrē glorioſos in aia et corpe vi/ dentes ei⁹ gloria singularē. **E**t moyſe et helias cū eo lo/ quentes. i. legem et p̄bas cū euāgelio scordates. q. autē pe/ trus dixit: faciam⁹ hic tria tabernacula: nesciū qd diceret. nā omniū erit vna glia: sicut yn⁹ denari⁹ diurn⁹: licet in illa sint diversi gradus. **P**recepit illis ne culq̄ qd vidissent narrarent. q. bōndens et secreta diuina nō nisi debito tempe/ publicanda. Helias cū venerit t. **S**equit: **N**ico vobis q. belias iā venit t. p. bōndit duplēcē: sicut et aduentū christi duplēcē. officiū prime helie facit bō monens frātē cha/ ritatiue: sicut et p̄mus aduent⁹ fuit in māsuetudine. officiū ve/ ro sc̄i facit p̄lae corripiens ex auctoritate: q. secūdus aduent⁹ fuit in potētia et maiestate. **T**ragister: attulit filiū meū ad te. p. istū ab infantia veratū a demone significat petor: ab infantia n̄ntrit⁹ puerse: sicut resert beat⁹ Grego. de puer qn̄ quennit: q. cū teneret pater in sinu suo vidi demones in spe/ cie mauro⁹ venientes ad raplēdū ip̄z: et tūc deū blasphemauit et statim expirauit. et qm̄ i. tali etate crescente crecit malicia subdi/ tur: **T**abene sp̄m mutū. q. talis nō audit correctionē ad bonū. e. **Q**ui vbiq̄ apphenderet eū allidet eū. q. cedit cuiuslibet tentatiō demonū. f. **E**t spumat. q. castrimargiaz. **E**t stridet dentib⁹. p. tracundia. **E**t arect. p. ignauiam. **T**unc discipuli curare nō p̄nt. q. stemmū monitios homi/ nū: sed solus de⁹ aliqui de grā sp̄uali curat eū. idco subditur: **E**go tibi precipio. t. nō ali⁹. **E**xib. eo. et ampli⁹ ne itro/ eas in eū. qd fit qn̄ ex dei adiutorio nō patit recidivū. ad qd/ designādū subdit: **T**elias autē tenens manū eius t. Doce/ bat autē discipulos suos t. **S**equit: **E**t occidit tercia die resurget. Theophilus. Postq̄ dō dixerat qd erat triste: ad/ sunxit qd deber letificare: ut dicerem⁹ ex hoc q. post angusti/ as leticie subsequen̄. b. **S**iquidē in te se in via disputau/ rant q. eo⁹ maior esset t. Hiero. Tibi notandū q. illi cunctes disputabāt de principatu. ip̄e vero sedens docet humilitatē: q. p̄ncipes laborat et humiles regescent. **E**t accipiēt pue/ rū t. Beda. In q. malicia paruulos esse suadet: ut simplicita/ tem sine arrogātiā et charitatē sine inuidia: devotionē sine ira/ cundia seruent. **T**ragister: vidim⁹ quendam in nole tuo ejcētē demonia t. p. istū q. nō erat de societate aplo⁹ signi/ ficat laicus bon⁹ qui nō b̄z pdicandi officiū: q. bonis verbis
et exemplis

Ia. X

Nico.de lyra

Exemplis agit ad expulsionē demonis de cordib⁹. primorū: q. nō sequat xp̄m p. statū religionis et clericatum. b. **E**t qsls scandalizauerit vnu ex his possillis credētibus in me t. Grego. Ut molā asinariā secularis vite circuitus et labor ex/ pluit. p. profundū maris extrema dānatio designat. q. ergo ad secularitatis speciē deduct⁹. verbo ce/ teros destruit vel exēplo. melius. pfe/ cto erat ut hūc ad mortē sub exteriori habitu terrena acta ostingantur: q. sa/ cra officia in culpa ceteris imitabiles demōstrarēt: q. nimur et si solus cade/ ret viciū bunc tolerabilioris sterni pe/ na cruciat. **E**t si scandalizauerit te man⁹ tua t. **S**anc⁹ Job. xix. dī. **D**icit. Oculus fui cecos et pes claudo. i. **S**illari⁹ ignorantiū et adiutori⁹ impotē/ tum. Ergo manū absindere et oculus eruere ne scandalizent: est hoc in qn̄/ tūcū: q. sibi vīlē in tpalib⁹ a sua socie/ tate expellere: si sibi sit ad piculus rui/ nū in sp̄ualib⁹. d. **O**mīs enim igne/ sallef. p. ignē intelligere possum⁹ sp̄us/ sancti virtutē: q. dat⁹ fuit aplis in spe/ cie ignis p. quē ols sallef: q. el⁹ dicere/ tione ad bonū dirigif: q. sicut dicitur **S**āo. xiiij. incerte sunt: pudentie n̄re. et **E**tois victima sallef. sale. i. opus **D**ar. 14. e/ deo acceptū condit sp̄us sancti directi/ one. g. **D**icit si sal insulz fuit t. i. si humana discrecio careat sp̄us: nō p/ sicut: i. aliqui mag⁹ officit: q. fac hoīz nimis p̄fidē de scipo. **I**n ca. ix. vbi dī de trāfiguratiōe postilla p/ sicut: i. aliqui mag⁹ officit: q. fac hoīz nimis p̄fidē de scipo. **A**dditio. **L**figura sit in extremitatib⁹ corporis p̄t et/ diffinitio. **F**igura enī est q. termio yl termi/ nis cōprehēdit: vt ait **H**eometrī. sed q. silt se habeat claritas ḡlie: vt. s. silt tñ in extremitatib⁹ corporis b̄ non est. **C**laritas enī ḡlie nō solū extremitates tñinet: b̄ oportet q. corp⁹ totū sit glo/ riosum silt et totū agile. t. iō in trāfiguratiōe te. repleduit faci/ es ei⁹ sicut sol. **S**z ostat q. claritas solis nō ē tñ in extremitati/ bus ei⁹: b̄ erit in oib⁹ partib⁹ suis intrinsec. **N**ō aut q. reassū/ ptio claritatē trāfiguratio: d. **I**z figura nō mutet: el̄t: q. sicut co/ lor q. partipat claritatē sp̄fecte in superficie corporis colorati at/ tendit: sicut et claritas q. est sp̄fecte lucida i. ei⁹ superficie attedit p̄t. **R**eplica. **I**n ca. ix. vbi dī de trāfiguratiōe postilla tor dicit claritatē trāfiguratiōe fuisse in for/ ma et figura corporis: p. n̄s i. extremitate. **B**urg. aut dicit b̄ nō esse vez: q. vt inq̄t claritas ḡlie nō solū extremitates tñinet: b̄ totū corp⁹ penetrat: cū totū corp⁹ sit ḡlosus sicut et totū agile. **S**z **B**urg. b̄. vnu supponit sat dubiū: q. vies corp⁹ tñi i. trāfiguratiōe fuisse ḡlosus. nā fuit vere passibile et formalit: q. cū ḡloso corpore silt stare nō pōt: q. omne corp⁹ ḡlosus sp̄assibile est. **C**ū enī xpi trāfiguratio fuit sacra ad ostendendū gloriam resurre/ ctionis ipsi aplis q. oculi. p̄fundū corp̄s videre nō potue/ rūt: b̄ solū sufficere corp̄s figurā sufficere debuit claritas ex/ trematū. **E**t dato q. redundātia ḡlie i. corp⁹ passibile ex singu/ lari disp̄satiōe fuit penetratua: ab oculū nō glorificat⁹ vi/ deri nō potuit nisi sufficiēt: nisi Bur. aliud ponat miracu/ lū circa miraculū q. cōtē ponit i. amōtō obicis redūdātē ḡlie. s. q. oculi aplorū fuisse miraculose eleuati ad vidēdū cla/ ritatē existēt i. p̄fundū corp̄s: nec rō Bur. cōcludit q. vult ex/ lira et repleduit facies ei⁹ sicut sol. sol autē b̄z claritatē nō modo i/ sufficiēt: b̄ etiā i. p̄fundū. nā s̄m Burg. in multē loc⁹ suffitudo nō est recipiēda oīmode: q. als eēt identitas nō suffitudo: q. cur/ rat q. tuoz pedib⁹. argumentū autē a sili nō valer generaliter: q. stat faciēt xpi sicut solē recipiētisse: et tñ claritatē tñ sufficiēt⁹. **I**nde ex. **D**ic ponit futatio **I**ca. X. **S**habuisse. **E**p̄hariseo p. de aliqb⁹ i. legē p̄missis. et p̄io describit p̄f/ fatio p̄phiseo p. sedo sacerdotū. se. ca. **T**ola i. duas: q. p̄i/ mo de scribis p̄phiseo p. futatio. sedo disciplo p. instructio. ibz. **E**t offerebat illi p̄nulos. snia p̄cē p̄t p̄t et dicit. Mat. xix. licet enī matthe⁹ idē factū s̄b allo referat ordine: n̄ in differt q̄tūz ad/ xitatē: vt dī Aug⁹. t. b̄ iuenit freqūt in ve. test. vtpote libis Reg. et Maral. q. eadē dicta et facta exp̄munt b̄ et ibz: sub allo/ tn ordine. d. **Q**uid v. p. mo. Mat. xix. dīc q. p̄phisei b̄ dixerūt xpo q̄t ei obijcēdo. At dicēdū q. rps p̄io q̄sunt b̄ ab eis ut/ b̄ dī: q. an. q̄z diceret suā snia et volebat q. audiret eoz falsa opti/ onis. q. credebat b̄ eēt licitū: et iō tē q̄i obijcēdo dixerūt. e. Moy/ ses ḡmis

Glo.ordi **Darci**

a. Ad duriciā cor. Beda. **M**unqđ de' strariū sibi
est ut aliquid ante iussit: t idē post nouo frēgerit im-
perio? **Nō:** Sed Moyses vidēs ppter desideriū se-
cundā nuptiā vxores pmas interfici: aut in malā
vitā duci: malū indulgere discidiū ppter discordiā
q̄ p̄dīa t homicidīa pseuerare nuptiā copulam.
b. Et erunt duo tē. **P**remiu nuptiā est et dubius
vnā carnē fieri. **C**astitas incta spiritui vn̄ sp̄s effi-
citur. **c.** **Nō** nō separat. **D**esiderio scđe vxoris. **D**e-
us separat q̄ iungit: q̄i ex sensu virtusq; ppter fer-
tuitē dei: eo q̄ ips breue sit: sic habet vxores q̄i nō
habentes. **d.** Et in domo itex tē. **H**iero. **Nō** dis-
puli interrogauerūt prius sed pharisei. **S**ed scđa in-
terrogatio ab alijs. i. ab aplis itex dica ē: q̄ de eadē
re de qua pharisei. **H**iero. Iterata sūa verbi non
fastidū sed eflurient et sitim prestat. **vñ:** **Q**ui me come-
dunt adhuc esurunt: t qui me bibunt adhuc stūti.
A. **E**llī sua sapientia eloqua gustata diligib⁹ mul-
timodū sapori reddūt. **Q**đ significatiū est q̄i domi-
nus pluit manna ad manducādū sub sole liquescēs:
Ecc.14. **vñ:** **F**est hoc: fulgebunt iusti sicut sol in regno parr'. **c.**
Ad ignem durat: vt panis cor homis confirmet: vt
d. **e.** **s.** **vñ:** **S**i quis vult post me venire tē. **e.** **V**nicung
Dat.13. **f.** **D**i. Beda. **M**artbe pleni⁹: **Q**uicq; dimiserit vxorē
suam: nisi ob fornicationē t alia duxerit: mechatur.
Ana ergo solūmodo causa est carnal fornicatio: vna
spūalis: timor dei: vt vxorē dimittatur: sicut multi reli-
gionis causa fecisse legunt. **N**ulla autē causa est dei
lege prescripta vt alia ducat vivente ea que est relis-
cta. **f.** **D**iscipuli autem. Non quia nollent eis et
mann et voce saluatoris benedici: sed nōdū plena⁹ si-
dem habentes putabant eū more hominū offerentū
impunitate lassari. **g.** **T**aliū enī est tē. **T**aliū
significanter dicitnō istoru. **Q**uasi dicat: mores re-
gnant: non etas. **H**is pmitit regnū celoꝝ qui simi-
lem habent simplicitatē t innocentia q̄ibus congruit
illud apostoli. Nolite effici parvuli sensib⁹: sed mali-
cia parvuli estote. **h.** **Q**uisq; nō. **Q**ui nō pseue-
rat in ira non Iesu meminīt videns pulchriā mulierē
nō concupiscentiō aliud habet in ore: altū in cordē
quasi si tales nō fueritis: nō intrabitis in regnū celo-
rū. **i.** **B**egnū dei tē. **i.** doctrinā euangelij sīc par-
vuli accipe inbemur. i. sicut parvulus doctorib⁹ non
tradicit: rōnes aduersus eos nō cōponit: sed fideli-
ter suscipit: cīcī meru obtēperat: t desicit: ita t nos obe-
diendo simpliciter t sine omni tradicitione verba dī-
debemus suscipe. **k.** **I**ndocurrits q̄deꝝ ge. Beda.
Audierat credo iste a dño tm eos q̄ volunt parvulū
esse similes introitu regni celestis esse dignos: t ideo
certior esse dcliderat: nō p̄ parabolag sed apte quib⁹
operū meritis vitā eternā sequit posse. **l.** **Q**uid
me dicas b. Beda. **Q**uia magistrū vocauerat bonū
t nō dēu vel dei filiū: dicit quēnis scribi hōiem: cōpa-
Pro.10. ratione dei nō esse bonū. de quo: **C**ōfitemini dño qm̄
bonus. **J**nus autē de' bo n̄: nō pater solus sed t fili
Jo.5.10. **b** us. q̄ dicit: Ego sum pasto t bon⁹. Et spūscētūs bon⁹
Luce.11. **b** est. de q̄: **P**ater de celo dabit sp̄m bonū parentib⁹ se
Anasz t individualia trinitas: pater t fili t spūscētūs
solus t vñ d' bon⁹ est. **N**on igit̄ bonū se ne-
gat: sed dēu esse significat. **N**ec se magistrū bonū nō
esse: sed absq; deo nullū bonū esse testatur. **m.** **N**e
adulteres. **B**ea. **H**ec est puerilis innocentie castitas q̄
nobis imitāda. pponit si regnū dei intrare velimus.
Monandū sane q̄ iusticia legis suo tpe custodita: nō
solū bona tpatia: sed etiā vitā pferebat eternā.
n. **N**agister. oia hec cō. tē. Beda. **N**ō putādus est
voto tentant (vt quidā putant) dñm interrogasse: t
de sua vita mentiri cīcī se legis mādata custodisse
dixerit: sed simplicē confessus. **B**ea enī mentirecū nūc
intuitus arcana cordis eius cum diligere diceret le-
sus. **D**iligit enī eos qui mandata legis etiā minorū
custodiunt: t quod in lege minus fuerat his qui pse-
gem sed adimplere. vnde addit: **N**ader: quecumq; ha-
bes vendē t da pau. tē. **o.** **E**t veni seqrē me. Be-
da. **Q**uasi dicaret: post pteptas diuinias salvatores
imitare. i. relictis malis fac bona. **S**acilius sacculue
stennit q̄ concupiscentia vel voluptas.

Glo.ordi.

Gal. 6.6. a. **E** difficile q. Beda. Qui multiplicatis diuitias in cumbunt: pty. qz vite alteri gaudia querere contemnunt. Sed aliud est pecuniam habere aliud amare. Multi habent et non amant: et multi non habent et amant. Item ali et habent et amant. Alii vero non habere nec amare se gaudent: qz tuires sunt. et quidem cu apli dicere possit. **D**icitus in his verbis discipulis obstatibz dicens: Filii, li te. Non ait: impossibile. Qd ei impossibile est oino fieri non potest: qd difficile cu labore pot fieri: sed cu magno labore iuvate dei grata: vt pecunias habet: vlt etiam in eis fidientes exutis phylar giret in trinaculis intrare possint regnum dei. b. **F**acilis est came. Beda. Quod in euangelio Matthaeus et Iacobus et Ioseph: et in veteri testamento qz plurimi diuities intrauere. Forte qz diuitias p nihilo habuerer: vel ex toto ostendere didicerunt. vñ. **P**ro. 14. Daud: Unicus paup sum ego. Et idem. **H**uic sif al. non. **V**bido. 6.1. **N**on ait: nolite suscipere. Allego. **F**acilius est coristu pati: p dilectoribz secuti: qz eos ad xpm posse conuerti. **C**amelus enim christi est: qz sponte humiliatus infirmatis nre onera sustulit. In quo enim melius intelligitur. **E**ccl. 3.3. c. **Q**uanto maior es: humilia te in omnibus. **A**ccus: punctiones. i. dolores: passiones. **F**oramen acutus: angustia passionis qua velut scissa vestimenta nre nature quodammodo resurire. i. reparare digna est. Alii post lapsum melius induiti gaudemus. Ad hoc testimonium apostoli: **G**al. 3.5. d. **Q**uicunque baptizati estis in christo: christi induistis. c. **E**t quis potest. Cu plures sint paupes qz diuities. no hoc vivulent: nisi in diuiti numero intellexissent cucus qui diuitias adipisci vellent. d. **A**pud deum te. Qui a cupiditate terrenorum ad charitatem eternorum conuertit potest: et superbos facere humiles. e. **E**cce nos dimisi. **B**randis fiducia. **V**isitor erat. diues non erat: vlt etiam maut arte querebat. et tu fidem dicens: Ecce nos reliquias omnia t. f. **E**t secuti sum. **Q**uia non sufficit sic dimittere: sicut qd precium est. et secuti sum te. **Q**ualis fecimus qd iusti. qd ergo dabis nobis premij? g. **L**entis t. **B**eda. **H**ac occasione quidam iudaica mille annos fabulam post resurrectionem iustorum dogmatizant: qz omnia que propter deum dimisimus: multiplici nobis feno re sunt reddedz in sua vita eterna. **H**ec vident qz sunt inepti: saltem in centenis xvzb fini alios euangelistas: **M**at. 10. f. **P**roferim cu dñs dicat: nec nubent neqz nubentur: et ea reddenda in hoc tempore cu psecutionibz qz post retracementum oino iustis nulle erunt. **S**ensus ergo est: Qui propter euangelium christi carnalia reliquerit: spualia bona recipiet qui sui merito et coparatione ita erunt quasi paruo numero centenari coparant: qz a fratribz et forribz quibus spuali glutinat colligant: multo gratior etiam in hac vita recipiet charitatem. unde: **M**ulti in centenariis creerat cor vnus et alia vna. Et erat illis oia communia. Alii: **C**entenari a leua translati in dexteram: licet eandem in flexu digitorum videat tenere significationem vel figuram quaz denarius in leua: numerum in quadratum magnitudine superadit: qz oes q. propter regnum dei trahit spernit: etiam in hac vita psecutionibz plena regni gaudium fide certa pregastrat: et in expectacione patrie celestis qz p dexteram significat: omnium parum electorum verissima dilectione fruuntur. h. **M**ulti autem. Quia multi incipiunt sed non perficiunt. **T**erribilis sinu subdividit: **M**ulti autem te. Latro in cruce interficeret die qz p peccatis suis crucifixus est: gaudi fidei cu christo in paradiso gaudet. Quotidie qz videm multos laicos magnis vite meritis excellere: et alios a prima etate spuali studio fruenter ad extremum octo torpescere. i. **E**t stupebat. Ideo s. qz meminerat qz se passurus multa a summis sacerdotibz et scribis pderatur et occidetur. **M**emebat qz ne vel ipi cu eo occiderentur et vel ille cuius vita et magisterio gaudabant occideretur. k. **E**t afflimenti. **B**eda. Previdens discipulorum animos ex passione sua perturbando longe ante et passionis penam et resurrectionis gloriam predictit: vt cum morientem viderentur resurrecturum non dubitarent. **M**agister quoqz demeniam qz eius crux irridens aperte cofutat: cu et passio tempus qz futurorum pscius ostendit: et locum mortis qz interpidus adit: **L**et accedunt te. **A**udita resurrectione immemoes secundi aduentus: putant cum more hominum regnare. **M**attheus dicit matrem postulasse: sed

Omarci La. X

Nico. de lyra

me. **Q**ui contristat in verbo: abiit. a. **W**ropter me. ista ppter amore mei. **D**ar. 9.2. b. **E**t ppter euan gelium. i. doctrinaz ppi. c. **Q**uoniam acci. cen. qz p ppa libz accipit in pnt bona spualia qz tam excedit trahit qnti centenarius unitate. Alii autem pot exponi de religiosis qz p vno patre caruisti vel fratre dimisso habet spuale pres et fratres multos: et possessiones et agros inquantu ex possessi onibz oim fidelium sufficiente sustentantur: fm illud apostoli. **C**orinth. vi. co. **Q**uasi nihil habentes et oia possidentes. d. **E**t nouis simi pmi te. qz reprobatur iudeis qz bus data fuit lex tanqz plo a do p electo gentiles sunt vocati. **H**oc etiam expoli alii: qz aliqui tarder venientes ad fidem vel religionem aliqui ita ferme opant et procedunt meriti illos qz venient in iuuentute. e. **E**rat autem in via ascet. hieros. h. **Q**ue xps instruit discipulos de toleranda adiutoriae: et primo pote eo et iustitio. sedo repudiis in oiu ambitio. ibi: **E**t accedunt. Primus docter xps eriplo sicut qz pmpet hilariter ascendebat in hercules ubi erat passurus mortem: fm qz discipuli p dixerat: et hadhuc replicat: et pte smania ex dictis Mat. xx. hoc excepto. **E**t stuppe ex h. qz ita pmpete et hilariter ibat ad locum passi. g. **E**t se. ti. qz non dicitur erat pfecti usqz ad tolerati mar tyrii. qz patuit p effectu: qz petr in et alios frumentorum postea tlorem mortis negavit ppm. h. **E**t accedit. h. **Q**uia remittit discipulo p abitio: et pmo duo in spalt. sedo oim in gnali. ibi: **J**udicantes de. **S**ua pte pti pte ex dicti. Mat. xx. excepto qz secat. i. **I**lli sebedi centes

marcus

Glo.ordi.

Marci La. X

Glo.ordi.

Marcus dicit ipso: desiderium eorum volens aperire: quoꝝ pſilio mater ptebat. Et in utroq; enā gelista dñs non matri sed ipſo rñdit. a **A**ut baptismū. Idē qđ calix. Unde alibi de passionē sua dicit: Baptisma habeo baptiçari: t̄ quō coartor vñz dñs pſiciat? b **C**alicē quidē. Beda. Jacob⁹ ab hero, de capite truncat⁹. Jobes in feruent̄ ocl̄ dolii missis. inde ad coronā martyris atleta christi pteſſit: statimq; in pathmos relegat⁹. Itaq; et martyrio alio nō defuit: t̄ calice pfessionis bibit quē biberūt in camino tres pueri: licet plectro sanguinē nō fuderit. c **S**edere aut̄ t̄. d. vultus vt h̄ tribuā vobis? Sed regnū celoꝝ nō est dant⁹ sed accipient⁹. nō enī pſonaz acceptio est apud deūs: sed q̄cunq; dñgnus fuerit accipiet qđ nō plone sed vite paratus est. d. **C**obis t̄. Adhuc supbis. quasi: si vult⁹ accipe nolite esse quod estis. alijs paratus est: t̄ vos alij esto. t̄ vobis paratus est: qđ est. p̄i h̄ multamini q̄ iā vult⁹ exaltari. e **I**n dignati sunt. nō de matre sed de fili⁹: qui ignorantes mensurā suā in modica cupiditate ardebat. f **J**esus aut̄ vo. eos. Humilis magister et p̄i⁹ & mittis: nec cupiditatis immodice dūos arguit: nec decē indignatiōs increpat⁹ & lutoſis: sed docet maiorē esse qui minor fuerit: t̄ dñm q̄ seruus sit. fruſtra igit⁹: aut illa ad maiora suspirat⁹: aut bi ſup desiderio eoꝝ dolent cū ad summittatem virtutū nō potentia sed humilitas ducat. **S**uis dentis pponit exemplum: vt ſi dicta parcipendū rentia opera erubesceret. Nam & ſi lins homis t̄. g. **E**t veniſt hiero. Hiericho luna vel anathema: quod cōgruit appropinquāti paſſioni. Defectus carnis christi pparatio est celestis hiero. vñ hiericho deſerentes. hierusalē. i. viſionis pacis appropinquit. h. **E**t pſicſeſte eo de hie. t̄. Beda. Quia aſcendēt ad celos dño: t̄ fideliſib⁹ ſequentiſib⁹: cunct⁹ ſez electis ab initio mūdi cum illo regnum celeſte ingredientib⁹: mox genitum ppls diu perfidia cecus auditio christi aduentu cepit lumen ſalutis ſperare. Juxta vias ſedens mendicat: q̄r nondū veritat⁹ iter agnoscens: ſed la desiderij inqſitiōe ad hoc venire contendit: vt Cornelius qui deū quē colebat crebriſ preibus vt ſe illuminare dignaret orabat. Tranſeundo auditio ſtando illuminat: qz p̄ humanitatē misereſ in qua natuſ: paſſus: reſurrexit: aſcendit: que eſt actio tpaliſ t̄ trāſitoria. Et ſtans cecis illuminat: qz xbi eternitas nō transit: que in ſe manens oia renonat. Scare deū eſt incoſtantiabilis diſpenſatiō mutabilita cūcta diſponere. Quare ergo trāſiens auditio ſtans illuminat: quia qui ppter nos temporalia prulit: inde nobis lumen tribuit unde transiū mutabilitat⁹ habere nescit. Beda. Mattheus in h̄ loco dicit duos cecos ſecus viā ſeden. **L**uce. 11. ftes illuminatos. Lucas: cum appropinquaret hiericho vñ illuminatum part ordie: ſed Lucas ſcribit qđ Mattheus omisit. Or aut̄ hoc loco Mattheus duos dicit: Marcus dicit vñ: alterū non negat. Sciendum eſt vñ eorum fulle notissimum: vnde nomē eius t̄ patris ſōmemorat. **M**arcus: quod in alijs nō facit niſi cū iātrū expreſſit nomē: qz t̄ ille nobillis fuit: ita t̄ iſte ex aliqua felicitate delectus notissime t̄ famoſiſime miferie fuit. Qui nō ſuī ſecus veruetā mendic⁹ ſedebat: buꝝ ergo illuminationez

¶ Marcus

Marcus deſcribit: qz hoc miraculo maiorē famā cōpa rauſe. **B**eda. Appropinquās q̄ hiericho cecū vñ illuminant: qz in carne venies t̄ paſſioni appinquās nō multos ad fidē adduxit. Nō enī pmo: ſed pauc⁹ anis anteq; patereſ lumē verbī exbibuit. **S**ed de hiericho pſicſeſes cecos illuminant: qz resurgens a mortuis atq; aſcēdēs in celum ſp̄niſetq; aplis misit: eosq; ad illuminatiōe oīn ipſoꝝ in mūdu dispersit.

Typice. Enī appropinquās hieri. **T**ypice. **h**ero illuminat: qz ante paſſione ſuā vñ ſuū in deoꝝ ipſo p̄dicauit. **E**t pſicſeſes de hiericho duos: qz post resurrectiōne p̄ aploſ t̄ iudeis et gentib⁹ p̄dicauit: t̄ eterne diuitiā t̄ affūpte huaniſtatis arcana patefecit. **M**arcus vnuſ ſcribit: qz ad ḡtēs qđ ſcribebat refert: qz oīno a luce erat alieni: quoꝝ cecitas q̄nto famoſior tanto illuminatio gratioſior. **M**attheus duos: qz hebreis **D**at. 11. 8 credētib⁹ ſcribebat euāgelium qđ ad ḡtē ſuū qz noticia erat p̄eturū: vt ad eas, dē vnam fidei grām p̄tineſ doceret. **H**inc etiā ē q̄ **M**attheus⁹ aliaſ ſe pullā refert. alij tres q̄ ḡtib⁹ ſcribūt cōverſiſ: aliaſ ſuū t̄ ſuū ad dñm ducūt dicunt.

Ceci qz dñs illuminauit: hoīes ſūt ſupne lucis (q̄ christus eſt) neſciū: ſed ipo donante ad p̄fitendā cecitatem et petendā veritatis lucē ſuū cōpuncti. **H**iericho luna q̄ p̄fecit ſuū mutabili tatis ſignificat. **J**u: **H**oꝝ qdām deſceſt. **L**ucc. 10. 6 debat ab hieruſalē in hiericho t̄. **T** Barthime⁹ cecus. **H**iero. **L**ecitas in deoꝝ que illuſtrabit in fine in adūe belie t̄ enoch. **k** **Q**ui cun au. t̄. **D**at. 10. 8 **P**opulus gentiū audita ſama christi **L**ucc. 11. 6 cui⁹ particeps q̄rebat fieri: ſtradiceſt multi. pmo iudei: poſt etiā gentiles ne illuminandus ſanādusq; mādus christi inuocaret: nec t̄ ad vitaz p̄oꝝ dinatoſ eternā poterat impugnatuz furor phibere. **l** **S**ili da. **H**iero. **V**er merita p̄iarcharū illuminatſ ſuū datens ppls: cui adēſt mifericordia ſeſtis: miferorū: illuminatſ cecos t̄ erigētſ ellſos. **m** **A**ll ille multo mag. **N** In graueſente bello ritoꝝ man⁹ leuanſe ſunt ad lapidē adiutorij cū clamo. **T** re. i. ad iefum. **H**iero. **L**oueniens ordo ſalutis. **J**ud. 1. 1 primo: deinde claſtamus p ſide. vocatū p aploſ: ſurgim⁹ p pñam: exiūtū p baptiſmuſ: interrogamur p voluntateſ. vñ: **Q**ui pieſto veſtimento ſuo: exiſtre nudus veteri hoſe dicit̄ t̄ hymnū ſaliēs **D**at. 10. 8 ſup montes ſegniſiem deponens paſtricas t̄ pphetas apolloſ in aliis ſiderans. **v** **E**t vocat̄

Nico. de Iyra

centes t̄. **M**atth. xx. 5: q̄ mater eoꝝ formauit iſtā peſitionē: ſed qz fuit inducta ad hoc p filios: ideo dicuntur hic eam feciſe: quia quod per amicos facimus quodāmodo per noſiſos facimus. a. **A**ut baptismū quo ego baptiçor. **L**ucturam enim ſanguinis ſuī in ſua benedicta paſſione vocat hic baptiſmuſ. b. **E**t audiētes de cem. **H**ic reprimitur ambicio diſcipulorū in generali: et pater ſententia ex dictis Matth. xx.

c. **E**t profiſſente eo. **H**ic ponitūr instructionis precedentis conſirmatio per illuminationem ceci: et pater ſententia ex dictis Matth. xx. excepto quod ſequitur: d. **C**ecus ſedebat. **M**atth. xx. dicitur q̄ erant duo ceci: ſed qz vñus erat maſis notus et clamabat altero fortius: ideo hic ſolus exprimitur.

q. 3. **A**nimęquos

~~Sto. ordi.~~

Allego a. Et vocat se. t. Beda. Allego. Cœci clamantem dñs vocat: dñs pplo gentium scientia veritatem desideranti p scdō predicatorum verbū fidei cōmittit. Qui vocantes cœcum animosque orem esse et surgere: ad eum qd ventre precipiunt cu predicationem spem salutis haberet. de virtute et corpore surgere: atq ad virtutum studia qd illuminari mereatur

Ep. 33. accigi iubet. q. Recedite ad eum et ille. t. **Ep. 5.** surge qd dor. t. **Qui** plecto vestimento suo. i. abieictis mudi cur expedito metis gressu ad datorē lucis proferat. b. **Exiliis.** Promptā volūtate cōpletione desiderii remunerat.

Ep. 11. vñ: Quodcūq petierit in orōne credentes accipietis. c. **Quid tibi vis** t. **Cecis.** Hec quid velitis sed peti vult qd te dare et nos petere non poscit: qd importunit admonet ad orandum. t. **Mat. 6.** d. **Eccl.** Sic nqg pater vester qd op̄ sit ante cōpetat eum. Ad hoc ergo requirit ut peteat: t cor ad orōnem exireat. vñ cecis. **Rabboni** vñt videā. **Hoc** aut̄ rū qrit: s̄ lumen. **Cecis** enī dūtias h̄re pōt: s̄ nō vldere qd habet. **Exempli** h̄uq nō falsas dūtias qram? s̄ lucē quā cū solis angelū videre possimus: ad quā vias fides est. **Hoc** illuminato cecis dñe. **Vade:** fides tua salūtu te fecit. d. **Vidit** t. **Se. Be. Do-** rali. Vider t sequit qd bñ intelligitur op̄ se qui imitari. vñ: Si qd mībi ministrat me sequar. In via. **Conser-** derem qd via gradus: t seqmūr qd hu- militate: p labores. **Tia;** qd dicit: **Ego** suz via vitas et vita. Hec ē via angusta qd ducit ad ardua hierosolyma et bethanie: ad montē olivaz qd est mons lumen et solatio. **La. XI**

Mat. 14. **E** c. **Et** cū ap. t. **berbanie. Be. Be-** thania villa vel cintas ē late re monte oliveti: qd stadijs. xij. ab hierlm vbi laqar suscitā est: do mus obediēntē interptaf. **Et** bñ hier- rusale ventur t mudi sanguine redē ptur. pmo bethaniam venit: t ibi a deuota muliere vncr est: qd multos aī passionē docēdo: do mū sibi obediētē fecit: qd pia actio qd odo sero vnguēto delectat. **Hinc** cintas etiā hec in monte oliveti posita dñe: ve ecclia p grām dei et saluāda signē: quā vncrō spūlū ca risimāt: t scier pterat luce sonet. **Duos** enī oliveti spūlū distibuoꝝ grāz. **He** aut̄ abscondere cintas sui h̄re mon te posita: mittit duos de discipulis suis in castellū qd ptra eos est: doctores. s. qd indocta vel barbara orbis loca: qd oppositi castelli menia pdcationē diruerēt. **Duos**: ppter veritatē sci entia: t op̄ mūdiciā. f. **Duos** ex dis. t. **Piero.** **Bini** vo can: bini mittunt: qd charitas nō in vno sūstir. vñ: **De soli.** **Duo** educūt hebreos de egypto. duo portat botriū de terra scia: vt sp̄ ppositi slungat op̄ sciam: duo mādata de duab tabulis pferat: in duob̄ fontib̄ ablūant t ablūat: t duo bus vectib̄ arcā dñi portat: t inf duo cherubin dñm cognoscit spū t mēre psaltes. g. **Et** statim. **Be. Alle.** Intro cantes mudi pdcatores inuenierūt p̄lm nationū pētōr su nūcūt alligatū: t etiā iudeor. **De** enī peccauerūt. **Unde** apud Martham alia qd cū pullo alligata regit: qd subiugat t domita significat synagogā qd iugū legi trarerat. **Mullus** lascivus t liber gētes: sup quē nemo adhuc sedit: qd nemo rō nabilis doctor ei frenū correctōs ipofuit: qd vel linguam a malo cohiceret: vel ī artā viā vite ire cogeret. **Duo** discipuli ad alia missi duo ordines pdcatores: vñ: in gētes: alī in cir cūfionez missus. **Et** abeutes iue. pul. t. **Si** pullus aī ianua nū foris iuenit ī binio. **Ianua** enī ē ille qd ait: **Ego** sū ianua ouit. p me si qd introierit egredies t ingredies: et pas. inue. qd pascens p̄ls gētū carebat cū adhuc extra ianuā in bi nio ligat erat. **Si** ī binio: qd nō adhuc vñā vite fideiōs viā cert tenebat: si ples sectas. **Si** Lucas ait: qd dixerunt dñs et ad illos: **Quid** soluit pullū? **Nō** vni qd p̄ substitōt dedūt erat: si p̄ libitu iūndor spirituū raptabat varijs erro rib. **Kōmūs** enī ē qd imūdus ē. qd aut̄ mūdus t scis ē: soli us dei est. h. **Mullus.** **Piero.** **Mullus** ligat t indomit qd quē soluit

~~Marci~~

~~La. X~~

a. **Ansequior** esto. l. mag. qd aī. ac si dicant. appropinquat tua illuminatio. b. **Qui** pie. vesti. suo. in qd medicabat ut cele riūs veniret ad xp̄m. c. **Rabboni.** l. magister mi. **La. X**

Moraliter. Et inde exurgens t. **Sequit:** t. **Si** licet viro vxore dimittere. **Por ista** p̄ intelligi sapia philosophica: t. **hec** nō ē

a. **ad** doctoꝝ theologi simpli repellēda. nā in multā valer ad fidēi solationē: t disputādo cū hereticis ad cī defensio nē. s̄ si fornicatē repudiāda: t. **Si** fit qd ppter rōnes philosophicas incipit qd dubitare de fide qd ē supra rōnē. a. **Et** offerebant illi par. t. **paruuli** p̄t dicti paupes t generi infimi. p̄ discipulos aut̄ impeditēs ne offerant xp̄o significant ecclie recrōtes vel religiosi qd p̄ paup terē vel generi infirmitate repellūt eos a debita p̄motiōe vel receptiōe ad reli gionē: cū tñ als sint apti. ppter qd ipē diētes arguunt ore xp̄i. is subditur: t. **Zalū** ē reg. dei. **Mat. v.** **Si** paup res spū: qd ipoꝝ ē reg. ce. t. **Quisq** nō recepit regnū dei velut paruul. s̄. s̄ ne lugbia t dolo. t. **Non** intrabit t. **Nḡ** bone qd fa. t. **ipm** interrogabat. qd licet crederet cū hoitem purp: tñ eu re putabat ī lege peritus. ppter qd r̄ndit **Mat. 10.** d. **dicēs:** t. **Quid** me dic. bonū. exq̄ cre dis me hoilem purū. t. **Recepta no** sti t. **q. d.** eoꝝ obscuratio sufficit ad sa lute: s̄ nō ad euāgelicā p̄fectionē. ideo **Mat. 11.** s̄ ubdit: t. **Enī** tibi deest: vade h̄cū. qd ha. vñ. t. **Beda.** Non partē tm sic ananias t saphira **Actu. v.** t. **Eda** paupib̄. nō amic carnalib̄ nisi fuerit indigētes. t. **Et** habe. thesau. in celo. **Chrys.** Stendit qd plus reddit qnto maius ē celū qd terra. t. **Qui** stristat abit merēs. impedit p̄ p̄fectionē quā qd rebat possessionū amore. **Beda.** **Inī** pe cuntas h̄re t amare multa distatia est. **Si** Salomon nō ait: qd bñ s̄ qd amat di uitias fructū nō capiat ex eis. t accipit amare p̄ finē ī diuitiis ponere. t de ta

lib̄ subdit: t. **Ed** difficile qd pecunias h̄t t. t accipit hic dif ficile p̄ impossibili: vt p̄t ex lra sequēti: t declaratū fuit plenū **Mat. xix.** t. **Ecce** nos dimisim⁹ oia t. **hoc** spūlū fuit qd in ordi natū amoē ad oia terrena de ponit: t talis nū recipit cēties tm. qd p̄ abieictōe carnalis amoēs recipit charitas donū qd se t oia ordinat in deū. t. **Ulti** erit p̄m nouissim⁹ t. **qz** detentī circa terrenoꝝ amoē ī ordinatū p̄m sūt in h̄seclō: t erunt no uissimi ī futuro. t. **Quia** ecce aſcedim⁹ hierosolymaz t. **fre** quēter p̄dixit discipulis passionē suā. p̄ h̄ significās qd multo t̄ ens esset passur ī mēbris suis. t. **Act. ix.** dicit: **Gaule** saule qd me p̄leqris. **Et** petro iminētē sua passiōe dicit: **Gado** ī romā iterū crucifigī. t. **Et** accedit ad eū iacob⁹ t iobes t. **Iti** cre debat xp̄m ī hierlm tp̄lis regnaturū. **Et** qm̄ erat t̄ cognati volebant esse post eū p̄m. t. **Et** istis qm̄ ad h̄ sunt siles qd terre nis honori: bñ sunt multū solliciti et de celestib̄ negligētes: qd ē valde fatū. tō dñs dicit illis: **Resist** qd petatis. sicut fatū us petit casēt t negligit aurū. b. **Et** audītētes. t. **ceperūt** id gnari. humanū qd passi. ppter qd xp̄s virosq̄ reprimens cepit eos docere de hūilitate: p̄ quā honor celestis acq̄ris t cōtempn̄ terren⁹. **Et** p̄ficiētē eo. **Sequit:** t. **Barthimeus** cēt se debat t. **Barthimeus** qd fil⁹ pinguedinis interpretat: significat boilem ī delitūs carnalib̄ mītritū. tō dñ cēt s. sapie luce p̄nat. de qd **Job. xxviii.** qd nō inuenit ī terra suātē viuentis. qd delitū carnales hebetat intellectū. t. **Qui** cū audisset t. **talis** enī cū audis de saluatorē: debet clamare p̄ oīōnē deuotam vt ab eo recipiat sapientiē lumē qd dat omnib̄ afflūtētē saltētē. t. **Et** cū appropinq̄ **La. XI** de necessariis ad salutēz. **Errent.** **hic** sñr decibūt ūtūtatio sacerdotū. t pmo ponit aduēt p̄pi ad tēplū. sed oīōnē ūtūtatio sacerdotū. ibi: **Et** alia die. **sñra** p̄me part p̄t ex dicti **Mat. xxii.** excepti qd sequit. **Et** cū appropin. hierosolyme t berbanie ī montē olivaz. mons enī oliveti est mediū int̄ hierlm t berbania: t. **io** est p̄p̄n quā vtrig. e. **Inuenit** pul. ligatū. cū ipo asina erat sil. fm qd dicit **Mat.** s̄ **Marci** h̄c tacer de ea: qd nō oportet qd oia. o qd libes

Glo. ordi.

A quo soluit et domat: ipsa genitilis est. Ante ianuam fidei cum vinculis petro suo in binio star: in libertate arbitrij dubitar in ter morte et vita. a Et dicit. Be. Alle. Qui in solido co/ tradicebat: audito nomine domini dimiserunt. Quia magis errore quam per doctorib[us] tradicebat: postquam miracula virtutis fidei dominum ce apparuit apostoli resistere non valebat:

a sic liber credidit propter ad d[omi]n[u]m duce/bat. Et ipso illi ve. sua. doctrina. s. vir/tutu[m]: vel scripturar[um] discretionem vel ec/clesiastico et dogmatico varietates: quod ho[m]in]i cor da mida autem et frigida: quod christi sermone fuit digna operiuit. b Et se/dit. Hiero. Capit regnare ut si regnet p[er]petuum in moralium vel lasciviarum carne: c[on]iunctio et pax et gaudium in spiritu sancto.

c Multi autem stra. v. t. Quia multi martyres se propter carnes amictu exu/entes simplicioribus vias suo sanguinem parati: ut ioffensi ad sanguinem ciuitatem ad quam dicitur Iesus incedat. Moraliter. Saluator noster asinus sedes hierosum te/dit: quoniam alia cuiusque fides reges. qui in metu suu ad pacem eternam visionem ducit. In pullo etia[us] sedet: cum ecclesie vniuersalitatem considerat: eaque in signe pacis desiderium accedit. Hiero. Multi et. Pedes sui extremi quod ad iungendum constituit apostolus. quod si non sunt dorsum in quod sedet dominus: tamen cum militib[us] a iobie instruuntur.

d Alij autem Hiero. Justus palma florebat: angusti in radice: clari florib[us] et fructib[us]: quoniam bonum odor Christi sunt et sternunt viae mandatorum dei bona fama. Allego. Be. Alle. Alij autem Iudeus vel ramos de arborib[us] cedidit: quod in doctrina Christi etiam patrum de eo et excepit litibus. Et hec in via dei ad animum auditores venientibus huius predicatione submittitur. Et quod probat et quod sequitur clamabat: Precessit in diebus apostolorum: secundum est gentilis. et quod oculi que fideles sunt vel fuerunt in Christum crediderunt et credunt: et quod prece/ptum et sequuntur osanna clamant: quod salu/nos latine dicitur. ab ipso enim oculis patres etiam salutem quiescerunt. Undicuntur quod venit in nomine domini: benedictus quod a se venit regnum patris nostri dauid:

e Et quod probat Hiero. Precepit apostolus: sequuntur abysmus abyssum vocat. tunc legi alteram. f Huiusmodi. sicut iobem: cum turbe cum rapere vellent et facere reges fugiunt: et regnum adhuc victurus noluit. Hunc autem passus regis non refutat se dici. Non hymnos filio dei et regi dicens. non eos remittit quod regnum dauid est eo restaurandum et praecepit huiusmodi do/num coenam: quod sicut tempore et terrae: sed eterni in celo rex est impius. ad quod per se prius mori: et glorias resurrectio et triunphus ascensionis pueret. Et discipulis post resurrectionem ait: Data est mihi omnis potest in celo et in terra. g Regnum per nos. Be. Per hoc quod loquitur osanna in excel/sis: quod est salutis significans et aduentus Christi non solum boim salutis sed totius mundi: terrena insurgens celestibus: ut et omne genu flectatur: celestium et terrestrium et infernorum. Hiero. Hoc gabrieli sonat. q[ui] ait: Hic erit magnus et filius altissimi vocabitur. t Habil illi dominus deus sed et dauid prius fuit. Ut sicut genitorem quam dauid tempore regit et exempla iusticie probuit: et spiritualibus hymnis ad fidem et de amorem accedit. ipse facit: Abolis donis et missis regnum celeste regeretur: et ad visionem dei introduceretur.

b Osanna in excel. Hiero. Salutifica ut iusti edificent in ruinam angelorum: terreni saluent ab eo bisdicto vincentes et venientes in nomine domini. i. prius fuit: quoniam filius de nomine suscepit: et prius de filio. Osanna. verbis hebreorum et cōpositum ex integro et coru/ptio. Osanna enim salutis vel salutifica. ana interiectione decantans. De/ntusque in psalmo ubi. Et sterps trastulerunt: Quid salutis me

Marci

La. XI

Glo. ordi.

fac. In hebreo vero anna adonay osanna: quod non Hiero. ita transstulit: Obsecro dominum: salua obsecro. Ideo quod est: o domine per interiectionem obsecrantur: quod obsecro dominum per ipsum verbum obsecrationis.

i Introiuit Hiero. Ita appropinquante passione in loco passionis finito anno secula vult esse: ut quod cum capte velle ibi inuenire possent: ut obsecreret quod non inuitus est sponte morte subiret. Introiuit autem ante quoniam dies pasche. Dicit ei iobes quod anno sex dies pars Job. 11.8

scilicet venti bethaniensis ubi cena ei facta: et maria soror laetaria vnguento cum profudit: et in crastino asino sedes obuiante cum palmis turbam hierosum vicit. In lege est dictum est: quod decima die mensis tollat.

vniuersaliter agnus et seruus eius usque ad deum. Dat. 11.8 cum in quarto die mensis: imolatur cum multitudine filiorum Israhel ad descendit. Unde dominus decima die mensis. i. ante quoniam dies pasche cunctarum in quod patrem ingerit iesus est: et certus sue imolacionis die spirante p[er]tra ei olim scilicet principium et seniorum expectavit. Agnus imolabatur. xiiii. die primi mensis ad vesperam: et dominus eadem hora agnus cum discipulis suis manducans ubi legalis pasche decreta compleuit iesus est cum eis ad locum orationis: ubi comprehensus a iudeis et ligatus iam sacramentum beatae imolacionis inchoauit.

k In tempore exemplus dedit nobis ut quod venirem p[er] omnia ad dominum orationis si sit diuerram: et cum nos per orationis studium do comedauerimus: ad ea p[er]ter quod venimus ageamus recedamus. L Et circuspe. om. Non semel sed fecit: sed per omnes Luce. 19.8 quoniam dies. Per die in templo docebat: Job. 11.8 noctibus enim in monte oliveti morabantur: sicut Lucas ait: Docendo enim incredulam officium correendi sedulius impedit bat: manendo apud fidèles gram benignitatem aperte exhibebat. Moraliter. Moraliter. Circuspe. t. Inspicit ola cordia: et in predictis veritatis non inuenit ubi caput reclinet. Secundus ad fidèles: et in eis quod obediens mansuetus facit. Bethania namque domini obediens interpretat. m Et vidisset. Be. Hic ut parabolam loquitur ita facit. Ideo esuriens in foci frumenti querit cuius non datur tempus esse noctis: tam tamen p[er]petua sterilitate d[omi]nus ostenderet plebem quaz docebatur propter folia. i. verba iusticie quod habebat sine fructu. i. bono opere non posse salvaturi: sed excedit et in igne mittit. Esuriens ergo dominus vidit fici folia habentes: et fructum in ea quesivit non inueniens: quod salutem humani generis desiderans vidit in dea babente eloquio legis et prophetarum: quesivit in eo fructum boni operis docendo: corripiendo: miraculo faciendo: et non inueniens: ideo damnavit.

m Nam non

Nico. delyra

libet enagelista referantur: et quod principia littera habebat pullus ad obsequium christi.

a Benedictus quod vere regnabit.

nostri dauid. credebat enim ipse cito regnare in regno dauid: et restituere regnum tempore quod a romani erat usurpatum: cuius contrario dixit christus cora pilato Job. xviii. Regnum meum non est in hoc mundo: sed supple de celo: et in divina ordinatio est: gnabatur ab his laudatius. cum dicebatur: b Osanna in excel. licet non intelligeretur: sic et cyprias dixit morte Christi futuram per salutem mundi. Job. xij. licet non intelligeretur. c Et circa oib[us] cum iam vel. et hoc. i. ex. betha. Iz suisset honorifice receptus a coi populo et predicasset per totam die usque ad vesperam: nullus tamen inuitauit eum ad hospitium in domum suam: et ideo cum discipulis rediit in bethania ubi manebant Marthas: Maria et Lazarus. d Et alia die. h[abuit] describendis futurato sacerdotum: et prior signo sensibili scđo facto mirabili, ibi: Et cum introissent, tertio verbo rōnabili-

Glo.ordi.

Moralis a. **I**n nō am. Be. Mo. **T**u qz si nō vis
Mar. 25. d. audiū ī iudicio a xp̄o. **D**isce. a me ma. in
ig. ete. qz eū. t nō de. m. mā. arbor sterī
else caueto: s̄ poti xp̄o paupi t esuriēt
fructū pietatē q̄ indiger offer. **b** **E**p̄it eīcē. In ip̄a re oīdit qd p̄ figurā in si
cu fecit. **f**icus enī non peccauit si an tps
fructū nō habuit s̄ sacerdotes. **c** **E**t
men. nu. Be. **L**a. q̄ d̄ loīgīnq̄ venerat
ab indigenis offerēda emebāt. **S**i ḡ b̄ p̄
hibet: q̄to maḡ. r̄luz t vaniloquium et
bm̄oi. **d** **E**t cathe. vē. Be. Al. **C**olubas
vēdūt q̄ de positioē manū mun̄ accip̄
unt p̄ quā sp̄us daf q̄ p̄ colubā significa
tur q̄ in specie colubē sup xp̄m apparet.
Hox cathedras euerit: q̄ sacerdotiū ta
llū dñs deseruit. **H**inc canones tales a sa
cerdotio p̄nari p̄cipiūt. **D**ēs enī tales v̄
an̄ dei oculos v̄l an̄ hūanos sp̄ p̄uan̄ fa
cerdotio. **e** **E**nō si. **F**uturi iudicij exē
plū p̄mittit: q̄si oēs reprobus ab ecclia re
pellit: t ne v̄tra ad eā turbādā intrēt eī
no verbere cōpēcīt. **f** **D**om̄ m. **D**ora
lit. **I**n p̄nti dom̄ dñi cor est. **E**iectio: cor
dis purificatio: vt nō tñ petā que inerat
tollat cōpuncio diuīt̄ imīss: s̄ ne v̄tra
repetant adiuuet dñna grā p̄severans.
g **V**os aūt̄ se. **A**d h̄en̄ ī tēplo erāt vt
vel nō dātes corp̄alī q̄leq̄ren̄ v̄l dātes
sp̄inalī necarēt. **T**emplū t dom̄ dei mēs
est t p̄scia fideliū: q̄ si in lesionē p̄mī p̄
ueras cogitatiōes p̄fert: q̄si in spelunca
latrones residēt: t simpliciter gradientes
interficiunt: et sic mens iā nō domus dei
sed spelunca est latronū. **h** **A**ridā fa
ctran. **B**eda. **A**llego. **A** radicib̄ arefa
cta est ficus vt onderek gens impia: s̄ ad
tps vel ex parte coriplēda extērōrū in
cursib̄: t p̄ pententiā liberāda: sicut se
pe factū est: sed q̄ t eterna dānatiō feri
enda. **A**liter: **R**efacta est a radicib̄ vt
ostendat nō solū humano extrinsecus: s̄
diuino intus fauore fundit̄ destituēda.
nam t vitā pdidit in celis: t patriā t ter
ris. **i** **R**ecordat̄ pe. **P**etr̄ agnoscit
aridā t abscissam radicē cui succedit olī
ua pulcherrima fructifera vocata a dño.
vñ sequit: **A**mē dico vobis. **k** **Q**uicū
q̄ dire. huic mō. Be. **S**olēt qdā dicere q̄
nri nō dū plenā fidē habuerunt: q̄ montes
transfere nō potuerunt. **Q**uib̄ rñdem̄
q̄ nec oia facta xp̄i sunt scripta: t b̄ tñ le
gumis factuz p̄cib̄. **G**regorij neocesarie
ponit epi. **S**ed mons diabolus p̄ter su
Esa. 14. b perbiā q̄ si ḥtra dñu erexit dicens: **S**ilis
ero altissimo. **b** ad preceptū p̄dicatoꝝ ab
electis expulsiū ī mare. i. in fidelī am
aras t turbulētas mētes vesaniā suā exer
cere p̄mittit: q̄ tanto acr̄ l̄ eos q̄s possi
det feuit: qnto a p̄oz̄ l̄sēs expulsiū ge
mit. **H**iero. **S**i b̄ factū est q̄i dixerunt
Bac. 13. 8 apli. **D**igne trāsferimur ad gētes: q̄vōs
indignos iudicat̄. **B**eda. **N**otāda est
distinctio dēpātūlū: q̄ p̄fectū fidē habet
orādo vel iubēdo etiā p̄t̄ trāsferre v̄l coꝝ
porales mōtes v̄l etiā sp̄iales: vt **P**aul̄
de elyma mago quez oculis t arte nefan
da p̄auit. t de phytomissa in philippis.
Aui aūt̄ ad fastigū tante p̄fectiōe aſcē
dere nequeuit: perant sibi peccata dimitti
q̄ ad vitā merean̄ intrare p̄petuā: t sine
dubio sp̄erabūt: si tñ in se peccātib̄ p̄i
mo dīmittūt. **l** **E**t cū stabitis tē. **H**ie
ro. **M**arcus suo more septē versus orati
onis dominicis vna oratione comprehen
dit. **H**is nanc̄ cui dimissa sunt om̄ia qd̄
amplius rogabit nūl q̄ perseueret in eo
quod obtinuit?

GIn qua po

Marsi La. XI

l **S**ynagogā vestitā mādar̄ hoīm t sup̄stītōib̄
scopari: cui denegat fructū ī euū vñ cōplo i gredi
ens eīcē vēdētes t emētes tē. **b** s̄ v̄ba. c̄ s̄ ho
mo fac̄ s̄ boni operis.
ficūm hūtē foliā: vēnit si qd forte
inueniret in ea. **E**t cū venisset ad
a s̄ relique in fine fructificabunt.
eā: nihil iuenit p̄ter folia. **H**on̄ enī
erat temp̄ ficoꝝ. **E**t rñdens dixit
a ei: **J**am nō amplī in eternuz q̄sc̄
ex te fructuz manducet. **E**t audie
bāt discipli eī: t vēniūt iteꝝ hiero
solymā. **t** **E**t cū istroisset in templū
b̄ cepit eīcē vendētes t emētes
s̄ quod soli orationi dedicarūt.
c de templo: t mēlas numularioꝝ: +
s̄ qui honores vendunt: t gradus emunt.
v t cathedras vendentiuꝝ colubas +
e euertit. **t** **E**t nō sinebat vt q̄sc̄ trās
a s̄ cōe in mēdu mercādi grā nō deo dedicat̄.
ferret vās p̄ templum: t docebat
s̄ in Eīa.
f dicēs eis: **H**ōne scriptū est: t q̄ do
mus mea dom̄ oratiōis vocabiſ
s̄ nō in iudea vel hieris tñ. **f** in Hieremīa.
s oīb̄ gētib̄: **V**os aūt̄ fecist̄ eam
spelūcā latronū. **t** Quo audito p̄n +
cipes sacerdotuz t scribe q̄rebant
quō eū p̄derēt: tūnebāt enī eū q̄m
vniūta turba admirabāt sup̄ do
s̄ q̄ cū iudeis cēdēbas relīq̄ sol egredīs.
ctrina eī. **E**t cū vespa eēt facta e
s̄ ad alia bēnuola t obedientem.
grediebas d̄ ciuitate. **t** **E**t cū mane
s̄ cum sol occidit iudeis: oritur apostolis.
s̄ ipse cum apostolis. **f** synagogam.
b trāsirent viderunt sicū aridā factā
s̄ Cain ut ceteris a quibus omnis sanguis iustus
requiritur ab abel v̄lq̄ ad zachariam.
a radicib̄. **E**t recordatus petr̄ di
xit ei: **R**abbi: ecce sic̄ cui maledi
xisti aruit. **E**t rñdens iesus ait illis:
Habete fidē di. **t** Amē dico vobis: q̄z
a s̄ i. chris̄to q̄ est mons crescentia lapide
q̄cūq̄ dixerit huic mōnti tollere: t
absciso sine manibus. **f** gentes.
mittere ī mare: t nō hesitauerit in
corde suo s̄ crediderit: q̄r q̄cūq̄
direrit fiat: fiet ei. **t** Prop̄sea dico
vobis: oīa q̄cūq̄ orātes petiſt̄: credi
a s̄ recte fidei. **f** vos q̄ tante p̄fectione nō es̄tis.
i te q̄r accipiet̄: t euēcītyōb̄. **E**t cū f
stabilit̄ ad orādū dimittite si qd̄ ha
s̄ q̄ vos leſit. **f** magna fiducia. **s** nō vñ: om
bet̄ adūsus aliquē: vt t p̄fyr q̄ in
nes enim fratres etiā. **f** i. iustis.
celis est dimittat vobis p̄ctā v̄fa.
s̄ tremenda sententia.
t Q̄ si vos nō dimiserit̄: nec p̄fyr
q̄ in cel̄ est dimittet vobis pecca
ta v̄fa. **E**t vēniūt rursum hieroso
lymaz. **E**t cū ambularet in tēplo:
accedunt ad eum summi sacerdo
s̄ a berhania.

Nico. de lyra

li. libi: Et vēniūt rursum. **s**nta p̄me
part̄ p̄tz ex dictis Martb. xii. ca.
a **E**t cū introissent in templum.
Dic ponit cōfutatio sacerdotū fa
cto mirabili. t primo describit̄ di
cta cōfutatio. **s**co incidenter ponit
tur discipulorū instructio. **libi:** **E**t
cū vespa esset. **C**irca primū scien
dū q̄ satis mirabile factus fuit q̄
vn̄ hō paup̄ oēs vendētes t emē
tes ejcēt̄ de tēplo: t null̄ ei res
isteret. **f** m̄ enī q̄ dicūt sancti qdā
fulgor mirabilis egrediebas de vul
tu eī t oculi: q̄ territi sacerdotes
et etiā aliū nō valebāt resistere ei. t
ista cētio fuit signum q̄ sacerdo
tes eēt enciēdi de tēplo t officio
tanq̄ indigni. **b** **E**t non sine
bar ve q̄sc̄ trāsferret yas p̄ tēplo:
t loquī de valis hūanis vībus
applicandis: q̄r vās diuīo cultū
deputata ibi dehebant esse t non
alita. **c** **E**t cū vespa esset. **H**ic in
cidenter describit̄ discipulorū in
structio: eo q̄ petrus fecit mentio
nē de arefactione fucus subita ad
maledictionē christi: t ideo instru
tū eos occasionē buīs de efficacia
fidei. **s**co de efficacia orationis.
libi: **P**ropterea dico vobis. **s**ntē
tia prime partis p̄tz ex dicti. **t** **at.** **D**at. 11. 9
xxi. **D**ropterea dico vobis. **L**u. 19. 6 ce
Hic instruit̄ discipulos de efficacia
cia orationis: que p̄edit ex dno
bus: videlicet ex fidei certitudine.
quod nota cū dicit̄: **e** **Q**ue
cūq̄ orātes petit̄s: credite quia
accipiet̄s t̄. t hoc est intelligend
dū q̄ quis orat p̄te. p̄ se et p̄se
ueranter: nisi enī q̄s pie. p̄ se et p̄se
ueranter: nisi enī q̄s pie orat. **i. de**
ptinentib̄ ad salutē: oratio eius **D**at. 11. 8
nō est exaudibilis. **Item** si orat p̄
alio de ptinentib̄ ad salutē: p̄t̄ ca
rere effectu ex demerito illī p̄d q̄
orat. **Item** si orat p̄te. p̄ se non tā
pleueranter p̄t̄ carere effectu: q̄r
dēs nō statim dat beneficium petu
tū: sed differt aliqui vt cōgruo tpe
detur: t yt ex dilatarione carius ha
beatur. **s**co ex q̄ oratio hō efficaci
ciā est dispositio orātis. **i. q̄n̄ nō re**
tinet irā vel rancorē: **tra** illum q̄
sibi iūrit̄ fecit. **vñ dī Ecc. xviii.** **L**u. 17. 5
Homo homini seruat irā et a deo
querit medelam. q. d. frusta. t p̄
pter hoc subdit̄: **f** **E**t cū sta
bitis ad orādū dimittite si qd̄ ha
bēt̄ adūsus aliquē: vt t p̄fyr q̄ in
nes enim fratres etiā. **f** i. iustis.
endū tamē q̄ hoc intelligend
remissione offensē: quia homo te
nerur esse in charitate: sed remis
sio inūrie nō est de necessitate. **D**at. 6. 8
Potest enī aliquis petere fin̄ or
dinē iusticie recōpenſationē p̄
inūria sibi facta. **g** **E**t vēni
unt rursum hierosolymaz. **H**ic po
nit cōfutatio sacerdotū: scri
barum t seniorum verbo rationa
bili: t patet sentētia ex dicti. **D**at
ibet. xx. **A**d euidentiam dicto
rum et dicendorum querēt̄ verū
christus in predicationib⁹ suis
debitū vitare offensionē v̄l sc̄nd
dū sacerdotū: scribarū t pharise
orū. et arguit̄ primo q̄ sic. i. ad
Timos. v. dicit̄: **S**eniorē ne ins
crepaueris: sed obseca vt patrē
predicat̄ autem

Blo. ordi.

a In q̄piate tē. De dei dubitat potestate: et volūt subintelligi diaboli eē qd facit. **b** Interrogabo. Poterat apta rāsiōe calūniā tērator. futare: sed prudent interrogat: vt vel silentio suo vel sīnia cōdeminetur.

c Sideris m^o. Hiero. De lucerna mūdi obscūran. vñ p̄.m. **d** Barauilu cernaz christo meo: inimicos eō indu. cōfū. **e** Quare ergo tē. Quasi. Q̄ue s̄itemi. nō celo habui illi. prophetiaz̄: mihi testimo. nū phibuit: et ab illo audiūt. in q̄ p̄tate hec facio. **f** Neq̄ ego dico vob. Be. Quab̄ de cauſis sc̄ientia veritatis occultat q̄rentib̄: cum aut bis q̄ qrit minus intelli. git: aut odio aut st̄ēptu ve. ritatis idign̄ est cui debeat aperiri. Dico. ppter alterū dī. **g** Adhuc multa habeo vob di cere q̄ no pote. st portare mo. do. ppter alte. **h** rū. Holite san. cit dare cani. bus. **i** Cepit illis in parabol. a s̄ domum israel plantauit. **j** loquit̄ vīnēam pastina. a s̄ deus pater humano affectu. b s̄ custodiam angelorum: vel murum vībis. uit homo: et circim̄ dedit sep̄em. **k** legem. **l** fudit lacum: et edificauit turri. **m** sacerdotib̄. s̄ operarijs conductis hora ter. ria et sexta et nona. **n** locauit ēā agricōlis: et peregre pfec̄t. Et misit ad agricolas in s̄ no in p̄nē fructu: q̄ null̄ erat. s̄ prophetas. tpe seruū: vt ab agricōlis accipet fructus vinee obedientia. **o** de fructu vīnce. Qui apprehen. sum eū cēciderunt et dimiserunt k vacuū. Et itez misit aliū seruū

p s̄.ios. **q** Cepit illis tē. Lacus. Sine torcularia aut altare: aut illa torcularia quo et titulo q̄ndā psalmi p̄notant. **r** Peregre p̄se. Dans liberū arbitriū operādīno mutatiōe loci: q̄rb̄ q̄ d̄: et oīa cōplet. **s** Seruū. Mi. mo missus est moyses: q̄ fructus legis quā dederat a cultorib̄ inq̄rebat: sed cefum dimiserunt et vacuum. vñ: Irrita uerū moysen in c. et a. s. dñi: vexar̄ est moyses. ppter eos tē. **t** Et itez m. a. s. David et alios psalmistas q̄ mis si sunt post moysen ut cultores vīnce ad exercitū boni op̄is excitaret. Sed ip̄m quoq̄ dauid q̄ caput psalmodie et fons in sp̄scō claruerat: abiecerūt dicentes: Que nobis pars in dauid: aut que hereditas in filio isai?

u Et rursum

Darci La. XII Nico. de lyra

a predicti aut erāt seniores pp̄li et p̄res. ergo tē. **b** Et. j. ad Corinth. x. dī: Sine offensiō e. estote iudeis et gentib̄ et ecclie dei. cū igis facta christi et dicta fuerint nobis data pro exemplari: vñde q̄ debuit cauere ab offensione p̄dictor. **c** Contra Elia. viii. fuerat p̄phetatū q̄ christ̄ foret in lapidē offensionis et petraz scandalū duab̄ domib̄ israel.

d Responso: duplex est scandalū: actiū et passiū. Actiū nō habuit in xp̄o locu: q̄z

talē scandalū est dictū vel factū alicuius minus rectū prebēs alteri occasionē ruine: vt habeb̄ et x̄bis Hiero. s̄ng Mattb.

e Omnia aut facta et dicta christi fuerunt rectissima: et ideo que-

f Mar. x. e

stio ista intelligit de scādalu passiū: q̄d est q̄s aliquis ex dicto

g Lu. 20. 8

vel facto alteri bono scandalūq̄ ex imperfectione suā: et istud

scandalū aliqui p̄cedit ex ignorātia vel infirmitate illius qui

scandalū: et tūc dicta vel sacra bona occultanda sunt vñ dis

ferenda q̄s q̄s infirmi vel ignorātes instruāns: nisi sint talia

bona q̄ sint de necessitate salutis: que nō sunt omittenda pro

pter scandalū alteri: si aut infirmi vel ignorātes post instru-

ctionē debitā in scandalū p̄maneāt: iam tale scandalū nō p̄

cedit ex infirmitate vel ignorantia sed malitia: et tale scanda-

lū est p̄tēndū maxime q̄ est vtra bonū cōmune: q̄ bonū

cōmune semp̄ est preferendū vtilitati et paci quorūcūs homi-

nū singulārū: tale aut fuit scandalū sacerdotū scribāz̄ p̄ba-

riseorū: q̄ sua malitia nitidē impedit doctrinas christi in

qua p̄stebat salus populi. Item suis malis exemplis et mo-

ribus trahebat populus ad peccandū. Item p̄ doctrinā suā

malā euacuabāt dei mandata. ppter eoz scandalū. ppter q̄d Nat.

h xv. cū discipuli dij̄sistent christo. Hec q̄ iudei auditio hocver-

bo scandalū sunt. respōdit: Sinite illos: ceci sunt et duces

ceco. Si cecos ceco ducatū p̄ficit: ambo in fontem cadūt.

i Ad primū dicendū q̄ loquī de senib̄ honestate et moribus:

nō de senib̄ erate malicia corrupti: q̄ tales sūt acris arguen-

di: sic Daniel dure icrepauit illos senes ipudicos: Dan. xii.

j Ad secundū dicendū q̄ hō d̄ eē sine offensiō iudeis et gentibus:

ita q̄ dicto suo vñ factu min⁹ recto nō p̄beat alicui occasionē

ruine: si de vītate scādalu sumit recti oriri p̄mitit q̄d q̄

vītas relinq̄: sūt q̄ dicti de. Greg. sup Ezechielē. **k** La. XI

l Moraliter. Et cum appropinquauit hierosolymis. Sequit: + M̄ritū duos ex di-

scipulis tē. P̄er binariū insinuans q̄ discipuli sui habere de-

bent gemina charitatē sc̄ dei et p̄ximi. + Itē in castellū tē.

Id est in mundū ad p̄dicandū. et Illuc inueniet p̄ullā ligā

tu tē. I. hoīem dissolutū prava p̄uetudine ligatū. + Super

quē nemo sedet. q̄ null̄ voluit obedire. + Solnīte. monit.

vītis extrahētes cū de sua prava p̄uetudine. + Et adduci-

te illū. ad confessionē fidei christiane. Sequit: + Et impolu-

erūt illi vestimenta sua. i. virtutē opa. + Et sedit sup eum. q̄

obedientiē actū. + Multū aut strauerūt vestimenta tē. **l** Noz

q̄n aliq̄ insolens p̄fecte p̄uerit ad deū. aliq̄ plures antmarī

solent ad silē faciendū. + Alij frondes tē. q̄ q̄ significat

leticia. ppter q̄d q̄ istos significant illi q̄ gaudēt et deum lau-

dant de mutationē tali. + Et introuit hierosolymā in tem-

p̄plū. Beda. formā nobis religiōis quā seq̄mūr demonstrat:

vt cū qlibet loca in q̄b̄ sit dom̄ orōntis intram̄ ad hāc p̄mo

di ueritātē. + Et circūspectis oīb̄ tē. q̄ nullus recepit eū

in domū suā. + Vītūt in bethania. q̄uis gaudiose recepis-

sent cū in mane. iō p̄ istos significant illi q̄ cū gaudio recipiūt

p̄dicatiōis verbū: sed nō faciūt fructū. + Cūq̄ vīdūt scītū

a longe hātē folia tm̄. iō p̄ ip̄m significat hypocrita bñs tm̄

apparētā scītātē t̄ nō opa. ppter q̄d del maledictionē scītātē

+ Et cū intro. i. tē. ce. eītē. ven. tē. Isti sūt adulatores q̄ lau-

des talas vēdūt plat̄: et t̄p̄i eas emūt ecclasticē bñficiis īde-

bite collat̄. + Et mē. nu. tē. isti sūt mali plat̄ et curati q̄ ma-

gis studēt pecūtis leuā dis q̄ aiab̄ saluādis. + Et ca. ven. co. tē. i. ecclasticā sacra

in q̄b̄ dāt grā. sic igis dom̄ d̄ et spelūca latronū emēt: q̄ latrocinū ē q̄cqd dice. mo

dis acris. + Quo au. p̄ser. tē. adhuc durat ista p̄secutio ī detestātēs vītia co-

rū. Baptism̄ io. tē. Seq̄t: + Neq̄ ego dico vō. tē. Beda. q̄s dī. Nō dī. co. vobis q̄d

scīo: q̄ no vult dicere q̄d scīt. Duab̄ at causis marie scīa. Vītātē ē occultāda q̄rēti.

b̄: cū. s. is q̄ q̄rit aut n̄ ē capar̄ ad intelligēdū q̄d q̄rit: aut idign̄ ēt ei debeat ap̄iri: et

ce. il. in pa. loq̄. Dic scīr̄ ponit p̄futatio. **k** La. XII hic vītūt scītātē

l sacerdotū et seniorū i. parabol. Et p̄io ponit p̄futatio sacerdotū. sedo phariseo

et herodianor. ibi: Et mittit ad eū. tertio saduceo p̄. ibi: Et venerūt ad eū sa-

ducei. q̄to scribāz̄. ibi: Quo ḡ dicēt scribe. Senētātē p̄me p̄. p̄z ex dictis Mat. xxj.

excepit q̄ sequunt̄. **m** Vītātē pasti. hō. i. coluit. i. d̄ a pastus pasta pastum: et est p̄

p̄rie modus colēdi quo ponit simus vel pinguedo terre circa radice vītēv̄l arbor̄.

radices enim fm̄ p̄bm. ij. de aīa sunt ori filies. q̄s sicut in aīalib̄ p̄ os sumit alimentus

vnde animalia nutrītūt: sic p̄ radices trahit alimentū terrenaentū. **n** Et fo-

dit lacum. Lacus. p̄prie dicitur locus vītī recipiūt aque a rīmlo et ibi colligūtūt: et

ad similitudinē hātūt locus vītī recipiūt yītī flētūt a roglariōt; hic lacus.

Vītē beres

Blo.ordi.

Ga. Et rursum aliū prophetaz chōp-
ci suis sociis: q̄ suis attestatiōib⁹ po-
pulū suenerūt: t mala huic vineeven-
tura p̄dixerūt. Et rursum a.m. t̄c.
Dls trib⁹ seruoz gradib⁹ oēs docto-
res q̄ sub lege t̄ p̄phet futrāt intelli-
gimus. vnd̄ alibi: Ecce est impleri
oia que scripta sunt in lege. Moysi et
p̄phet t̄ psalmis de me. b. **M**aria
verebun. Hō hoc ignorando dixit: q̄
oia nouit: sed semper ambigere d̄ de:
vt libera voluntas homini reserueſ.

Beda. Interrogem⁹. Arriū t̄ euno-
miū: ecce pater dicit ignorare t̄ sente-
tiā temperat: q̄ntū in nobis est dici-
tur esse mentit: q̄cqd. p̄ p̄te responde-
rint h̄ intelligat. p̄ filio q̄ se dicit igno-
rare p̄summatiōis die. c. **C**oloni-
aut. Beda. Probat iudeorū p̄ncipes
nō p̄ ignorantia xp̄m crucifixisse: q̄z in
P̄d. 10. tellexerūt ei esse. de quo d̄: Postula
a me t̄ da. tibi ḡ. here. tuā t̄c. Ande-
Job. 12. c sibi p̄fūlētes dicebāt: Ecce mūd⁹ t̄o⁹
Ibid. 21. f post eū a. t̄ si dimittim⁹ eū sīcōēs cre-
dēt in eū. Hereditas ḡ filij dei ecclē-
sia est de cūcīs gentib⁹ ei data quam
sanguine acq̄sūt: resurgēdo possedit.
Hanc mali coloni p̄spere moliebāt:
cū cū crucifigentes fidē c̄ttingue-
re: t̄ suā iusticiā q̄ ex lege est p̄ferre ni-
tebāt. d. **E**cclē. Beda. Rotat p̄-
tinaciā eoz: q̄ nec crucifijo ac resulci-
tato d̄o ad p̄dicationē ap̄lo⁹ crede-
re voluerūt. sed q̄si vīle cadaner pie-
cerunt. q̄ntū in se erat a suis finib⁹
excludētes gentib⁹ suscipiendū dēde-
runt. e. **T**enter t̄c. Beda. Aufer-
tur a vobis regnū dei: t̄ dabis genti
facienti fructū ei⁹. Hoc aut̄ diuinis fū
isse p̄curatū p̄phetico testimonio vel
exp̄plo. p̄bar dices: Nec scripturā hāc
legistis t̄c. Hiero. Vinea daf̄ alijs
ab oriente t̄ occidente t̄ austro t̄ aquo-
ne veniēt: t̄ recubētib⁹ cū abzaā:
isaac t̄ iacob̄ i regno celoz. Beda.
Moralis. **F** oraliter. Cūcūq̄ fideliū mysteriū
baptismi q̄ operādo exercitat cōmitti-
tur: quasi vinea quā excolat et locat.
T̄mittitur seru⁹ vñ⁹ t̄ alter t̄ tertius: à
de fructu accipiat: cū lex: psalmodia:
p̄pheta: quaz āmonitione ad b̄f̄ age-
dum p̄plū sequaq̄ legit. Sed missus
seru⁹ p̄tumelis affect⁹ vel celus eij⁹
citur: cū sermo audit⁹ ve cōtemnitur
vel blasphemat. Missum heredē q̄n-
tum in se est occidit: q̄ t̄ filiū dei cōcul-
cat: t̄ spiritui ḡre quo sancificatus est
p̄tumelis facit. Perditō malo culto/
re vinea daf̄ alijs: cuz dono ḡre q̄d su-
perbus spernit humilis dīta. **D**anū
mittere in iesum: timore turbe retinē-
tur cuz quilibet solo noē sup̄ eam quā
nō dilit ecclēsticē fidelē t̄ pac⁹ vñ/
tatem p̄pter cohabitantiū multitudi-
nē aut̄ erubescit: aut̄ timet impugna-
re. **L**ū aut̄ t̄p̄s fuerit p̄sequēdo ecclē-
sia: quasi dīmī crucifigere t̄ ostentatiū
habere gandea. f. **L**apidē ques-
re. Hiero. Lapis reprobus quē gesuit
angulus p̄ūgens in cena agnū cum
pane. **N**iniens vēt⁹: nouū inchoāt te.
hic p̄stāt mira in oculis nīris. g. **E**t
mittitur ad t̄c. Be. **T**urbā timebat: at/
q̄ q̄ se nō poterat: terrene potesta-
tis manib⁹ efficere tētabāt: vel vt ip̄t
a morte eius viderent īmunes. Aug-
enī iudea sub augusto cesare q̄n ī toto
orbe celebrata ē descriptio stipendiaria
facta

Darci La. XII

ad illos: t̄ illū ī capite vulneraue-
rūt: t̄ p̄tumelis affecerūt. Et rursum
aliū misit t̄ illū occiderūt: t̄ plures
alios q̄sdā cedētes: alios vō occi-
dentes. Adhuc vñ h̄ns filium +
charissimū: t̄ illū misit ad eos no-
t̄ per ironiā.
b. **U**niū dicēs: q̄ reuerebunt̄ filiū
meū. Coloni āt dixerūt ad inuicē:
Hic ē heres. t̄. **V**eite occidam⁹ eū: t̄
nīa erit hereditas. Et app̄hēdētes
a. f. i. plebem dicentes: quia samaritanus es tu: t̄
demonum habes.
e. **E**nī occideſt: t̄ eieſt extra vineaz.
e. **Q**uid ḡ faciet dīs vineaz? Veniet
t̄ pdet colonos t̄ dabit vineā alijs.
a. f. **Q**uasi: que alio modo implebitur hec scripura.
f. **H**ec scripturā hāc legistis? Lapidē
a. f. **M**agis q̄ se t̄ alios deo dignā domū edificare de/
quē reprobauerunt edificatēs: hic
bebent. a. f. **D**uo condens in semeripo ex veroq;
populo vñā ciuitate t̄ vñū templū sibi edificans.
factus ē ī caput anguli: a dīo fa/
ctū ē istud: t̄ ē mirabile in oculū no/
a. f. **M**enitū cōtra se: in q̄ pbanc eū vera digisse:
ip̄e enī ē heres: illi mali coloni. b. f. **A**d modicū nī/
mōre retardans: q̄ nondū venerat hora eius.
str. t̄. **E**t q̄rebāt eū tēnēt: **R**timuēt
turbā. **C**ognouēt enī q̄m ad illos
f. **A**lō direxerit. **P**arabolā hāc dixerit. **E**t relicto il/
lo abierūt. t̄. **E**t mittūt ad eū q̄sdaz
a. f. **M**ultib⁹ herodis q̄ hierosolymis erāt illī dieb⁹.
ex phariseis t̄ herodianis vt eū ca/
perēt in vñbo. **Q**ui veniētes dicūt
a. f. **M**ellis sermonibus circundant sicut apes mel/
portantes in ore: aculeum in dorso.
b. f. **E**i: **M**agister: scimus q̄rverar es t̄
nō curas quēq̄. **N**ec enī vides ī fa/
cē hoīm: s̄ ī vitate viā dei doces.
Lic̄ dari tributū cesari: an si dabi
i m⁹? **Q**ui scīs vñutiaaz eoz: ait illī:
a. f. **S**apīa sapient̄ agit: vt suo fīmonib⁹ capiant.
k. **Q**uid me tētar! **A**ffertē mihi de/
nariū vt videā. At illī obtulerūt ei.
Et ait illī: **C**ui ē imago hec t̄ inscri/
ptio? **D**icūt ei: **C**esarī. **R**ūdēs aut̄
f. q̄d necessitatis.
l. **I**esus ait illī: **R**eddite ergo q̄ sūt
a. f. **N**umum: tributū: pecunia. b. f. q̄d voluntarii.
c. f. **V**os t̄ decimas: primicias.
cesaris cesari: et quē sunt dei deo.
a. f. **I**nsidiaz callidate p̄ualere nō poterant.
Et mirāban̄ sup̄ eo. t̄. **E**t venerūt
ad eū saducei: q̄ dicūt resurrectio/
nē nō eē: t̄ infrogabāt eū dicētes:
Ahḡt: **M**oyses sc̄p̄lit nob̄: vt si cui⁹
frat̄ mortu⁹ fuerit t̄ dīmiserity ro/
re: t̄ filios nō reliq̄rit: accipiat frat̄
ei⁹ vñorē ip̄t⁹ t̄ refūscit̄ semen fri/
suo. **S**eptē ḡ frēs erāt: t̄ p̄m⁹ acce

Blo.ordi.

facta erat. **I**ns̄ seditio magna. Alij
dicebāt romanis p̄ oīb⁹ militantib⁹
debere tributa p̄solui. **B**arites nō
debere p̄plū dei q̄ decimas t̄ q̄ ī le-
ge p̄cipiebāt solueret: subiacere le-
git̄ humāis. **L**ul⁹ seditiois fomes
ado inualuit: vt post resurrectiōem
dī patriā t̄ gentē t̄ regnū t̄ oīa p̄de
re maluerint: q̄ esse tributarī.
b. **A**gr̄ scūm⁹. Be. **B**landa et frau-
dulenta interrogatio ad h̄. puocat re/
spōdētē vt maḡ dēū q̄ cēfātē time-
at: t̄ dicat nō debere tributa solui: vt
audiētes herodiani seditiois cōtra
romanos auctorē tēnēt. **I**oni
scīs v̄. Qui putat interrogatōez sal-
uatoris ignoratōē eē nō dispēsatio
nē: et h̄ loco discāt q̄ potuit scire cu-
ins imago ēt. **S**z interrogat vt ad ser-
mōne eorū cōpetenter respōdeat.
k. **D**enariū. Denari⁹ gen⁹ numi qui
p̄. f. numis cōputat: t̄ h̄z imagines
celaris. l. **R**edde q̄ s̄. ce. ce. hoc
ip̄e fecit. p̄ se t̄ p̄ petro soliendo tri-
buta. **Q**uesūt dei deo. **B**oc q̄s fecit
p̄t̄ implēt̄ volūtē. **A**lit̄: **R**edde
te q̄ sūt ce. ce. im̄fōlōnē sue imagis:
q̄ sunt dei deo: aliam lumīe vult̄ el⁹
illustratā. vñ: **S**ignatū ē sup̄ nos lu-
mē vul̄. m. **S**aducei t̄c. **D**ue
hereses erāt ī iudeis: phariseoz t̄ sa-
duceoz. **P**harisei t̄ obseruatōē t̄ obser-
uationis (quas illi deuterōis vo/
cant) iusticiā p̄ferebāt: vñ t̄ diuīsi
vocant̄ a pplo. **S**aducei autē. i. iusti
t̄ corporis t̄ anīc resurrectionē nega-
bāt. **B**eda. **S**aducei t̄c. **Q**ui re/
surrectionē corporū esse negāt: vel nō
credūt: alias iudicatēs interire cum
corporib⁹. **P**ecete hmōi fabulam fin/
gunt: q̄ delirantē arguat eos q̄ assē
runt resurrectionē corporū. **P**otuit
aut̄ in gēte coz aliquāt̄ hoc accidere.
n. **S**eptē ḡ. **B**eda. **T**urpitudinē fa/
bule oponūt: vt resurrectionē ne/
gent. **S**ed mystice septem frēs sine fi/
liis defuncti oīb⁹ reprobis p̄grūt:
q̄ p̄ totā vitā (q̄ septē dieb⁹ volūt)
a bono ope steriles sunt: q̄b⁹ virūtū
mōrītib⁹ ad vltimū t̄ ip̄a mūdāna
p̄ueratio morit̄. i. trāslit̄: q̄i vñorēs
cūda: quā illi sine fructu bōi opis ex/
egerūt. **H**iero. **D**ulier steril⁹ nec re/
linq̄s semē ex septē frīb⁹: moniſſime
mōrītēs. **N**ico. de lyra

* **H**ic ē heres. et h̄ dicit **B**eda q̄
sacerdotes t̄ legisperiti habuerūt co/
gnitionē de iēs q̄ ip̄e erat vere chri/
stus in lege. p̄missus: sed ista cogni/
tō postea ex iniudia fuit ī eis obscu/
rata: t̄ hoc plenius fuit declaratum.
Mattb. xxi. in questione quadaz de
hoc mota in fine huius capituli.
b. **E**t querebāt eū tenere: ex quo
p̄t̄ eo p̄ obstinatio in malo. c. **E**t
timuerunt turbā: ex quo patet q̄ ex
solo timore pp̄si retardabāt a mor/
te eius. d. **E**t mittunt ad eū. **H**ic
s̄. **S**ūt̄ describīs p̄futatio phariseoz t̄
herodianoz: t̄ p̄t̄ sūt̄ ex dict̄. **W**at
t̄. **E**t venerūt ad eū sa/
ducēt. **H**ic s̄. **P**onit̄ p̄futatio sadu/
ceoz: t̄ diuīdit̄ in duas. in partē p̄n/
cipalē t̄ incideatē. sc̄da ibi: **E**t accē/
lit̄ vñus de scribis. sc̄nētia p̄ne par/
tis patet ex dictis **M**attb. xxi. **L**uce. 10. e
Et accessit

Gloriens synagogā significat rellets quasi mortuā a spū septi/ formi: qd septē priarchas impleuit: qd nō reliqrūt ei senē abracē qd christus est: licet enī indeis nat: tū gentib⁹ dat⁹. **H**ec mu/ lier mortua christo: nulli de septē in resurrectiōe iunget. septē/ nario aut pfectoꝝ vniuersitas significat. **S**icut veria vice per/ Es.4.8. **E**sata d: Ap̄hendēt septē mulieres virū vnū. Septē sunt ec/ clesie quas dñs vn⁹ amar: arguit: castigat. adorant enī una si/ de. **D**e sunt septē spore fragmentis panū plene. **V**anes verba/ spūsaneti. Spore xō ecclie. **V**anes ielus b̄dicens fregit: t̄/ discipuli ei⁹ diuiserūt turbe: cū die septimo b̄ndixit opa sua re/ quiescēt in eis. **A**n luce facta p̄mo qd est sapie: t̄ firmamen/ to in sedo: qd est intellect⁹: t̄ arida terrī: qd est p̄silij: t̄ luminib⁹/ quarto: qd sunt v̄tutes: t̄ volatilib⁹: t̄ p̄silib⁹ qntorū sunt scie. aiat̄: t̄ anā viuētē sexto: id est hoie ad imaginē dei facta. qd/ est pietatis. septimo die spū timoris dñi qd p̄manet sc̄rus in se/ culū seculi. t̄ replet orbe terrarū: sancta ecclia replet nō habēt̄/ maculā neq; rugā. Ideoꝝ ecclia septiformi. t̄ pfecto timore re/ pleſ: qd iustus vir saluab⁹. qd rogar: **N**ō intres in iudicū cum/ seruo tuo. qd nō iusti. in p̄specu tuo ois viuens. **D**e his septē/ qualitatib⁹ spūs cōmemorat dauid: qd negligētia nostra pe/ perit: qd diligentia quesierit: qd diuina puidētia contulerit: qd/ inimici instigatio fraudauerit: qd obliuio lubrica sub/ traxerit: qd hūana fragilitas intulerit: qd ignorantia un/ prouida fecelliterit. **H**os omnes affectus in psalmis inuenimus.

Pl.7. **A**damus: Concepit dolorē t̄ peperit iniquitatem. **S**ecundus: **I**br.11. **D**eu ni in maturitate clamaui. **T**ertius: **I**ncerta t̄ occulta/ sapie tue manifestasti mihi. **Q**uart⁹ el: **I**nimici mei aiam me/ ibid.16. **a.c.** an circū dederūt. **Q**uint⁹: **O**blitioni dat⁹ sum tanq; mortu⁹. **I**b.37. **a.c.** **S**extus: **Q**ui lumbi m̄ implerūt sunt illūtōb⁹. **S**eptim⁹: **I**b.24. **H**elicta iuuētutis mee t̄ igno. meas ne me. dñe. **H**os affectus/ spūs septiformis eneruat vel eliminat t̄ illuminat. **A**si: septē/ lucerne ab austro ardentes: t̄ aglonares tenebras in taberna/ culo dñi illuminantes. **S**pūs sapie in pigro negligentias repel/ lit. **S**pūs intellect⁹ diligentia rōnōtū querit. **S**pūs consiliū/ diuinam pudentiā prudētē innuit. **S**pūs virtutis instiga/ tiones fortē rendunt. **S**pūs sciētē obliuionē lubrica dñi esse/ nō sinit. **S**pūs pietat⁹ humana fragilitatē clementē indulget. **S**pūs timoris imprudentia ignorantiā ardēt̄ t̄ b̄si decoquit et/ bene replet. **S**apia domū edificat. **I**ntellect⁹ gubernacula in/ uenit. **L**onili bona discreta facit. **A**iri⁹ in patiētia aiam pos/ sider. **S**cientia dñlitē fidelē t̄ salutē munera acērnat. **P**icerat/ p̄spēritas p̄tis vite t̄ future p̄sistit. **A**more humilitas p̄ser/ uatur t̄ omne petītū expellit: qd initū sapientie timor dñi.

a. **N**eque nubēt̄ neq; nu. t̄c. **B**eda. **G**reco idiomati latina cō/ suetudo nō respōdet̄. **N**ubere enī p̄prie mulieres dicunt̄: t̄ vi/ ri dicere. **B**ed nos simileiter dict⁹ intelligam⁹: neq; nubent/ viri neq; nubent̄ mulieres. **b.** **D**e mortuis au. or. re. nō le/ li. mo. su. t̄c. **H**iero. **I**n qd situit̄ v̄ta: in qd ignis ardebat: sed/ nō ei⁹ spinas p̄sumebat: sic vos eloquii mei infāmat: nec sp̄i/ nas sub maledicto germiaras assūmūt. **I**nquies: **D**eus abra/ am: t̄ de⁹ isaac: t̄ de⁹ iacob: ter dñi noīando trinitatē signifi/ cat. dñi iterans vñā substātiā. **T**iuūt̄ aut̄ qd vñdēcāt̄ portionē/ suā quā clegerant. **D**ortuit̄ vero sunt qd vñdēcāvērūt per/ diderūt. **B**eda. **C**ū multa aperitoria testimonia de resurre/ ctione posset p̄ferre: hoc tñ protulit̄ q̄uis ambigūt̄: quia fa/ ducei nec angelos nec sp̄in nec resurrectionē corporum confi/ tentur: t̄ aiaz intertū mentiunt̄. **T**ūt̄ qnq; libros moysi reci/ piunt̄: p̄phetas respūt̄. **S**icutū ergo erat eoz testimonium p̄/ ferre: quoꝝ auctoritatē nolēbat recipere. **P**oro ad eternitatis/ aiaz: p̄bandā ponit̄ exemplū: **E**go sūz de⁹ abraam t̄ de⁹ isaac

Eph.3.1. t̄ de⁹ iacob. t̄ infert: **D**ñe nō est mortu⁹ sed viuētū: vt cū pro/ bauerit anias manere post mortē. nō enī poterat de⁹ esse eoz/ qd nō subsisterēt. **S**equēt̄ induceret corporis resurrectiōe: qd cū/ animab⁹ vel bona vel mala gesserit. **c.** **I**nterrogant̄ ielū. **H**iero. **Q**uid sibi vult hec q̄stio: cū b̄sciant omnis periti illege? **S**ed diuise in **E**xodo t̄ **L**euitico t̄ **D**eūl. ordinātū mādata. **D**e his enī duob⁹ v̄berib⁹ sup pectora sponge leuatis alit̄ n̄a/ infantia. **d.** **D**rumū oīm t̄c. **M**aximū qd aī oīa debemus/ in corde: qd vñcī pietat⁹ fundamentū locare: hoc est. s. cogni/ tio atq; p̄fessio diuine vñtar̄: cū executione dñs opatiōis qd/ in dilectionē dei t̄ p̄ximi p̄fici. **b**ec ē fides qd p̄ dilectionē ope/ rat. **e.** **B**h magister. **D**e. **O**stendit scriba in hac respōtione/ inter scribas t̄ phariseos graue questionē diu versatā esse: qd/ esset dñm mandatū t̄ maximū in legē. **A**lij hostias t̄ sacrificia/ laudabāt̄. **A**lij fidei t̄ dilectionis opa p̄ferebāt̄: qd plūm patrū/ ante legē absq; oī sacrifício p̄suetudine ex fide tñ qd p̄ dilecti/ onē opak deo placuerāt̄. nō aut̄ absq; fide t̄ dilectione. **In**/ quis sententia scriba iste declarat se fuisse.

G Non longe

pit vxorez t̄ mortu⁹ ē: nō relicto/ semine. **E**t secundus accepit eam/ s. ipse. **t** mortu⁹ ē: t̄ nec iste reliquit se/ men. **E**t tertī s̄līr. **E**t accepérūt/ ea s̄līr septē: t̄ nō reliqrūt semen. **R**ouissima oīm defuncta est et/ s. mundana cōversatio. **m**ulier. **I**n resurrectiōe ergo cū/ resurrexerint: cuius de his erit/ vxor? **S**eptē enī habuerūt eaz/ vxorē. **E**t respōdēs ielus ait ill⁹:/ s. quia. **N**ōne ideo erratis non scientes/ s. video. s. ch̄ristam. **s**cripturas neq; virtutē dei? **C**ū/ enī a mortuis resurrexerit: neq; a s. nōmo ibi morit̄: nōmo/ nubent neq; nubent̄: s̄d sunt si/ a s. soluta questione probat resurrectionem esse. **b**ut angeli dei in celis. **D**e mō/ tuis autē qd resurgat nō legistis/ in libro moysi sup rubū: quō illi/ a s. hic probat certiētā aiaz. **E**xod.1.. **D**icitur deus: inquiēs: **E**go sūz/ deus abraam et de⁹ isaac t̄ de/ a s. s. soluta questione probat resurrectionem corporum. **us** iacob: non est deus mortuo/ rum: sed viuox. **G**os ergo mul/ tum erratis. t̄ **E**t accessit vn⁹ de/ a s. scribis: qd audierat illos conqui/ rentes: t̄ videns quoniam bene/ c. illis responderit: interrogauit +

a. **s** cū in diuersis libris diuersē ordinantur. **e**ū quod primū esset oīm mā/ datū. **J**esus autē r̄ndit ei: **Q**uia c. **p**rimū omniū mādatū ē. t̄ **A**udi/ israel dñs de⁹ tuus dñs vñus/ est. **E**t diliges dominū deuz tu/ vñm ex toto corde tuo: t̄ ex tota/ aia tua: t̄ ex tota mente tua: t̄/ ex tota virtute tua: hoc est p̄mū/ mandatum. **S**ecundum autem/ simile est illi. **t** **D**iliges proximū/ tuum tanq; teipsuz. **A**daius ho/ rum aliud mandatum non est.

e. **E**t ait illi scriba: **B**ene magister/ in veritate dixisti: quia vñus ē/ deus: et non est aliis preter eū. **E**t vt diligatur ex toto corde t̄/ ex toto intellectu: et ex tota ani/ ma: et ex tota fortitudine: et di/ ligere proximum tanq; seipsuz: **m**aius est omnibus holocau/ stomatibus t̄ sacrificiis. **J**esus/ autem videus qd sapienter re/

a. **E**t accessit. **N**ec ē pars inci/ dētā: qd ei xps̄ cōfurauerat rō/ nabiliter phari/ seos t̄ saduceos: **b**vidēt qdā scri/ ba q̄suit ab eo: **b** **E**t esset p̄/ mū t̄ maximum mādatū: qd de b̄/ erāt tūc q̄stōes apud sapientes. **c.** **J**esus āt re/ el. et p̄t̄ s̄nia ex/ dict⁹. **M**at. xxii. **E**xcepit qd sequit̄/ tur. **d.** **B**ene/ mḡ in veri. dis/ p̄isti. **E**x dicit̄ vt/ detur qd ille scri/ ba interrogauit̄/ et̄ christum nō ad capiēdū cū ī/ x̄b̄o sicut alij p̄/ cedēt̄: sed ad/ audiēdū verita/ tē quā scire desi/ derabat. **p̄** va/ rietatez opinio/ nū. **E**el alij p̄t̄/ dici qd a p̄ncipio maliciose ques/ nit: **E**x r̄pi r̄nsi/ one cōtrit⁹ xpm̄/ commendauit t̄/ xps̄ eu: videns ipm̄ emēdatū. **r** hāc sedam expo/ sitionem posuit **M**at. xxii. **A**u/ ḡ. vero libro de/ sensu euāgeli/ star̄ ponit vtrū/ qd. **N**ec moue/ at quēt̄ qd mat/ the dicit tentā/ tē fuisse a qd dñs/ inqrogat̄ ē. fieri **D**en.6.8/ enī potuit vt qd/ uis tētās accesi/ serit: dñs tā r̄nsi/ one correct⁹ sit: **a.** **s** dñ genētū mūlī sunt. **b.** **E**nī potuit vt qd/ uis tētās accesi/ serit: dñs tā r̄nsi/ one correct⁹ sit: **c.** **a.** **s** aut certe ipaz tē/ tationē nō acci/ piāt̄ malā tanq; de/ cōcipe volēt̄/ intīmū: b̄ tanq; ex/ p̄iri volēt̄/ am/ pi⁹ ignotum. **f.** **L**eu.19.8/ **E**uke.10.8/ **d.** **E**t dili. p. tā/ qd se. ma. est t̄c. **c**irca b̄ enī tunc/ erāt opiones do/ ctoz: qdā di/ cebāt sacrificia/ t̄ oblatōes ma/ gis else accepta/ deo qd exercitū/ in opib⁹ charita/ tis. alij aut̄ dice/ bāt̄ h̄rlū: t̄ hui⁹/ opinionis qd ve/ ra est videf fuis/ se iste scriba: et/ p̄pter hoc el⁹ di/ cruz approbat̄ a/ xpo cū subdit̄: **g.** **M**on. ca

Slo. ordi.

Marci

G a Non longe t. Isido. Enis ad tentādū venerit: longior nāq ē ignorātia q̄ scia ut saduccis dī. Errat nesciētes scripturas neq̄ virtutēz dei. Beda. Marti dicit q̄ tentādō q̄rebat: cui fm Marcū dī. Non longe es a regno dei. cū scripture dicat: In simplicitate cordis q̄rite illū: qm̄ inuenie ab his q̄ nō tentāt eum. Sed forte auditō respōdo dñs mor ad pietatē grām redit: t̄ quē p̄i tentādō decipiendū putauit: mox amplectēdo se quendū cognouit. Aut certe tentationē accipiam: nō malam quasi decepe volent̄ inimicū: s̄z cautā q̄st experiri ampli volētes ignotū. fm illud:

Ecc. 9.8 **D** Aut facile credit leuis corde immorabif. b Et nemo q̄r in sermonib̄ cōfutant̄: ultra nō interrogat̄: s̄z apte cōp̄ben sum romane p̄tā tradūt. An p̄t̄ venena inuidie supari posse sed difficile quiescere. c Sede a dextris. Non in h̄ infirmitatē filij: s̄z q̄ alter iāl tero operat̄ oñdit. Nā t̄ filii subiecti inimicos p̄i: t̄ deum p̄tein glorificat sup terrā. d Lauete. Beda. Nota q̄ si verat eos q̄ hui⁹ officiū sunt in foro salutari. p̄mo sedere: sed q̄ h̄ amante q̄si improbos docet esse cauedos. animū. s. nō gradū redarguēs. Enis t̄ h̄ nō culpa careat eū in foro litibus interesser: q̄ in cathedra moysi magister vult appellari. Quab⁹ de causis vane glorie cupidos cauere subemur: ne eorum simulatione seduca mur: vñ emulatiōe ad idēz inflamemur. e q̄ n̄ denozāt domos. Quasi patroni in iudicio futuri: ab infirmis t̄ pecatoz q̄scia turbar: pecuniaz accipe nō dubitat̄: cū cōmendet deo orationē man⁹ porre cta ad danduz: nō collecta ad accipiendū q̄bus illud cōgru

P̄t. 10.8. f. **It.** Oratio el⁹ fiat in peccatu. f. **Bacophylatiū.** Be. P̄dy late grece: seruare latine. Ba ca p̄sice: dñnitie. Bacophylatiū locū quo diuitie fuant: t̄ arcu. s. in qua p̄p̄l̄ donaria Gregabanc ad vñs templi.

4. reg. 11. b Tū in libro Regi. Tūlit iōida pontifex bacophylatum vñū: aperuitq̄ foramē desup t̄c. t̄ portic⁹ in q̄bus seruabant. q̄i hec v̄ba locut⁹ ē t̄s̄is in bacophylatio: docēs in t̄plo. g. Aspicebat quō. Sicut appetitoz prumat̄ t̄ vane glie cauendos esse dixit: t̄ simulationē oratib⁹ plixi iudiciū p̄dixit: sic etiā offerētes iusto examē discernit: vt retribuit singulis fm cor t̄ opaq̄d̄ t̄ hodie facit in ecclēsia.

Allgo. b Dñuites. Be. Allego. Dñuites: iudei de iusticia legis clati. **A**dūa paup: ecclia q̄ sp̄m superbie t̄ tales rerū: cōcupiscentias q̄si mūdi diuitias abiecit. **A**dūa q̄ eius vir p̄ ea mortu⁹ est: t̄ ab el⁹ oculis occult⁹ in celo est. Nec duo minuta offert: q̄i ſ̄pectu diuile maiestatis q̄ oblatioz deute n̄e operationis q̄si certo numero ſcripte t̄ ſignata ſeruant̄: vel dilectionē deiv⁹ p̄ximi: vel fidei orōniscq̄ munera deo offert. Que ſ̄pectu fragilitat̄ minuta: sed merito p̄e intentionis accepta: cūctis ſupborz iudeoꝝ operibus prestant.

Adūa paup. Hiero. Nec paupula me t̄ ſiles ſig: q̄ mitto q̄d̄ poſſum: t̄ deſidero q̄d̄ nō poſſum vobis ex planare. Nō q̄nū ſz ex q̄nto deſiderat deo. Anusq̄z

g. quadrantē

Ia. XII

Nico. de lyra

a Non es lōge a regno dei. i. a veritate enāgelij q̄ in plib⁹ loci vocatur regnū dei: t̄ inde credēdū est q̄ iste puerius fuit ad r̄pm. b Et r̄ndens iesus. Hic describit ſutatio ſcribax: t̄ p̄mo ponit dicta cōſuatio. ſed o discipuloꝝ iñſtructio. ibi: Et ſedens iesus p̄tra gaçophylatiū ſentētia p̄me part̄ p̄t̄ et dice: Matth. xxii. 14. excepto qđ ſubdit:

c Qui deuo. do. viduarū. bona eaz ſibi at trahēdo fallaciē p̄ ſimulationē ſcritat̄.

d Hi acci. pli. iudiciū: q̄ ſimulata ſcritas du

plex est int̄q̄as. fm q̄ dicit Hiero. e Et ſe. Mat. 21. 6

dens iesus p̄tra gaç. Hic ponit discipulorū Luce. 20. 9

iñſtructio. ſacerdotes ei q̄ erāt auari docebāt

q̄ ille q̄ plus offerebat in t̄plo absolute loq̄n̄

do plus h̄bāt de merito: qđ ē falsoz. q̄r q̄nti-

tas meriti nō accipit fm q̄ntitatē doni abſolu-

teſz p̄ cōparationē ad facultatē dant̄ t̄ prom-

ptitudinē ſue volūtāt̄ t̄ deuotiois: t̄ hāc ſen-

tentiā docet p̄p̄s cū dī. Et ſedēs iesus p̄tra gaçophylatiū. loc⁹ erat vbi pouebatur pecunia

oblata. p̄ necessarijs ſep̄l̄ ſacerdotiū ſi mini-

ſtror. f Et multi di. iacta. multa. fm doctri-

nā illoꝝ ſacerdotiū. Sequit ſua xp̄i: g. Et. P̄t. 10. 9.

dua hec pau. p. ol. mi. nō abſolute loq̄ndo ſed

ſiderata facultate ſua. plus est enī vni puer

ferre. v. q̄r viro forti ferre. xx. t̄ codēmō pl̄ ē:

paup̄l̄ daf modicū q̄ ſinīt multū mō dīctio.

h. Doraliter. Et ce. Ia. XII

p̄ illis parabolice loqui. Vineaꝝ paſtinauit homo. i. christ⁹ plan-

tauit ecclēſiam ſanguine ſuo. t̄ Et circūde-

dit ſep̄em. i. euangeliacm doctrinā. Et ſo-

dit lacum. i. abundantie ſpiritualitati ſeflu-

xum. t̄ Et edificauit turrem. i. ſpiritualē

angelorum custodiām. t̄ Et locauit eā agri

collis. i. christianis. t̄ Et peregre proſecu-

erit. Beda. Non loci mutatione: ſed abire dici-

tur a vinea: quia vinitoribus liberum operan-

di arbitrium dereliquit. t̄ Et misit ſeruos ſu-

os. ad agricolas. i. bonos episcopos ad ma-

los christianos arguendum. t̄ aliquos cecide-

runt ut iohannem Damascenum: cui abſcide-

runt manū: t̄ sanctum Bacchium cōtumelijs

afflictum: t̄ sanctum Thomam cantuariensez

ocisum: t̄ de plurib⁹ alijs ſimilia le guntur.

t̄ Adhuc ergo vnum habens filium t̄c. Hic

est christ⁹ qui mittitur inuincibiliter a patre q̄s

aliquem instigat ad bonum: ſed aliqui ſūt in-

grati eius iñſtinctum non ſolū repellentes: ſed

et pelleſe agentes. propter quod quantum in

eis est occidunt eum. de quibus dicitur Heb.

vi. Kursus crucifigentes filium dei. Et ſic dei

iñſtitia mali perduntur et vinea locatur alij

cum eorum loco boni ſubrogātur. b. Et q̄r

rebant eum tenere t̄c. Raban⁹. Hoc quotidie

geritur in ecclēſia: cum quilibet ſolo nomē ſu-

per eam quam diligat ecclēſiſtice fidet t̄ pac̄

vñitatem propter cohabitantiū frātrum bono-

rum multitudinem aut erubescit aut timer im-

pugnare. t̄ Magister ſcim⁹ quia vera ſt̄c.

cōmuniter dicit: qui bene ſeit vngere bene ſeit

pungere. ppter quod minutores vngunt oleo ouile lanceolas ſuas:

vt melius poſſint venam pungere: t̄ ſic fecerunt iſti ſi ſimiliter alijs p̄-

dictores. t̄ Reddite ergo que ſunt cēſar ſcelari t̄c. per herodianos

qui gloriantes in pellib⁹ interpretantur: prelati bene forati ſignifi-

cantur. per phariseos qui interpretantur diuili: ſignificantur religio-

ſi habitu ſi vita ab alijs diuili: ſi iſti reddere debent deo deuotionem

ſi mundo vitam exemplare. t̄ Magister: moys ſcripit nobis t̄c.

exponatur vt. s. Matth. v. t̄ Interrogauit eum quod eſſet primū

omnium mandatum t̄c. Iste querebat de primitate dignitatis: vt pa-

ter et ſequentibus. ppter quod ſibi ſimiles ſunt nouicij qui ſtatim ar-

dua religionis volunt facere ſi non potentes recedunt a religionē.

t̄ Quomodo ergo dicunt ſcribe christum eſſe filium dauid t̄c. Per

christum qui vincetus interpretatur rex. per vñctionem iñſtitutus ſicut

est rex francie ſignificatur: qui filius eſt episcopi parisenſis in ſpiritu

alibus ſi eius dominus in temporalibus. ſic christus eſt filius dauid

fm carnem: ſi eius dominus fm deitatem. t̄ Lauete ſcribis t̄c. ſi

in fine concluditur: dt. Di accipient prolixius iudicium: id eſt con-

demnationē: quia ſicut dicit Hiero. ſimulata ſanctitas duplex eſt in-

iquitas. et ſedens iesus contra bacophylatum aspicebat quō

t̄ruba faciat̄

Blo. ordi.

Darci

La. XIII

Nico. de lyra

G & quadrante pōt offere: h̄ est torta panis in leuitico: q̄ est volūtas prompta. **Q** uadrans: q̄ ex trib⁹ p̄sistit: cogita tu: verbo & facto. **Q** uadrāte vocant calulatores q̄rtā partē cuiusq; rel. s. loci: templo: pecunie. **F**ortitiae ḡ b̄ q̄rtā partē scilicet dñi obolos significat. **b** **V**idua hec paup plus r̄.

Doraliſ Doralit intimat q̄ illi accepta

bile deo: qd̄ offert bono aio: q̄ nō offertenū subaz sed pensat p̄sciam. Nec ppndit q̄ntū offe ras in ei⁹ sacrificio s̄ ex quāto.

Allego c H̄c enī ex eo. Be. Allego.

Iudeus ex abūdanti mīlit in munera: q̄ de iusticia sua p̄su mit & dicit: Dē grās tibi ago: q̄ nō sum sic ceteri homines r̄.

Homine vīctū suū in dei munera mīlit eccl̄ia: q̄ omne qd̄ vīcit: dicit non sūt esse meriti s̄ diuini muneris. dices: Dē p̄pt̄ esto

P̄p̄. 58. mihi p̄t̄. Et itex: Fortitudi ne mē ad te custodia: q̄ tu de us suscep̄tor me⁹: de⁹ me⁹ misericordia cl̄ p̄cuet me.

Tū cū egre. **La. XIII**

E Beda. Recedētē de tem ple dño oia legi⁹ edifi cia & cōpositio mādator ita de structa est: vñib⁹ a iudeis im pleri possit: et capite sublat⁹: vñuerla inter se mēbra compu gnēt.

A pte post laudataz in paucula mīliere eccl̄ie deuotio nē de tēplo egredit⁹: q̄ fundata in gēb⁹ xpi eccl̄ia iudea sue p fidicē penas erat lūtūra: & edificia rūtūra. **E** Tides r̄.

Hūninit⁹ aut̄ p̄curatum est: vt patefacta p̄ orbē fidei euangeli ce ḡfa ipm tēplū cū ceremonijs tolleret: ne forte alijs paru ul⁹ adhuc: ac lactēs in fide: si vide ret mancē illa a p̄p̄bēs facta a dño instituta: admirādo san ctū seculare: paulati ad iudaismū relaberet. Auserf ḡmbra & palmā tenet veritas p̄ orbem declarata. Hiero. P̄enūciat cladem nouissimi t̄pis. i. destru

ctōes tēpli cum plebet l̄ra sua. **D**a. 14. 8

De q̄: Lapis sup lapidē nō rel̄ queſ. i. testimonia p̄pharatum sup eos in q̄s iudei retoq; bant ca vt in esdrā: in corobabel: in machabeos. **f** **E**t cū sederet.

Mystice. Beda. M̄ystice, in sc̄is q̄tus manet: dum sup bor̄x derestatur amentia. **D**ons enī olimax fru etiferā eccl̄ie celstidū signif icat. mons ille non infructo/

fas arbores sed oliueta gignt: quibus lumē alitur: vñ bra fugaf: requies laſſis tribuit: infirmitas solvitur.

g **E**t respōdens: Beda. A pte dñice passiōis in popu lo iudeoꝝ q̄ latronē sediſiōsuz elegerūt: christū ſaluatorē abiecerūt: nec bella oītū: nec ſediſiōes ciuitū ceſſa rūt. **S**ed ap̄l ne bis adūtētib⁹ terreanꝝ: n̄e hieroso lymā iudeaꝝ deſerat āmonentur: quia nō ſtarim finis.

In quadragēsimū enim annū deſolatio p̄uincie et vltimū vrbis ac templi exadiū p̄telatuꝝ eſt. **b** **M**ulti enī ve. **I**mminet exadiō: multi veneſut q̄ ſe eē christos & īā temp⁹ libertat̄ adesse mentirent. **M**ulti etiā ſi eccl̄ia tempoꝝ apostolox inter cetera diē dñi inſta remi nati ſunt. **M**ulti in noīe christi veneſe antichristis: quorū primus ſimon magus: cui auſcultabāt omnes qui erāt in ſamaria a minimo vñq; ad maximū dicentes: **D**ic eſt vir tus dei que vocat magna: eo q̄ multo tpe magicis arti bus dementiſſer eos. **i** **E**xurget enim. Beda. **V**ec omnia ante ultimos & acerbissimos dolores: quib⁹ oīs

vastata

turba factaret es in gaçophylatium, magis ponderans quantitatē deuotionis q̄ muneris, vnde conſequenter vidua pauper ponens duo minuta plus laudatur ab eo q̄ dñites ponentes munera magna. **M**oraliter hec vidua pauper dici potest persona ſimpler ea/ M̄ralis, rens dñitūs & ſcriptarū noticia: que tamē apud deum plus me

retur orationib⁹ & bona vita q̄ potentes in temporalibus & ſcientia magna. **A**nde Au

gustinus cū legiſſet vitam pauli ſimplici di

xit: Simplices & illiterati rapiunt celum: t̄ di. 5. c. 1. 86

nos cū litteris nr̄is trahimur ad infernum. **f**.

1 In ca. r̄. vbi dicitur in poſtilla: q̄ qua

titas meriti non accipit̄ fin quantitatē doni.

Additio. **D**e quantitate meriti q̄ mode accipi debet pro pte habet in prima parte. q. xv. arti. iii. in cor. q. vbi ſit quantitas meriti ex duob⁹ po test penſari. **A**no modo ex radice charitatis & gratiae, & talis quantitas meriti respondet premio essentiali qd̄ cōſtituit in dei fructiōe: qui enim ex maiori charitate aliquid facit: **A** fructu deo pfect⁹. **A**lio modo potest penſari quantitas meriti ex quantitate operis: que quidē est duplex. **A**bsoluta & p̄portionalis. **T**ida enim q̄ mīlit duo era minuta in gaçophylatiū minus opus fecit q̄ntate absoluta q̄ illi qui magna poluerint: ſed quantitate p̄portionabilis vidua plus fecit fin ſententiā domini: quia magis et̄ ſa cultat̄ ſupabundat: vīraq; tamē quātitas meriti respondet premio accidentalī qd̄ est gaudiū de bono creato. **D**ec ſc̄tūs Tho mas. **Q**uib⁹ bene conſideratis & ad propo ſitum applicatis patet q̄ hec vidua cōmēda tur a xp̄o: & hoc ſolū q̄ quantitate p̄portionabilis plus fecit q̄ alij qui matora obtulerunt: nō autē de quantitate meriti essentiali que cōſtituit in radice charitatis, que quidē charitas eſt cauſa pro x̄ma deuotionis. **E**n de non dixit ch̄uſtus: hec vidua plus meruit: ſed dixit: plus oībus mīlit.

Replica. **I**n ca. x̄. vbi poſtilla: tor dicit q̄ q̄ntitas meriti nō accipit̄ fin quātitatē doni. Ibi Bur gen. dicit ſatis bene & ſormiter cum ſancto Tho. & poſtil. ſed addit de ſuo q̄ ch̄uſtus nō cōmēda viduam de quātitare meriti

essentialis quod cōſtituit in radice charitatis que eſt cauſa pro x̄ma deuotionis: ſed ſic dicendo videtur ch̄uſtum non directe repro

basse errorem ſacerdotum dicentium q̄ pl̄ meruit qui plus offert. **H**oc autem probat Ep̄. 5. b

ch̄uſtus eſſe falſum de vidua que obtulit mi nuta duo: quia maioris meriti eſt ex magna deuotione offerre modicum q̄ remiſſa de

uotione multum: quia deus plus penſat aſ ſectum q̄ censum fin Grego. **S**i igitur vi

dua cōmēdatur ex deuotione que fin Bur geni. cauſatur ex charitate: ſequitur q̄ eius commendatio pertinet ad quātitatem me

riti essentialis: cuius oppoſitum dicit Burgensis. **La. XIII**

Ecum egredetur de templo. Superius a primo capi. vñq;

huc docuit ch̄uſtus per viā amoris miracula faciendo et beneficia conſerendo. **H**ic incipit docere per viā timoris ter rorem futuri iudicij incitando. et circa hoc primo duplex queſtio

proponit questionis occasio: p̄ hoc q̄ ch̄uſtus templum p̄dixit de ſtruendum: & ideo diſcipuli queſierunt ab ipo primo de tempore hu ius deſtructionis, quod notatur cum dicit̄: **b** **D**ic nobis quā do hec ſient. & quia poſt deſtructionem templi credabant de propin quo vltimum iudicium fieri, ideo de hoc queſierunt ſecundo, quod notatur cum dicit̄: **c** **E**t quod ſignū erit quando hec omnia in ciuent consummari: tunc enim erit pl̄ummatio hui⁹ mundi.

d **E**t respōdens iefuſ. **H**ic ponit dicte queſtio ſolū. & primo prime, ſed ſecunda. ibi: **D**ate ḡ. **C**irca primū p̄mitit dicte de ſtructionis tēpli inchoatio, & ſecunda pl̄ummatio. ibi: **C**ū autē viderit̄.

Adhuc circa primū p̄dicit quid euēlēndi ſit omnibus generaliſ, ſed quid diſcipulis ch̄uſti ſpecialiſ. ibi: **D**idete autē vosmetipsos. **r** **C**irca primū

Glo.ordi.

Vastata est priuicia tpe iudice seditionis stat ad littera scriptisse. Poter vero regnum sup regnum et pestilente eorum quo sermo scripsit ut cancer: et famas audiendi verbū dei: et cōmotio vniuersi terre: et a ha fide separatio: in hereticis magis intelligitur: pro se inuicem dūcantes: ecclie victoriam faciunt. a. Tidete autem. Beda. Quare hec oia inferantur dicit: Tidete tecum. ea enī vel sola vel maria ca est excidijs: qd post occisionem dñi nolis quoq; ac fidei p̄cones: simul et confessores in pia crudelitate verabāt. b. Et in oē gen. Beda. Quia nouerat dñs corda discipulorum p̄d p̄ditione sue gentis tristanda. H modo solat ut sciat amissis iudeis se socios regni celestis ex toto orbe habitueros. Sicut enim ecclastice historie testantur: multo an excidij iudeo: oē apli ad p̄dicādū euangelij p̄ totū ordē sunt dispersi: excepti iacobo c̄ebetē et iacobo fratre dñi q̄ prius in iudea p̄ xbo enā gelij sanguinē fuderūt. c. Cū autē videtur. tē. B. Poter abominatione in telligi vel antichristus: vel imago cesaris: quā pilat in templo posuit: vel statua adriani equestris: q̄ in ipso sanctoetō p̄ loco multo tpe stetit. Abominationis q̄ fini scriptura idolum nuncupat. et iō addit: desolationis: quia in desolato tēplo atq; desertō idolus posuit est. Beda. Muxta spiritualē sensum: cū viderim abominationes desolationis stare ubi nō debet. i. heretos et flagitia regnare in eis q̄ celestibus mysteriis sur̄secat: cū operantib; iniquitatē: loquētes mendacium: viros sanguinū et doloros: pacem fidelium turbare ppendim. Lūc qui in iudea. i. in confessione vere fidet p̄fissimus. ad motes fugiamus. i. ad culmina virtutis. Lūc q̄ super tectū: q. s. excedit anio carnalia. et tanq; in aura libera sp̄ualiter vinit: nō descēdat in domū ad infimos. s. actus p̄stine queriōis: vt ea que reliquerat mundi desideria carnisve reperiat. Dom' enī nostra vel hic mūdus vel caro in q̄ degim. d. Lūc in iudea tē. Beda. Hec facta sunt cū appropinquante romano bello et iudee exterminio q̄ in pūcia erat christiani amoniti oraculo (vt ecclastica narrat historia) trans iordanem secedentes sub agrippa regno manebat ad tēp in pella ciuitate qui cum ea q̄ sibi obtemperare voluit parte iudeorum semper parebat impio romanorum. e. Ne autē pregnantib;. Quia vel utri p̄pondere: vel filiorū sarcina gravata fugere si poterit. d. In libro historiarū legiſ vroez tonatē turbatam fuga. filiū suū suo lapisum receperisse op̄tuo claudū. f. Orate autē. B. Ut non fiat fuga v̄a hyeme vel sabbato. Isto. ne finiā fructus op̄tuo v̄i cum fine tēpis. Hyeme enim finiā fructus: sabbato tempus. Beda. Orate autē tē. Si de captiuitate a Tito et Cleopasiano facta p̄ accipimus: orare debet nō fiat fuga ex hyeme v̄i sabbato. Hyeme enim p̄hibet frigus fugere ad solitudinem et in montib; desertis latere. In sabbato autē aut transgressio legis si fūgiant: aut mors si remanēt. Si de cōsum matione

Marci Ca. XIII

a. f. Lu. tremor magni crētē p̄ loca et pestilētie et famis. Initius dolorē hēctē. Tidete autē vos i p̄cilijs: et in synagogē vapulabitis: a. f. Constance animos tam bona cā dabit. et ante reges et p̄sides stabilit ppter a. f. Micro. ve clamet ecclia a simbō terre ad te d. c. me in testimoniu illis. Et iōmnes f. quasi ne de perditione vestre gentis tristemini q̄ socios de omnibus gentibus estis habituri. gentes p̄mū oportet p̄dicari euā f. Ante p̄sides. g. Et cū duxerint vos tradētes: a. f. Voluntas em offerte: ego loq̄ dūm in vobis et gratia sp̄uāscen i r̄ndēdo aderit. b. f. Ante p̄sides. ndlīte p̄cogitare qd loquamini: f. a. spiritu. qd datuz fuerit vobis in illa hora id loquamini. Nō enī vos estis loq̄n. f. quod cōtinet omnia sciā habet vocis. b. f. hoc i persecutionibus frequenter vīsum est. sed sp̄uāscen. Tidete autē fratres: a. f. nō est tēp̄ fidei affectus quoq; diuersa est fides. ter frēm in morte: et pāter filiū: et plurēt filij in parētes et morte affi. a. f. cā bona cōstater cā rūda fuit. f. nō enī martyrem facit pena sed causa. ciēt eos. Et eritis odio oib; ppter nomē meū. Qui autē sustinuerit in f. finē: hic saluērēt. Cū autē viderit: a. f. antichristū: vel imaginē adriani: vel cesaris. b. f. Barthē: illo loco sc̄o q̄ idē est: q̄ in loco sc̄o ab. abominationē desolatiōis stāntē omniatio stare nō dī. a. f. pp̄hetas q̄ p̄dixerūt. d. vbi nō debet: q̄ lēgit itelligat. Lūc q̄ in iudea sūt fugiāt in motes: et q̄ sup tectū: ne descendāt i domū: nec introēat tollat qd de domo sua: et q̄ in agro erit nō reuertat retro tollere vestimentū suū. E. a. f. autē p̄gnātib; et nutrītib; in illis dieb;. a. f. Dārthe āt. Orate āt ut nō fiat fugav̄a hyeme v̄i sabbato. b. f. Hec p̄p̄te ad antīp̄m q̄ crebro et scribitoria comēra iserent fidelib;. et q̄ graui est: signa quoq; comitabunt. f. ideo orandum erit. f. Orate hō ut hyeme nō fiat. Erunt et enī dies illi tribulatiōis tales q̄les nō fuerit ab initio creature quā cōdidit de' v̄sq; nūc: neq; fiēt. Et nisi breuiasset dñs dies: nō fuisset salua. f. B. ne malitia morte intellexerit corū. oīs caro. Sed ppter electos quos elegit breuiavit dies. Et tunc si q̄s vobis dixerit: Ecce hic ē christus: ecce illīc: ne credideritis. Exurgent enim p̄seudo christi et p̄seudo prophetē: et dabunt signa et portenta ad seducendos si fieri potest etiam electos. Tēs ergo videte: Ecce p̄dixi vobis omnia. Sed in illis diebus post tribulatiōē illāt sol cōtēnebrabitur: et luna nō dabit splen. rē suū. Et stelle celi erūt. decidētes:

Glo.ordi.

summatione mādi intelligit: p̄cipit ut fides et charitas nra in xp̄m nō re

D. 10. c
Lucc. 21. b
Joh. 16. a
D. 24. x

frigescat: neq; vt ociosi in op̄e dei tor peamus virtutū sabbato. Nec enī do mini locutio partum ad captiuitatez iudaicā: partum ad diem iudicij p̄net. vnde Matth. Dic nobis q̄n hec erūt et signū adētū tuū: sūmatiōis seculis? g. Et nisi breuiasset. q̄s: qd i tantū malis refugū. Que sp̄s electis. Hoc solū. v̄r de' q̄ dat vir tuē patiēti breui et potentiam p̄fēquēti. Et h̄ est: Et nisi breuiasset tē. B. B. Et nisi bre. d. d. Nec tribulatio quāto ceteris grauior: tāto breuitate moderat. Trib. annis. s. et dimidio quanti ex Daniele et Apocalypsi Jobis cōnci p̄t ecclia p̄ orbum impugnatura ee. h. Et tūc si q̄s. B. Quidā hoc ad captiuitate iudaicā referit q̄n multi chāstos se esse dicētes: p̄p̄sim post se deceptum trahēt. Sed ibi nullus erat fidelis: quē de' exhortare ne pueros magistrōs sequeret. Omnes et obdidentes et obsecuti: alieni a xpo obdurabāt. vñ: Delius de hereticis: cōpiendū q̄ p̄tra ecclia veniētes: se chāstos esse mentiūt: quorū p̄mus Simon magus: extremus antichristus. i. Sed in illis dieb;. B. B. H̄deira in iudicio videbunt obscura non lucis sue et diminutio: sed supēnētē veri luminis claritatis. i. sumini iudicis: cū venerit in maiestate sua et patris et sancto angelō. Eulis nibil p̄hibeat vere intelligi: tūc solē et lūna cū alijs siderib; ad temp̄ suo lūmine p̄luari: sicut sol in passiōe dñi. Luna enī tunc tēpis cū eēt plena sub terra latebat. vñ illud Jobel adhuc Jobel. g. Impfectū ē. q̄ cū dixisset: Sol nūt̄ in tenebras. addit: et luna in sanguine: ante q̄ veniat dies dñi magnus et manifestus. et qd de die iudicij Elatas dicit: Crubescet luna et cōfundet sol. tē. Sed pacto die iudicij et clarescentē future glia vite cū fuerit celus nouū et terra noua. tunc fiet qd idē p̄phera alibi dicit: Et erit lux lūne sic solis. et lux solis erit septēplici sicut lux septē dieb;. k. Decidētes. A lūmine q̄si pene deērit semen abrae cū assimilate sunt stelle. l. Et virtuētē

Nico. de lyra

Lūcā primū p̄dicunt p̄icula. s. sedūctio erroris. ibi: Tidete ne quis v̄os seducat. incūsilio timoris. ibi: dū autē diceris. cōmotio plebis. ibi: Surge gens tē. turbatio orbis. ibi: Et erit terremotus. et p̄t sūta istay partiz ex dictis Matth. xxiiij. v̄sq; ibi: a. Et cū duxerint vos tradētes tē. cū sūta p̄t ex dicti Matth. x. b. Et autē viderit abominationē. Hic p̄de dicit sūmatiō desolationis tēpli. et pāter sūta ex dictis Matth. xxiiij. c. Orate vero. Hic soluit secunda q̄stio: in cuius solutiōe saluator p̄mo ex citat discipulorum denotionē q̄ est necessaria tpe magne tribulatiōis. scđo p̄dicit tribulatiōē futurā an iudicium. ibi: Rūt autē dies illi tribulatiōē onis. tertio p̄dicit iudicē adūctū. ibi: Et tūc videbūt filii hoīs. q̄rto excitat attentionē credētū. ibi: Tidete vigilate tē. et ideo p̄dicit in fine. Quod autē

D. 14. b
Lucc. 21. d
Euseb. 39. f

D. 14. b
Lucc. 21. d

Euseb. 39. f

D. 14. b
Lucc. 7. c

Joh. 1. e

D. 24. c

Glo.ordi.

Job. 20. Et virtutes. **Beda.** Quid miruz tremere hoies: cum aspectu iudicij tremant angelice praes. vñ **Job:** Colune celi tremescit et paet ad nutuz ei. Et qd patif virgula defert: vbi seutis cedrus paradisi? **b** **Nicerius.** Ad ira vindicta qu mittere a filio hoies veniente in nubib' celi cu virtute q pilus sicut pluia in vellus decedit in huiusmodi. **c** **V**iquo vñ. Ab oriente et occidente: austro: aquilo: ne: et no tm ab his: s a sumo terre usq a s. c. id est: ab extremis finibus terre p directuz usq ad ultimos terminos ei: vbi longe asperientibus circulus celi terre vide insidere. **d** **V**icu. Quasi quo cu fuerint in sic tenet caulinuli: et gema in flor erupit: intelligit aduentu estas et veris et fauorij. sic cu hec scripta sunt viderit: no putetis iā adesse finē mundi: sed qsi percursoris venire: q oñdat pro pesse. **Beda.** **Mystice.** Ficus synagoga q q ad se veniente dño fructu iusticie non habuit: eterna sterilitate dñata est. **H**ec q cecitas ex parte nigris in israel do. p. g. i. s. omis israel salutis fieret: diu sterilis arbor fici fructus redet quē negavit. vñ **Job:** Vigni si p̄. f. rur. vi. t. Doc ut factuz videris: cito in primo esse die in dictu: et estate vere lucis et pacis. **Nicerius.** Fici parabola. i. ppheta. Folia nata: verba sunt pntia. Estas vero prima dies ē iudicij: in quo unaqueq arbor manifestabit qd intus habuit an aridus ad cōburendū: an viride ad plantādū in eden cu ligno vite: cui folia in salutē gentiū. i. vba quib' dicetur: Utinē bñdi. pa. met t. e. **C**er. et ter. Celū aeriu a q aues celi et nubila celi. vñ **Petr:** Celū aut q nunc sunt et terra eodē vbo repositi sunt et igni referuntur: apte docens qz no alij celi sunt igne perituri qz aqua pditi. i. inania et nebulosa. **Aqua** enī diluuij q tm xv. cubitis cacumina montū trascendit: vltre aeris ethereis cōfina nō puenit. **Ecclesiastes.** Generatio pterit: et generatio aduicit: terra vero in eternū stat. **Sic** ergo celum et terra trāseunt fini imaginē: manent in eternū fini essentiā. **f** **Heos** filius. In eo enī sūt omnes thesauri sapie et scie absconditi. Ideo absconditi: q nobis scire nō expedit. vñ ait: Nō est vestruz nosse t. vel mo. q. p. p. in. s. p. In quo ostēdit q sciat: sed nosse apostolis nō expedit: vt semp incerti de aduentu iudicis sic quotidie vivant quasi alia die iudicandi. **S**icut ergo filius sibi sed non nobis: vt semper sumus solliciti. vnde: **G**idete: vigilare t. **N**ylarius. **F**ilius et spiritus sanctus: quia non sunt a se de die illa nesciunt a se. pater autes: quia a se est: seit a se. **g** **E**t ianitor t. **Nicerius.** **E**i. s. qui pdicat. **ut** dicit: Si non annunciamus iniquo iniūtatem suaz; sanguinem eius de manu tua requirā. **b** **V**igilate t. **P**remiso p̄. familias exemplo: cur summatiois die reticeat dicit: **V**igilate t. **Qui** dormit: nō corpora sed fantasias vider: cum euigilat nihil habet de his que viderat. **Sic** sunt quos mundi amor rapit in vita: deserit post vitam. **i** **Q**uod autem dico vobis. Non soluz rectores ecclie: sed et os vigilare p̄cipimur: ianuas cordis custodiētes: ne antiq hostis mala suggestio subiūret: ne nos dñs dor- mientes inueniat. vñ **D**aul. **V**igilate iusti et no. pec.

r. Cor. 16. **E**rat autem

Marci La. XIII. Nico. de lyra

a **Q**uod at vo. dico t. qndēs q no loqbaet p discipulū tñ: sziob' si delib' pñtib' et futur'. **G**entēta at istaz partū patz: et dicit: **N**at. xp̄i. **A**d maiore p̄dictor p̄ intelligētā qris btrū xp̄s doctrinā suā debuerit tradere scripto: et videt q sicqz scripture inuenta est ad v̄doctrinā meōrē cōmēdet: s doctrina xp̄i erat mafie memorie cōmendāda. g. t. **I**te figura debs rñdere si gurato et eōuerio: sed lex ver' q fuit figura legis noue fuit data in scripto. g. t. **A**d orarium arguit: qz nulli libri ab eo scripti hñt in canone: s z tm a discipulis suis ut aplis et enā gelist. **N**ostro. doctrinā christi fuit imēdiatē tradita a deo: qz ipse in vñtate p̄sonae fuit: et est ver' de' et hō. ver' autē testamētu licet fuit datuſ a deo no tm imēdiatē: s mediātib' angel: ut dñ **Gal. 4.13**. **L**ex data ē p angelos i manu mediatoris. **t** **A**ct. vii. dixit Stephanus in deis: Accepist legē in dispositiōe angelo rū. et io doctrine xp̄i debebat excellētissimus modū tradēdēt ea q est in hō p doctrina aliq̄ nō imēdiatē scribit in pelle mortua s̄z in mētib' hoim q sunt ad imagines dei facie. qd factū est de doctrina xp̄i quā imp̄st mētib' discipuloꝝ: et s̄ fuit predi- cū **H**iere. **xxxi.** Ecce dies veniūt dicit domin⁹: et ferias donū israel et domini inda fedus nouū nō fm pactuꝝ qd pepigī cum p̄tib' v̄ris in die q app̄hendi manū eoru ut educerē eos de terra egyptie. et subdi- tur: Sed hō erit pactū qd ferias cu domo israel: dabo legē meā in vñscerib' eoz: et in corde eoz scribā eā: s̄z p aplos aliosqz di- scipulos xp̄i derūnata est doctrina ci' verbo predicationis et etiam scripto: ut p̄t in euāgelijs aplorū et aplis. ex hō p̄t solutio p̄mi argumēti. **A**d lēdū dicēdū q figura deficit a pfectio figurati: et iō lex euāgeliā nō solū fuit scripta in tabul lapideis et pellib' mortuis: sicut lex ver': sed etiā in mentib' hñtis: ut dictū est: qntū ad pri- mā et̄ p̄scriptionē secūdario aut̄ fuit scripta in libris: ut dictū est. **1 Cor. XIII. 8**

D **Moraliter.** **a** Et cu egrē deretur de tem- plo. **T**emplū dei qlibet religio p̄t dici. q sic destruitur et nō remanet lapis sup la- pidem quando nō remanet ibi conformi- tas aliqua ad primū fundatōreꝝ. **t** **E**t cu sedet in monte olivaz etra templū. p hoc significauit q cultus noui testame- ti abiçeret ceremonias iudeorū. **t** **Mal. 14.6** **D**omi ni venient in nomine meo dicentes t. **Lucc. 11.2** **A**thanasius. In unaquaq heresi diabolus figurat dicit: ego sum chrlz: et apud me veritas est. **t** **C**um autē audieritis bella t. **A**mbro. Sunt autē et alia bella que vir sentit christian⁹. s. diuersaz prelia cupiditatū: studiōz cōflictus. multo etiā grauiores sunt hostes domestici qz extra- nei. **t** **O**pōrtet hec fieri: sed nō dū est fi- nis. magnitudo maloz precedētū gene- rale iudiciū est figura sequentū incopara- bilitē graviꝝ. **t** **E**radet autē frater fratré in mortē t. spūalit aut̄ vnusqz tradit p̄ iniquū suū i mor- tē: qn ipm ducit in culpā morale. **t** **C**ū aut̄ viderit abomīatio- nē desolatiōis t. p quā p̄t intelligi sumonie vitū qd est deo abo- minabilis: est etiā desolatiōnē ecclie: qz p hō indigni. p̄mouent: et di- gni repellunt. qdē abomīatio stat vbi nō dū qn in ecclie prelatis locū habet. **t** **L**uc. 21 in iudea sunt. i. in confessione veritatis: eo q iudea p̄fessio interpretat. **t** **F**ugiat ad montes. i. recurrent ad ciues celestes p orationē deuota ut deo amoueat pestem istam. **t** **E**t q supra rectū t. i. bon⁹ p̄platiū. **t** **E**t q in agro. i. bon⁹ actiūs. neuter istoz qrat sed mag⁹ fugiat tale p̄motionē: vel po- tius dñationē. ideo sequit. **t** **E**c autē pregnatib' i. illis q p̄ce- perunt in anio taliter p̄moueri. **t** **E**t nutrientib' i. p̄motis su- moniae se laute nutrientibus de bonis ecclie. **t** **O**rate ergo vt hyeme nō fiant. i. vt dicte p̄motiones simoniace no fugiant cepi. de sed in charitatē seruore. **t** **E**rat autē dies illi tribulatiōis. sc̄

maiores

Socialiter

malores q̄ t̄pib⁹ tyrānoꝝ de qua beat⁹ Berū exponit illud
Esa. xxviii. Ecce in pace amaritudo mea amarissima: dices q̄
d dicere pōt̄ modernis t̄pib⁹ ecclia: qz maiora mala sp̄ualiter
patiſ sub pace p̄ncipū xpianoꝝ pp̄f simonias & alia mala cleri
eoꝝ q̄ patet ex plectuſe & tyrānoꝝ: t̄ dñs p̄ sua grām breuiſ
et ista mala. t̄ Lunc si qz vobis dixerit: ecce hic est xps. p̄
episcopo vel sacerdote male p̄motio. q̄ xps. i. vnc̄ dici pōt̄ eo
q̄ & vnc̄ionē est institut⁹. t̄ Ne crediderit: qz sic comēdan-
tes eos de scia vel vita sunt medaces. Sequit̄: t̄ Sol cōteſ
nebrabif. i. xps fīm appārētiā hōim: vñ dicūt qñ sunt tales p̄
uerſe p̄motioes q̄ xps dormit eo q̄ talia mala p̄mitit. t̄ Et
stelle celi erūt cadētes. nā hoiles boni & litterati & dicta depli-
munt in ecclia dei. t̄ Et vñutes q̄ sunt ī cel̄ mouebunſ. naz
hoiles & p̄platiū mirant aliq̄ metu p̄dicta de patientia dici.
t̄ Et tac̄ videbūt filiuſ hoiles it. qz recognitiant q̄ christ⁹ bonis

Slo.ordi.

Beat autem pascha. **Hie.** **C. XIII.** **R.** Pascha transitus interpretat. pa-
scin vero imolatio. In imolatione
agni et transitus per mare vel egypti figurat
se passio Christi: redemptio populi de inferno
quoniam post biduum nos visitat. i.e. plenissima
luna erat Christi perfecta ut parte nulla tene-
brosa carnes agni imaculati quod tollit pec-
cata mundi in una domo quod est una ecclesia
catholica calcati charicatae: armati vir-
tute comedunt dicens: **Etenim** pascha no-
strum imolatur est Christus. **Beda.** Pascha
quod hebreos phase a transitu non a passione:
eo quod exterminator videns sanguinem in fo-
ribus Israelitarum transierit: nec perfuderit
eos vel dominus aurum dans eis delugam
bulauerit: cuius mysterium Jobes aperuit.
Ante die festi pasche sciens Iesus quod venit
hora eius ut transiret de hoc mundo ad pa-
trem: ubi ostendit sic mystice noratum quod
agnus dei quod peccata mundi tollit de hunc mun-
do esset transitus. **Uel** nos salubri transi-
tu de egyptiaca servitute redemptus est vel
eductor. **Beda.** Pascha solus dies quod
agnus occidebat ad vesperum quartadeci-
ma luna primi menses. **A**cyma quindecima lu-
sunt de egypto quod septem celebrabant diebus. **A**eiusdem menses die ad vesperum. **Sed** indifferenter
tur: quod tamen pasche ac acymis celebrabat: tamen
clerici: quod ex Hunc modo transire precipitum. **Uno** de-
to imolato ad vesperum septem ex ordine dies
Christus pro nobis semel in fine seculorum vel te-
huius seculi tempore quod septem diebus agit: in
ritatis nobis precepit esse vivendum: tamen omni nisi
egypti retinacula fugere: tamen velut a mundana
solitudine iter se admonet subire virtutum.
sa. Hiero. **A** principio egressa est iniqtas quod
se purificare finit legem ad elum agni debucra
Hiero. **Vitant** die festi: quod querunt illis. **M**ulta
vitae et misericordia prediderunt. **d.** **E**t cum
ceruo semp ad lectulū suū redit. **I. filii** obe-
tit obediens a nobis petit. **S**imon enim obediens
nisi le. Hiero. **S**imon leprosus: mundu insu-
lem significat. **f.** **E**t recuperet et. Hiero.
militante scilicet ut eum tangeret: fides peccatri
ad caput: capite de cecidit per fidem. i.e. a christo
g. **D**ulcier. **Beda.** Maria magdalena sor-
dens. **D**oc. Jobannes dicit esse factum ante sex
non sedens venerit hierusalē. **I**psa est enim in
huc peccatrix (vt Lucas scribit) pedes dominum
xit: nunc iustificata et familiaris facta: non trahit
cit: sed et caput vt Matthaeus et Marcus pra-
dit. **h.** **A**labastrum et. **A**labastrum ma-
guttis distinctum: vnguentu incorrupta ser-
ti. **P**istrica nardus et mixta: quia non solu de
de foliis copositum erat quod est preciosus
bastro. Hiero. **D**omus impleta odoris: celum
alabastrum: carnale est desiderium: quod si
omne corpus compaginatum est.
Cant. 1. b Omne fidei et pietatis designat ecclesie que dicit:
bitu suo: mar. m. d. o. suum. **Q**uod ad litteram

Mystic
Can. i. b

~~Darci L.~~

viris hic deiecit reseruat bona malora. † ~~E~~ sic autem discepte parabolā tē, cū enī incipit ramos et folia, pducere signū ē fructificatiōis future: sicut bona indoles iuuenis signū ē boni, pfect⁹ sequētis. † ~~S~~icut hō à pegre, pfect⁹ tē, dicitur eo q̄ a nobis in presenti non viderit. † ~~E~~t dedit fuis suis potestatem cuiusq; operis, hoc d̄r̄ q̄ dimittit hoies age, re fin libertatem sue voluntatis. † ~~E~~t ianitoris precepit ut vigil, i. ratione qui debet esse vigil ad claudendum ostium cō sensus diabolo: et ad aperiendum christo qui ad ostiu⁹ pulsat quando ad bonum nos inuitat. † ~~H~~ero an media nocte: an gallicantu⁹ tē, per mane significatur iuuentus, per galliscantum virilis status, per medium noctez senect⁹, per sero senium. ~~E~~t q̄ dominū aduentus est nobis incertus: ideo vigilandum est omnibus etatibus ut in morte venientem eū recipiamus p̄ bona voluntatem. Erat autem

~~rico de lyra~~

Erat autem p̄sea. post h̄c descripta est redi-
ductio petoris in dei p̄ me-
diatoris p̄dicationē. hic p̄nter de-
scribit eadem reducio p̄ passionē
sue redēptionē. Et q̄ superiō p̄dī-
xit passionē suā p̄ iudeos inchoan-
dam: t̄ p̄ gentiles summandam
ad quos tunc p̄tinebat iudicium
sanguinis in hierusalem. ideo primo
describit eius passio p̄ iudeos in-
choata. secūdo p̄ gentiles cōsum-
mata. ca. sequenti. Circa primum
quattuor p̄ ordinē describuntur. pri-
mū est ipius p̄p̄ venditio nō ex eiō
ignorantia sed ex eiō p̄sciētia et vō-
luntate. scđo venditi traditio non
ex eiō displicētia sed charitate. ibi:
Et prima die ac ymoꝝ. tertio tradi-
ti cōprehēsio nō ex sua impotētia s̄
mititate. ibi: Et adhuc eo loquēre.
quarto cōprehēsio cōdēmatio nō
ex sua lūsticia sed humilitate. ibi:
Summi vero sacerdotes. Circa p̄-
maz partē premittit venditiōs o-
r̄. prima sacerdotū inuidia. t̄ hec po-
secunda fuit iude avaricia: qui voluit
vnguenti effusi. que ponit ibi: Et cum
ertio ponit ip̄a venditio. ibi: Et iudas
da pars p̄ncipalis incipit ibi: Et prima
cū est. t̄ diuidit in quatuor: quia p̄-
cōiunctū ad p̄ditoris reuocationē. scđo
de sacramētu ad charitatis ylōnē. ibi:
illis. tertio p̄dīctis discipulorū scandalū-
tonē. ibi: Et ait illis iesus: Omnes vos
et. quarto describit p̄pi dehiderium ad
ibi: Et veniūt in p̄dīu. Tertia ps̄ p̄nci-
cipit ibi: Et adhuc eo loquente: diuidit ē
bis iude frauduleria. scđo p̄pi patiētia.
cūstātibꝫ. tertio discipulorū ignauia. ibi:
eo fügerunt. Quarta ps̄ p̄ncipalē q̄
vero sacerdotes: diuidit in quatuor. q̄ p̄-
latia p̄pi fallos testes. scđo eiō dēna-
res. ibi: Eurgēs aut̄ sūmū sacerdos. ter-
ratio p̄ malignos satellites. ibi: Et ce-
puere eum. quarto negatio petri p̄ tres
et petrus. Tententia autē būlius tot⁹
Matth. xxvi. ybi ista sunt exposita co-
me ponuntur: t̄ sub eisdē verbis pro ma-
tē pauca exponenda que discurruntur.
p̄ncipali dicuntur: Erat autē pascha et ac y-
p̄lenitas autem pascalis iudeorum ce-
decimā de primi mensis: vt habetur
p̄lenitas incipiebat a vespera quarte-
labab agn⁹: t̄ tunc vescebanꝫ ac ymīs
piem. b Alabastrum vnguenti nar-
rati q̄ nardus est herba faciēs spicas
ibus extrahitur liquor optimus: sicut
sis. t̄ talis liquor vocatur hic vnguen-
tū vel arbor paruuula: t̄ inde fluit yl-
p̄dicto. In scđa parte p̄ncipali dicuntur:

Slo. ordi.

Nō plenit: et quotidie spūaliter in mēbris suis implere nō desinit:
Cor. 2. d que in toto mēdo gloriando dicit. **P**eo autē gratias ago qui
sem̄ triumphat nos in christo ieu. **E**t odo rē noticie sue manife-
stā stat q; nos in om̄i loco: quoniā christi bon̄ odo: sumus deo:
cū potentia diuinatatis ei⁹ que illi vna est cū patre digna re-
uerentia s̄fite laudat et predicit. **C**ā
put eius vnguento pfundit p̄ficio: cū
humanitatē digna reverētia suscipit.
In pedes vnguentū pīsticū. i. fidele et
verū pfundit: q; illā naturā eius qua
terrā st̄tingere. i. inter hoies querari
dignat̄ et p̄ficia predicatione et deuotis
venerab̄ obsequijs. **A** Erant autē
qdā. **B**eda. Per synedochēn plura
lē. p singulari posuit. **J**ohānes iuda⁹
hoc dixisse dicit: q; fuerat fur: et locu-
los habens ea q; mitte. por. **F**oritant
ali⁹ discipuli aut senserit hoc aut dixe-
runt aut iuda⁹ dicere pluasi sunt: et om̄i
voluntatē Matthē⁹ et Marc⁹ ver-
bis expresserunt. **H**ed iudas q; fur: et
ali⁹ ppter curā paupe⁹. **J**ohānes aut̄
illū solū cōmemorare voluit cui⁹ bac-
de causa furandi p̄suētudinē intima-
re curauit. **b** At qd̄ pditio. **H**iero.
Perdit⁹ de salute pditione inuen-
nit: vt in sicu fructifera mon⁹ laqueū
nanciscere. **c** Poterat r̄c. **H**iero.
Sub p̄textu auaricie mysteriū loq-
tur fidei. **E**tenī nra fides trēctis emi-
tur denarijs. i. decē sentib⁹ p corpus et
aīam et sp̄m triplicatis: vt et nos sicut
Jodi. 7. b **H**edeon trecentor⁹ viro⁹ numeruz as-
sumentes: allophilorū castra paupes
spī fracti lagūculis nr̄is cum rubis et
lucernis destruam⁹. **i** sicut abraā cū
trēctis viris spolia diuina⁹ ad ve-
sperā. **d** Bonū op⁹. **H**iero. Qui
credit in deu reputat̄ ei in opus insti-
cie. alind enī est credere ei: aliud ē cre-
dere in eū. i. totū se inīcere in illum.
e De aut̄ nō. **B**eda. Corpali p̄ficia
et familiaritati cōiunctū sicut nūc. vñ
Cor. 5. c **A**plo. Et si nouerim⁹ xp̄m fm carnē:
sed nūc iā nō nouim⁹. Spūaliter autē
Dat. 15. d semp̄ est nobiscuz. vñ: Ecce ego vobis
sum vñz ad zsum. seculi o. dī.
Hiero. Ita intelligendū est: me aut̄
nō semp̄ habebitis in corpali p̄ficia ut
prius in cōiunctū et familiaritate. **i** et
per Aplo. Si nouerim⁹ christum fm
carnē: sed nūc iam nō nouim⁹.
f Qd̄ habuit hec fe. Qd̄ putat̄ p-
ditionem esse vnguenti officiū sepul-
ture est. Nec mirū si mihi dedi odo rē
fidei bonum: cū eo p̄ ea fusuris sum
sanguinem meū. **g** Amen dico vo-
bis. **B**eda. Hora in christo noticiā fu-
tuorūz. Passuros post paucos dies
p̄ficit evangeliū suū toto orbe predi-
candū. **B**eda. Notandū q; sicut ma-
ria toto orbe quo est ecclā diffusa glo-
riam meruit de pio obsequio qd̄ dīo
deuote exhibuit. sic et iudas qui ei de-
traxit p̄fide nota longe lateq; ifama-
tur. **S**ed dīs bonum p̄la laude remu-
nerat: futuras imp̄i st̄tumelias tacer.
b Unus de. xij. r̄c. **H**iero. Unus nu-
mero nō merito. nomine non numine.
corpo nō anīo. **Un** sponsus ad spon-
sam: Vulnerasti cor meum soror mea
in vno oculozū: et i vno crine collitui.
Oculus et crinis sapiētia est virtus:
Dat. 15. d quoniā inde cū ceteris dicit. **T**ob da-
tum est nosse mysteriū regni dei: et dedi vobis potestatē cal-
rē. **i** Abi⁹ ad. Ille abi⁹ ad principes: et postq; exi⁹t in
P̄. 15. transit in eum satanas. **H**ic nox nocti indicat scientiā. **Anū**
Ecclā. c quodq; animal ad sibi simile lungit. **M**aria currit ad aplo⁹
Et dies

Marci

La. XIII

Vt dies diei eructat verbum. **J**udas ad iudeos: vt nox nocti
indicit scientiam. **k** Et querebat r̄c. **H**iero. Promittit se
tradere ut magister eius ante dicebat: **T**ibi dabo hāc potesta-
tem vniuersam. **B**eda. Multū bodie scelus iudee exhorrent:
nec tamen cauent. **C**ū enim p̄ munere⁹ falsum p̄tra quēlibet
testimonio dicit: q; veritatē pro pecu-
nia negant̄: deū p̄ petunia vendunt:
qui dicit: **E**go sum veritas et vita. **C**ū Job. 14. 8
sociates fraternitatis aliquā discordia
cōmaculāt̄: deū prodūt̄: q; deus chari-
tas est. **E**t qd̄ peius est: nō infirmita-
ten ignorātia: sed sicut iudas q̄rūt̄
opportunity: ut amotis arbitris men-
dacio veritatē: criminē mutent virtu-
tem. **l** Et prima die acymo⁹. **B**eda.
Quartadecima luna: qū abieco
fermento agn⁹ occidebat ad vesper⁹:
qd̄ exponens Aplo⁹ ait: **E**tenī pasca 1. Cor. 5. c
nostrū imola⁹ est xp̄s. **Q**uis enī in
sequēti die quindecima luna sit cruci-
fixus. ha et nō nocte qua agnus imola-
batur: et discipulis suis corp⁹ sanguis. **T**Lo. 11. b
nemq; suū dedit: vt a iudeis tent⁹ et li-
gatus ip̄s imolatiōs. i. sue passiōis
exordiū sacrauit. **I**rido. **C**ū amari-
tudine comedunt̄ acyma q; est redem-
ptio nr̄a. amaritudo enī est passio do-
mini. **m** Ite in ciuit. **B**eda. Indi-
cū est p̄ficiē diuinitatis q; et cū di-
scipulis suis loquens qd̄ alibi fit no-
uit. Dulche aut̄ paraturis pasca hō-
lagēna vel amphoza (fm alii euāge-
listam) aque baiulās occurrit: vt ostē-
datur hui⁹ p̄fice mysteriū. p̄ ablutiōe
mūdi esse celebrandū. **A**qua enī laua
crū ḡf: lagena fragilitatē eoz̄ desi-
gnat̄ p̄ quos hec gra mūdo erat mini-
stranda. **N**isi: **H**abem⁹ th̄caurū istum
in vasis fictilib⁹. **P**arāt̄ pasca discipu-
li vbi aque inferf lagena: vt adesse te-
pus insinuat̄: q; cultorib⁹ veter⁹ pasce
typic⁹ de limine ac postib⁹ crux aufer-
rat: et ad tollēdā mūdi crimiā vitifici-
fōne baptisma secreta. **H**iero. **C**i-
ulatas est ecclia q; muro fidei cingitur:
hō occursit̄ p̄fimitius pplo⁹ et: am-
phora aque lex līe. **n** Homo lage-
nā aque. **B**eda. Consule et aque baiu-
li: et dīi dom⁹ facita sunt vocabula: vt
oībus veruz̄ pasca celebrare volētib⁹:
id est sacramentis xp̄i imbut̄: eūq; sue
mētis hospitio suscipe q̄rentib⁹ facul-
tas danda signef. **o** Sedmini r̄c.
Hiero. Qui dicit in altū vbi refectio
xp̄i. **C**ū raab exploratorib⁹ mādat
vt nō p̄ ima sed p̄ excelsa iarent.
p Cenaculum grande. **H**iero. **E**cclē-
sia magna que narrat nomen dīi stra-
ta varietate virtutū et linguaꝝ. vnde:
Circūamicta varietate virtutū. in q̄ **P̄. 44.**
paraf dīo pasca. **D**omin⁹ dom⁹ petr⁹
apl̄s: cui dominus domū suā creditid
vt sit vna fides sub uno pastore.
q **B**eda. **L**uc. 22. 8

Mico. de lyra

a Et primo die acymo⁹. de ista die ē
cotrouerſia inter grecos et latinos: q̄
pleniū tractata est Matth. xxvi. et
Job. xiiij. **b** Occurreret vobis ho-
mo lagēna aque baiulās. istud signū
dedit eis ad inuentendū locū p̄ cenaz
et creditur qd̄ dīs illius domus cēt̄ di-
scipulis christi occultus. **c** Ubi ē
refectio mea. l. agnus pascale: quia dominus illius dom⁹ nō
solum prouidit de loco: sed etiam de agno. **d** Vobis de-
montrabit cenaculum. in illo cenaculo pasca comedērunt: et
in illo post resurrectionem latuerunt discipuli propter metum

Slo. ordi.

Vt dies diei eructat verbum. **J**udas ad iudeos: vt nox nocti
indicit scientiam. **k** Et querebat r̄c. **H**iero. Promittit se
tradere ut magister eius ante dicebat: **T**ibi dabo hāc potesta-
tem vniuersam. **B**eda. Multū bodie scelus iudee exhorrent:
nec tamen cauent. **C**ū enim p̄ munere⁹ falsum p̄tra quēlibet
testimonio dicit: q; veritatē pro pecu-
nia negant̄: deū p̄ petunia vendunt:
qui dicit: **E**go sum veritas et vita. **C**ū Job. 14. 8
sociates fraternitatis aliquā discordia
cōmaculāt̄: deū prodūt̄: q; deus chari-
tas est. **E**t qd̄ peius est: nō infirmita-
ten ignorātia: sed sicut iudas q̄rūt̄
opportunity: ut amotis arbitris men-
dacio veritatē: criminē mutent virtu-
tem. **l** Et prima die acymo⁹. **B**eda. **Qu**artadecima luna: qū abieco
fermento agn⁹ occidebat ad vesper⁹:
qd̄ exponens Aplo⁹ ait: **E**tenī pasca 1. Cor. 5. c
nostrū imola⁹ est xp̄s. **Q**uis enī in
sequēti die quindecima luna sit cruci-
fixus. ha et nō nocte qua agnus imola-
batur: et discipulis suis corp⁹ sanguis. **T**Lo. 11. b
nemq; suū dedit: vt a iudeis tent⁹ et li-
gatus ip̄s imolatiōs. i. sue passiōis
exordiū sacrauit. **I**rido. **C**ū amari-
tudine comedunt̄ acyma q; est redem-
ptio nr̄a. amaritudo enī est passio do-
mini. **m** Ite in ciuit. **B**eda. Indi-
cū est p̄ficiē diuinitatis q; et cū di-
scipulis suis loquens qd̄ alibi fit no-
uit. Dulche aut̄ paraturis pasca hō-
lagēna vel amphoza (fm alii euāge-
listam) aque baiulās occurrit: vt ostē-
datur hui⁹ p̄fice mysteriū. p̄ ablutiōe
mūdi esse celebrandū. **A**qua enī laua
crū ḡf: lagena fragilitatē eoz̄ desi-
gnat̄ p̄ quos hec gra mūdo erat mini-
stranda. **N**isi: **H**abem⁹ th̄caurū istum
in vasis fictilib⁹. **P**arāt̄ pasca discipu-
li vbi aque inferf lagena: vt adesse te-
pus insinuat̄: q; cultorib⁹ veter⁹ pasce
typic⁹ de limine ac postib⁹ crux aufer-
rat: et ad tollēdā mūdi crimiā vitifici-
fōne baptisma secreta. **H**iero. **C**i-
ulatas est ecclia q; muro fidei cingitur:
hō occursit̄ p̄fimitius pplo⁹ et: am-
phora aque lex līe. **n** Homo lage-
nā aque. **B**eda. Consule et aque baiu-
li: et dīi dom⁹ facita sunt vocabula: vt
oībus veruz̄ pasca celebrare volētib⁹:
id est sacramentis xp̄i imbut̄: eūq; sue
mētis hospitio suscipe q̄rentib⁹ facul-
tas danda signef. **o** Sedmini r̄c.
Hiero. Qui dicit in altū vbi refectio
xp̄i. **C**ū raab exploratorib⁹ mādat
vt nō p̄ ima sed p̄ excelsa iarent.
p Cenaculum grande. **H**iero. **E**cclē-
sia magna que narrat nomen dīi stra-
ta varietate virtutū et linguaꝝ. vnde:
Circūamicta varietate virtutū. in q̄ **P̄. 44.**
paraf dīo pasca. **D**omin⁹ dom⁹ petr⁹
apl̄s: cui dominus domū suā creditid
vt sit vna fides sub uno pastore.
q **B**eda. **L**uc. 22. 8

Glo.ordi.

Beda. Cenaculum: lex spiritualis q̄ de angustijs l̄re egrediēt: in sublimi loco recipit salvatorē. **N**ā q̄ adhuc occidentē fam seruauerit: q̄ in agno nō aliud q̄ pec⁹ intelleverit: in ihsu p̄sea facit: q̄ maiestatē sp̄us nō cōfidebit in vobis dei. **Q**ui au te bauulū aq̄. i. ḡe preconē in domū ecclie fuerit secur⁹: q̄ sp̄us sc̄e illustrante sup̄ficie l̄re trāscendendo in alto mēris solio parat refectioēz xp̄o: q̄ cuncta pacē sacra t̄ cerera legis decreta esse ei⁹ sacra cognoscit.

A. **E**spē aut̄. Hiero. **E**cpera dieve sperā indicat mūdi. **C**irca vndecimaz nāq̄ horā veniū nouissimi q̄ p̄m de nari accipiū vite eterne: q̄r af̄ crucē abraam erat ī inferno: t̄ post crucē la tro in paradise. **b**. **A**mē dico vob. **S**icut de passiōe pdixerat: ita de pdit ore pdicit dans locuz penitēti: vt cū intercessione cogitationes suaz p̄sciri a deo peniteret euz facti sui. **H**on t̄ ex noīe designat: ne apte redargut⁹ ipu dentior fiat. **V**ittit cr̄mē in numerū: vt sc̄ius pn̄iam agat. **c**. **A**nus ex vob r̄c. **D**ū falsitas arguit: v̄itas cō probat̄ implet. **Q**ui edebat pa. me. ma. sup̄ me sup̄. **D**ēs tangunt ut fiat armonia ī cithara. **O**mēs bñ su sp̄ensi p̄sona voce r̄ndet: **M**unq̄d ego sum dñe: **A**n⁹ remissus t̄ pecūi amo re affect⁹ dixit: **M**unq̄d ego suz rabbi⁹. **d**. **C**ōtristari. **S**cūnt vndeci q̄ nibil mali ī dñm cogitauerat: q̄ pl̄ credūt ingrō q̄ sibi: t̄ timētes fragilitatē suā tristes de pctō suo interrogat̄: cui⁹ non habebat̄ p̄sciam. **e**. **A**n⁹ ex. xij. Hiero. Separat seorsuz ouēlup⁹ quaz cap̄. **Q**uis q̄ de ouili egredit̄ lupi p̄t̄ morib⁹. **f**. **U**ni intingit r̄c. Beda. **M**ira dñm patiēto. **P**or⁹ dixit: vn⁹ ex vob tradet̄ me: p̄seuerat̄ pditor ī ma lo. **A**perti⁹ arguit: t̄ tñ nō aprie desi gnaf. iudas alij⁹ p̄tristat̄: t̄ manū retrahētib⁹ a cibis temeritate t̄ ipuden tia q̄ dñm tradit̄: erā manuz cū m̄grō ī cathino mittit̄: vt audacia bona cō scientiā mentiret̄. **g**. **E**aūt̄ r̄c. Beda. **I**n semipernū ve hoi illi q̄ ad mē sam dñi indigne accedit. **I**lle enī ī ex emp̄la inde filiū hoīs tradidit̄ nō in deis q̄dē perib⁹: sed t̄i pctōib⁹ mē bris. **s**. **L**uis q̄ accepe dñci corporis sacra mēti temerarie presumit. **I**lle dñm vē dit q̄ ei⁹ timore t̄ amore neglecto terrena p̄illo t̄ caduca īmo t̄ criminosā diligere t̄ curare nō metuit. **B**eda. **E**aūt̄. **H**ec p̄mo nec sc̄o corret̄ pe nitit: sed patiēto dñi nūrit̄ impuden tiā suā t̄ thelauriçar sibi irā. **P**ena p̄ dicit̄: vt q̄ pudore non vincit: timore corrigat̄. **b**. **M**āducātib⁹. Beda. **F**insto veteri pasca q̄s in cōmemoratiōe liberatiōis p̄pli dei ab egypto agebat̄: trans sit ad nouū: q̄d in sue redēptiōis memoriā eccliam freqūtare volebat̄: vt. s. p̄ carne agni ac sanguine sui corporis ac sanguis sac̄m substitueret̄: t̄ se esse mōstraret̄ cui iurauit dñs t̄ nō pe. eū: tu es sa. in eter. **r̄c**. **F**ragit ip̄e panē q̄ē discipuliḡ port̄git: q̄r fr̄actio sui corporis sponte sua t̄ peuratiōe venit. **A**nde. **T**otestate habeo ponēdi a. me. **r̄c**. **P**riusq̄ fr̄ageret̄ benedicit̄: q̄r naturā hūanā quā passū assūpsit̄: vna cū p̄re t̄ spiri tūtētō gr̄a diuine virtutē impluit̄. **F**indit̄ panē t̄ fregit̄: q̄r ho minē assumptū ita morti subdidit̄: vt ei diuine īmortalitatē ve raciter inesse potētiā demōstraret̄. ideoq̄ veloci⁹ a morte resu sc̄itā dñ. **i**. **A**ccepit panē. Hiero. **F**igurā corp⁹ suu in pa ne q̄d est ecclia p̄ns: q̄ accipit̄ in fide: bñdicit̄ in numero: fr̄a gitur in passiōib⁹: dñ exēplis: sumi⁹ doctrinis. **F**ormās san guinē suū in calice vino t̄ aqua mixtum: vt alio purgētur a culpis: alio redimātur a penis. **S**anguine nāq̄ agni dom⁹ scrūtan̄ a p̄cessiōib⁹ angeli. **E**t aqua maris rubri extingui tur inimici: q̄ sunt mysteria ecclie xp̄i. **B**eda. **M**ystice. **D**am̄ q̄d̄ firmat̄ eō hoīs refert̄ ad corp⁹, vinū q̄d̄ sanguinē ope

Darci

stratū: t̄ illic parate nob̄. **E**t abie rūt discipuli ei⁹ t̄ venerūt ī ciuita tē: t̄ inuenerūt sicut dixerat illis:

s fine mundi.

a t̄ paraueft̄ pasca. **T**espe āt facto t̄ vēit cū duodeci: t̄ discubētib⁹ eis **b** t̄ māducātib⁹ ait iesus: Amē dī co vob: q̄r vñus ex vobis tradet̄ me q̄ māducat̄ meū. **A**t illi cepe rūt p̄tristari t̄ dicere singillatim: **c** **M**unq̄d ego? **Q**ui ait illis: **U**n⁹ ex duodeci q̄ intingit manū me cū in cathino. **E**t fil⁹ quidē hoīs s vadit: siē scriptū ē de eo. **E**aūt̄ **s** Hiero. m̄lti bonūt̄ iudas faciūt̄: s nibil eis p̄ hōmī illi p̄ quē fili⁹ hoīs tradeſ. **f** acit̄. a. **S**impli⁹ dicit̄. b. **S**latē maternovter: mel⁹ eis nō esse q̄ ad cornēta esse. **f** a. **E**sser. **H**ōmuz erat ei: si nat⁹ non flūset̄ **b** homo ille. **E**t māducātib⁹ illis: i accepit iesus panē t̄ benedicens fregit̄ t̄ dedit̄ eis: t̄ ait **H**umite: hoc est corpus meuz. **E**t accepto **f** Hiero. ḡa nō meritis saluari sumus a deo. k calice: gratias agēs dedit̄ eis: et biberunt ex illo oēs. **E**t ait illis: **a** **S**acerd̄tē de q̄ hōmū restamēt̄ q̄d̄ mādauit̄ **H**ic est sanguis meus noui testa ad vos. **f** Hiero. p̄ m̄lt effūdit̄ s. nō oēs emūdar menti: qui pro multis effundet̄. **m** **t** Amē dico vobis q̄ iā nō bibaz n de genimine vitis: v̄sq̄ in diem illum cum illud bibam nouuz in **a** **H**iero. laudabūt̄ dñs q̄ rechr̄tē cū t̄ adorau runt̄ cū māducauerūt̄ oēs pingues terre. **o** regno dei. **t** **E**t hymnō dicto: exi p erunt in montem oliuarū. **E**t ait q illis iesus: **H**ēs scandalizabim̄ ni ī me ī ista nocte: q̄r scriptū est:

r hymnō dicto patri cōmēdatos educit̄ in monte oliuaruz: vt doceret̄ nos p̄ acceptanceē sacramētōp̄: p̄ opem intercessiōis sue ad altiora virtutē dona et charismata sancti sp̄us q̄bus in corde pungamur debere ascēdere. **p** **ī** **M**onte oli. Hiero. **I**n monte oli ueniēt̄ iesus: t̄ inde ascēdit̄ ad celos: vt sci amus quia inde ascēdimus ad celos. **U**nde vigilamus et oramus t̄ ligamur nec repugnamus in terra.

q **O**mē scandaliza. Beda. **P**redicat̄ q̄d̄ passū sunt: vt cl̄i pat̄i fuerint̄ nō desperēt̄: sed penitēt̄. **I**n nocte ista qui ebr̄i sunt nōte ebr̄i sunt: t̄ qui scandalizantur nocte scandalizantur. **t** mente obscurati. Hiero. **O**mēs cadunt: sed non q̄nt̄ nes iacent. **M**unquid qui dormit̄ nō adjicet̄ vt resurgat̄. **o** **P**erceptum nō est cadere. **D**iabolicum est facere.

MICO. de lyra

sudeorum: et in illo spiritum sanctum receperunt in die pentes costes: vt habetur **E**ccl. ii. **a**. **Q**ui intingit mecum mas num in carbino. vas est sicile ad refrigerandum vinum: et in illo erat ins lactucarum agrestiuz cum quo carnes agni debant comedī: vt dicitur **E**xo. xii.

Ebbapate

Glo.ordi.

ratur ad sanguinē. **S**ed q̄ nos in xp̄o t̄ xp̄m in nob̄ manere oportet: vinū cū aqua misceſ: q̄ teste Jobe aque p̄pli sunt: ne Apol. 17. a q̄ aquā solā neḡ vinū soluz: sicut nec solū grandū linea aq̄ p̄fēctioē ī panē cuiq̄bz offerre: ne videas a mēdr̄ caput secerere: vel xp̄m sine nō redēptiōis amore pari potuisse: vt nos sine illius passionē saluari. **k** **B**ratias agens. **f** as egit t̄ bñdīt̄ iam prōmis passionē q̄ pena alienē iniquitatē suscipit: q̄ nibil dignū passiōe egit: vt ostendat̄ q̄ equanimiter vñusq̄s p̄p̄ie culpe flagella sustinere debeat.

l. **B**iberūt̄ cū eo oēs. Hiero. **A**bie. **P**ar. 16. **t** tas felix: salat̄: facetas: q̄ quāto co plosus sumit̄: tanto sobrietatē men tib⁹ dignāt̄ donare. **E**t iudas bibit̄: s̄ non saturat̄: nec sitim extinguit ignis eterni: quia q̄ indigne sumit̄ mysteria xp̄i: bic macula ī luna oñdis q̄ nunq̄bz defel. **L**una ecclie cōparat̄ merito q̄ a se nō haber sp̄leōrez: sed a sole certi modis suscipit lumen. **I**a christoz qui p̄manet ī eternū. **H**ūt̄ enī quidā ī ecclie q̄s sacrificiū nullū emūdat̄: sed insipiens cogitatio p̄ducit ad cul̄pas: q̄ se crudelitatis ceno miscuerūt̄. **S**anguis enī noui testamēt̄ q̄ p̄ multis effundit̄ nō om̄ies emūdat̄.

m. **J**am nō bibaz. Hiero. **H**ic mutat sacrificiū: sed nō mutat tēpus: vt nos nūnq̄ cēna iusu ante q̄rtādecimaz lūnam faciam⁹. **Q**ui facit ī q̄rtadeci ma resurrectionē ī vndecima cēnam dñi facit: q̄d̄ nunq̄bz innēt̄ et nec ī no uo nec in veteri testamēto. **n**. **T**is. **E**lis. **t** **E**lis. **A**ut̄. **V**itis v̄l vīna dñi syna. **C**oz. 11. **e** goga. **U**ni Elasias. **U**inea dñi laboath. **E**lis. **b** dom⁹ israel est. de hac dñs multo tēp̄ bibit̄: **Q**uis plurib⁹ ramis ī amaritūdine p̄ueris: p̄ijs t̄i q̄rundā cogitati onib⁹ sumisq̄ virtutib⁹ delectabatur. **S**ed post passionē dñi figurala in sp̄i ritualē sensum trāslata sunt. **I**ur⁹ er go ad passionē ait: **J**ā nō bibā de ge. **L**uce. 11. **b** vi. v̄sq̄ in d. il. cuj il. bl. no. in re. del. **Q**ā est nō ultra carnalib⁹ ceremonijs synagoge delectabor in qb⁹ erat et p̄ scalis agni sacramētū q̄d̄ p̄cipiūt̄ est. **A**derit t̄p̄s cū ī regno dei posit̄ īmortalī glā sublimat̄: de salute eius dē p̄pli baptismo regenerati novo vobis gaudio p̄fundar. **o** **L**iby no dicto. Beda. **P**otest intelligi bym nus quem fm̄ Jobem p̄t̄ gr̄as agens decantabat: in q̄ p̄ se t̄ p̄ suis discipulis: t̄ p̄bis q̄ p̄ verbū corū creditū erant elevati sursum oculis p̄cabantur: t̄ pulchre discipulos sacramen to sui corporis t̄ sanguinis imbutos: **r** hymnō dicto patri cōmēdatos educit̄ in monte oliuaruz: vt doceret̄ nos p̄ acceptanceē sacramētōp̄: p̄ opem intercessiōis sue ad altiora virtutē dona et charismata sancti sp̄us q̄bus in corde pungamur debere ascēdere. **p** **ī** **M**onte oli. Hiero. **I**n monte oli ueniēt̄ iesus: t̄ inde ascēdit̄ ad celos: vt sci amus quia inde ascēdimus ad celos. **U**nde vigilamus et oramus t̄ ligamur nec repugnamus in terra.

q **O**mē scandaliza. Beda. **P**redicat̄ q̄d̄ passū sunt: vt cl̄i pat̄i fuerint̄ nō desperēt̄: sed penitēt̄. **I**n nocte ista qui ebr̄i sunt nōte ebr̄i sunt: t̄ qui scandalizantur nocte scandalizantur. **t** mente obscurati. Hiero. **O**mēs cadunt: sed non q̄nt̄ nes iacent. **M**unquid qui dormit̄ nō adjicet̄ vt resurgat̄. **o** **P**erceptum nō est cadere. **D**iabolicum est facere.

Ebbapate

¶ Blo. ordi.

¶ Marci Sa. XIII

a. Mercutia pastore. Hiero. Mercu te pastore. Propheta postulat passio nē dñi: pater rñdet. Mercutia pasto re. Precib⁹ serōū fili⁹ a p̄e mittit. i. incarna t̄ pentit⁹ i patit⁹. dispergunt oues pastore capto. Resurrecio pro mitit ut spes nō extinguat. b. Petrus aut̄. Hiero. quis sine pennis in altū volare nitit⁹: sed corp⁹ aggrauat alam ut timore huāne mort⁹ timor dñi superet. c. Bis gallus vocē. Beda. Alij simpliciter: pūlq̄ gallus can tet ter me negabis. Marc⁹: priusq̄ gal. bis vo. de. ter. me ne. qd̄ nō est cō trarium. Tota enī petri negotio tria negatio est: t̄ in eo xposito animi remansit vñq̄ amare fleuit. Hec tota si post palū gallicantuz inciperet: fallum tres dixisse viderent⁹ q̄ dixerūt dñm dixisse: priusq̄ gal. can. ter me nega. Item si tota ante pegisset q̄ gal lus cantare inciperet: sup̄flue dixisset Marc⁹ ex psona dñi: priusq̄ gal. bis vo. de. ter me es ne. Sed qz ante p̄m gallicantuz inceptra est: attēderūt tres nō qn̄ cā impletur⁹ esset: sed qn̄ futu raz qn̄ ceptura: qz trina. s. cepit aī gal licantuz. potest etiā intelligi qz ante primū gallicantuz tota in aīo eius fure rit: quis enī verbis ante primū galli cantu sit cepta: t̄ aī secundū cōpleta: t̄ in affectiō t̄ timore animi petri ante primū gallicantuz tota cepta est: si cut et illud: Qui viderit mu. ad cō. e. iam me. est cā tē. Hiero. Ball⁹ can tat: petrus negat ter. gallus nūcū lucis spūscūs est: cui⁹ voce in ap̄bē tis t̄ aplis nos de trina negotiō qua dñm negauim⁹ nosse: voce ancille ex terrī exhortamur ad amarissimum fletus post lapsum: q̄ male cogitauimus de deo: male locuti sum⁹ ad x̄primuz: t̄ male fecim⁹ ad nosmetip̄os. Hiero. Nota q̄ petrus negat: t̄ tertio negat: sed postq̄ gallus cecinit t̄ discedentibus tenebris vicina lux nunciatā est: quersus amare fleuit: t̄ trine negotiōis sordes lauit lachrymis. d. Bertheman. Hiero. Id est vallis pinguium: vbi tauri pingues obse derūt eū: t̄ vultili multi circlederūt eū. e. Bedete hic. Isido. Separant in orōne q̄ separant in passiōe: quia ille orat: illi dormiūt pinguedie cordis op pressi. f. Vonec orē. Beda. Cū do min⁹ in mōte orat: admonet t̄ nos vt orādo sublimi. t̄ celestia petam⁹. h̄z cū in valle: t̄ in valle pinguium vel pinguedinis: monet nos būlitatē in orōnib⁹ h̄re: t̄ pinguedine dilectionis interne. Et pulchre appropriās morti i valle pinguiū orat: qz p̄ valle būlitatis t̄ pinguedine charitatis: p nobis subiūt mortem. h̄z: humiliavit seip̄m Job. 15. b. vñq̄ ad m. Et maiorem bac dilec nemo h̄z vt po. q̄s a.s. p. a.s. g. Et cepit pa. tē. Hiero. Panere t̄ tristari docemur ante iudiciū mori⁹: q̄ nō pos Phis. 1. a sumus p̄ nos dicere nisi p̄ illū: Jenit p̄nceps hul⁹ mādi t̄ in me nō h̄z q̄c̄. h̄z. Tristis est aia. Beda. Nō ppter mortē tristis est: qz eu x̄ditio corporalis affectus: nō formido mētis offendit. h̄z q̄ corp⁹ suscepit oia debuit subire q̄ sunt corporis: vt clūrēt t̄ fūtēt ange ref t̄ tristare. Diuinitas aut̄ nescit cō mutari p̄ hos affectus. Beda. Tristis est aia tē. Lūmet x̄ps: petr⁹ nō ti met:imo

a. t̄ Mercutia pastore t̄ dispergetur s. apli. t̄ Hiero. pmutes resurrectio ne desperat oues. Sed postq̄ resurrexero p̄t cedam vos in galileaz. t̄ Petrus t̄ s. nō est temeritas nec mendaciū: sed fides t̄ ardens effectus. aut̄ ait illi: Et si omnes scādali s. Petrus ex ardore fidei pmittet. sed christus vt deus futura prenouerat. çati fuerint: sed nō ego. Et ait illi iesus: Amē dico tibi: qz tu hodie t̄ in hac nocte pūlq̄ bis gallus vo cē dederit: ter me es negaturus. At ille apli⁹ loquebat. t̄ Et si oportuerit me simul cōmori tibi: non te negabo. Similiter aut̄ t̄ oēs dicebat. Et veniūt in p̄diūt cui nomē gethsemani: et ait discipulis suis: t̄ Sedete hic donec orez. Et assumit petrū t̄ iacobūt iohās nez secūt: t̄ cepit pauere t̄ tedere. b. t̄ Et ait illis: Tristis est ania mea i vñq̄ ad mortem. Sustinet hic t̄ vigilare. t̄ Et cuz processisset pau s. humilitatē mentis ostendit habuit corporis. k. lullū: p̄cidit sup̄ terram t̄ orabat: vt si fieri possit trāsiret ab eo ho a. Hiero. hebraice t̄ grece: quia non est distincō iudei t̄ greci. ra: t̄ dixit: t̄ Abbā pater omia pos sibilia sunt tibi: trāsfer calicē hūc t̄ a me. Sed non qd̄ ego volo: sed qd̄ tu. Et venit t̄ inuenit eos dor s. Hiero. sicut dormiūt mētē: ita dormiūt corp̄. miētes. Et ait petro: Simon dor mis: Non potuisti vna hora vi n̄gilare? Vigilate t̄ oratevt nō in oretis in tentationez. t̄ Spiritus quidē prompt⁹ est: caro vō infirma. Et iterum abiens eundez ser monem orauit dicens: Et reuer sus denuo inuenit eos dormien s. langescunt oculi apostolorū negatiōe vicinas. Erant enim oculi eōz grauati: t̄ ignorabāt quid respōderent ei. Et venit tertō t̄ ait illis: Hor mite iam t̄ requiescite. Sufficit: Venit hora: ecce filius hominis q̄ tradet in manus peccatorū. Surgite eam⁹. Ecce qui me tradet p̄ pe ē. t̄ Et adhuc eo loquēte: vñit iudas scarioth vñ⁹ de duodecīz: s. Hiero. confidit de virtute seculi qui desperat de auxilio dei. t̄ cum eo turba multa cū gladiis t̄ lignis missi a sumis sacerdotibus et scribis et senioribus. De derat at traditor eis signū dicens: Quēcūq̄ osculat⁹ fuero ipse est: t̄ tenete eum t̄ ducite caute. Et cū vñisset statim accedēs ad eum:

¶ Blo. ordi.

met:imo dicit: Niām meā p̄ te ponā. Job. 15. b Christ⁹ dicit: Niām turbata ē vñq̄ t̄ Zach. 13. c ad mortē. Petrus. q. bō vim mortis ignorat. Christ⁹: qz de⁹ in corpe cōstī tutus exponit fragilitatē carnis vt hō Mar. 16. 6 ver⁹ apparet: tristis est ania mea. s. u. sc̄p̄ tristiciā hōis t̄ voluntatē hōis sicut t̄ dolorē hōis: q̄ p̄ se q̄ doleret n̄ habuit: semota delectatiōe eterne diuinitatis afflic̄is t̄edio hūane infirmatis. i. Busti. tē. Be. nō a dormitiōe p̄cip̄ abstinere cui⁹ nō ē t̄ps iminēte discrimēt: s. a sumo ifidelitatē t̄ torso rementis. k. Et ora. vt si. Be. Hec vñc̄ sōn⁹ infirmitatē nre. Multitris t̄stant morte futura: s. h̄t rectū cor vt vñtē mortē qntū pñt. h̄z si nō pñt: dñcant qd̄ ip̄e r̄ps. h̄z si fi. po. trā. a me ca. iste. Ecce hēs volūtate hūanaz ex presam. Vide rectū cor: s. nō qd̄ ego volo: s. qd̄ tu vis. vñi: Nō vñt facere Job. 4. v. volūtate meā. s. quā tpali⁹ sūp̄ ex vir gine: s. yo. et⁹ q̄ mi. me. quaz. s. habui etern⁹ cū p̄e. Orat trāstre calicem: qz Mar. 16. b hō: s. ppter qd̄ missus ē remiscēs: p̄ficit disp̄sationē. t̄ dicit: nō qd̄ ego vo. s. qd̄ tu. q. s. mōris mōs me nō mori ente: s. mō carnē transeat calix: s. qz alit̄ Joh. 12. b nō fiet. nō qd̄ ego volo: sed quod tu. Hiero. Hoc h̄ cuticianos q̄ dicunt vñā tm̄ s. xpo opationē: vñā volūtate. Lucc. 22. d Hic aut̄ oñdit hūanā q̄ p̄ infirmitates carnis recusat passionē: t̄ diuinā que p̄mp̄ta ē pficerē disp̄sationē. l. h̄z nō qd̄ Hiero. Usq̄ i finē nō ces sar docere nos prib⁹ obediret volūtate corp̄ volūtati nostre p̄ponere. Lucc. 22. e m. Et ait petro: tē. Qui dixerat: Et si oportet: me m. t̄ nō te ne. t̄ si om̄s scā. su. s. nō ego. nunc tristicie magnitudine somniū vincere nō pōt. n. Et nō in. h̄z ait: vt nō tentemini: s. vt nō t̄ret in tentationē. t̄. vt tentatio vos nō sup̄t: nō teneat itra suas casas. Hiero. In tentationē intrat q̄ ozare negligit. Et discipuli dormiūt: ter dñs orans susci t̄ trina dormiūt tres mortuos quos dñs suscitauit significat. h̄z i do. Bob. 6. 6 mo. sc̄dūs ad sepulchrū. tertius de se pulchro. Trina dñi vigilia tres perso nas nos b̄re in orādo docet: t̄ de p̄teritis t̄ de p̄tib⁹ t̄ futur⁹ vñlā roga re. o. Sp̄us qd̄ dē. Emericarios rep̄mit q̄ q̄c̄d crediderint putat se posse sed: s. qntū ex mētē ardore p̄fidim⁹: t̄ tantū ex fragilitate carnis timeam⁹: s. t̄ mō Aplin sp̄u facta carnis mortificem⁹. p. Dormite tā. Nota q̄ h̄ dico aliquātūlū siluit t̄ requeuerūt. vñ d̄z: Sufficit. q. requeuerūt. deinde itulit: Ecce venit hora tē. q. Surgite ea. Postq̄ tertio orauit t̄ ap̄lo: t̄ timores p̄na corrigēdū docuit: lecūr⁹ ad p̄sionē p̄git. dicens: Surg. ea. q. nos nō inueniāt timētes: sed vñtro eam⁹ obulā vt passuri gaudiūt t̄ p̄fidentiā videāt. r. Signū. Hiero. Dat signum osculi cū veneno diaboli: sicut cain obtulit sacrificiū subdolū t̄ reprobatū. vñ vñ cū aceto t̄ cruce ponūt. s. Rabbi

¶ Nico. delvra

a. Abba pater. Idem significant. ta men vñum est grecum: t̄ aliud latinū. In tercia parte principalē dicitur: b. Et ducite eum caute. ne forte rapiat̄ de manibus vestris: qz populus cōs̄is habebat denotionē ad eum.

Glo.ordi.

Sa Rabbi. Beda. Impudēs & scelerata
ostētia m̄gr̄ vocat & osculū ingerit ei
quē tradit. Aliqd tñ h̄z de verecūdia di/
scipuli: qz nō palā cū psecutorib⁹ tradit:
h̄z signo osculū. Suscipit osculū dñs: non
vt doceret nos simulare h̄z ne p̄ditioez vi
deā fugere. Illud etiā cōplet. Lū his q
o. pa. tc. b. En⁹ aut. Be. Petrus fm̄
Joh. codē ardore mēr⁹ q̄ cōfca. Sciebat eī
qm̄ phinees punlēdo sacrilegos mercede
iusticie & sacerdotij pennis accipit. Lu/
cas att: qz dñs tan. au. sa. es. Ipe enī pie
tatis nunq̄ oblitus est: hostes etiā suos
Mystice vulnerari nō patit. Mystice. Vocens
eos q̄ in sue morte sensioe vuln⁹ aīe con/
trarū: si digne penituerint salutē pos/
se mereri. c. Tāq̄ ad la. Be. Quasi
stentū ē cū gladiis & fustib⁹ cōphēdere
q̄ vltro se vobis tradit: t̄ in nocte q̄si la/
titantē investigare p̄ pditorē: cū quidie i
tēplo doceat. Sed t̄ aduersum me p̄gre/
gamini in tenerib⁹: qz p̄tās v̄a in tenebrē
est. d. Tūc dñs. Be. Impolek qd̄ dixit:
q̄ oēs scādalicaren̄ in ip̄o in illa nocte.
Hā & si turba pmitte ad petitionē dñt
fugēt fm̄ Joh. pauorē nī mētis ostēde
bant & ad fugā p̄mptiores erāt q̄ ad pa/
tiendi fiduciā. Beda. Lūc discip̄l̄ t̄.
Hicut petr⁹ q̄ negatione lachrymis ablu/
it: t̄ cōfessioe dñci amoris trina fundit:
extirpauit: recuperationem eoz oñdit q̄ in
martyrio labunt: sic discipuli alii q̄ arti/
culū cōprehēsiois fugēdo p̄nenerūt: can/
telā fugiendi docēt eos q̄ se ad suplicia
minis sentiūt idoneos: q̄b⁹ tūr⁹ est la/
tere q̄ se discriminē op̄onere. Ita etiam
adolescens q̄ relicta syndone nudus p̄fu/
git al. imp̄is: illoq̄ opus designat & an/
mā: q̄ vt securiores sint oīa mūdana ab/
iūciūt: nudi poti⁹ dño famulari q̄ mun/
do adhērēdo materiā tētāndi: t̄ a deo re/
uocandi aduersarijs dare didicerunt.
e. Adolescens aut. Quis iste fuerit euā/
gelistā nō dicit: qz vero pl⁹ ceter⁹ dñm a/
mauerit res sp̄a indicauit: alijs fugiēt/
bus ip̄e donec ab hoste cōphēderetur
charitas vinclo astric⁹ dñm se q̄ omi/
sit. Nōdū tñ pfect⁹ charitatez habuit: q̄
vel tent⁹ fugere potuit. Dōllum⁹ tñ hūc
Johem fuisse intelligere p̄ ceter⁹ dilectū
a m̄gr̄: quē eo tpe fuisse adolescentē lō/
ga post vita ei⁹ acra indicio est. Doruit
aut̄ h̄ fieri vt ad horā elapsi mox sūpto/
vestimentō redierit: t̄ sub dubia noctis lu/
ce se turbis ducentia iesum q̄si vn⁹ ex sp̄is
immiscuerit: qd̄ puenir & ad atrium pon/
tificis cui erat not⁹ sicut ip̄e dieit. f. At
ille re. Hicut ioseph relicto pallio nudus
de mālb⁹ impudēcē dñe effugit. Qui au/
tē vult effugere man⁹ iniqr⁹ relinquent
mente q̄ mūdi sunt: post iesum fugiat.
g. Ab eis. Quoy & p̄tia detestabat &
facta: nō a dño cui⁹ amorē etiam absens
corpe fixū seruavit in mēte. h. Sūmu
sacer. Caypham sez qui fm̄ Johem erat
pontifex anni illi⁹. de q̄ plētaneum scri/
bit ioseph⁹ & pontificiū sibi absq̄ meri/
to dignitatis enerat a p̄ncipe romano.
Quid ergo mirū si iniquis p̄tifer int̄q/
tudicat? i. A longe t̄. Beda. Qula
negatiōi p̄tīm⁹. si xp̄o p̄tīm⁹ fuissest nō
negasset. In b̄ tñ admirādus est q̄ dñm
nō reliq̄ etiā si timeat. Q̄ timeat nature
est. q̄ sequit̄ deuotiois est. q̄ negat obre/
Allego. priōis est. q̄ penitē fidei est. Allego.
Q̄ ad passionē cundē petrus a lōge sed/
tur: significat eccliam quidē p̄secutaz
dñi passionē. Sed longe different. Eccl
Isia enim

Marci La. XIII

a ait: Aue rabbi. Et osculat⁹ est
a s. Hiero. adest ioseph vīne⁹ vendit⁹ a fra/
tribus & ferri geransuit animā eius.
eu3. At illi man⁹ iniecerunt in
iesuz: et tenuerunt euē. Unus
autem quidam de circumstan/
tibus educens gladiu3 percus/
sit serum summi sacerdotis:
s. Hiero. p̄dicatio petri audiū regni dei
obscure a iudeis.
& amputauit ei auriculā. Et re +
c spondens iesus ait illis: Tāq̄
ad latronē existis cum gladiis
& lignis cōphēdere me. Quo/
tidie apud vos eram in tēplo
cens: et non me tenuistis: sed
v̄t impleātur scripture. t̄ Lūc
Hiero. adimplecum est: Elongasti a me ami/
cum & proximū & nosos meos a me.
discipuli eius relinquētes eu3
e omnes fugerunt. Adolescens a
aut̄ quidā sequebat eum ami
s. nihil indumenti habebat n̄ si solā syndone.
ctus syndone super nudo: t̄ te +
f alio reiecta.
nuerunt eū. At ille relicta syn/
done nudus profugit ab eis.
b. t̄ adduxerunt iesuz ad sum/
mum sacerdotem. Et conue/
Hiero. fit congregatio cauorū in vaccis po/
polorum.
nerunt omnes sacerdotes et
a s. Hiero. vir duplex anio incōstans
est in o. v. timor: retrahit: charicas trahit.
scribe & seniores. t̄ Petrus aut̄ +
i a longe secut⁹ est eum vsq̄ in
k tro in atrium sum mi sacerdo/
tis: t̄ sedebat cū ministris & ca/
lefaciebat se ad ignē. t̄ Summi +
verō sacerdotes & omne conci/
lium querebant aduersus ie/
sum testimonium vt eum mor/
a s. menita est iniquitas sibi regna aduer/
sus ioseph: sacerdotes aduersus susannā: sed
ignis sine materia defecit.
ti traderent nēc inueniebant.
m. Multī enī falsuz testimonium
dicebāt aduersus eū: t̄ conue/
s. quod variatur incertum est.
niēta testimonia nō erāt. t̄ Et
quidā surgētes falsuz testimo/
niū cerebāt aduersus eū dicen/
tes: Quoniā nos audiuimus
a s. bā dixi: Soluite vos: sed nō ego: q̄ nul/
lus debet sibi inferre morem.
eū dicente: Ego dissoluā tem/
s. hoc addun̄ vt proprie de templo iuda/
eo videatur dixisse.
plū hoc manufactū: t̄ post tri/
duuz aliud nō manufactū edi
s. dñs dixit: suscribo viuum animal: signis
& spirano templum.
ficabo. Et nō erat puenies te/
stimoniūz eorum. Exurgēs at
summus sacerdos in mediuz:

Glo.ordi.

sia eī p̄ se patit ille p̄ ecclia. k. Tūr
um summi t̄. Atrium secularis circū/
itus est. Ministri dēmonia sunt. Ignis
desiderium carnale: cū quibus qui ma/
ner fierē peccata nō valer. l. Et ca/
le. se ad i. Beda. Et ignis charitas.
de quo dicit: Ignē veni muttere in ter. Luce. 12. 8
raz: t̄ quid volo nisi vt ardeat. Et etiā
cupiditatis. de quo dī: Omnes adulte
rantes velint clybanus corda eoz. Vic
superidentes varijs linguis eos vñm +
laudare docebāt. Ille in atrio cayphe D̄. 26. 2
instinctu maligni spiritus accēsus: ad Luce. 12. 8
negandum ac blasphemandū dominū Job. 18. d
pfidorum ligulas armabat. Quod enī
in domo maligna synodus gere/
bat: hoc ignis in atrio inter frigora no/
ctis accensus figurabat. Qui huius
ignis in pretorio flāmā extinxit. dicat:
Factus sum sicut vter in pruina t̄. In P̄. 12.
quisbus aut̄ flāmam charitatis vitio/
rum flumina obruerunt: a domino au/
diant: quoniaz abundat iniquitas: re/
frigescit charitas multorū. Hoc frigo/
re torpens ad horam petrus: quasi pu/
nis ministrorū cayphe calciferi cupie/
bat: quia temporalis cōmodi solatiū per/
fidorum societate querebat. Sed respe/
ctus a dño tum ignem perfidū corporo/
rum infidelitatem reliquit mente. Et
post resurrectionē domini sancto igne
recreatus funditus excessum trine/
gationis trina dilectionis confessione
purgauit. Tūc enim completa illa me D̄. 16. 1
motabilis captura pisces cum veniret Luce. 12. 8
ad dominū vidit cū discipulis suis pri/
nas positas: t̄ pisces suppositum: t̄ pa/
nem: mox sui cordis arcana prunis
inflammavit amoris. m. Falsum te
stimoniū. Beda. Falsus est qui non +
in eodem sensu dicta intelligit quo di D̄. 16. 1
cuntur. Dominus enim dixerat de tem Luce. 12. 8
plo corporis sui: sed in ipsis verbis ca Lobe. 12. c
luminantur paucis additis vel muta/
tis. Nos hereticorum est vmbraz de
veritate trabere. Ille non dixit quod il
li dicunt: sed simile verbum: vt de tem D̄. 16. 1
plo corporis sui quod post tridū resu Luce. 12. 8
scitauit. Dominus dixit: Soluite vos: sed
non ego: quia nullus deb̄z sibi mo/
tem inferre. Hoc addunt vt proprie de
templo iudaicō videat dirisse. n. Exur/
gens at summ⁹ sa. t̄. Irat⁹ q̄ nō inue/
nit locū calūnicē: motu corporis insanias
mentis demōstrat. Mon respon/
sico. de lyra

a. Adolescens autem quidam. q̄ iste
nō nominat hic ideo dicit aliqui q̄ fu/
it Jacobus frater domini. Alij autem D̄. 16. 1
q̄ fuit Johannes en angelista qui iuni/
or erat inter apostolos. Alij autem di/
cunt q̄ fuit iuuenis de illa domo i qua
comederat pascua. b. Amict⁹ syn/
done. i. veste linea. c. Super nudo.
sez corpore: qz non habebat aliā vestes.
In quarta parte p̄cipali. d. Au/
diuimus eum dicentē. Ego dissoluāt
templū hoc manufactū t̄. falsuz enim
imposuerūt et: qz hoc nō dixerat: vt ha/
berur Joh̄. qz sed sic dixerat. Soluite t̄
plū hoc t̄. predicens mortem suā in
qua corpus eius qz erat templū deita/
tis solutū est: t̄ si de materiali tēplo in/
telligatur adhuc falsum impoluerunt
qz absolute dixerit: qz nō dixerat cōdi/
catione. t̄ ideo bñ subditur: Et nō erat
conuentens testimonium illorum.

Jesus autem

Blo. ordi. Marci La. XIII. Nico. de lyra

S 8. Non rñdes quicq; Ad respōsum puocat: ut ex q̄libet occasiōe sermonis locū accusandi inveniat. Iesus autē nō rñdit: q̄r p̄uidit quicq; rñderet in calū niām verit. **b** Lū es rōs si. tē. Hiero. Quē expectabat a longe non videbat p̄p̄ficit isaac caligātib; oculis iacob sub manib; nō agnolcebat: s̄lō ge post de eo futurū canit. **c** Et videbit. tē. Hacerdos infrogat filiū dei. **D** 14. Iesus rñdit filiū hoīs: vt intelligam? eunduz filiū dei esse t̄ filiū homīs: ne quaternitatē faciam? in trinitate: t̄ hoī in deo t̄ deus in hoī sit. **d** A dextris se vir. Quia humiliauit seipm faciūt obediens v̄lō ad mortē: ppter qd t̄ deo exaltauit illū: t̄ dedit illi nomē qd est sup om̄ne nomē. **e** Lū nu. ce. Hiero. Ascēdit in nube cū nube veniet. i. cū corpore solo suo qd assūpsit a virginē ascēdit: t̄ cū multiformi eccl̄ia qd est corpus ip̄lō t̄ plenitudo ad iudiciū venturū ē. sicut dicit Mat̄ ih̄ens: Lū autē venerit filiū hoīs t̄ oēs angelī cū eo tē. **f** Summū aut̄ sa. scin. Be. Ladē rabies qd p̄lō dese de excusarat: ad scissiōnē vestiū puocat: vt oñdat iudeos sacerdorale gloriā p̄didisse: t̄ sedē vacuam esse.

D 14. Nos iudeoꝝ erat cū aliqd blasphemie t̄ q̄si h̄ deū audiūt: scindēre vestimenta: qd etiā Paulū t̄ barnabas cū in lichonīa q̄si dī honorare fecerūt.

G Vestimenta tē. Hiero. Hoc est ephot in q̄ iudei habebat honorē: amiserūt. Hic adest Samuel scissiō pallio de manu saul. i. regno. **H** Uiles gētiles nō scindunt tunica p̄p̄: s̄z sacerdos scidit sacerdotij sui dignitatē.

Magnō mysterio factū ēt̄ in passiōe dī pontifex sua vestimēta scinderet: cū dī tunica nec a cruciō genitib; scindit potuit. **I** Figurabat enī q̄ sacerdotiū iudeoꝝ p̄ seclerib; pontificū cēt̄ scindendū. Soli ditas vero eccl̄ie q̄ vestis ē redēptoris sui nunq̄ valer dirūpi. **J** Uis enī iudei gētiles heretici mali catholici humiliatē dūi stenāt: cū in iniolata p̄manet castitas v̄lō ad p̄sumētē scēnū in illis q̄s lors electiōis inuenierūt. **K** Qui oēs tē. Hiero. Quo reatu suo nr̄m reatū solueret: t̄ velamē faciē sic velamē cor dū nr̄oꝝ auferret: t̄ sputis suscep̄t faciē aie nr̄e lauaret: t̄ colaphis qb; in caput peccusū ē: caput humanī generi qd ē adā sanaret: t̄ alapis qb; expalmat̄ ē maxima laus ei; a nr̄is manibus t̄ labiis plauderet. vñ:

P 4. Oēs gētes plau. ma. Et cruce sua cruciā nr̄m solueret: t̄ morte sua nr̄am necaret: q̄ serpēte de x̄ga factō. **O** 11. d alii absorpti sūt serpētes. vñ: Ero mors tua o mors: et mors tua ero inferne. **P** 11. d opprobria ei; nr̄m obstruxerūt opprobriūt: vincula ei; nos liberos fecerūt. **C** Orōna spina capiēt ei; d yadema regni adepti sum. **U** ulnerib; eius sanati sum: sepultura ei; refurgim: desēt su ei; ad iheros ascēdim: ad celos. **N** ic inuenit mel in ore leonis mortui. **D** inc. p̄p̄ba: Quid retr. do. p. om. q̄ retr. nūbi. **I** Declare fa. tē. Nō vt seclera corū nō videat: s̄z vt ip̄l qndā moysi fecerūt a se grām cogniti. **H** 17. sonis eius abscondit. **D** oc velamētū v̄lō hodie manet sup cor eoꝝ: qd in xp̄m credēt̄ ē ablatū. **E** Si eo mortiente velū tēpli scellum est: t̄ sc̄lētōx arcana patefa ea. **K** Prophētia. fīn alios. Quis te percussit? **D** oc faciūt in stūmeliā eius q̄ se xp̄bam voluit baberi. Sed dispēlauit b; vt nos ad tolerāndā p̄ ei noīe irrisiōnē p̄pararet: q̄ p̄ nobis sustinebat. **L** Alapis enī ce. Be. Qui tūc celus est alapis: t̄ nūc cedidit blasphemis falloꝝ xp̄ianoꝝ. Qui s̄p̄ut̄ saliniis infidelium: nūc vesanis fideliū opprobriis exonoratur.

m Et cū cēt pe. tē. Ancilla primū petrū pditū vi. ri magis possent ei cognoscere: vt t̄ iste seru in morte dī videat̄ peccasse: t̄ p̄ passionē dī redimere. **Et** sō mulier p̄ma resurrectiōis accepti mysteriū: t̄ māda ta custodit: vt veterē p̄uaratiōis aboleret errorem. **n** At ille negauit. Mota q̄ negat xp̄m q̄ se negat ei; esse discipulū. **F** us enī nō dixit: Negabis te discipulū meū: sed me negabis. **N** egauit q̄ cū cū se negant eius esse discipulū. **o** Et exiit fo. tē. Hiero. Pet̄ sine spū voci ancille cessit: cū spū nec regib; nec p̄ci p̄ibus terre cedit. Prima ancilla titubatio. **s** co. tensio. ter. tius vir: act. Hec tria negatio quā abluit p̄ fieri v̄b̄ xp̄i recordatio. **T** nē autē nob̄ gallus cātātē: cū pditatoꝝ ad cōpunctionē corda nr̄a reuocat. **L** u incipim̄ flēre: cū ignimur intus p̄ scintillaz scie: t̄ foras exim̄ extra qd fuimus. **p** Sal. can. De hoc gallicantu alii racēt: non tñ negant: sicut t̄ alia multa q̄ alii dicunt: alii p̄terēt. **q** Nā t̄ gal. tē. Be. Ladē lingua gallicis t̄ beroſo lymitis ē: sed tñ q̄cūq; p̄uincia t̄ regio b̄z p̄p̄lō loq̄ndi sonū quē mutare non possit. **S** cū apli oīb; linguis loq̄renſ. an̄t̄ alios etiā q̄ bicabat indeā. dixisse

s referunt. **a** Iesus autē dixit illi: ego sum. interrogat̄ de veritate diuinoy rñdet q̄ prius in alijs tāuerat: q̄ de diuinis nō dī ita sacerdi veritas si interrogat̄ sicut de būanis. In q̄ta p̄te mihi p̄ncipali dī sic: **b** Nā t̄ galileus es. licet enim cēt vna lingua oīm hebreo p̄. vñ fin varias partes iudee variabat in aliq̄ ap̄lerat: sīc lingua gallica ī picardia t̄ normādia p̄ quā p̄c̄ p̄t̄ in loq̄la de q̄na. **D** 19. B tōne sit altis. **L** uce. 11. 8 c Cepit anathema, ticare. i. maledicere subiūti si cognouisset iesum. vñ anathema tīcātio sl̄ḡ iurationē. **D** 16. 1 q̄ p̄ execrationē. f. **L** uce. 11. 8 q̄s alīs imp̄tāt̄ sibi Job. 6. 6 metīpī malūz penesī t̄a sit sicut imponit ei. **14. ca. XIII.**

Morali.

D 16. 5

a Erat at̄ p̄sca tē. Theophilus. **B** olu. t̄ el dī i p̄scae crū efigi: q̄ ip̄e erat v̄p̄ p̄sca. **t** Et q̄re. sū. fac. tē. adhuc aliq̄ de istis xp̄m p̄sequunt̄ Job. 13. 5 in mēbris suis. **t** Et cū cēt in do. sī. le. p̄. b̄ osdit q̄ pdicatores nō debent abhorere petōres. **b** Venit mīlē ha. ala. tē. mu. liter ita rōnal̄ est aia q̄ frangit alabastrū: cum rōnabil̄ domat corp̄ xp̄iū: t̄ qm̄ b̄ tedit ad honores del effundit super caput xp̄i. **j** Cor. ii. **L** ap̄t̄ xp̄i de. **t** Crāt̄ aut̄ q̄ndī. fe. Istis sunt siles illi q̄ granū por̄t̄ exp̄las. r. solidō. rū. p̄ xp̄o q̄ qndīgīnt̄ ta v̄l. c. p̄ mūdo. iō se. **D** 16. 6 d̄ct̄ur. **t** Sinit illā. **L** uce. 11. 8 ei; aprobādo op̄ati Job. 13. 6 onē. **t** Et in sca. tē. Beda. Multi hodie scelus inde. s. q̄ dīnt ac ingrām deūs suū pecunia vendiderit: velut immāne ac ne pharium abhorrent: nec tñ cauēt. nā cū p̄ munerib; charitatis ac veritat̄ vitā spernēt̄. Et p̄mo die ac ymōrū. **S**edēt. **t** Et mit. du. ex di. s. tē. Ies p̄t̄ t̄ lobem̄ vt dī. **L** u. t̄rū. q̄ p̄t̄ significat actio bōa.

p idēz st̄eplatō dēuota. q̄ p̄p̄nt̄ p̄fca. i. dī sponūt ad xp̄i corp̄ debite sumēdū. p̄p̄nt̄ at̄ in cenaculo. i. in hoīe p̄ orōnē in deū eleuato grandi longitudine longanimitat̄. latō lattitudine charitat̄. strato varietate virtutis. **t** Uspē aut̄ fa. tē. p̄. b̄ aut̄ q̄ xp̄s i mēla de. nuncianit suū pditōrē; designauit q̄ multā

r s̄ proditōrē

15. ~~Glo.ordi.~~

Bac. 1. b referunt. Hōne ecce om̄is isti q̄ loquunt̄ galilei sūt?
et q̄ a. v.l.n. in q̄ nati sum? Et Pet̄r̄ loquēs fr̄ib⁹
Dor. 17. a h̄ierlm att: Rotū factū est oīb⁹ habitatib⁹ h̄iercu-
salē: ita ut appellares ager ille lingua eorūz achelde-
mach, qd̄ 15 dī: q̄ nome illud alit h̄ierosolymite ali-
q̄m galilei sanab̄s. ¶

ter galilei sonabat. a **Et re-**
cor. est tē. Be. Petr⁹ nocte ne-
gar; ad gallicantia penitent. In
die quē tertio negauerat se ter-
tio amare p̄fessus est. **¶ enī**
in tenebris obliuīōis errauit:
sperate lā luc; remēoratiōe cor-
rexit; t̄ et̄ iā adepta p̄nitia ple-
ne totum dādū nutangerat ere-

A ne totum q̄eqd nutauerat ere-
xit. b Et cepit fle. Be. **C**e-
noria prauo colloq̄a int̄ fide-
les; hoie se negavit nosle quē
int̄ cōdiscipulus iā filiu dei fu-
Do. 27. 8 erat p̄fessus. Sed in atrio cay-
Luce. 22. 8 phe pniam agere nō pōt: egre-
ditur foras (vt aliq̄ enāgelistē
narrat) vt ad impīis secretū
negatiōis culpā libert̄ abluat
flētibus. **A**ta. XV

Et festim tē, vīcīnes
tē ielum tē. **D**uos erat
iudeis ut quē mori ad
iudicassent: vīctū iudicē
trāderet. **E**t notādū q̄ nō rūc p̄i
mū ligauerat: sed mori cōpre-
Job. 19.3 hensul nocte ihorto ut Jobā
nes dicit: et sic adduxerūt eūz
ad annā primū. **H**iero. **A**d-
est Samson vīce a Dālila.
Samson interprāt̄ sol eōm q̄
bus occubuit sol in meridie.
Dālila situla interprāt̄ i. sy-
nagogā q̄ situle more limpīdū
liquorez nō tener: et q̄squilias
īmūdas colligit. **S**amson no-
ster maxilla verbi sui īnume-
ras cateruas īdeoz et demo-
nū b̄t sternit: et fonte pennis
vite sūtiētib̄ nobilis. i. corp̄ suo
aperit. **d** **L**u es rex iude.
Lu pilat⁹ nihil criminis īterro-
gat nisi an sit rex īdeoz: ar-
guit impietas eo p̄: q̄ nec fal-
lo quidez qđ obijciāt īueniūt.
e **L**u pilat⁹. **S**ic temperat re-
spōsū: vt vix dicat: nec tñ calū
nie pateat. **E**t nota q̄ pilato q̄
īnūr⁹ fert ūlam: aliq̄ in parte
rūnderit. **S**acerdotib⁹ āt et p̄nci-
pib⁹ rūndere noluerit: idignos-
es sermone suo iudicauerit.
f **T**ide in q̄ntis tē. **E**thnic⁹
ōdenat ieluz: s̄ cām refert ī po-
pulū īdeoz. **T**ide in q̄nt te

B accusat &c. **g.** Et magis
pe. Be. Adheret iudicis vios
bodie petitio sua quā toto la-
bore iperauerūt. **D**ata enim
optioē sibi: p ieu latronez: p
saluatorē interfecōrem elege-
rūt. **M**erito g salutē t vitā p
diderūt: z latrociniis ac sedi-
tiōib⁹ intātu se subdiderūt ut reg-
rēt: z libertatē corporis t aīc nūq⁹
tus ve. **M**ultas occasiōē dedit p
torē plo iusto zferēs latronēs: de
g vul. fa. re. iii. Lūq⁹ rūndēst: cr
q̄cut: ls fin suggestioē vxori qu
29.17. b Mat. dīc nūbil tibi t iusto illi. rū
P̄. u. mali fec: qđ dicēdo ieu absoluīt.
Esaic. 5. b uid. Circudēt me ca. m. 7c. Esa
Die. 3. b su. fece. at ini. z iusti. z cl. Hiere.
mea nūbil sic leo iūstidās; pederūt s

~~Darci~~ La. XV

quoniam galilei sunt?
et loquuntur fratribus
habitabitib[us] in hierusalem
qua eorum achelde/
in hierosolymite ali/
p[ro]itorie veniunt ad me
labi de oscularis filii
da osculo filii hois tr
sum q[ui] salus interpretat
r[es] suos salutem lollis

me negabis: et cepit flere. **XV**

Es vide quod sine iudicati in malo locata
nocevit gloriatur ut faceret hoc eidum
† **L**estis mane psiliu fa-
cientes sumi sacerdotes
cum senioribz scribis et vniuerso-
a s non solu ad pilatum sed etiam ad herodem du-
eus est ut illudere et vngredie-
re. **P**ecilio: viuicetes iesuz duxerunt et
tradidenter pilato. **E**t infrogauit
eum pilat: **T**u es rex iudeorū: **A**t
ille rūndes ait illi: **T**u dicis. **E**t ac-
cusabāt euz summi sacerdotes in
multis. **P**ilat aut rursum infro-
gauit eum dicēs: **N**ō respondes
quicqz: **V**ide in quantis te accu-

quicq; **E**cclie illi quantis te accu-
sione crimen diluens a preside dimittetur: et
eruditus utilitas differetur.
sant. **J**esus autem amplius nihil re-
spondit: ita ut miraretur pilatus.
¶ **P**er die at festum solebat dimitte
re illi unum ex vincit quocumque petis
sent. ¶ **E**rat autem qui dicebatur barba
bas qui cum seditionis vincitor erat:
qui in seditione fecerat homicidi-
um. At cum ascenderisset turba: cepit
rogare sicut semper faciebat illis.
¶ **P**ilatus autem respondit eis: et dixit: **V**ul-
tis dimittam vobis regem iudeorum?
¶ **S**ciebat enim quod per inuidiam tradi-
dissent eum summi sacerdotes. ¶ **P**o-
tifices autem concitauerunt turbas

Sed hinc enim sicut etiam
ut magis barrabā dimitteret eis.
Pilatus autem iterū respondēs
ait illis: **Q**uid ergo vultis faciā
regi iudeos? **A**t illi iterū clama-
uerunt: **E**rucifige eum. **P**ilatus
a **s**ed quod dicendo refutum absoluit.
Vero dicebat illis: **Q**uid enī ma-
i **s**ed infancie sue sanctissimētēs nō interrogatiō re-
spondentes presidias.
Ili fecit. **A**t illi magis clamabāt:

 Soraliter

pditorie veniūt ad mēsz suā. Hiero. **D**ic sacerdos die clerice quō eisdē labiq̄ deoscularis filiū virginis qb̄ deosculat⁹ es filiā meretricis. o iuda osculo filiū hoīs tradis? + **A**t māducantib⁹ illis acce. ie. pa. Tc. p ie sum q̄ salus interptāt̄ intelligit̄ bon⁹ plar⁹ xp̄i vicari⁹: t̄ de sua subdit⁹ rūḡ suoꝝ salute sollicit⁹. b accipit cū diligēt̄ studer̄ sacrā scriptu⁹. & hñ dicit q̄nꝝ deo attribuit̄ et̄ intelligit̄.

uit. Et recorda-
i qd dixerat ei ie-
us cātet bis:ter
scōpungi.

tādo. † Et hymno dic. exie. i montē. q b olte
dit q alcedens ad vitā artiorē pīo vī implor.

reare clementiam diuinam. + Ecce illi. id est oes vos
scanda, te, Christo. Carnale est caducitas via/
boliceus est lacere. + Petrus autem ait illi: et si
oes se adaliquat fuerint tecum, coiter accidit quod illi
qui alij in virtute se perfuerint turpilij alij cadunt.
ideo subdit: + Amem dico tibi te, Ereniun
in prediu qd de gerbis semant, qd interptat val-
lis pinguedis: id significat humilitate gratio-

Et infrogauit +
rex iudeorū? At
Tu dicas. Et ac-
umi sacerdotes in-
aūt rursum infro-
gauit: Nō respondes
+ **significat q̄ oratio būlante se veraciter deo est ac-**
cepta. Ecce. Errv. Oratio būlante se nubes
penetrat ic. Idē b aut q̄ dōis hic ter oras
sedocuit nos orare pfecte: q̄ pfectio 2sistit in
trib. s. principio: medio et fine. + Quēcunq̄
oscu. fū. tē. amicitie signis. pditores vrunt ut
eō dolus latenti pagat. + Et ampu. il. au.
ri. tē. hoc signū fuit de mētis aūre iudeorū am-
pudēdo scimus q̄ pfectio q̄mibz audire m-

quantis te accu-
pa preside dimitteretur: et
ur.
E ampli⁹ nihil re-
mirare⁹ pilatus. +
solebat dimitte

cti quēcūq; petis
q; dicebat barba
tōsis vīnc̄ erat:
tēcerat homicidī/
isset turba: cepit
ap faciebat illis.
gatur. nō enī negare posset si xps. p̄xim⁹ ad-
besisset. † Et sedebat cū mīstr. Miero. Atri-
um sacerdot⁹ est circūtus sc̄laris. ministri de-
monia: cū q̄bus q; sedet nō p̄t flere p̄ctā. ignis
aut̄ desideriū est carnis. † Bām̄ vero sacer-
dotes t̄ offic̄ p̄ci. q̄re. aduer. ielus testimonii.
modus aut̄ iudicū iniqrū est aduersus īocē-
tes q̄rre testimonia t̄ recipe falsa. † Hum̄

mus autem sacer. scin. vesti. &c. q. h. fuit significata q. p. cindendum erat sacerdoti iudeo p. sicut et stabilitas sacerdoti p. p. hoc q. eius tunica etiam a crucifixione eum non fuit scissa. + Et ceperunt quidam spissure eum & diero. Ut spuma minibus suscepit. facie aeneam lauaret: et vellamine facie sue velame cordium nostrorum auferret. + Et colaphis. q. bus i capite peccus est caput huani generis qd est ad sanar. + Et alapis. q. bus expalmarum est laus ei maria manibus nris labiisq plauderet. ut dicitur: Oes genites plaudite manus. + Et statim iterum gal. cantavit & diero. Ballus luci nucleus qd est nisi spissatus: cuius voce in apibus et aplis nos de trina negatione excitaram ad amarissimos lapsus fieri q male deo cogitatum et male locuti sumus p. pio et malefecimus ad nosipos.

Additio. *B*bba p̄ est p̄prie nomē cy
rū i chaldeāicā fūcūm̄t̄

Et festim mane factio. Hic dñs describit rpi passio p gētīeo cōsummata. Et pmo describit ipius rpi crudelis occisio. scđo eius fidelis t deuota tumulatio. ibi: At cū iā sero cēt facti. Prima in duas. Et pmo describit rpi iniq dēmōnatio. scđo iniq sine eructio. ibi: Et postea illusorū ei. Pria in cttuo. qz pmo rps gētīi iudici pñtatur. scđo ab eo examiaſ. ibi: Et interrogavit eū pilatus. tertio ei innocētia declarat. ibi: Per diē autē festū. quarto inique dēnāt. ibi: Pilat⁹ autē volens sacrificare populo. Sentētia istarū partium patet et dicit⁹ Matth. xviij. ubi ista ponunt eodem ordine a principio illius ea. vñq prope mediū: tamen aliqua sunt ibi interposta que hic omittuntur: quia Marcus breviter studebat: vt dicti sūt a principio libri būius.

Glo.ordi.

G. 5. Barrabam et tra. iesum. Hiero. Hi sunt duo birci. unus apompelius. Lemissarii cū pectō pplic in desertū inferni absoluens dimittit. alter p peccat' abolutus p. vt agnus occiditur.

B. 90. Iesum flā. ce. Et nos a flagellis liberavit. vñ: flagellū non appro. ta.

Ibi. 31. tñ. Cum prius diceret: multa flagella petros. Beda. Iesum flā. ce. Celsus est ab ipso pilato. vñ: Jobes: Apprehēdit pilat' iesum et flagellauit. Et post sublūxit: Et milites plectrētes coronā desponsi tē. t militib' illudēdo pbv. it. Qd̄ ideo fecit: vt cl' penis t oppo. bris saturati ultra morte nō sitirent.

B. 19. 2. Et induit' eū pur. Be. Mattheus ita: Et ex. cū chla. coc. cir. ei: qd̄ idē ē.

B. 17. c. Pro regia ei purpura data est ei chla.

m̄s ab illudēdo: t est quedā rubra

purpura coco silina. Mōt etiā vide-

ri qd̄ Mare purporam cōmemorauit

quā chlamys hēbat qd̄ quis cēt coccīca.

Et indu. Testimētis suis nudat. i.

tudeis purpura induit. l. gētīlī ecclia

de amaris pplic collecta. Itē ea scan-

dalicant exiit: in fine iudaica rurū

induit' plebe. qd̄ enī plenitudo gētū

subintrauerit: tūc oīs isrl saluus erit.

Quia rex dicebat: r b sacerdotes

scribe imponebāt: qd̄ impī in populo

vsurparet: illudēdo induit' purpura

q̄ reges vñ. Pro diademate spine

am coronā. p sceptro regali calamus

donat. sicut Mattheus dicit: Et ado-

rant qd̄ regē tē. Hic ut cayphas ne-

sciens dixit: Oportet enī vñz hoīem

moī. p ipso. sic milites oīa mystice ne-

cientes faciūt. Purpura: caro ei' ru-

bra passiōib'. vñ: Quare rubrū est in

dūmētu tuū: t ve. t. si cal. in tor. Spī-

neā corona portat: qd̄ pro nob factus

mortal nra suscepit delicia. vñ: Ecce

agnis dei ecce q̄ tol. peccata. mū. Q-

aunt spine p̄tā significē dūs sic ondit:

H. 5. d. Terra tua spinas t tri. ger. tibi. l. con-

sciētia tua pūctiōes tibi t aculeos vi-

tioꝝ pereare nō cessabit. Et vero fin-

A. 23. b. Luca apud herodē alba ueste indui-

tur: t fm̄ alios a militib' pilati cocci-

neo vel purpureo habitu induit' in

vno innocētia t hūanitat' castitas. in

altero expīnis veritas passiōis p quā

venir ad gallam regni immortalis. Pur-

pura enī t passionē t regnū significat. S; quia vt alt Ap̄ls:

G. 3. d. Quotqt bapticati estis xp̄m indu. t Esa. Dis velut ornamē-

to induer. pōt i vtrōs hitu. pbrosa qd̄ dē inimicoy iudicio: s;

dū electiōe glōsissima multitudi electoy designari q̄ in mar-

tyres ceterosq fideles distinguit. Alba ueste induit: cū mū-

da p̄fisiō iustoꝝ circūdā. Purpura vel coco vestit: cū tri-

umplo glosoꝝ martyri gloriat. d. Et p̄c. ca. e. Caput

xpi d' est. Caput ḡ xpi p̄cutit: q̄ eū denegat esse deū: t qui

scripture autē eroꝝ sui defendit. Quia scripture arūdine

solet fieri. q. arūdine caput ei' fieri. In facie ei' spūn q̄ pre-

sentiā ḡc ei' exercitās xbis ex interna cece mentis infania

ceptis respuir t eū in carne venisse negat. e. Adora. eū.

Quasi fallo se dixisset deū. Sed hoc qd̄ est grauioris insa-

nīc qd̄ cū certa fide vt deū vez adorat: p̄ pueris actib' mo-

verba ei'. q. fabulosa despiciunt: ac pmissa regni illi' tpalib'

H. 4. b. Illecebris postponit. f. Et educit. Hiero. Wie educit Abel

Ibi. 22. c. in agrī a frē vt perimat. Wie adest isaac cū lignis: crabraam

Ibi. 37. c. cū ariete int̄ vepres herēte. Wie adest Joseph cū thalari tuni-

Ibi. 11. b. cū leite sanguīne. Wie adest moyses cū virga serpētus suspēto in

Ibi. 13. b. ligno. Dic boor' in ligno portat. Wie adest hel̄yseus cū ligno

4. Re. 6. a. ad q̄rendū securim q̄ in mo demersa est: t natauit ad lignū:

id est gen' hūanū qd̄ a ligno vetito t infernū cecidit: p lignū

crucis xpi t p baptismū aque ad paradisū natauit. Wie ad-

Jone. 1. c. est ionas de ligno nauis foris t in mare ventrēs cēti triduo

missus. g. Et cru. ei'. Hiero. Ipa cruel species qd̄ nīs for-

ma q̄drat mūdi. Oiens de virtute fulget. arcton dextra te-

Darci La. XV

Glo.ordi.

net: austē leua p̄sistit: occidēs sub plantis firmat. **U. Ap̄ls:** Ut sciam? q̄ sit latitudo: lōgitudo: sublimitas t profundum. Ep̄s. 3. 8

A. nūs in forma cruci ad ethera volat: bō adorat t natait i for-

ma cruci: nauis p maria antēna cruci assimilata sufflat. Lau-

littera signū salut' t crucis demonstrat. b. Et anga. Beda.

I. p̄ dñs p̄to cruci sua p̄dauit sicut

Job. 10. d. Job. dīc. tñ: sicut simon. de q̄ t aliis di.

E. 11. 3. b. Et sciam congruo ordie mysterij. Job. 19. c

C. Christ' enī passus p nob no. re. et. vt i. Pe. 1. 8

se. ve. e. Et q̄ nī hierosolymita: b cyre-

ne a cīitate lybile recte p eū gentes

signī: q̄ qndā pegrini t hospites testa

D. 17. 6. Job. 17. 6. Job. 19. 6

mito p: nūc obediēdo cīnes sūt et do.

E. 19. 6. mestici dei. si alibi: Heredes qdē dei: Rop. 5. 6

coheredes autē xpi. vñ: Simon obedi-

ent: cyrene' heres iterptaf. Et nota q̄

de villa vīre dī. Ailla enī grece: pa-

gos. vñ paganos appellam': q̄s a cī-

rate dei alienos t q̄l urbane cūlatio-

nis vidēm' exptes. S; de pago simō

egrediēs crucē iesu portat: cū ipsi na-

tionū pagans ritibus relīct vestigia

dñce passiōis obediēt ap̄lectis. **W. 17. 6.**

W. Simon q̄ portat crucē i angaria: b Job. 19. 6

est q̄ laborat. p laude hūana. Cogunt

eū hoīes huic labori quē non cogit ti-

mor vñ dilectio dei. l. Patrez alec.

Dagine opinōis simō iste videt esse

cū t filiū el' tāq̄ noti oīb' ex noīe dest

gnāk. Hiero. Alij p merita patz su-

oꝝ cōmōdāk: alij p merita filioꝝ. Hic

aūt simon q̄ crucē i angaria portat su-

lioꝝ suor meriti' q̄ erāt discipuli cōme-

morat. Per b monēt i pītī vita pa-

tres adiuuari p merita filioꝝ suoꝝ: vt

ipsi in dñe p p̄iarcharum: p̄bāz t

ap̄loꝝ merita sepe cōmōdāt. **W. a**

ritudie. n. radicē surgit dulcedo olive.

T. 1. H. Hiero. Olivam vberē fructifera

speciosaz vocavit dñs nomē tuum.

K. 1. Calina. lo. Hiero. Tradūt indē q̄

in b loco mōt' imolat' fuerit aries. p. **G. 11. b.**

Isaac: vt ibi decaluef xps. i. carne sua

sc̄i iudea carnali separat. **W. 1. Extra**

portā truncabant capita dānatoꝝ: et

caluarie decollatoꝝ loca dicūt. **S. ibi**

crucif' dñs: vt vbi erat area dānato-

rū: ibi erigant vexilla martyꝝ. Et qm̄

p nob factū ē maledictū crucis t fla-

gellar' t crucif' p̄ salutē oīm. q. no-

rius int̄ noīos voluit crucifigī.

L. 1. Et da. ei. bl. m. v. W. 1. Mattheus: cū

felle mīxtū: qd̄ idē est. **S. el. 1. p̄ amaritūdine posuit. W. 1. Yrrhatū**

ei vinū ē amarissimū: q̄s fieri possit vt felle t myrrha ama-

risimū redderet vinū. Hiero. Et de. tē. **H. 1. Docēt succēta**

lis pomi abstergit. Et si accepit id. p q̄ patif. **U. de eo qd̄ nī ra-**

pui tūc evoluebā. m. **E. 1. ac. Mattheus:** Et cū gustasset no-

lit bibere. Indicat Mattheus q̄ p nob amaritūdine moris

gustauerit: iž die tertia resurrexerit. n. **E. 1. cru. tē. Hiero.** Hic

figī sal' i ligno. plōs iſta ē moss i ligno: lignū pīm̄ sc̄i boni

t mali. **S. 6. d. boni tñ:** t vite nob lignū ē. Extensio pīme manū

ad lignū mortē app̄hēdit: extensio sedē vite q̄ perierat innuenit.

Ligno hoc rebimur t mare vñdosum ad terrā viuentū.

Nico. de lyra

t vestimenta

a. 1. Nostōs il. b. 2. dñs describit inīq̄ sine late f xp̄m executio: vbt

pīo poīt ip̄i xp̄i indicati crucifirio. scđo crucifiri illusio. ibiz

E. 1. p̄tē. bl. alp̄hemabāt. tertio illusio expiratio. ibi: Et ferā bo-

serita. sīna istaz pītū ptz ex dice. Mat. xxvii. except' q̄ sequit.

b. 2. b. 3. dñs. a. 1. Et ferā alec. t ru. hic dicit Hiero. q̄ nomē isti' simoni hic

exp̄mis rōe filioꝝ suoꝝ q̄ erāt discipli xp̄i. **c. 1. Et da. ei. bl. tē.**

dicūt aliq̄ q̄ istd vinū dī myrratū ex. p̄petate myrrhe q̄ eval

de amara. ista tī amaritūdo causabāt ex admītōe self. alq̄ at

dicūt q̄ sūlū fuit thi mixtio fell' s etiā myrrhe. **d. 1. Et si acce-**

trat illū tī videb̄ Job. xix. vñ: dī acce. ie. ace. tē. **A. 1. qd̄**

dicēdū q̄ aliqd accepit ad gustādū: modicū tñ. pī ip̄tētōes

pp̄hetie dicēt: In siti mea potauerit me aceto. t q̄ illū qd̄ mo-

dicūt ē q̄s nibil' ūputat. lō b dī: q̄ si accepit. l. ad p̄fētē bibēdū.

Erat autē

Blo. ordi.

La **E**cclimeta sua t^e. **B**eda. **Q**uadripartita vestⁱ xpⁱ fm nu
merū militū significat eccliam q̄ttuor partib^z orbis cōqⁱt. i.c.
cordiē distributā. **H**iero. **E**cclimeta dñi mādata sunt qb^z te-
gīt corp^z el^z qd^z est ecclia: qr diuidunt inē milites gētū ut sint
q̄ttuor ordines cū sit vna fides. i. pīngati: viduati: p̄positi: se-
parati. **S**o: titi sunt tunicā indiuisam
q̄ est pax et veritas in cūctis in modū
regal' amicⁱ vel amili. **b** **M**it. **sor.**
Hiero. **S**up tunica. s. q̄ erat incōsūtu-
lis. **H**ec sortita oīm partium significat
vnitatē q̄ vno vinculo charitatⁱ cōti-
net: qr q̄ sup eminet oī scie: et sup oīa
p̄cepta est. q. desigⁱ exta est. **In** sor-
te gra dci cōmendat. si eni in vno ad
oēs puenit: cū sorz oīb^z placeat: qr dī
gra in vnitate ad oēs puenit: et sorz so-
llⁱ dei iudicio venit v̄l cedit. **c** **Erat**
aut hora ter. **H**iero. **H**oc ap̄le Mar-
cus. nā sexta hora tenebre suffuderūt
terrā ut nō q̄s posset mouere caput. **A**
tricelimo nāq̄ fructu Marcⁱ alcendit
ad cētelimū. i.a. ētia hora cruce v̄sc ad
tertiā resurrectiōis q̄ post tres dies fu-
it. **T**ricelimū fructu in cruce. sexagesi-
mus i. inferno. centelimū in paradiso.

mus in inferno. centrum in paradiſo.
Quasi dico. q̄ milites crucifixerūt
eū qđ factuz ē hora q̄st sexta fm̄ Job.
sed p̄t̄ in dea hora tertia crucifixerūt
eū q̄ maḡ dicendi sunt eū crucifixisse:
q̄uis nifant b̄ dissimulare; q̄ milites
q̄ fm̄ officiū suū duci suo paruere.
d **E**t. **e**. **i**. **B**e. **T**itulus odit q̄ nec
occidēdo potuerūt efficerē q̄ nō esset
eis rex. vñ: **E**go aut̄ ſtitut⁹ ſum. r. ab
e. r̄. **B**ene ei ſtimul est rex ⁊ pontifer:
cū eximā priſue carniſ hostiā offer-
ret in altari cruci: ⁊ regi dignitatē ti-
tulo p̄tenderet: vt cūctis inſinuarēt q̄
p̄ crucis partib⁹ nō p̄diderit: s̄z ſit
manerit imperiū. **H**iero. **S** in titu-
lis psalmoꝝ ſnotat. **I**n fine ne corū-
pas ⁊ cū trib⁹ linguis malchus iudeo-
rū: basileos exomolliſon rex p̄fessor⁹:
hetres lingue in cruci patibulo ſiu-
ne ſūr: vt ois lingua conmemoraret pſi
diā iudeorꝝ. **e** **E**t cū eo crucifi. **B**e.
Roz. 6. a **S**ic dicit Apls: **C**eter⁹ hō n̄ ſil cū illo
crucifix⁹ eſt vt deſtruat corp⁹ peccati:
vt vltra nō diſce ſup nos petri. **E**du-
ſid agit opa n̄ra vt evacuet corpus
petri: q̄dū exteriōr hō corrūpiſt vt in-
terior renouet: t̄p̄ ſt̄ cruci. **H**ec qđē
erā ſuē bona opa tñ adhuc laborioſa:
q̄ merces reçes ei⁹. **S**z iō ſt̄ ſpe gau-
dētes vt regem futuraz cū hilaritate
expectem⁹ ī laboreb⁹. **D**āc hilaritate
signat crucis latitudo in trāſuerso li-
gno vbi ſigunt man⁹. **P**er man⁹ enī
opa: p̄ latitudine hilaritatē opantis
intelligim⁹: q̄z tristitia facit angustias.
Per altitudinē cui caput adiūgat ex-
pectationē retributiōis de ſublimi iu-
ſicia dei. **P**er lōgitudinē q̄ totū cor-
pus exedat toleratiōis: vñ lōganimes

Ep. 3. d **A**pls: **T**rin charitate radicati & fūdati possitis cōp̄bendere
cū ob̄ sc̄is q̄ sit latitudo: lōgitudo: sublimitas: & p̄fundū.
f **D**uos la. **B**e. **L**atrones q̄ cū dño crucifixi sunt: signāt eos
q̄ fide & fēliōe xp̄i: vel agone sui martyriū: v̄l quālibet arcta
dīnētiā subēt. **A**t q̄ b̄, p̄ eterna glā gerūt: dextri latrōis me-
rito & fide signantur. **Q**ui aut̄ p̄ hūane glie v̄l q̄libet min⁹ di-
gna intentiōe sinistri latronis mentē imitāt & actus. **H**iero.
Cū iniq̄s x̄itas depurata: vñu relinqt sinistras: alter̄ assumit
dextrā: sic faciet in die iudicij: ex sili crimē dissiles sortiunt̄ vi-
as. **A**lter p̄cepit petrū i paradise: alter iudā i infernū. **C**ōfes-
sio breuis vitā acgrit longā: & blasphemia finita pena plectit
eterna. **H**ic pullus iude ligat̄ ad vitē. anabologū. **I**. palliū tin-
gis in sanguine v̄ue. hic lacerat̄ hedi vineā. **g** **D**ouētes. ca-

D'Sarci

partita vest^a xpⁱ fm nu
partib^b orbis eq^clit. i. cō
dñi mādata sunt qb^d te/
int^e milites gētiū vt sint
zati; viduati; p^fpositi; se/
capi. s. M^gero. Emitti
ni vsg ad ceruicē q^h
fe. Hⁱero. E^jtia nolē
damnant finia; q^k ali
rat. i. D^lescen. n.

e et inscriptus: **Rex iudeorum.** **Et cu**
f eo crucifigunt duos latrones:
a **s** ous a deperit. **S** hic assumis. b **s** hedos a si
nistris. **S** hic relinquitur.
vnūm a dextris: et aliūm a sini
stris ei^t. **E**t impleta ēscriptura q̄
s latronibus.
dicit: **E**t cu iniq̄s reputat^t est. **E**t
prætereūtes blasphemabāt eum:
s mouentes capita sua t dicētes:
t **G**lah q̄ destruis tēplū dī: t i trib^t
a **s** insultare nepharii salutē quā inchoauerat.
dieb^t reedificas. **S**aluu fac temet
ipm̄ descendens de cruce. **S**ilt et
summi sacerdotes illudentes ad
alterutruz cum scribis dicebant:
b **A**lios saluos fecit: seipslūz nō po
test saluu facere. **C**hristus rex isra
i el descendat nunc de cruce: vt vi
s fraudulenta promissio.
k **d**eamus t credam^t. **E**t qui cu eo
s plurale pro singulari.
crucifixi erāt conuictiabantur ei.
s ol refugit: q̄ n̄ p̄t videre morē xpi t collabo
rat laboāti: vñ ne ipū blasphemātes sua luce frue
rentur.

renetur.
¶ **E**t facta hora sexta tenebre facte
sunt p totā frā vīsq i horā nonāt **E**t
hora nona exclamauit voce ma-
gna **H**eda. vt homo loquit: vt homo fieri: vt homo
eruasit: vt homo turbatur.
Eli eli lamma
acabtani: qd est interpretatum:
¶ **N**ero. pncipū ē viceim̄hmi psalmi. qd enī i
medio ponit: relipscit in me. in hebreo nō habet.
¶ **D**eus me⁹ de⁹ me⁹: vt qd dereliq-
sti me⁹ **E**t quidā de circūstantib⁹
audientes dicebant: **E**cce helia⁹
¶ **V**ocat. **S**urres autē vn⁹z implēs

Lia. XV

capi. s. Hiero. Emissit mors iniq^u q̄i excitans vincula inferni usq; ad ceruicē q̄ est ceruix huāni generi. h. Elios salfe. Hiero. Ati nolētes p̄fitent q̄ alios fecit salinos: i se p̄pia damnant finia: q; alios salinos fecit: i se si vellat salvare poterat. l. Pescen. n. d. c. Mplus est de sepulchro surgere: et tū

rat. **I** - Welcen, n.d. c. **I**onis est de iepulido iurgeset in
no crediderunt. **H**i oes declinauerunt su-
mul iniurias facti sunt. **L**et q̄ cū
eo crn. tē. Beda. Scđm Lucā vñ la-
tro blasphemabat dicens: **S**i tu es chri-
stus salutis fac te t nos. **A**lter eum re-
darguit et dicit: **D**ieriememēto mēi duz
veneris in regnū tuū. **H**ic bodie q̄ fi-
cto corde t ficta mente dñice passiōis
sacramēta gestant: ad mūdi gaudia li-
berari a dño cupiunt: t iō a dño cōtem-
nunt: nec illa r̄slōe digni iudicant.
Qui aut cī aplo in cruce xp̄i gloria-
tur: ita pot̄ p̄ntib̄ erūnis optant
exui vt spiritūserm̄ suū in man̄ dēt cō-
mendent: vnaqz cī xp̄o regni celestis
participes cē desiderer. **E**nī dñs p̄ces
el̄ q̄ salutē pie q̄rebāt audinit: q̄ qui
in tribulatiōib̄ positi a dño tm̄ t̄palia
solitaria querūt: t a t̄palib̄ separant t̄
eternis patuans. **Q**ui celestia petant
ad ea sine dubio xp̄o medianre t̄ mise-
rāte pueniunt. **L**et facta hora. Be-
da. Notandū q̄ hora sexta, t̄ sole re-
cessuero a cētro mūdi crucifī sit: t̄ di-
luculo oriente sole resurrexit: q̄ mor-
tuus est ppter p̄tā nr̄a t̄ re. prop. ins.
no. **P**e adam enī peccāte dictus est: q̄
audierit vocē dñi i paradise deambu-
lantis ad aurā post meridiē inclinata
la luce fidei. **A**d aurā refrigescēte fer-
tuore charitatis. **D**eambulās autē au-
diebatur: q̄ ab hoīe peccante recesser-
at. **R**atiōis ergo imo diuine pletatis
ordo poscebat vt eodez t̄pis articulo
quo ade p̄maricanti obcluserat. latro
ni penitenti tānu referaret paradisi.
Et qua hora p̄mis adā peccādo mun-
do mortē intulit: eadē hora secundus
adā mortē moriendo destrueret.

ta tenebre facte sunt. Hiero. Hic
adest hoc inebriat⁹ ac nudatus: celo
ac terra tenebroso pallio tectus: et ab
hoīe irrisus: hic stillavit de ligno san-
guis. n. De⁹ meus. Hiero. Inde
inscribis psalmus ist⁹ p⁹ assumptione
matutina: qua xp̄s ad crucem ducif.
Herba filij hoīis i⁹ p̄pha. Īn etiā seq̄
lurta Lucā: In man⁹ tuas cōmendo
spūm⁹ meū. Nonna hora inuenit cūsa do-
mo decis⁹ dragma q̄ pierat. o. Qui
dā. Nō oēs. Forstia milites romani s̄
intelligētes p̄petrātē hebrei fmōis: ex
eo q̄ dī eli. putauerūt helīa ab eo voca-
ri. Īlīndi solito sibi fmone xbā dñi
depravātēs: ibecillitatē f̄samabāt eū:
q̄ believocaret auxiliū. o. Cur. aut.
Be. Jobes plen⁹ dicit. Volste sc̄ies Job.19.1
iſus q̄rā oīa p̄sumata fūt vt p̄suma,
ref scripta dicit: Sitio. Das q̄ positiū
erat acetō ple. n̄. Quasi b̄ min⁹ fecistiſ: date qđ estis. Erant
enī acetū degenerantes a vino p̄phaz t̄ p̄farchaz tanq̄ de
pleno vase de iniq̄tate hui⁹ mūndi pleni: cor babētes sic spons-
giā cauernosis t̄ tortuosis latibulis fraudulentū. Iſopo cir-
cūposuerūt spongia acetō plenā. Iſopus herba hūlīis pectus
purgans: xp̄i significat humilitatem quā circū dederūt t̄ cir-
cūvenimus p̄tauauerūt. vñ: Aſp̄ges me dñe iſopo t̄ mū. Christi
enī hūlīitate mundamur: q̄r nū humillat⁹ facius Phil.1.2

blo.ordi.

vincula infer-
• Elios sal.
108:7 se pria-
t salvare poter-
surgere: et tū
eclinauerūt sū
k **Et q̄ cū**
Lucu vñ^o la
Si tu es chri Luce. 23.
Alter eum re-
mēto mēi duz
sic bodie q̄ si
p̄ntice passiō
nū di gaudia li
P̄at. 17.

udi gaudia li
a dño cōtem
gni iudicant.
ce xp̄i gloran
trūnis optant
in man⁹ dei cō
regni celestis †
Esa. 55.8
Lu. 22.20
En dñs p̄ces
u dūtis: qz qui
dño tñ tp̄alit
b⁹ separant ⁊
celestia petunt
edianre ⁊ mise
facta hora. Be
†
exta, i. sole re
D&t. 17.6
ucifix⁹ sit: ⁊ di
rexit: qz mor
⁊ re prop. ius.
e dictuz est: ⁊
dido de ambu
idē inclinata
frigescē fer
oulas autē au
ccante recess
luiue pietatis
tp̄is articulo
cluserat. latro
aret paradisi.
peccādo mun
ora secundis
strueret. †
Mat. 17.1
Luc. 13.1
Job. 19.6

Hiero. *Nic
audatus: celo
rectus: et ab
de ligno san*
Hiero. *Inde
assumptione
rucem ducit.
En etia sedq
uag cõmendo*

Alco.de lyra & obediens
2. Erat autem hora tertia et crucifixus est euz. Job. xix. 8r: Erat autem hora quasi sexta. Jam veritatem erat hora media inter sextam et tertiam. medium vero denosatur ab vtrro extremon. et ideo ab euangelistis aliqui denominatur tertia: aliqui sexta.

Gobediens vscq ad montē mortē qūt crucis sanguis ei⁹ in mis-
dationē nostrā fatus nō est. Vnde arundinē cui imposta est
spongia scriptura significat: q̄ b̄ facto impletur; qz arundine
scribi: sicut locutio q̄ p̄ lingua formaf lingua dicit: Ἐν λι-
γουα grecā t̄ latinā dicim⁹. Hiero. Currens aut̄. Inuenit
illudinē corp⁹ spongiā scauas etatez
aridā: ignib⁹ apta. Implet aceto: b̄ ē
malicia t̄ odio vel dolo: de quo domi-
nus plātauit vineā soeth. Et quō cō-
uersa es ē amaritudinē vritis alienē: t̄
expectauit ut faceres vias: t̄ fecisti spi-
nas. a. Iesu aut̄. Beda. Quid dī
Luc. 22. f perit Lucas aperit. Quid in man⁹ tuas
cōmēdo sp̄m meū. t̄ b̄ dīcēs expirauit.
Job. 19. f Quid aut̄ dicit Jobes: cū accepisset acc-
tū dixit: Cōsumatū ē: t̄ incl.ca.tra. f.
Inter b̄ qd̄ ait: Cōsumatū ē: t̄ illud: in-
clinato capite emisit sp̄m: emissa ē vor-
lla magna quā Jobes vocet ceteri cō-
memorāt: In manus tuas t̄. Die-
ro. Iesu aut̄. Infirmita etenī car-
ne mox v̄tus diuina intuluit q̄ dicit:
P̄. 11. 7. Aperite mibi por. ius. t̄. Nos aut̄ cū
nulla vel vna voce morimur q̄ deter-
ra sum⁹. Ille enī cū exaltata voce ex-
piravit q̄ de celo dēscēdit. b. Et ve-
rem. t̄. Et arca testamēti t̄ oia legis
sacra q̄ tegebant appareat: t̄ ad gētes
P̄. 57. trāfiant. Ante dicebat: Nor⁹ iudea
Ibi. 56. dō: in is. m. n. e. Hic aut̄ exal. s. c. de⁹
t̄ sup o. ter. g. t. Et in euā gelio prius.
Dat. 10. a In vīa gentiū ne abierit: t̄ post passi-
Ibi. 13. d onē: Ite t̄ docete omēs gentes t̄.
c. Videntis aut̄. Osteedit q̄re centurio
mirat: q̄ vidit euz sic exprasse. i. sp̄m
emissū. Nullus enī h̄z p̄tātē emittent
di sp̄m nisi dōtor: alaz. Vnde t̄. Die-
ro. Nota q̄ cētūrō ante cruce in ipso
scādalo passiōis vere filiū dei cōfiteret:
t̄ Arrius in ecclia p̄dicat creaturam.
An merito p̄ centurionez fides ecclie
significat q̄ velo mysteriōs celestiōs p̄
mortē dñi referat: stinuo ieluz t̄ ve-
re iustū hoīem: t̄ vere filiū dei synago-
ga tacentē confirmat. d. Erat aut̄.
Hiero. Sicut non excludit muliebris
seruus a salute p̄ mariā virginē: ita nō
repelliā a mysterio crucis sc̄ie t̄ resur-
rectionis p̄ yludā mariā magdalēnā
t̄ ceteras m̄res. e. Iacobī mi. Be-
da. Minorē iacobū dicit iacobum al-
phai q̄ t̄ frater dīt: eo q̄ esset fili⁹ ma-
rie materterē dñi. De q̄ Jobes. Sta-
bant aut̄ iuxta crucez ieluz m̄r⁹: t̄ so-
ma. e. ma. cle. t̄ m. m. Cleophevidetur
ē dicere a patre vel a cognatione.
f. Et cū iā. Beda. Varasene grece:
pparatio latine. Doc noīe indei inter
grecos morātē sexta sabbati appella-
bant: q̄ in eo q̄ sabbato erāt necessaria
riā ppārabāt. s̄m q̄ de mānā dictum
est. Serta die colligetis duplum. t̄.
Ḡ. 2. a Quia ḡ sexta die h̄o factus est: t̄ tota
mūdi creatura pfecta est. Septima autē
dōtor ab oī op̄e suo requeit. vñt h̄ic
sabbatū. i. requītē dici voluit: recte sal-
uator eadē s̄cta die crucifix⁹ hoīem
restaura. Ideoq̄ cū accepisset ace-
tū dixit: Cōsummatum est. i. dīcēs
opus cōplētū est: qd̄ p̄ mūdi reparatiōe suscipi. Sabbatho au-
tē in sepulchro redēscēns resurrectiōis que octāna die futura
erat expectabat exitū: vbi n̄tē dēnotiōis et retributiōis plu-
cer exēpli: q̄s in hac. vj. etate. p̄ dīo pati t̄ mundo necesse est
crucifigi. In. vj. xō etate. i. cū leti quisq̄ debitu soluerit cor-
pora qd̄ē in tumul. alas aut̄ in secreta pace cū dīo gaudere: t̄
post bona op̄a oportet dēcere: donec. viij. venītē etate t̄ ipa
corpa resurrectiōe glorificata cū asab⁹ sil̄ incorruptionē eter-
ne hereditat̄ accipiat. g. Venit ioseph. Hiero. Joseph ve-
nit sero

nit sero parasene ab arimathia q̄ inter prētā deponēs: ad de-
ponendū corp⁹ x̄p̄ in monumēto. No bilis decurio expectās
redēptionē dīt. Intravit ad pilatū: petiūt corp⁹ ieu. Joseph
iuoluit syndōe: i. syndōe iuoluit corp⁹ posuit i monumēto qd̄
excisū erat̄ petra: raduoluit lapidē ad ostiū monumēti marie
aspici vbi ponere. Nec oīa ḡruūt
ad popūlū iudacū in fine credentez:
q̄ nobilitat̄ fide ut abrae sit fili⁹: depo-
nit desperationē: expectat regnū dei:
Intrat ad christianos ut baptizet: qd̄
significat nomē pilari. i. os malleato-
ris. i. q̄ domat gentes feras ut regat
cas. i. in virga ferrea: t̄ petite sacrificiūz
qd̄ donat penitētib⁹ in fine. i. viaticūz
t̄ mūdo corde t̄ peccat̄ mortuo iuol-
uit in munimine fidei stabilitū opercu-
lo fidei q̄ op̄a charitatis sc̄ludit. f. i.
nis enī p̄cepti est charitas. Aspicien-
tibus a longe electis q̄ sunt stelle maris:
q̄ si fieri p̄t scandalizabunt etiā ele-
cti. b. Decurio. Officium curia ad
ministras magne dignitatis apud se-
culū: maiors apud dñi fuisse legitur.
Talē enī fuisse decebat q̄ corp⁹ dñi se-
peliret: qui t̄ p̄ iustiā dignus esset: t̄
p̄ nobilitatē seculari potentie faculta-
tē obtineret. Nō enī ignor⁹ aut medio-
cris ad p̄sīdē accedere: t̄ crucifixi cor-
pus posset impetrare. i. Joseph aut̄
t̄. Beda. Et simplici sepulchra domi-
ni ambitū dīmēt̄ dēnāt̄: q̄ nec in tu-
mulis p̄nt carere dīmīt̄. Allego. Allego.
Corpus x̄p̄ nō auro nō gemis aut se-
rico: sed lineo puro obvoluendū est.
Morālēt̄ aut̄ ille in syndone mun-
da ielum iuoluit: q̄ enī pura mente su-
scipit. Hinc ecclia sacrificiū altaris nō
serico neḡ panno tincto: sed lineo ter-
reno celebrat: sicut corp⁹ dñi in syndo-
ne mūda sepulchra est. sic a papa Silve-
stro statutū est. k. Et erat excisū
de petra t̄. Beda. Dic̄ q̄ monumē-
tum dñi dom⁹ rotūda fuit de subiacē.
te rupē excisa: tante altitudinis ut hō
rectus cōsistēt̄ vix extenta manu cul-
mē possit attingere. Et h̄z introitū ab
orientē: cui lapis ille magn⁹ aduolur⁹
atq̄ impos̄t̄ est. In eī p̄te aglonart̄
tōm sepulchry. i. loc⁹ dñici corpis de ea
dē petra fact⁹ est septēbñs pedes lon-
gitudinis: triū palmor̄ mēsura a paul-
mento altī eminēs. Qui. s. loc⁹ non
desup s̄z a latere meridianō p̄ totū pa-
tet vñ corp⁹ inferebas. Color aut̄ mo-
numēti t̄ loculi albo t̄ rubeo dicit̄ es-
se ḡmīt̄. Maria autem

Nico. delyra

a. Videntis aut̄ centurio q̄ ex aduer-
sta. q̄ sic clā. expi. ait t̄. videbat enī
q̄ illa vor nō poterat naturaliter for-
mari ab hoīe sic xp̄nq̄ morti: t̄ iō con-
clusit q̄ esset formata vītute dei dīcēs:
Vnde h̄c h̄o fili⁹ dīt erat. b. Et cū
iā sero factū cēt̄. Dic̄ dēscriptib⁹ īp̄i xp̄i
denora tumulatio: t̄ p̄t s̄mā ex dīcēs
Māth. xxvij. exceptis que sequunt̄.
c. Quia erat parasene. i. p̄paratio:
qua tūc erat feria sexta in qua p̄para-
ban̄ ea q̄ debebat comedī die leq̄nti. d. Venit ioseph. ad se-
peliēdū xp̄m ante q̄s iutaret sabbatū in q̄ non erat licet facere
talia. e. Et arimathia. q̄ antiq̄tē dīcta est ramatha: de q̄
fuit Samuel: vt br. j. Regl. f. Decurio. i. vñ de curialib⁹.
decuriōes enī dicunt̄ q̄ sunt de curia alicui⁹ magni principis.
dicunt̄ etiā decuriones q̄ accipiūt curā plebis. g. Et auda-
cer intravit ad pilatū t̄. p̄t̄ enī erat discipul⁹ xp̄i occultrus
xp̄ter metū iudeo: sed erēplo mor̄ xp̄ianat̄ ondit se publi-
ce esse christi discipulū petendo ei⁹ sepulchra t̄ exequēdo.
Et aduoluig

Blo. ordi.

Beda. Dulieres angelos vidēt q̄ cū aromatib⁹ venerūt: quile metes supnos clues aspiciunt q̄ cū xtutib⁹ ad deū p̄ sancto desideria veniūt. a. Sedente in dext. Be. Ad meridiā nā partē loci illi⁹ vbi positi fuerat corpus iesu. Corp⁹ enī qd̄ supinū iacēs caput habebat ad occasū: dexterā necesse erat h̄c Dat. 15. a ad austri. Scr̄bit aut̄ Matthe⁹ an gelū q̄ revolut lapidē ab ostio monumēti: p̄mo viderūt sup ipm̄ lapidē sedente q̄ eas intrare in locū vbi positi erat dñs iusserat: t̄ videre q̄ iā resur. Zec. 14. a rexit a mortuis. Lucas aut̄ q̄ intrantes in monumētu duos angelos stan tes ibi iuenerunt. Grego. Per similitudinā vita p̄nū: p̄ dexteraz vita eterna si gnaeſ. iuxta illud: *Leua ei⁹ sub capite meo: t̄ dextera ei⁹ ampliabitur me.* Quia rps iā p̄ntis vite corruptionē trāslaterat: recte q̄ el⁹ vitā pennē nūctia bat in dextera sedebat. Qui in stola candida apparet: qz t̄ sue t̄ nre festi uitatis gaudia nūctiauit. Illa enī dñi resurrectio t̄ nos ad immortalitatem redit: t̄ ad angeloz numerū restituit celestis patrie dāna reparauit. b. Nolite expauescere. Grego. Quasi spause illi⁹ q̄ tamāt adiūtuz dñi vel fugnoꝝ ciuiū: q̄ vitis pressi de eoz so cietae desperat. T̄os aut̄ qd̄ timet q̄ viros cōciues videret. Si Matthe⁹ an gelū appariisse describens att: Erat aspernū ei⁹ sicut ful. t̄ ve. e. sicut nix. c. Iesum. Salutare. Sed q̄ multi n̄ substancialiter sed nūcupative b̄ noīe dicebāt: determinat p̄ locū naçarenū: t̄ cām subdit: crucifixū. Itos addit: surrexit nō est hic. p̄ p̄ntiā carnis: qui t̄ nūcōz deest p̄ p̄ntiā maiestatis. d. Ecce lo. vbi po. Ostendit mortalitas mortalib⁹ ad actionē grārū debita: vt intelligam⁹ qd̄ sumus t̄ fuerim⁹: t̄ sciam⁹ quid erimus. e. Et petro. Beda. Pet̄ vocat ex nole ne desperet ex negatione. H̄si enī enī angelus noīatim exprimeret q̄ magistrū ter negauerat inter discipulos venire nō auderet. Et notādū cur eum quē ecclie sue omnipotēs p̄ferre ap̄situs ad ancille voces negare p̄misit. Hoc enī actū est magna pietatis dispensatiōē: vt qui futur⁹ erat pastor ecclie in sua culpa disceret quō alijs misereri deberet. Hiero. Et petro. Qui se indignū disciplinatu indicat: cum ter mḡm̄ negat. Sed p̄tā p̄terita non no centi: q̄ nō placet. Precedet vos in galileaz. Beatus nūa insyllogismis: sed ingens ī q̄ntitate p̄missio. Ibi est gaudiū nostrō fons: eternitatis nre origo p̄parata est. Ibi cōgregantur dispersiones israel: t̄ sanant contritū corde. Ibi eum vi. sicut dix. vo. non sicut vidist. f. Precedet vos in ga. Bene de redemptore nostro dñi: galilea nāq̄ trāsmigratio facta interp̄tatur. Jam enī a passione ad resurrectionē: a morte ad vitaz: a pena ad gloriā trāsmigrauerat. Et bene post resurrectionē in galilea a discipulis videtur: q̄ resurrectionis eius gloriaz post leti videbinus: si modo a vitis ad virtutē celitudoz transmigremus. Qui ergo ī sepulchro nūctia ī trāsmigratione ostendit. Et q̄ in mortificatione carnis agnoscit: in trāsmigratione nūctis videtur. Beda. Nota q̄ Marcus dicit: Prece. vos in ga. Ibi e. vi. sicut d. vo. nec tamen ibi vīsum resulit. Matthe⁹ aut̄ dicit discipulos in galilea abiisse in mon tem: ibis dñm̄ vidisse t̄ adorasse: t̄ preceptum ab eo acceptisse enī: docendi: baptiçandi omnes gentes in noīe. p. t. f. t. s. Alij aut̄ euāgeliſte docent eum antea sepius discipulis vīsus fuisse: maxime dīs resurrectionē in hierosim: t̄ ipo die in castello emaus. Quare ergo ī galilea specialiter p̄cessurum t̄ ibi videndū p̄drit: cū neq̄ ibi solum nec primū vīsus sit. Quia vero specialiter hec vox nō euāgelistē narrantis: sed angeli ex mādato dñi t̄ ipius dñi est: ip̄bettec dictū intelligendum est. Galilea nāq̄ trāsmigratio vel reuelatio dñi: p̄m̄ transmigrationis signationē qd̄ dñi: Prece. vos in ga. i.e. v. significat q̄ gratia rps de pplo israel erat trāsmigratura ad gentes a q̄bus ap̄li nūllo modo p̄dicantes suscipiēt: nisi eis dñs vīam p̄parasset in eoz cordibus. t̄ hoc est: prece. vos in ga. Qz aut̄ gaudentes mirant̄ victis omib⁹ difficultatibus apt̄irī sibi ostium in dñō p̄ illuminationē fidellū. hoc est: ibi enī

Ḡ videbitis

Marcii

La.

XVI

Blo. ordi.

videbitis. l. ibi mēbra eius inuenientis. ibi corp⁹ eius vīnuz in eis q̄ vos suscepint cognoscetis. Scdm̄ autē b̄ q̄ galilea reuelatio dñi: nō intelligendū est in forma serui: sed in q̄ est equalis patri q̄ dicit: *Ego diliḡ cū t̄ ostē. cū meip̄. nō b̄m̄ hoc p̄ videbant cū: nō etiā b̄m̄ b̄ q̄ cū cicatricib⁹ vidēdū t̄ tangēdū post resurrectionē ostendit: sed b̄m̄ ineffabile lucē q̄ illu. o. ho. ve. in hunc m. b̄m̄ q̄ lux lucet in tenebris: t̄ tene. cū nō com̄p̄. Nūc nos p̄cessit. vī ad nos veniens nō recessit: t̄ q̄ p̄cedēs nō deferrit. Illa cī reuelatio vera est galilea cū. Joh. 3. a filies ei erum⁹ t̄vi. c. s. est. Ipa etiā erit beatior trāsmigratio ex isto seculo ī illam eternitatē si ei⁹ p̄cepta sic amplectamur: vt ad el⁹ dexteraz aggregari Dat. 15. e mereamur. Tunc enī ibiū in ignē ceterū nū sunstri: insti autē ī vitā eternam. Dat. 15. b Hinc illuc trāsmigrabūt: t̄ ibi enī vīdebūt quō nō videbūt impij. Colleſ ens impi⁹ vt nō videat claritatē dei: et impi⁹ lumē nō videbūt. Dec̄ est autē vita Joh. 17. a eterna vt cog. te ve. de. t̄ quē mi. Iesuſ xp̄m̄: sicut in illa eternitate cognoscitur: q̄ nos p̄ducet ppter formā serui ut liberi p̄tēplēmur formam domini. g. Fingerunt. Hiero. De futura vita dñi: fugiet dolor et genit⁹. Imitāk mulieres autē resurrectionē om̄ qd̄ faciūt post. l. q̄ facture sūt fugiūt morē t̄ pavore. b. Et nemī. Hiero. Quia illi soli mysteriū resurrectionis videbūt q̄ meruerūt. vī b̄m̄ Job. Pet̄ autē surgēs cu currit ad monumētu vīvideret q̄ audiuit. Be. Marc. Et ne. q. d. Lucas. Lu. 14. b Egregre. a. mo. nū. b. o. il. x. Matthe⁹: Dat. 15. b Et exiēt. c. d. mo. cū ti. t̄ gan. cur. nū. dīs. ei⁹. Et possum⁹ itēligere: q̄ nemī angeloz q̄cōz dixerūt. l. ad ea q̄ ab illis audierāt nibil risiderūt: aut custodib⁹ q̄s iacētes viderūt. Illud autē gaudiū qd̄ Matthe⁹ dicit: nō repugnat timori. de quo Marc̄ scribit: Et trūq̄ enim ī eaz anno fuit: sed Mattheus timorē tacuit. i. Burgens autē. Mane surserit. sero sepulc̄ est: vt b̄ adimpleret: ad vesperū demoſt̄. t̄ ad ma. le. Sepulc̄ ergo sexta sabbati cū sequēti nocte ī monumētu posīt⁹: die tertia. l. p̄mo mane prima sabbati surrexit. t̄ bene vna die t̄ duab⁹ noītib⁹ ī sepulcho tacuit: q̄ lucē sue simple moris nre duple in or̄tē tenebrē adiunxit. In morte enī aīt t̄ sp̄s tenebrarū vī ad nos suā. l. carnis mortē attruit: t̄ duas nīas soluit: simplā suā duple nostre p̄tulit: t̄ duplā nostrā moriens abstulit. k. Apparuit primo ma. m. Marie magda. p̄mo ondīs de qua cīcererat septē demonia: q̄ mere trices p̄ publicani precedūt vos ī regnum dei: vt latro p̄cessit ap̄los. Ap̄lī sicut t̄ lugēt: q̄ needū vīderūt: sed cito p̄s labunt. vī: Et illi audiētes t̄c. Beda. In principio mulier auctor culpe viro fuit: executor vir erroris extitit: nunc q̄ p̄sa mortē gustauit: resurrectionē p̄tā vīdet. Et ne p̄petui reat⁹ ap̄d viros opprobriū sustineret: q̄ viro culpā trāsuderat: transfudit t̄ ḡratiā. Unde hec q̄ lugēt⁹ leticiā resurrectionis prima nūctia a septē demonib⁹ curata memorat̄: vt vī abundavit p̄tī: supabundasse t̄ ḡrā monstraret. Septenari⁹ enī p̄tī vītūtate ponit. Que aut̄ a septē demonib⁹ vī est vītūtis scelerib⁹ liberata erat. p̄ma resurgētē dñm̄ vīdīt ne q̄s dīgne penitēs de vīnia despet: vi dēs cā qndā tot vitis subditā nec a dō dīlectā: vt ip̄s euāgeliſtē t̄ aplīs resurrectionē euāgeliſtē caret. *Nico. de lyra* Et illi*

a. Dicete dīs. e. t̄ pe. spālīc noīat pet̄. alī nū fūsset ausus vītre ad p̄ntiā dñl quē negauerat. b. Anna. c. e. p. ex lōlita appitīone āgeliſtē evītōe custodī dñl q̄ lacebat ibi q̄li mortui. c. Et ne. q̄. dīx. Et trārīū vīdeſ Mat. xxviii. vī dñi. Surretes nūctiaſ discipulū. qd̄ soluit Aug. q̄ cū dñi: Mēmī q̄. dīx. t̄. s. de custodib⁹: nec etiā ā gelo loq̄nt̄ risiderūt: s̄z cūcurrēt nūctiaſ aplīs qd̄ audierāt vīderāt. d. Bur. āt. l. b̄ māifestat̄ resurrectio p̄ ap̄aritionē dñi. t̄ diuidit ī tres p̄tē b̄m̄ tres appitīones. scda ibi: Post b̄ āt. du. tertia ibi: Nouis. āt. Circa p̄mū dñi: Burgens āt. t̄c. Scīdū q̄ ap̄b̄ hebdoade denōlāt̄ a sabbato: q̄ denōlāt̄ sit a dignorū: t̄ iō dies illa q̄ īmediate scda sabbato: t̄ sc̄ de

elīq̄s.

Glo.ordi.

Darci

La. Et illi. Be. Dic discipuli resurrectionē tarde credunt: nō tā est illoꝝ infirmitas q̄ nr̄a firmitas, dubitantib⁹ enī resurrectioꝝ p̄ multa argumēta mōstra ta est qb⁹ ⁊ nos firmius solidamur. b. Duob⁹ ex eis. Be. Doc Lucas aptius: Oculi eoꝝ te. ne. e. ag. ac. post cognoverint eū in fratre. Et sicut Lu. alt:

Ibidem. c. Surgentes cadē ho. re. sunt in bieru. t̄c. Ambulatibus. Fides hic laborat a/gens actuā vitā: illuc contēplatiua secura visione re/gnat. Hic p̄ speculū cōtue/mur imaginē: illuc facie ad faciē videbim⁹. X̄tate. An̄ post h̄ duob⁹ ex eis t̄c. abu/latib⁹. i. laboꝝ atib⁹ ostēsus est i alia ef. Et illis nūciāti/bus nō ē creditū: duz sicut moyles viderūt qđ nō sufficiēbat eis. T̄n̄ Moyses dicit: Unde mibi teipm̄: oblitus carnis sue postulat in ista vita qđ post illā speramus i futura. d. Be. Lu.

Lu. 24. e. aut̄ dicit: Iude. a. t̄c. ḡre. p. et eos q̄ cū ip̄is erāt dicentes. Ibidem q̄ sur. d. ve. t̄ ap. b. notan/dū q̄ alioꝝ fuerūt q̄ nō cre/didērūt. vñ Mar. nec ill̄ t̄c. e. Nouissime aut̄. Beda. Quadragesimo die q̄i erat ia ab eis recessū i celuz. b. cis maxie illo die exprobra/re voluit: q̄ his q̄ viderāt eū resurgētē sū crediderūt: anteq̄ eum i p̄m viderent: cū post ascēstionē el̄ p̄dicā/tibus illis euā gelū gentes q̄ nō viderunt credire eis sent. T̄n̄ statū adiūgi Mar/eus t̄ dixit eis: Eūtes i m̄. vni. p. e. t̄c. f. Duricetam cordis. Hiero. Et succedat eoꝝ carnēi charitate plenū. Hinc est q̄ catene martyriū mortē hui⁹ seculi libēter affectant: q̄ noīt p̄ tralī interitu ppetuo se esse victi/ros. g. Om̄ni cre. Om̄ni natōi gentiū. a. enī dicitur erat: In viā gētū nō abie. vt. s. aploꝝ p̄i. a. iudea re/pulsa p̄dicatio tūc gētibus in adiutoriū fieret. Die/ro. Om̄ni generi hūano qđ habet aliqd cōe oī creatu/re: angelis: pecorib⁹: lignis: lapidib⁹: igni: t̄ aq̄ calido ⁊ frigido: humido et arido: q̄ mīor mūdus hō. b. Qui credi. Per alios parvuli credūt: sicut ex aliis ea q̄ i baptismo eis remittūt p̄tā cōtra rerūt. i. Signa. a. Nūq̄ si siḡ n̄ faciam⁹: h̄ credim⁹? b. h̄ in eroadī necessaria fuerūt fides miracul' nutri/ref. fide aīt ecclie iā confirmata nō sit necessaria. k. Demōia ejici. t̄c. Hoc hodie sp̄ualt facit ecclia cum p̄ exorcismi grām manū credētib⁹ imponit: et malignos sp̄us expellit. l. Linguis loq̄n̄ no. t̄c. Hoc fit dū fideles veteris vite seclaria verba relin/quunt: ⁊ sc̄tā mysteria insonāt: ⁊ dei laudes et po/tentiā quantū valent extollūt. m. Et si morif/erū quid. Dū pestiferas p̄suasiones audiunt: nec ad operatiōes v̄sp̄ p̄ducūt: q̄ inde eis nō nocet si morif/erū bibūt. n. Super egros t̄c. Dū primos i bo/no opere ūfirmatos roborant exemplo bone ope/ratiōis: super egros manus imponunt: ⁊ b̄a/b̄ebunt. Hec miracula tanto maiora quanto spiri/tualia, per hoc enim anime suscitant nō corpora.

In celū

La. XVI

Nico.de lyra

alijs. Dixit̄ tāt alioꝝ q̄ xp̄s resurrexit media nocte. ⁊ tūc h̄ dictio māe h̄ re/fert ad surgēs: b̄ ad x̄bu qđ sedi: appuit. q̄ illa hora p̄io appuit marie magdalene. Alij aut̄ dicit̄ q̄ resurrexit i aurora: ⁊ tūc li mane referē ad surgēs: ita q̄ determinat hora resurrectiōis. ⁊ bu. opinōis est Aug⁹. et cōt̄ tenet. a. De q̄ ejecce. sep. demo. ex b̄ dicūt alioꝝ q̄ fuerūt due marie: ⁊ q̄libet fuit cognosciata magdalena. vna eaz fu/it sozor laçari noīara a magdalo castro qđ cessit in partē ei⁹ de hereditate p̄na. ⁊ ista nō legit fu/isse demōia. alia que fuit nara de magdalo. nō tu dīa ill̄ castrī: ⁊ ista s̄r fuisse peccatrix: ⁊ pro/p̄ter petrā sua possessa a demonis. Grego. aut̄ di/cit q̄ fuit eadē: ⁊ q̄ p̄ septē demonia intelligunt oīa vitia: ⁊ visus ecclie in officio hoc tenet.

b. Post h̄. b̄. Hic describit̄ sc̄bi apparitiō q̄ fa/cta fuit duob⁹ discipul⁹ xp̄i cūtib⁹ i emaus. quaz apparitiōes descripti plenū. Lu. xxiiij. Et q̄ erāt dubiū i fide: vt ibidē d̄. iō xp̄s appuit eis in alia effigie: vt p̄ h̄ designaret q̄ tal erāt apud eos in mēte. Dicit̄ aut̄ alioꝝ q̄ b̄ facti p̄ aliquā muta/tionē facti in facie xp̄i: sic i trāfiguratiōe p̄ clari/tae glie ad horā: vt dictū fuit. d. ix. ca. Alij ve/ro dicit̄ q̄ ista muratio fuit tūm i oīcul videntiū. ⁊ huic dico recordat qđ d̄ de ista apparitiōe Lu/ce. xxiiij. Oculi aut̄ eoz tenebrarū ne eū agnosce/rēt: q̄literciq̄ tū facti sit nō fuitib⁹ alioꝝ falsitas. cui⁹ rō est: q̄ sicut alioꝝ p̄t singi x̄bis: ita ⁊ fa/citis. p̄mū aut̄ fī sine fūlūtate: vt ptz in parabol/oniū ac ve. test. qb⁹ alioꝝ singi x̄bis ad x̄iratē aliquā ūueniēt̄ designādā. ⁊ eodē mō h̄ r̄ps fa/cto appuit i effigie: vt h̄ d̄. Et finxit se lōḡ i tre: vt br̄ Lu. xxiiij. vt p̄ h̄ designaret q̄ erat qđāmo alien⁹ ⁊ longinqu⁹ ab eoꝝ cordib⁹ qb⁹ appebat p̄pter dubiu i fide. ⁊ b̄ qđ dicit̄ Greg. Homel/xij. q̄ adhuc in eoꝝ cordib⁹ p̄grin⁹ erat eis a fide tre se lōḡ finxit. c. Nouissime aut̄ recū. t̄c. Hic describit̄ tertia appitio de q̄ dicunt alioꝝ q̄ nō fuit facta i die ascēsiōis dñi: h̄ aī: q̄ h̄ sub/scribit̄. Et exprobrait̄ i credulitatē illoꝝ. aī enī diē ascēsiōis resurrectio dñi tot argumēt̄ fuerat declarata q̄ lā tūc nō erāt increduli. Alij aut̄ di/cit q̄ facia fuit i die ascēsiōis. ⁊ ad h̄ recordat te/xtus. cū d̄: Nouissime aut̄ recubētib⁹ t̄c. s̄r qđ postea subdit̄. Et dñs qđē i eis postq̄ locut̄ ē eis assūpt̄ ē i celū. ⁊ q̄ videf̄ q̄ ista appitio fu/it facti īmēdiate aī ascēsiōe sua. d. Ad argumen/tū ī oppositū p̄tō dīci q̄ increpauit incredulita/tē nō aploꝝ: h̄ alioꝝ alioꝝ q̄ erāt cū eis q̄ de re/surrectiōe xp̄i nō credebāt ad plenū aplis. Alij erāt d̄ q̄ increpauit incredulitatē aploꝝ: non q̄ tūc erāt i eis: h̄ q̄ fuerat aī: s̄c p̄t̄ de Thoma q̄ non credit̄ alioꝝ discipulis: Job. xx. ⁊ s̄r alioꝝ nō crediderūt marie magdalene: q̄ eū viderat et alijs mulierib⁹. Et cōuenienter r̄ps recedēs ab aplis increpauit hāc incredulitatē ad designan/dū q̄ gētes ad q̄s apli erāt mītēdi: vt ptz ex le/quitib⁹ cēnt merito increpāde a deo ⁊ cōdēnāde si nō crederēt aplis de h̄ q̄ ip̄i viderāt i xp̄o. vñ subdit̄. d. Eūtes i m̄. v. p. e. oī cre. i. oī hōl̄ q̄ h̄ ūueniēt̄ cū oī creature. p̄ esse enī ūuenit cū ins/aatis. p̄ viuere cū vegetalib⁹ ⁊ plātis. p̄ sentire cū aīalib⁹. p̄ intelligere cū angeli. iō dīsignat noīis creature. e. Qui cre. ⁊ bap. fu. nō enī ūuenit cū fides absq̄ baptismō. p̄ quē alijs incorp̄o si assit facultas reci/p̄di baptismū. si aut̄ nō assit facultas suffici baptismū sanguisve i mar/tyrib⁹ q̄. p̄ xp̄o fuerūt ūterfecti aīq̄ cēnt bapticati: vt ūlamis sic ē i hūtibus fidei xp̄i q̄ desiderāt baptismū b̄ p̄tēt̄ morte aīq̄ h̄ possint adiple/ri. f. Signa. a. e. q̄ cre. b. se. In p̄mitiva ei ecclia fides erat nutrita ⁊ firmāda miracul. iō grā miraculoy nō solū dabat aplis ⁊ alijs malorib⁹ h̄ etiā ūreq̄t̄ alijs simplicib⁹ credētib⁹. g. Linguis lo. no. hoc factus etiā aplis ⁊ alijs credētib⁹ q̄ erāt cū eis: q̄n̄ p̄ grā ūp̄leti in die pente/costes receperūt donū lignay. h. Herētēs tol. b̄ ptz de Paulo Act. xxviij. q̄ ūp̄leti a vīpera i nullo ūfūt: h̄ ūperā p̄dētem ad manū ei⁹ in ignē ūcessit. i. Et si mor. qđ bi. nō eis noīebit. qđ ptz de Jobe enāgelistā: qui venēnū mortifex haust̄ ⁊ nibil ei noīuit. k. Et dñs q̄ dē leis. Hic ūt̄ dīsignat ascēsiōis xp̄i ūblimatio. cū d̄. l. ūsūpt̄ est in celū. nō ūt̄re aliena: h̄ ūp̄la. tū ūrōne deitatis q̄ p̄t̄ oīa. tū ūratō ūhūnāt̄ ūglōse: q̄ corpus ūglōsū ūbedit ad nutū aī ūt̄ ad motū lo/calē q̄ dōtez ūglōtatis q̄ erāt in corp̄e xp̄i glōrōso. ⁊ tō ūubes ūſucepte eis ab ūculis aploꝝ. vt br̄ Act. 1. ⁊ angeli ūſuceptes nō ūerūt ibi nisi ad ostendendū

Lu. 24. b

Act. 1. b
Lu. 24. b

Blāndi

Nico. del

Glo.ordi.

Marci La.

XVI

Nico.de lyra

Sed in celū. Au g. Hora q aliquid celos pluraliter: t aliqui celū singulariter inueniuntur: s quodāmō locutionis abusione singula ria plurali nūero dicim⁹ t pluralia singulari. Ad orientē vero qd̄ psalmista dicit: euāgeliste tacent: significat hie sūm q est in orientis p̄tib⁹ collocata. En aplis videtur ascēdit: t terra multa plena miraculis vbi fideliū credulitas plus actib⁹ q̄ locutionib⁹ eru dif: b Et sedet a dext̄. tē. Beda. Et nūc oīa indecas. In fine oīm index vē turus est. Stephan⁹ aut̄ vidit eū stan tem: q̄r in certamine habuit eū adiutorē. c Illi antex. Beda. Hora q̄ marcus euāgeliū suū quāto inchoauit tardius: tāto in longinquiora tē pora scribendo porexit. Neq̄ enī de nativitate ipsius domini aut̄ p̄curoris el⁹: neq̄ de infantiā: nec de pueriā cuiuslibet horū aliqua cōmemorans: nec de nativitate saluatoris aliqd̄ scribēs: excepto q̄ in capite euāgeliū sui filii dei noīat. Ab initio euāgelicē p̄dicatiōnē qd̄ p̄ iobānē faciū est narrādo puenit quo apostoli idē euāgeliū verbū p̄ totū orbē seminauerūt.

Nico.de lyra

ostendendū q̄ creatura corporalis t spūalis subiecta est obse quō xp̄i. a Et sedet a dextris dei. si referat ad xp̄m rōne deitatis: sic ista sessio ip̄orat equalitatē cū parre: q̄r fm̄ diuinitatē filii est equalis patri. Si aut̄ referat rōne humanitatis. hoc p̄t esse dupliciter. Uno modo inq̄tū est vñita actualiter ip̄i verbo: t sic ista sessio ip̄orat quādā associationē bonoris: q̄r eadē veneratione venerat̄ humanitas inq̄tū vñita verbo cū ipsa deitatis: sicut vestis regia cū ip̄o rege q̄r est ea actualiter idū. Allo mō fm̄ se: t sic federe ad dexterā p̄tis designat esse in potiorib⁹ el⁹ bonis: sicut dexterā est p̄s nobilior t potior corporis. Designat etiā quādā iudicariā p̄tē q̄ cōicata est ip̄i xp̄ hoī: q̄r sicut fuit iudicat⁹ in forma humana: sic vñiet ad iudicādū mūdū: fm̄ q̄r dr̄ Acr̄. t Quādāmodū vñitatis cū ascendente in celū. t in forma humana cui cōpetit videri oculis corporalib⁹ t de loco ad locū moneri: ita veniet in ea dē forma ad iudicādū mūdū vñitatis indicatus fuit in forma humana passibili: ascēdit aut̄ in celū t veniet ad iudicādū in forma humana impassibili et gloria. b Illi aut̄. s. apli t discipuli xp̄i. c Profecti fm̄ mādatū xp̄i p̄dictū. d Pre dicauerūt vbiq̄. fm̄ q̄r dr̄ Ps̄. xviii. In omniē terrā exiit lo n̄ cox. e Dūo cooperāte eos dirigēdo t p̄tegēdo.

f Et sermone cōfirmāte sequētib⁹ signis: sicut enī veritas q̄ subiacet facultati naturali intellect⁹ declarat⁹ t firmat⁹ p̄ reducōne ad prima principia p̄ se nota: sic veritas q̄ trāscēdit naturalē lumē intellect⁹ cuiusmodi est doctrina fidei catholicē. Salte q̄tū ad principales articulos fidei declarat⁹ t firmat⁹ p̄ opa miraculosa soli deo possibilia: cū enī talia fuit ad testimo niū veritatis xp̄iis doctrine. declarata est veritas cū deus nō possit esse testis alicui⁹ falsitatis. t hoc mō declarata est veritas euāgelicā corā principib⁹ t potestatib⁹ ac sapientib⁹ hui⁹ mūdi. Ad laudē et gloriā domini nostri ieū xp̄i: cui est honor t gloria in secula seculorum. Amen.

XVI

Doraliter.

d Et cū transiſſet sabbatū. Sequit⁹: Et venientes vngere t leſum. Reg. Nos aut̄ in eū q̄ mortu⁹ est credentes si odore virtutū referri cū opinione bono⁹ operū deū querim⁹ ad monumentū ip̄ius cū aromatib⁹ venim⁹. b Tulerūt renolutū lapidem. p̄ hoc aut̄ reseratio mysteriorū xp̄i significat q̄ velamine legis in lapide scripte tegebāt. t Dicēdet vos i galileā tē. q̄ trāsmi gratiō interprētāt. ppter qd̄ q̄ vult deus vñdere debet de vñtis ad virtutes trāsmigrare. c Et nemini q̄c̄z dixerūt. Iheophilius. Dullerib⁹ em̄ audire nō loq̄ datū est: discere nō doce re. d Surgens aut̄ ieū apparuit primo marie magdale ne. Beda. Recte aut̄ hec mulier q̄ leticiā dominice resurrectio nis primo nūcīauit a. vii. demonib⁹ curata memoriaq̄ ne q̄d̄ digne penitēs de venia cōmissor⁹ desperaret: t vt vbi abūdauit p̄tē sup̄abūdare grā mōstrare. b Post hec aut̄ duo b⁹ tē. p̄ hoc significat q̄ dubitatib⁹ de fide veritatis nō reuelatur apte. t Predicāte euāgeliū oī creature. t. oī hoī indiffe renter sine acceptiōe. f Signa aut̄ eos q̄ credide. tē. In nomine enī el⁹ demonia eiſiūt: q̄ demonū tēp̄ationes fide q̄ si gno crucis repellūt sicut legi⁹ de sacra Justina: Linguis lo quū nouis q̄ verba sacra habet in ore: dimissis frīnolis t imūdis: serpētes tollūt q̄ detractores efficaciter rep̄hendunt. mortis/

mōtiferū bibūt: sed eos non nocet. q̄ p̄suātōes mōtiferas audiūt sū nō cōsentīt: sup̄ egros man⁹ ip̄onūt t bū habent. q̄ p̄ bona verba t opa alios a peccatis retrahunt t in bono cōfirmāt: t hec signa spūalia sunt corporalib⁹ meliora: q̄tō q̄ fūt aīe corporalib⁹ p̄ferunt.

Explicit postilla fratris Nicolai de lyra super Marcum.

Incipit proemium eiusdem super Lucam.

Hecies bouis a sinistris ipsoz q̄tuoz. Sicut fuit dictū l̄ p̄cipio euāgeliū fm̄ Marthē: Eccehīlī p̄phe i visione aīalis q̄ tuor facies habēt designatū fuit xp̄i euāgeliū fore q̄d̄ripharē describēdū. videlz a mattheo in facie humana: a

marco i facie leonina: a lūca i facie bouina: a iohē i facie adīna. t ideo in verbo p̄posito circa euāgeliū luce q̄tuoz designatū. p̄mū ē elegātia stili. cū dī: Facies. materia libri. cū subdī: Bouis. ordo euāgeliū. cū dī: A sinistris. p̄strio nūcī. cū addīf: Ip̄o z q̄tuoz. Circa primū cōsiderādū q̄ facies ē elegātior t nobilior p̄ corpis: t iō cōueniēter p̄ facie noticia t elegātia scripture designat q̄ in euāgeliū fm̄ lucē tā elegātē tradita refūlget t reliet rota vñuerial ecclia. Circa secūdū cōsiderādū q̄z Lucas euāgelistā describat totū decursū euāgeliū: scīpīs p̄ xp̄i miraculosa cōceptiōe: p̄trāsīs p̄ ei⁹ na tūtūtē: querētōne: morē t resurrectionē: cōminās el⁹ euāgeliū l̄ el⁹ ascēsōe: vt sic ab eodē incēpet act⁹ ap̄loz l̄ q̄ emīna uerat xp̄i euāgeliū: tñ el⁹ p̄ncipal' intētō ē circa xp̄i mortē t passionē describēdā: p̄p̄ q̄ ip̄e lucas designat i facie bouis q̄ ē aīol' imolatīcū fm̄ traditionē leḡ: p̄p̄ q̄d̄ suū euāgeliū ī cepit a sacerdotio cācharizad q̄d̄ officiū spectat imolare: et iō materia p̄ncipal' hui⁹ libri designat i facie bouis: q̄sīc̄ dītū ē: Lucas p̄ncipaliter describit ieū xp̄m. p̄ nobis imolatū: p̄p̄ q̄d̄ de h̄ p̄t̄ exponi q̄d̄ scribēt Mroū. tū. Ibi plū rime fūt segeres: ibi mālestā ē fortitudo bouis. In euāgeliō ē luce cōtinēt segetes plurime. videlz dñi nūrī ielu xp̄i x̄ba q̄ fūt aīaz pabula: ibi etiā manifesta ē fortitudo bonis. virū c̄ fortitudinis ē circa terribilia bone mortē: fortē ei ip̄auidus ē circa bonā mortē. vt dī. liij. Ethī. mozo at xp̄i nō solū fuit bona h̄ etiā p̄cōlōssimā. fuit etiā circa maxie trābilīa. t iō dñus fortitudinis xp̄i bonis maxie apparuit i ip̄a. Et q̄r lucas p̄ ce teris describit hāc mortē t passionē: vt dītū ē. iō de el⁹ euāgeliū descripōtōe cōueniēter dī: q̄ ibi ē manifesta fortitudo bouis: q̄ ibi maxie relucet fortitudo xp̄i bonis. p̄ nobis imolati ad modū bouis. Circa tertū cōsiderādū q̄ facies bouis crat tertia i situ illī alal' habēt q̄tuor facies. Facies eī bouis erat p̄ma: q̄z i recto aspectu p̄phe sita: t p̄ p̄is facies leonis sc̄da q̄z i dextera: q̄z p̄ dextera prior est t potior si nistra: t sic facies bouis q̄z describit i sinistra p̄t̄ erat tertia. put i p̄ncipio Matthei pl̄cītū fuit cōclaratū: t sic iter q̄tuor euāgelia euāgeliū luce tenet tertū locū: q̄d̄ nota cū dī: A sinistris. In figurā hui⁹ dī: Iudic̄. vii. q̄ gēdeō hebat i dextera tubā t i sinistra lāpāde. P̄r̄ gēdeō x̄o matib⁹ euāgeliū sta p̄t̄ intelligi: q̄r gēdeō iterptat circūtēs i vñter: t mattheī describit xp̄m natū d̄ vñter x̄ginali. p̄ tubā x̄o i ei⁹ dextera existētē intelligi euāgeliū marci qd̄ ē q̄li q̄dā rugit̄ leonis q̄ assimilat̄ sono tube trāibilīs. p̄ lāpāde i sinistro existētē ielli git̄ euāgeliū luce qd̄ p̄cedit lucide t clare: t iō dī hac sinistra p̄t̄ exponi q̄d̄ scribēt Mroū. liij. In sinistra illī diuitie t glo ria. In euāgeliō em̄ luce x̄tūtū diuitie p̄tinēt actualis t glia x̄tualiter: q̄r p̄ exercitū dñtū acq̄rīt glia beatoz. Circa q̄r tū cōsiderādū q̄z plures scripserint euāgelia: tñ q̄tuor fūt approbata: vt dī i p̄logo sup̄ mattheū: t b̄ ppter figurā sacra mēti ostētē eccehīlī. p̄phe i aīal' habēt q̄tuor facies: t iro ta q̄tuor facies habēt: Eccehīlī. i. i. iste q̄ternari⁹ figurāt̄ ēt in multis quaternariis: vt declaratū fuit diffusus in p̄ncipio euāgeliū fm̄ Marci. t ultimo designat manifeste Apoc̄. liij. i. q̄tuor alalib⁹ oculatis ante t retro: q̄r euāgelistē resp̄ciūt ad tps̄ p̄teritū t futurū. d̄ quib⁹ aīalib⁹ ibidē subdit q̄ requiē nō habebāt die ac nocte dīctīa: Sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹

g domin⁹.